

www.iqra.ahlamontada.com

منتدى اقرأ الثقافي

سبحة الحمد لله

نوسان
جميل ابراهيم

وه ركياني

تصوير أبو عبد الرحمن الكردي

بۆدایەزانی ئىنى جۆرەھا كىتەب: سەردانى: (مُنْتَدَى إِقْرَاءِ النِّقَافِي)

لتعميل انواع الكتب راجع: (مُنْتَدَى إِقْرَاءِ النِّقَافِي)

پىراي دانلود كىتاپهاى مختلف سراجە: (مُنْتَدَى إِقْرَاءِ النِّقَافِي)

www.iqra.ahlamontada.com

www.iqra.ahlamontada.com

للكتبة (كوردى ، عربى ، فارسى)

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ

پهروهردگار ا بیگهردی و پاکی بو تویه

نزا و دوعا کان

یاد و زیکره کان

ویرده کانی ئیواران و به یانیان (المائورات)

چل دوعا له قورئانی پیروزه وه

سونقه ته کانی پیغه مبه ری خوا (ﷺ)

ناوه پیروزو جوانه کانی په روردگار (أسماء الله الحسنى)

ناماده کردنی:

جه میل ئیبراهیم

وهرگیزانی:

رزگار که ریم

حبيب، جميل ابراهيم، ۱۹۴۴ - ۲۰

سبحانك اللهم پهروه ردگاراييگه ردي و پاكي بوتويه... / ناماده كردني جه ميل
ئيراهيم، وه رگيراني رزگار كه ريم. -- تهران: احسان، ۱۳۸۳.
۲۷۹ ص.

ISBN: 964-356-340-5

كردى.

فهرستويى بر اساس اطلاعات فييا.

۱. دعا. ۲. دعا -- احاديث. الف. كريم، رزگار، ۱۹۷۱ - ۲۰ مترجم.

ب. عنوان.

۲۹۷/۷۷

BP۲۹۶/۸/ح ۲

م ۸۳-۴۶۴۴

كتابخانه على ايران

سبحانك اللهم

● ناوى كتيب:

جه ميل ئيراهيم

● نووسيني:

رزگار كه ريم

● وه رگير:

نه شوى نحسان

● بلاوکار:

دانه ۵۰۰۰

● تيراژ:

چاپى يه كه م- ۲۰۰۴

● سالى چاپ:

ISBN: 964-356-340-5 / ۹۶۴-۳۵۶-۳۴۰-۵

● شابک:

() وه زاره تى روشنيبرى پيدراوه

● ژماره ي سپاردنى:

نزاو دوعا

پهروهردگارا؛ ببوره له تاوان و هه له و
نه زانين و زياده پرهوى له پرهفتارو كرداره كانم و
نه وهشى توؤ شاره زاو زاناي پييم ..

پهروهردگارا؛ ببوره له پاستو گالتت و
هه له و دهسته نقه ستو هه مووى ههر
له خومه و ديه ..

پهروهردگارا؛ ببووره له هرهفتارو
كرداره كانى پاش و پيش و ديارو په نهان و
نه وهى توؤ شاره زاو زاناي لييم و ههر توؤ پاش و
پيشخهري كرداره كانى و زال و دهسته لاتدارى
به سه رجهم ويسته كاندا ..

پيشه كى وهر گير

به ناولى خواى گه وره و ميه ره بان

سوپاس و ستايش بۇ پهروه دگارى بالادهست و سلاو و درووديش برژيټ به سهر گيانى پاكي پيغه مبهري پيشه و او يار و ياره و ان و شويټكه و تواني هه تا رۇژى قيامهت..

يه كيټ كه و كتيبه مه زن و ناوازانه ي كه له بواري دوعا و سوننه ته كانى پيغه مبهرو و يردو زيكره كاندا نووسراوه كتيبي (سبحانك اللهم) يه و به دريژايى سالانيكى دوورودريژ خزمه تيكي گه و ره ي به تاكي موسولمان كردوه..

ئه م كتيبه ش چهند تايبه تمه ندييه كي له خوگرتووه كه و ا كتيبه كانى ديكي هه مان بوار تياياندا ني يه يان به كالى و كزي به دى دهكريټ تياياندا.. له و تايبه تمه نديانه ش:

يه كه م/ ئه م كتيبه سه رجه م بواره كانى نزاو دوعا و زيكرى له خوگرتووه و يپراي به دهر خستنى ئه جرو پاداشتى دوعا و نزاگوو سه رجه م به ندايه تيه كانى ديكه.

دووهم/ به چه شنيكى جوان و دانسقه ريټ خراوه و هه ربه شه ي له شويټن و جيټى خويدا تو مار كراوه و به هيټرين نزاو دوعا و سوننه تي تيڊا هيټراوه.

سييه م/ فه رمووده و نزاكانى ئامارڙه ي به سه رچاوه كانى تيڊا يه ؛ مه گه ر له هه نديك شويټن و جيټه دا نه بيټ و ئه و يش زور به كه مي به دى دهكريټ

سبدا نك اللّهُمَّ پيشه كى وهرگير

چوارهم/ هيچ زيڪرو دوعاو يادى بۆنه يهك له بۆنه كان نى يه
مه گهر تو ماركراوه و ده كرىت موسولمان بيكات به كتيبى
زىانى روژانهى خوئى و دهست بهردارى نه بيت

سه ره راي ئه م تايبه تمه ندياننه ش چه ندين تايبه تمه ندى
ديكه ي تىدايه ، بۆيه ئيمه ش به باشمانزاني وه رى بگيرين بۆ
زمانى شيرينى كوردى هه تا جيگه ي سوود و خيراندارى
بيت و تاكى كورديش هه ريهك له زيڪرو دوعاو سوننه ت و ناوه
پيروزو جوانه كانى له كتيبى كدا به دهسته جه مى به ردهست
بكه ويت .

هيوادارين خواي گه وه لي مان وهر بگريت و له كه م و
كورتيه كانيشمان ببوريت و چاوپوشيمان لى بكات
نامين

رزگار كه ريم
وهرگير

پيشه كى نووسهر بسم الله الرحمن الرحيم

بيگومان نازانين ساوايه كى شيره خور چون دور له باوك و
دايكى ده رى و نه نديشه ي سه باره ت به زين و خوشه ويستى و
رق و قين سه بارديت و رهنك ده داته وه له سه ر رهوش و
هلس و كه وتى ، بيگومان نه وساوايه كو يرانه هه نگاهه كاني
له كاروانى به رفروانى ژياندا هه لده گريت چونكه پيشه نكيكى
زيندوى له ده ستداوه و نمونه يه كى به رجه ستى زيندوو
نى به له به رديدو چاويى دا .

به هه مان چه شن په راگه نده يه كى ئاواره ش كاتى
به دورده كه ويته وه له ئاميزى خاوخيزان و خوشه ويستانى
ده كه ويته هه مان قهيران و نه زمونه وه .

مروقيش له گه شتى ژيانى دونيايدا گهر به دوربيت
له په روه ردگار كه ي كه به دي هيناوه و به جوانترين شيوه
ريكسازى تيدا نه نجامداوه و په روه رده و رينومايى كردوه ؛
نه وا بيگومان ژيانيك به سه رده بات مهرگ بالآده ست ده بيت
به سه رياو به كو يرانه و به ده ختى دوايى پيديت .

هه روه ك چون ساواى شيره خور له ئاميزى دايك و باوكيدا
هه ست به سوژو ميهر و جمووجول و بزوات ده كات هاوكات
له گه ل جووله ي زارى پيروزي پيغه مبه رى خوا(ﷺ) به يادى
په روه ردگار خوشه ويسته كه ي نمونه يه كه بو ئه و نه وينه

سبحانك اللّٰهُمَّ..... پيشه كس ناماده كار
 بهر فراوانه ، بويه مروقيش ژينيكي پر له شادي و خوشي و
 روزه مندي به سهردهبات كاتي ههست به نزيكي له په روهردگار
 دهكات ، نه مهش به هوي نزاو دوعاوه به دي ديت و هويه كيشه
 بو داباريني سوزو ميهرى په روهردگار به سهر به نده كهيدا ،
 نزاو دوعاش گيرايه لاي په روهردگار گهر مهرج و
 ري و ره سمه كاني تيدا بهرجهسته بييت ، مروقيش ده توانيت
 به هر زمان و شيويه كه دوعا بكات له قاپي په روهردگار كه ي
 به لام باشترين نزاو دوعايه كه نه و نزيانه ي قورئاني پيروزه
 كه و له سهر زاري پيغه مبه راني تو ماركراوه و هاوكات له گهل
 نزاو دوعا كاني پيغه مبهري خواو به دهسته ي ناني سهرجه م
 دهر و زه كاني خي ريش له دو و پا تگردن هوه ي نزا
 تو ماركراوه كاندايه هه تا نزا ي نوي و به ديهي نراو ، چونكه نه و
 نزيانه گشت داوا كاني له خوگر تووه و دل و دهر و نيش
 ههست به هيمني و رازي بوون دهكات كاتي هه مان نزا ي
 پيغه مبهري نازيزو خوشه ويست دو و پات دهكات هوه ..

به پراديه كي كه م له بير كردنه وه و پامانيش ههست ده كه يت
 نه م نزاو دوعايانه ده لاقيه كي پر له ناسووده يت له سهر
 و الاده كه ن و پيشتر هه ستت به و خوشي و شادي به نه كردوه ،
 له نزا كاني پيغه مبهري خوا دا (ﷺ) ژيان و بز او تيكي تي دا يه
 كه له نه بوونه وه رايه له ي به ستووه به ره و جيهاني بوون و
 هه تا هه تايي ؛ نه وهك به و چه شنه ي هه نديك له نه زان و
 بي ناگايان نزاو دوعا به چه شني له دي مه نه كاني مهرگ و گوپو
 قيامت پيش چاو ديت .

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ: پيشه كس ناساده كار

مه رگيش دوايبن گه شتى مروّف ني يه له م بوونه دا به لكو
يه كي كه له قوناغه كاني سه ره پي زي ثياني مروّف و
ده روزه يه كه بو پي هاويشتنه بووني كي هه تا هه تايي يه وه ،
ئه وه تا پيغه مبهري خوا() له نزاو دوعا كاني دا ده فهرمويت:
(په روه ردگار! له دنيا و قيامه تدا چا كه و خير اندارمان بكو
له سزاي ناگري دوزه خيش به دورمان بگره) هه روه ها له نزاو
دوعايه كي دي كه دا ده فهرمويت: ((په روه ردگار! خوازياري
ليخوشبوون و له ش ساغيم له دنيا و قيامه تدا)) بويه دنيا و
قيامه ت ، زين و مردن هاوتاي يه كن و ليك نابرين : به لكو
ثياني مروّف له روژي له دايك بوونيه وه دريژده بيته وه هه تا
هه تايه و ئيدي ئاوا ناييت .

پيغه مبهري نازيزيش ده يه ويّت ئه م زين به خوشي و
شادي به پي بكريت و له دوايي و قيامه تيشدا باش و چاك
بيّت .

هه روه ها له م بواره شدا كتيب و نووسيني جه م و زور
هه يه و نووسه رانيان نزاو دوعا كاني پيغه مبهريان
كو كردوه ته وه له به هيژو لاوازو هه لبه ستراو هه نديك
له نووسه راني دي كه ش چهند ده روزه يه كي كه م و كورتيان
باسكرده كه پيداويستيه كاني موسولماني به دي نه هيئاوه .
به هر حال په روه ردگار پاداشتي هه موويان بداته وه و
ره زامه ند بيت ليسان ، منيش به ش به حالي خوم له هه ريه ك له و
به ره مانه گو لچني كم كردو وه به چه شني گونجاو و شياو و
پيوست بو تاكي موسولمانم ريزه ندردو وه .

سبحانک اللّٰهُمَّ..... پيشه کس ناماده کار

له کو تایشدا ده لیم ئەم کتیبەم بە دووره له فرموده ی
لاوازو هه لبه ستراو گهرچی زانایان فرموده ی لاوازیان
لا په سه ندو گونجاوه به مه جیک له بواری هاندان و توقاندن و
نزاو دو عا دابیت؛ و پرای شه وش بانگه شه ی ته واوو
کاملبوونی ئەم هه وه ناکه م و به لکو به پینی توانای خۆم
هه ولمداو هه پاکانه ش ناکه م بو خۆم و به ته نیا داواخوازی
سه رکه وتن و په سه ند کردنی کاره کانم له په روه ردگار..

جه میل ئیبراهیم
ناماده کار

بهشی یه کهم

پله و پایه ی یادکردن و یادده وهران

له قورنانی پیروژدا

له سوننه تی شیریندا

له دیدی زانایاندا

له قورئانی پیروژدا

۱- قال تعالی: ﴿إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ﴾ [فاطر: ۱۰].

واته: ((گوفتاری چاک و جوان و بهجی بؤ لای ئه و زاته بهرزده بیته وه))^(۱).

۲- قال تعالی: ﴿فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُون﴾ [البقرة: ۱۵۲].

واته: ((ئهی ئیمانداران ئه گهر یادی من بکهن منیش یادی ئیوه ده کهم و سوپاسگوزاری من بنو سوپاس ناپه زیرو سپله یی بهرام بهرم مه کهن))^(۲).

۳- قال تعالی: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا﴾ [الأحزاب: ۴۱].

واته: ((ئهی ئه و که سانه ی ئیمان و باوه پرتان هیناوه زور زور یادی خوا بکهن))^(۳).

۴- ﴿وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ﴾ [العنكبوت: ۴۵].

^(۱) تهفسیری ئاسان: ۴۳۵.

^(۲) تهفسیری ئاسان: ۲۳.

^(۳) تهفسیری ئاسان: ۴۲۲.

سبحانك اللهم بهش يهكم

واته: ((بيگومان یادی خوا له هه موو شت گه وره ترو به نرختره))^(۴)

۵ - ﴿فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ ، لَلَبِثَ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ﴾ [الصافات: ۱۴۳-۱۴۴].

واته: ((خو ئه گهر له وکە سانه نه بوایه که ته سبیحات و یادی خوا ده کهن ، ئه وه ده مایه وه له سکی نه هه نگه که دا تا روژی که هه مووان زیندوو ده کرینه وه))^(۵)

۶ - ﴿إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا﴾ [الأنفال: ۴۵].

واته: ((کاتی که ده گه نه ده سته یه ک و پوو به پووتان ده بنه وه ، ئه وه ده بیته خو پرا گرین و سه نگه چۆل نه کهن و زۆر یادی خوا بکهن و لپی بیارینه وه))^(۶)

۷ - ﴿لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ﴾ [المنافقون: ۹].

واته: ((هه و لبدن نه مال و سامانتان ، نه پۆله کانتان نه بنه هو ی ئه وه ی که له یادی خوا و به ده سته یانی ره زامه ندی ئه وه که مته ر خه می و بی ناگاتان بکهن))^(۷)

^(۴) ته فسیری ئاسان: ۴۰۱.

^(۵) ته فسیری ئاسان: ۴۵۱.

^(۶) ته فسیری ئاسان: ۱۸۲.

^(۷) ته فسیری ئاسان: ۵۵۵.

سبحانك اللهم بهشش يهكم

۸ - ﴿وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيراً وَالذَّاكِرَاتِ﴾ [الاحزاب: ۳۵].

واته: ((ئهو پیاوو ئافره تانهی که زور یادی خوا دهکن...))^(۸)

۹ - ﴿الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَاماً وَقُعُوداً وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ﴾ [آل عمران: ۱۹۱].

واته: ((ئهو انه یادی خوا دهکن له کاتیکیدا به پیوهن یان دانیشنتون یان راکشاون))^(۹)

۱۰ - ﴿فَإِذَا قُضِيَتْ مَنَاسِكُكُمْ فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْراً﴾ [البقرة: ۲۰۰].

واته: ((جا هه کاتیکی ئه رک و مه ناسکه کانتان به جی هیئا ئه وکاته یادی خوا بکهن ههروه کو چۆن یادی باوو با پیرانتان دهکن...))^(۱۰)

۱۱ - ﴿وَادْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعاً وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ﴾ [آل عمران: ۲۰۵].

واته: یادی پهروه دگارت له دل و دهروونی خوتدا به لانه وه تروهه بکهو بی دهنگ بهرزکردنه وه (له نیوان چیهو

(۸) ته فسیری ئاسان: ۴۲۲.

(۹) ته فسیری ئاسان: ۷۵.

(۱۰) ته فسیری ئاسان: ۳۱.

ثَا شَكَرَا) لَه بَه يَانِيَان وَ دَه مَه وَ ئِيَوَارَانْدَا ، لَه بِيِنَاگَايَان
 مَه بَه))^(۱۱)

۱۲ - ﴿إِنَّا نَحْنُ نُزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنْزِيلًا، فَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ
 وَلَا تَطِعْ مِنْهُمْ آيْمًا أَوْ كَفُورًا ، وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا
 طَوِيلًا﴾ [(الانسان: ۲۶)] .

واته: ((دلنیاش به نهی محمد ﷺ) هه ر ئیمه قورئانمان
 بو تو دابه زاندوهو بهش بهش ، کهواته خوڤاگریه بو فه رمانی
 په روهردگارت ، نه کهیت ملکهچو فه رمانبهرداری تاوانباران و
 بی باوه ران بیت ئینجا بهردهوام یادی په روهردگارت بکهو
 ناوی پیروزی با ویردی سه رزارت بیت ، له به ره به یان و دهمه و
 ئیواراندا، له شه وگاریشدا سوژدهی بو بیسه و ته سبیحات و
 ستایشی له مه ندیکی شه ودا زوربکه))^(۱۲) .

۱۳ - ﴿إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِرُوا بِهَا حَمَرُوا سُجَّدًا
 وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ، تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ
 الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ، فَلَا تَعْلَمُ
 نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءُ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾
 [(السجدة: ۱۵ - ۱۷)] .

^(۱۱) تهفسیری ئاسان: ۱۷۶ .

^(۱۲) تهفسیری ئاسان:

سبحانك اللهم

واته: ((بهراستی ته نیا نه وانه بپروا به نایه ته کانی نیمه دههینن ، کاتیک یاداوهری دهکرین پیی ، خیرا سوژده دههبن ته سیبجات و سوپاسگوزاری پهروهردگاریان دهکهن، له کاتیکدا نه وانه بههیچ شیوهیهک فیزیان نییه و خویمان بهگوره نازانن، نهو نیمانداره بهخته وهرانه نیوانیان خوش نیه له گهل راکشان له جینگه و ریگهی گهرم و نه رما، هه میشته نزاو پارانه وهیان روو به پهروهردگاریانه له خه شم و قین و دوزهخی ده ترسن ئاواتی په زامه ندی و بهه شتیان هه یه و لهو بزق و رۆزی و توانایی و زانیاری یه ی پیمان به خشیوون ده به خشن ، جا هیچ کهس لهو بهخته وهرانه نازانن چی بو هه لگراوه و شاراوته وه له نازو نیعمه تی جوړاو جوړ لای پهروهردگاری ، که چاوان پیی گهش ده بیته وه به دیتنی شاد ده بن، له پاراستنی کاروکرده وهی چاک و پاکیاندا که نه نجامیان ده دا))^(۱۳).

۱۴ - ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ، فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ [الجمعة: ۹، ۱۰].

(۱۳) ته فسیری ناسان: ۴۱۶.

واته: ((ئەي ئەوانەي باوەرتان هیناوە کاتی که بانگ درا
 بۆ نوێژ لەپوژی هەینیدا، ئیوە بەپەلە بچن بە دەم یادی
 خواوە واز لەکەڕین و فرۆشتن بەینن چونکە ئەو کارەتان
 چاکترە ئەگەر بزانی و تێ بگەن، جاکاتیکی نوێژ تەواو بوو
 ئەو بەلابووبنەو بەزەویدا بەتەمای بەخشیشی خوا هەول و
 کۆشتن بدەن، یادی خوا زۆر بکەن لەهەموو چالاکیەکانی
 ژياندا باناوی ئەو زاتە لەسەر زارو لەناو دلتاندا بیست ،
 بۆئەو هی سەرفرازی هەمیشەیی بە دەست بەینن))^(۱۴)
 ۱۵ - ﴿وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ
 الْقِيَامَةِ أَعْمَى﴾ [(طه: ۱۲۴)].

واته: ((ئەو هیش روو وەر بگێڕیت لەبەرنامە و یادی من و
 پشتی تێ بکات، بیگومان بۆ ئەو جوۆرە کە سانه ژیانیکی
 ترش و تال و ناخۆش پیش دیت لەپوژی قیامەتیشدا
 بەکویری حەشری دەکەین))^(۱۵).

^(۱۴) تەفسیری ئاسان: ۵۵۴.

^(۱۵) تەفسیری ئاسان: ۳۲۰.

له سوننه تی شیریندا

۱- له (ابی موسی) ی (اشعری) یه وه دهگیرنه وه پیغه مبهری خوا (ﷺ) فهرموویه تی: (نمونه ی ئه و که سه ی یادی پهروه ردگاری دهکات و ئه وه ی یادی ناکات، به چه شنی زیندوو مردو وان) ^(۱۶).

۲- له (ابی الدرداء) وه دهگیرنه وه پیغه مبهری خوا (ﷺ) فهرموویه تی: ((ئاخو باشتین و پاکترین کرداری خوټان لای پهروه ردگار پی رانه گه یه نم که واپله و پایه تان بلند دهکات و ئه و کرداره ش زور خیر ه لگره له به خشینی پاره و ئالتون و، باشته له وه ی بگن به دوژمنه کانتان و بدن له گهردنی یه کدی؟ یارانیش وتیان: به لئ ئه ی پیغه مبهری خوا؛ فهرمووی: ئه و کرداره زیکرو یادی پهروه ردگاره)) ^(۱۷).

۳- له (ابوهریره) له پیغه مبهری خوا وه (ﷺ) دهگیرنه وه ده فره مویت: ((به راستی به ته نیا (مفردون - دستپیشخهران یان پیشه نگان) سهر فزاز بوون، یارانیش پرسیان: ئاخو کی

^(۱۶) أخرجه البخاري.

^(۱۷) أخرجه الترمذي وابن ماجه وقال الحاكم (صحيح الاسناد).

سَبْحَانَكَ اللَّهُمَّ بِشَرِّ يَمِينِهِ

بن ثوانه نهی پیغمبهری خوا؟ فرموی: نهو
پیاوئا فره تانهن کهوا زور یادو زیگری خوا دهکن))^(۱۸)

۴ - له (عبدالله) ی کوپی (بسر) هوه دهگیرنهوه ؛ دهلیت:
پیاویک له خزمه تی پیغمبهری خوادا وتی: نهی پیغمبهری
خوا کرداری چاکه و دهر وازه ی خیر زور بون له سهرم و
کرداریکم پی بلی بیکه م و ده سته برداری نهیم ، چه زره تیش
فرموی: با هه میشه زوبانت تهرو پاراوبیت بهیادی
خوا))^(۱۹)

۵ - له (انس) هوه - رهزای خوی لیبت - دهگیرنهوه ؛
دهلیت: پیغمبهری خوا (ﷺ) فرموی: ((هرکات بهلای
باخچه کانی بهه شتدا تیپه ربون نهوا بهئارام و هیمن بن،
هاوه لانیس پرسیان: باخچه کانی بهه شت کامانهن نهی
پیغمبهری خوا (ﷺ)؟ فرموی: نهلقه و کوپی یادو زیگر
چونکه پهروه دگار فریشته ی گه پوکی هیه کهوا بهدوای
کوپو نهلقه ی زیگردا دهگه رین هرکات گه یشتن بهو کوپانه
نهوا لهدهوریان هه لدهدن و لایان دهسرهون))^(۲۰)

(۱۸) اخرجه مسلم.

(۱۹) رواه الترمذي وقال الحاكم صحيح الاسناد ووافقه الذهبي.

(۲۰) في المسند والترمذي والبيهقي في شعب الايمان.

٦ - هه ریه که له (ابی سعید) ی (خدری) و (ابی هریره) -
 رهزای خویان لیبت - له پیغه مبهری خواوه دهگیرنه وه ؛
 فرموویه تی: ((هیچ گروهو و کومه لیک دانانیشن مه گهر
 فریشته ی پهروه ردگار لایان دهره ون و سوژو به زه یش
 داده بارینن به سه ریاند او دنارامی پوویان تی ده کات،
 پهروه ردگاریش لای فریشته نزیکه و بالاکانی باسیان
 ده کات))^(٢١).

٧ - له (ابی هریره) وه دهگیرنه وه؛ پیغه مبهری خوا(ﷺ)
 فرموویه تی: ((ئو که سه ی له جیگه و شوینیک دابنیشی و
 یادی خوی تی دا نه کات ئو دانیشتنه که ی ده بیته مایه ی
 ناته واوی و ئاو غه م بوی ، ئه وه شی له جیگه و شوینیک دا
 پال بکه ویت و یادی خوی تی دا نه کات بیگومان ئه و
 پالکه و تنه ده بیت به مایه ی که م و کوری و ئاو غه م بوی))^(٢٢).

٨ - (ابی هریره) - رهزای خوی لیبت - له پیغه مبهری
 خوا(ﷺ) وه دهگیریتته وه و ئه ویش له پهروه ردگاره وه
 ده فرمویت: ((من هاوتای گومان و په ی بردنی به نده که مم ؛
 خو ئه گهر یادی کردم ئه و پالپشتی ده بم، هه رکاتیش
 له نه فسی خویدا یادی کردم وه ئه و له نه فسی خویدا یادی

(٢١) رواه مسلم.

(٢٢) ابوداود وفي سلسلة الأحاديث الصحيحة للالباني.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ بِعَشْرِ يَهُودِيَّةٍ

دهکەم، گەرھاتوو لەنیو کوپو تا قەمیکدا یادی کردم ئەوا لەنیو کوپو تا قەمیکێ باشتردا یادی دەکەم))^(۲۳)

۹ - هەر لە (ابی ھریرە) وە - رەزای خوای لیبیت - دەگیرنەو، پینغەمبەری خوا (ﷺ) فەرموویەتی: ((ئەوێ لەپۆرتیکدا دەجار بلیت: (لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) ئەوا پاداشتی ئازادکردنی دە کوێلەو سەد چاکەێ بو دەنووسریت و، سەد کرداری خراب و ناپەسەندیشی بو دەسپریتەو، ئەو پۆرەش ھەتا ئیوارە لەشەیتان بەدوو رو پاریزراو دەبیت، ھێچ کەسینیش کردارو رەفتاریکی لەو بەشتر ناکات مەگەر یەکیک زیاد لەو ئەنجام بدات))^(۲۴)

۱۰ - هەر لە (ابی ھریرە) وە - رەزای خوای لیبیت - دەگیرنەو، پینغەمبەری خوا (ﷺ) فەرموویەتی: ((دوو وشە سووکن لەسەر زوبان بەلام لەنیو شایەن و کیشانەدا قورس و سەنگین و، لای پەرورەدگاریش خوشەویستن؛ ئەو دوو وشە یەش: ((سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ، سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ))^(۲۵)

(۲۳) متفق عليه.

(۲۴) رواه البخاري ومسلم.

(۲۵) رواه البخاري ومسلم.

۱۱ - (سمره) ی کوری (جندب) ده لیت : پیغه مبهری خوا (ﷺ) فہرموویہ تی : ((خوشہ ویسترتین وتہو گو فته لای پەروردگار چوارن ، گہریبتو بہہر کامیان دەست پی پی بکہیت ئەوا زیانت پیناگات ، ئەو چوارەش بریتین لہ : (سُبْحَانَ اللَّهِ) ((بیگہردی و پاکی بو خوا)) و ، (الْحَمْدُ لِلَّهِ) ((سو پاس بو خوا)) و ، (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) ((پەروردگار تاک و تہ نیایہ)) و ، (وَاللَّهُ أَكْبَرُ) ((پەروردگار گہرہو بالایہ)) (۲۶) .

۱۲ - (ابو موسی) ی (اشعری) - رەزای خوای لیبت - دە فہرمویت : پیغه مبهری خوا (ﷺ) پی پی و تم : رینومایت بکہم بو گہنجینہ یەک لہ گہنجینہ کانی بہہشت ؟ و تم : بہ لئی ئەہی پیغه مبهری خوا ؛ فہرمووی : بلی : ((لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ)) ، واتہ : ((ھیچ ہیزو پەناو پشتگیریک نی یہ جگہ لہ خوای گہرہ)) (۲۷) .

۱۳ - لہ (جابر) ی کوری (عبداللہ) وہ - رەزای خوای لیبت دە گیرنہ وہ ؛ دە لیت : گویم لی بوو پیغه مبهری خوا (ﷺ) دە ی فہرموو : ((باشترین یادو زیکری خوا وتنی : (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) یہ)) (۲۸) .

(۲۶) اخرجه مسلم.

(۲۷) متفق عليه.

(۲۸) رواه الترمذي وابن ماجه.

۱۴ - له (انس) هوه - رهزای خوی لیبیت - دهگیرنه وه ؛
 پیغه مبهری خوا (ﷺ) فهرموویه تی: ((ههرکس جاریک
 بهیانیان و ئیواران بلی: [اللهم اني اصبحْتُ اُشهدُكُ وَاُشهدُ
 حَمَلَةَ عَرْشِكَ وَمَلَائِكَتَكَ وَجَمِيعَ خَلْقِكَ ، اَنْتَ اَنْتَ اللهُ لَا اِلهَ اِلاَّ
 اَنْتَ وَاَنْ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ] اواته: ((پهروهردگار ا من
 گه واهی کردگاری تو ددهم و گه واهیش بو هه لگرانی
 کوشک و فریشته مه زنه کانی تو ددهم له گهل سه رجه م
 دروستکراوانی دی و به ته نیا هه ر تو پهروهردگاریت و
 (محمد) یش بهنده و پیغه مبهری تو یه)) ئه و خوی گه و ره
 چواریه کی جهسته ی له ناگری دوزه خ ده پاریزیت، ئه وه شی
 دوو جار ئه م زیکره بلیت خوی گه و ره نیوه ی جهسته ی قوتار
 ده کات له ناگری دوزه خ و ئه وه شی سی جار سی به شی
 جهسته یی و بیگومان ئه وه شی چوارجار بیلیت پهروهردگار
 سه رجه م جهسته ی قوتار ده کات له ناگری دوزه خ))^(۲۹)

۱۵ - له (عبدالله) ی کوری (مسعود) هوه - رهزای خوی
 لیبیت - دهگیرنه وه پیغه مبهری خوا (ﷺ) فهرموویه تی:
 ((قورئان سفره و خوانسی پهروهردگار به یه ئیوه ش پوو
 له و سفره و خوانه بکه ن به پی ی توانای خوتان ، له راستیدا
 قورئان پهت و رایه له ی خوی وه و نورو رووناکیه کی بهرچاوه و

سَبَّانَكَ اللَّهُمَّ بهشش بهكهم

شیفاو چاره‌سهری به‌سووده، قورئان قه‌لغانه بوئه‌وانه‌ی ده‌ستی پیوه ده‌گرنو ریگه‌ی سهر‌فرازیشه بوئه‌وانه‌ی شوینی ده‌که‌ونو، خه‌وش و گهر‌دیك نی‌یه راینه‌مالی و هیچ لاریی و له‌نگیبه‌کیش نی‌یه راستی نه‌کاته‌وه، ههر‌گیز باس و پروداوه سهر سوپه‌ینه‌ره‌کانی کون و دیرین نابن، بوئه قورئان بخویننه‌وه و په‌روه‌ردگار له‌سهر خویندنه‌وه‌ی ههر پیتیکی ده‌چاکه‌تان بو ده‌نووسیت ؛ من نالیم : (الم) به‌ته‌نیا یه‌ک پیته به‌لکو (ئه‌لف) پیتیکه‌و (لام) پیتیکه‌و (میم) پیتیکه‌و))^(۳۰)

له‌دی‌دی زانایاندا

۱ - (ابن مسعود) - ره‌زای خوای لیبیت - ده‌فه‌رمویت :
(گه‌ربیتو چهند جاریک یادو زیگری خوا بکه‌م له‌سهر دلم
خوش و باشتره له‌وه‌ی به‌ئه‌ندازه‌ی ئه‌و یادوزیکره پاره‌و
دینار ببه‌خشم له‌پیناوی خوادا)).

۲ - (أبو‌الدرداء) - ره‌زای خوای لیبیت - ده‌فه‌رمویت :
(سهرجه‌م بوونو پیکه‌اته‌یه‌ک خاوه‌ن سهرچاوه‌ی رووناکی و
ئاسووده‌یی خوئه‌تی سهرچاوه‌ی رووناکی و ئاسووده‌یی
دلش یادو زیگری خواجه)).

^(۳۰) رواه الحاكم.

۳ - (ابن تیمیہ) - رەزای خوای لیبیت - دەفەرمویت:
 ((یادو زیگری خوا بو دل بەچەشنى ئاو بو ماسى وایه ئاخو
 حالى ماسى چون بیت لەکاتیگدا لەنیو ئاو بەدەر بکری)).

۴ - (ابن تیمیہ) خوای ئی پازى بیت - دەفەرمویت:
 لەدنیا دا بەهەشتیک هەیه ئەوەی نەچیتە نیوی ئەوا ناچیتە
 نیو بەهەشتیشەو (مەبەستی چوونە دەروازەى یادو زیگری
 خوایە)) یەکیگیش کۆیلەو دیلە کەوا دل و دەروازەکانی
 لەپەرودگار دابخات و ببیتە کۆیلەو دیلی حەزو
 ئارەزووەکانی)).

۵ - (ابن قیم) ی (جوزى) - خوای ئی پازى بیت -
 دەفەرمویت: ((یادو زیگری خوا نورو پووناکییە بو
 یادکەرەوان هەر لەدنیا داو، نورو پووناکیشە لەگۆرداو،
 لەپۆژی زیندووبوونەو هەشدا پووپۆشی جەستەو بالایەتی و
 بەسەر پردی (صراط) دا پیو پادەبوری، لەپاستیدا دل و گۆر
 ئەوەندی بەیادو زیگری خوا پۆشن دەبنەو هەچ هۆکاریکی
 دی ئەوەندە پووناکیان ناکاتەو)).

۶ - (مالک) ی کورپی (دینار) دەفەرمویت: ((هەچ کات
 چیژوهران تام و چیژیان وەرنەگرتوو بەئەندازەى چیژ
 وەرگرتن لە یادو زیگری خوا، هەچ رەفتارو کرداریگیش
 ئەوەندی یادو زیگری خوا ئاسان و چیژ ئامیزو خوشنود
 نییە بو دل و دەروون)).

سبحانك اللهم بهش بهكم

۷ - (ابن قيم) - خواى لى پازى بىت - لهكتىبى (الوابل الصيب) دا دهفهرمويت: ((بىگومان دل ژهنگو ژال دهىگريت بهچهشنى مس و زيوو كانزاكانى دى، چارهسهريشى بهيادى خوا دىته ناراوو پاكى دهكاتوه ههتا وهك ناوينه سىي دهبيت، ههركاتيش دهستبهردارى يادو زيكرى خوابوو ديسان ژهنگو ژال دهنيشيت لهسهرى و هوى ئه و حالهش دهگهريتهوه بو بيناگايى و نهجامدانى تاوان، قوتاربوونيش لهوباره بهداواى ليخوشبوون و يادوزيكرى خوا دهبيت. بىگومان هه مرؤقيك سهرحهم ساتهكانى بهبيناگايى بهسهربهريت ئهوا ژهنگو ژال دهنيشيت لهدلئى و شوينهوارهكيشى بهئندانزهى پادهى بيناگاييهكهى دهبيت، ههركاتيگيش ژهنگو ژال دلئان داپوشى ديمهنى زانيارى و زانست بهپيچهوانهوه دهداتهوه لهنهجامدا نارهوا لهپهنگى پاست و دروستدا بهدردهكهويت و بهپيچهوانهشوه؛ چونكه ئه و ژهنگو ژاله بهچهشنيك دل دادهپوشى تاريك و چهتوونى دهكات و ديمه و شيوهى راستهقينهى راستيهكان بهچهشنى خوى بهدر ناخات)).

۸ - ههنديك لهخواناسان دهفهرموون: ((داماوو بىنهوان خهلكى دنيا، وامالئاواييان لهدنياكرد بىنهوهى تام و چيژ وهربگرن لهخوشترين بهرهمى؟ ههنديگيش پرسيان: ئاخو

خۆشترین بەرھەمی دنیا چی بێت؟! وتیان: خۆشەویستی
پەروردگار لەگەڵ ناسین و یادکردنەوهی).

۹ - یەکیکی دی لەخوواناسان دەفەرمویت: ((گەر بێتو
پادشاو وەچەکانیان بەحالی ئیمە ئاشنابوونایە بیگومان
لەپای ئەویدا بەربەرەکانیان لەگەڵدا دەکردین بەشمشیر)).
((مەبەست بەو حالەش کەش و بەری هیمنی نەفس و
دەروونە کە لەرێگەی یاد و زیگری خواو شەونویژو
بیرکردنەوه لەدروستکارو کانیەوه وەبەردیتم)).

۱۰ - خوواناسیکی دی دەفەرمویت: ((کاتیك بەندەکانی
پەروردگار یاد و زیگری خوا دەکەنەوه لەزەویەکی
بچووکدان و قەبارەیی خۆشیان زۆر لەزەوی بچووکترە، بەلام
یادی پەروردگار بۆئەوان لەرۆپاییەکی بەرفراوانی
گەردوونداوە لەلایەن زاتی مەزنی خۆی بالۆ گەرەوهیە ،
ئەمەش چ پێزو دەستگوشادی و لیبوردەیی و
بەخشندەییە کە...؟!)).

۱۱ - ھەرۆھا دەفەرمویت: ((یاد و زیگری پەروردگار
بەتەنیا بەزوبان نایەتەدی و واپیویست دەکات دل ھاوتاو
ھاوپیچی بێت ، یان ھەر دل خۆی وابەستەو بەندەواری بێت،
ھەستکردن بەبوونی پەروردگار و کاریگەری لەسەر مەرۆف
بەلانی کەمەوه بەگوێراییەلی و خۆسپاردن دوایی دیتو،
بەندە و الیدەکات بەتەنیا پەروردگار ببینیتم و لەئەنجامیشدا

سَبِّحْكَ اللَّهُمَّ بِشَرِّ بَعْدِكُمْ

پهروهردگار تامو چيژي بهديدار شادبوون دهاويته نيو
دلی)) .

۱۲ - ههروهه - خوی لپازی بیت - دهمرمویت: ((
واژيام گوی بیستی پهروهردگارهکم بووم و توویژي لهگه لدا
دهکردم له ریگه ی قورئانه وه... منیکسی لاوازی بچووک... چ
ریز مه ندییه که بو مروّف ئاوا دهستی ریزي لیده نریت
له بلندگویییه کی بهرزه وه؟ یان ته مه ن چون بالا پوشی مه زنی و
بلندی ده بیت بهم نیگایه؟ یا خود چ پله و پاییه کی ریژدارییه
پهروهردگار به خشیوویه تی به مروّف؟!)) .

۱۳ - ههروهه دهمرمویت: ((ژیان له ژیر سایه ی قورئاندا
نیعمه ت و به خششه: نیعمه ت و به خششیکه ریژو قه دری
نازانری مه گهر یه کیك چه شتبیستی، نهو به خشش و نیعمه ته یه
که و ته مه ن بلند دهکات و ئاویزانی بهرگی پیروژو پاکی
دهکات)) .

۱۴ - ههروهه (ابراهیم الحواص) - خوی لپازی بیت -
دهمرمویت: ((درمانی دل به پینچ هوکار به دی دیت:
خویندنی قورئانی پیروژ به دل و پامان له سهر ئایه ته کانی و،
برسیستی و سک هه لگوشین و، شه و نویژو، نزاو پارانه وه ی
دمه به بیان و، دانیشتن و هاوه لایه تی پیاوچاکان)) .

۱۵ - خواناسی (حمصی) - خوی لپازی بیت -
دهمرمویت: ((هه رگیز وزه یه کی چاک و باشترم وه ک قورئان

سبحانك اللهم بهش بهكم

خويندن بهدى نه كرد كه وا گه شه بدات به عه قل و روح و،
جهستيش بپاريزيت و شادى و خوشحالى به به ريا بهينيت)) .
ههروهها ده فهرمويت: ((ئهو ساتهى تيبدا باوهردار
پاده مينى له جيهانى بير كردنه وه داو بير له مه زنى پهروهردگارو
چونيه تى كردگارييه تى بو دروستكراوه كانى ده كاته وه و
غم و په ژاره ي دهره ويته وه زياتره له چه ند روژيكي خه لكى
بى ناگا له كاتيكدا گوى بيستى دهنگى موسيقاو ئاوازي
دلفرين ده بن)) .

چه ند سوودمه ند يى يه ك

۱ - براو خوشكى موسولمان ؛ ئهى ئه وانهى پهروهردگار
دايناون به يادكهره وانى خوى: قورئانى پيروژ يادو زيكره و
ده بينين پهروهردگار ده فهرمويت: ﴿وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ
مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى﴾ [طه: ۱۲۴]. واته:
(ئهو هيش روو وه ربگيريت له بهرنامه و يادى من و پشتى
تى بكات، بيگومان بوئه و جوړه كه سانه ژيانىكي ترش و تال و
ناخوش پيش ديت ، له روژى قيامه تيشدا به كويزى حه شرى
ده كه ين))^(۳۱)

قورئانى پيروژيش بوخوى باشترين جوړى يادو زيكره
ههروهك له سوننه تى شيريندا ئاماره ي پيكره وه و، سلاواتدان

(۳۱) ته فسيري ناسان: ۳۲۰.

سبحانك اللهم بهش بهكهم

لهدياري پیغه مبه ریش له ریزه ندی یادو زیکردایه و
په روه دگار ده فهرمویت: ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ
مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ
كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴾ [الجمعة: ۹].

واته: ((نهی نه وانهی باوه رتان هیناوه کاتی که بانگ درا
بو نویژ له پوژی ههینیدا ئیوه به په له بچن به ده م یادی
خواوه و ازله کپین و فروشتن بهینن؛ چونکه نه و کاره تان
چاکتره بو تان نه گهر بزائن و تی بگهن))^(۳۲).

له راستیدا نویژ باشتین جوړی زیکرو یادی خوایه
چونکه سه رجه م به ندایه تی یه کانی دی له قورئان خویندن و
جوړه کانی زیکر — ته سبباحت و سسلاواتدان — و
سویاسگوزاری و دوعا و نزای لیخوش بوون و سسلاواتدان
له دیاری پیغه مبه ر(ﷺ) ی تیدایه، وپرای ناسین و زانینی
چه لال و چه رام که به زیکرو یاد ده ژمیردریت و فیربوونت بو
زانیاړی به سوودو به گه رڅستنی له به رژه و ندی موسولماناندا
زیکرو یادی خوایه، هه رکاتیش خوازیاری نه وه بوویت یادو
زیکری خوا له واده ی بیداری و نووستن و ژیان و مه رگتا
بکهیت نه و جیگیربه له سه ربه نامه ی په روه دگار هه روه ک
فه رمانت پیدراوه.

(۳۲) ته فسیری ناسان: ۵۵۲.

۲ — یادوزیکری خوا به دل و زوبان باشتره له وهی دل به ته نیا یادو زیکری خوا بکات، یادو زیکریش له دلدا زور باشتره له یادو زیکریک به زوبان بکریت.

۳ — یادو زیکری په روهردگار به هه ماههنگ بوون له گهل ناوو سیفه ته جوانه کانی و داننان پییدا په سه ندتره له وهی زیکرو یاد له ده روزهی داواو پییداویستییه کاندای بسورپیته وه، هر بویه له فهرموده یه کدا هاتووه په روهردگار ده فهرمویت: ((ئهو به نده یه ی یادو زیکری من سه رقائی کرد له داواکردنی پییداویستییه کانی ئه و زیاد له وان ه ی پیده به خشم که ده لاینه وه و به کول داوام لینه که ن)).

له بهر ئه وه و اباشه له کاتی نزاو پارانسه وه دا ئه و که سه ی ده پارپیته وه به نواندنی سوپاسگوزاری بو خوا ی گه وره ده ست پی بکات و سه ناخوازی بو ئه و زاته به ده ربخات ، پاشان داواکه ی بخاته پوو، له دوعاو نزاکه ی (ذنون) یشدا هاتووه یادو زیکر بهر له دوعا کردن هاته دی و ده فهرمویت: ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ﴾ [(الانبیاء: ۸۷)] واته: ((په روهردگارا هیچ خویه نی یه جگه له تو پاک ی و بیگر دی هر بو تو یه ، به راستی من له سته مکاران بووم)).^(۳۲)

(۳۲) ته فسیری ناسان: ۳۲۹.

سبحانک اللّٰهُمَّ بهش یه کهم

۴ - هه نديک جار و اباشه گهر له کهش و باری یادوزیکری
خوادا رۆچوو بووویت و حالئیکى پیویست هاته پیش و
واپیویستی کرد ئه لقه ی یادو زیکره کهت پابگریست و دواتر
بگه پئیته وه سه ری؛ وه ک کاتی سلاویان ناراسته کردیت
وه لامى سلاوه که بده ره وه و نه و جا بگه پیره وه سه ر حال و
بارى پیشووت، یا خود گه ره اتوو یه کیك پژمى وه لامى
بده ره وه و پاشان بگه پیره وه سه ر یادوزیکری خوٚت، یا خود
ئه گه ر یه کیك به ناوی خوٚت وه بانگت بکات یان بو
وه لامدانه وه ی ته له فون یا گوئیستی بانگ بوون و... وه لام
بده ره وه و دوایی بگه پیره وه سه ر حالى یادو زیکرى
پیشووت، ئیدی له سه ر ئه م حالانه حال و باری دیکه ش
به هه ند بگه ر.

۵ - یادوزیکری خواى گه وره له سه ر جه م باور حالئیکدا
باش و په سه نده مه گه ر له و کاتانه دا (شه رع) یاساغ و قه ده غه ی
کردوه وه ک: کاتی ده ست به ناوگه یان دن و، دروستبوون
له گه ل هاوسه رداو، کاتی گوئ بیستبوون بو وتارو، کاتی
باویشک و خه وه نوچکه و خه و بردنه وه و... ئیدی له سه ر ئه م
حالانه ش ده توانیت حال و باری دیکه هه ئبسه نگینى.

۶ - دروست و گونجاوه یادو زیکرى خوا بکریت به دل و
زوبان له لایه ن که سیك تووشى له شگرانى بوو بیٚت یان نه و
ئافره تانه ی ده که ونه بی نوئىژى و زه یستانى، یادوزیکریش

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ بِعَشْرِ يَكْتَمِ

سەرجهم سرروتهکانی سوپاسگوزاری و سلاواتدان له دیاری پیغه مبهەر (ﷺ) و ، گوزارشت کردن له مهزنی پهروهردگارو نزاو پارانه وه دهگریته وه .

۷ - حه رامة خویندنی قورئان بو که سیك تووشی له شگرانی بووبیت یان ئەو ئافرەتانه ی ده که ونه بی نووژی و زه یستانی ، ئەگەر ئایه تیك یان چه ند ئایه تیك بیت ، به لام ئەوانه ده توانن له دلیاندا قورئان بخوینن بی ئەوه ی به زوبان ده ری بپرن ، ههروه ها دروستیشه به چاو قورئان بخوینن و له دلا دووباره ی بکه نه وه .

۸ - ده گونجیت یادوزیکری خوا بکریت به هه ر حالیک که دیته پیشه وه وه ک به پیوه و پالکه وتن و دانیشتن و رویشتن و سواری بوون ، یا خود له هه رکاتی کدا دیاری بکریت ، پهروهردگاریش سه ناو باسی ئەوانه ی کردووه له حال و باره جیا وازه کاندایادوزیکری خوا ده که ن: ﴿الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ﴾ [آل عمران: ۱۹۱] . واته : ((ئەوانه ی یادی خوا ده که ن له کاتی کدا که به پیوه ن یان دانیشتون یان پاکشاو ن)) (۳۴) .

(۳۴) تهفسیری ئاسان: ۷۵ .

سبحانك اللّهُمَّ بهشش يهكهم

هروهها خاتوو (عائشه) ي دايكي موسولمانان - رهزاي
خوای ليبييت - دهفرمويت: ((پيغه مبهري خوا (ﷺ) لهه موو
حالو باريكدا يادو زيكري خوايده کرد))^(۳۵).

۹ - يادو زيكري خوا سوودي زور مهزني له خو گرتوو
كه به تهنيا په روهردگار خو ي ده توانييت ديارى بكاتو
بيژمي ريت، پيشهوا (ابن قيم) ي (جوزي) له كتيبى (الوابل
الصيب) دا سه د سوود بو يادو زيكري خوا دنووسيت و بو
هر سووديكيش به لگه له قورئان و سوننه دهينيته وه. گهر
خوازيارى شاره زابوون و زانيارى زياترى له يادوزيكرو
سووده كاني بگه پيره وه بو كتيبى ناوبراو لاپه ره كاني:
(۸۶.۳۳).

(۳۵) مسلم.

بەشى دوۋەم

پلەو پايەى نزاو پارانەو
چۈنىەتى و شىۋازى پارانەو
نەو كاتانەى نزاو پارانەو ەيان تىدا گىرا دەبىت
نەوانەى نزاو پارانەو ەيان گىرايە
سەرەتايەك بۇ نزاو پارانەو
چەند نەوونەيەك نە نزاو پارانەو
نەقورنانى پىرۇزدا
نەسوننەتى پاك و بىگەردا

پلهو پایه‌ی نزاو پارانه‌وه له‌قورنانی پیروژدا

۱- په‌روه‌ردگار ده‌فهرمویت: ﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ﴾ [البقرة: ۱۸۶].

واته: ((نه‌ی محمد ﷺ)) نه‌گه‌ر به‌نده‌کانم پرسیارت لیبکه‌ن ده‌براهم نه‌وه من نزیکم لییانه‌وه، به‌هاناو هاواری دوعا گوئیانه‌وه ده‌چم هه‌رکاتیک لیم بیارینه‌وه و نزابکه‌ن، ده‌با نه‌وانیش به‌دهم بانگه‌وازی منه‌وه بین و باوه‌ری دامه‌زراو به‌من بهینن بوئه‌وه‌ی ریگای هوشیاری و ناگای بی‌گره‌به‌ر))^(۱).

۲ - په‌روه‌ردگار ده‌فهرمویت: ﴿ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ، وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ﴾ [الأعراف: ۵۵-۵۶].

واته: ((هاناو هاوار بکه‌ن له‌په‌روه‌ردگارتان به‌پارانه‌وه‌ی به‌کول به‌نهینن (له‌کات و شوینن له‌باردا) چونکه به‌راستی نه‌و زاته ده‌ستدریژکارانی خووش ناویت، خه‌لکینه‌فه‌سادو

(۱) ته‌فسیری ناسان: ۲۸.

گوناهو تاوان ئه نجام مه دن له زه ویدا دواى ئه وهى چاکه کارىی پهنگى گرتووه و بهردهوام هاناو هاوار بو خوا بهرن له ترسى دۆزه خو بهنومىدى به دهستهینانى بهههشت بهراستى پهحمهتى خوا نزیکه له چاکه کاران و چاکه خوازانهوه))^(۳).

۳ - پهروهردگار ده فهرمویت: ﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴾ [غافر: ۶۰].

واته: ((ئهى خه لکینه پهروهردگارتان فهرموویهتى: ئیوه هاناو هاوار بو من بهینن، ئه وه من دوعاو نزاتان گیراده کهم، بهراستى ئه وانهى خویان به گه وره داده نیین و لووت بهرزی ده کهن له ئاستى په رستنى مندا، له ناینده دا به سه رشوړى و خه جاله تى یه وه ده خرینه ناو ئاگرى دۆزه خه وه))^(۳).

۴ - پهروهردگار ده فهرمویت: ﴿أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ﴾ [النمل: ۶۲].

واته: ((ئایا کئییه جگه له زاتى پهروهردگار که بییت به هاناو هاوارى لیقه و ماوو بى دهره تان و بى دالده وه، کاتیک نزا

^(۳) ته فسیرى ئاسان: ۱۵۷.

^(۳) ته فسیرى ئاسان: ۴۷۴.

دهكات و لى دهپارپتهوه، نهوسا بهلاو ناخوشيهكان
لادهبات و...) (٤)

٥ - پهروهگار دهفهرمويت: ﴿لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ، الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنا آمَنَّا فَأَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ، الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالْمُقِيمِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ﴾ [آل عمران: ١٥ - ١٧].

واته: ((بوئه وانهى پاريزكارو خواناسن لاي پهروهگاريان باخهكاني بههشت نامادهيه بويان كه: چهندهها پووبار به ژير درهخته كانيداو به بهردهم كوشكه كانيدا دهرات، هاوپى له گهل ژيانى نه پراوه له گهل هاوسهرانى پساكيزه داو بهدهم ههستگردنى بهردهوام به په زامه ندى پهروهگارى نازين، بيگومان نهو خوايه بينايه به بهنده كاني نهوانه ي كه ده ليين: پهروهگارا؛ به راستى ئيمه ئيمان و باوه پمان هيناوه، ده له گونا هه كانمان خوش بيهو له ناگرى دوزه خ بمان پاريزه، جا نهو ئيماندارانه نه مه سيفه تيانه خوگرو نارامگرن، راستگوو خوايه رستن مال و سامان ده به خشن و له به ره به ياندا داواى لي خوشبوون له پهروهگاريان ده كن)) (٥).

(٤) ته فسيري ئاسان: ٣٨٢.

(٥) ته فسيري ئاسان: ٥٢.

٦ - په روږدگار د فهرمویت: ﴿وَاسْأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا﴾ [النساء: ٣٢].

واته: ((بهرده و امیش داوای زیاده به خشش و بهره ی خوابکه ن، چونکه بهراستی خوا بهه موو شتیک زانایه))^(٦).

پله و پایه ی نزاو پارانه وه له سوننه تی پاک و بیگه رددا

له سوننه تی پیغه مبهری خوا دا (ﷺ) فهرمووده ی زوړو بی شومار هاتوو سه باره ت بهم باسه له وانه:

١ - (ابن عمر) - رهزای خوای لیبیت . له پیغه مبهری خوا وه (ﷺ) ده گپړیته وه ؛ ده فهرمویت: ((ئوه ی د هروازه ی نزاو پارانه وه ی لی والا بکریت ئه واه سه رجه م د هروازه کانی سوړو بهزه یی بو خراوه ته سه رپشت ؛ خوشه ویستری نزاو پارانه وه ش لای په روږدگار داوای بیوه یی و له ش ساغی یه ، بیگومان نزاو پارانه وه کاریگه رو به سووده له سه رقه زایه ک نازلبوویت یان نسا ، به ته نیا نزاو پارانه وه شه قه زاو چاره نووسی خوایی ده گپړیته وه ، بو یه هه میشه نزاو پارانه وه ئه نجام بدن))^(٧).

(٦) تهفسیری ناسان: ٨٣.

(٧) اخرجه الترمذی.

۲ — (عبادة) ی کوری (صامت)۔ رهزای خوای لیبیت —
 له پیغهمبهری خواوه (ﷺ) دهگیریتتهوه ؛ دهفهرمویت : ((هیج
 موسولمانیک نییه لهسه رزهویداو نزاو دوعا لهباره گای
 پهروهردگاردا بکات و پهروهردگار داواکهی بو بهجی
 نه گیه نی یا خود خراپه یه کی بهئه ندازه ی داواکهی لی دور
 نه خاته وه، به مهرجیک نزاو دوعایه ک نه بیت له خانه ی تاوان و
 سه ریچی یان بچراندنی په یوه ندی و رایه له کانی خزمایه تیدا
 بیت))^(۸) .

۳ — (نعمان) ی کوری (بشیر) — رهزای خوای لیبیت .
 له پیغهمبهری خواوه (ﷺ) دهگیریتتهوه ؛ دهفهرمویت :
 ((نزاو پارانه وه به ندایه تی و په رسته شه، پاشان نایه تی : ﴿ وَقَالَ
 رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي
 سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴾ [غافر: ۶۰] ی خوینده وه))^(۹) .

۴ — (ابی هریره) . رهزای خوای لیبیت . له پیغهمبهری
 خواوه (ﷺ) دهگیریتتهوه ؛ دهفهرمویت : ((نه وه ی نزاو پارانه وه
 نه کات له پهروهردگار نه و پهروهردگار لیی زیرو توره
 ده بیت))^(۱۰) .

^(۸) رواه الترمذي.

^(۹) أخرجه أبو داود.

^(۱۰) رواه الترمذي.

- ۵ - (ابن مسعود) - رهزای خوای لیبیت - له پیغهمبهری خواوه (ﷺ) دهگیریتهوه ؛ دهفهرمویت : ((همیشه داواکارو خوازیاری خیرو بهخششی خوایی بن ، چونکه پهروهردگار پیی خوشه نزاو داوای لی بکریت ، بیگومان باشتترین بهندایهتیش بریتیه لهچاوهپرکردنی دهرووی خوایی))^(۱۱) .
- ۶ - (انس) - رهزای خوای لیبیت . له پیغهمبهری خواوه (ﷺ) دهگیریتهوه ؛ دهفهرمویت : ((همیشه داوای سهرجهم پیداویستیهکانتان لهبارهگای پهروهردگارا بخهنه پوو تهنانهت گهر لایهکی نهعلهکانیشتان بچرا داوای پیکهوه لکانی بکن))^(۱۲) .

^(۱۱) رواه الترمذي .

^(۱۲) رواه الترمذي .

مهرجه گانی نزاو پارانه وه

- ۱) ده بیټ خواردن و خواردنه وه و جل و بهرگت له پاره و مالیکی حه لال و دروست په یدا کرد بیټ.
- ۲) نابیټ نه و نزاو پارانه وه یه ی ده یکه یت له باز نه ی گونا ه و تاوان یا خود بچراندنی په یوه ندی و رایه له ی خزمایه تی دا گیر سابیټه وه.
- ۳) ده بیټ سه ره تا و کوتای ی نزاو پارانه وه به سه نا و سوپاسگوزاری نواندنی به نده بو په روه ردگار و سلا و اتدان له دیاری پیغه مبه ر (ﷺ) ده ست پی بکات و هه می شه له نیو نزاکاندا سلا و ات بدات له دیاری پیغه مبه ری خوا (ﷺ).
- ۴) ده بیټ به کول و دل نزاو پارانه وه بکات و دل نیاش بیټ له وه ی په روه ردگار دیت به هانایه وه.
- ۵) په له نه کردن له وه لامدانه وه ی نزاو پارانه وه دا.

به لگه گان

- ۱ - ده بیټ خواردن و خواردنه وه و جل و بهرگت له پاره و مالیکی حه لال و دروست په یدا کرد بیټ:
(ابی هریره) - ره زای خوا ی لی بیټ . له پیغه مبه ری خوا وه (ﷺ) ده گیر یټه وه؛ ده فه رمویټ: ((خه لکینه

پهروهردگارتان پاك و بيگه رده و ئه وهى پاك و بيگه رد نه بييت
 وهى ناگرييت لييتان، ههروهه ها ئه وه فرمانانهى داويه تى
 به سه ر به نده باوه پرداره كانيدا هه مان فرمانه كه پيشتر بو
 پيغه مبه ران (دروودى خويان ليبييت) نازل بووه و پييان
 ده فهرمويت: ﴿يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي
 بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ﴾ ، واته: (ئهى گروى پيغه مبه ران ، بخون
 له رزق و روزيه چاك و پاكه كان، كاروكرده وهى چاكيش ئه نجام
 بدن ، به راستى من زانام به هه موو ئه وه كاروكرده وانهى
 كه ده يكه ن) ^(۱۳) ، ههروهه ها ده فهرمويت: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا
 مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ﴾ واته: (ئهى ئه وانهى باوه رت ان هيناوه ،
 بخون له وه رزق و روزيه چاك و باشاننهى كه پيمان
 به خشيون) ^(۱۴) ، پاشان دوا سه باره ت به پياويك له سه فهرىكى
 تولانيدا به وه قزيرئو سه روو چاو ته پ و تو زاويه وه ده ستى بلند
 ده كاته وه بو ئاسمان و پهروه رديگارا . پهروه رديگاريه تى
 كه چى خواردن و خواردنه وه وه جل و به رگى حه رامه وه
 جهستهى به وه حه رامه نه شو و نماى كردوه ، ئيدى چو ن
 پهروه رديگار دييت به هانا به وه!) ^(۱۵) .

^(۱۳) ته فسيري ئاسان: ۳۴۵ .

^(۱۴) ته فسيري ئاسان: ۲۶ .

^(۱۵) رواه مسلم واحمد والترمذي .

۲ - نابیئت ئەو نزاو پارانه و هیه دهیکهیت له بازنه ی گوناھو تاوان یاخود بچراندنی په یوهندی و پایه ئەهی خزمایه تیدا گیرسابیته وه:

- (عباده) ی کوری (صامت) - رهزای خوای لیبیئت . له پیغه مبهری خواوه (ﷺ) دهگیریتته وه ؛ ده فهرمویت : ((هیچ موسولمانیک نییه له سه رزه ویداو نزاو پارانه و هیه له قاپی پهروه ردگاردا بکات مه گهر پهروه ردگار وه لامی ده داته وه یاخود خراپه و قهزایه کی خراپی به ئەندازه ی داواچاکه که ی لی دوور ده خاته وه به مه رجیک ئەو دوعایه ی دهیکات له بازنه ی گوناھو تاوان و بچراندنی په یوهندی خزمایه تیدا نه بیئت))^(۱۶).

۳ - ده بیئت سه ره تاو کوتایی نزاو پارانه وه به سه ناو سوپاسگوزاری نواندنی بهنده بو پهروه ردگار و سلأواتدان له دیاری پیغه مبهر (ﷺ) دهست پی بکات و هه میشه له نیوان نزاکانیدا سلأوات بدات له دیاری پیغه مبهری خوا (ﷺ):

- (فضاله) ی کوری (ابی عبید) . رهزای خوای لیبیئت . له پیغه مبهری خواوه (ﷺ) دهگیریتته وه ؛ ده فهرمویت : پیغه مبهری خوا (ﷺ) گوئی لیبوو پیاویک نزای ده کرد دوا ی نوێژه که ی سلأواتی نه دا له دیاری پیغه مبهر (ﷺ) پاشان فهرمووی: ئەو پیاوه په له یکرد، دواتر بانگی کرد و پیی

فهرموو: هرکات نويزتانکرد ئهوا به سوپاسگوزاری خواو ستایشکردنی دهست پی بکن و ئهوجا سلاوات بدهن له دیاری پیغه مبهرو دوایی هر نزاو داویه کتان هه بوو بیکن))^(۱۷).

— ههروهها (ﷺ) ده فهرمویت: ((نزاو پارانه وه له نیوان ئاسمان و زه ویدا گیرده خوات و بهرزنابیته وه ههتا سلاوات نه دریت له دیاری من؛ بویه داواتان لیده کهم مه مکن بهو شوولهی وابه دهستی سوارچاکه وه (واته هه رکات له و لآخه کهی دا ئهوجا ده که ویته ری، سلاوات بدهن له دیارم له سه ره تایی نزاو پارانه وه و ناوه راست و کو تاییدا))^(۱۸).

۴ — ده بیئت به کول و دل نزاو پارانه وه بکات و دلنیشا بیئت له وهی پهروهردگار دیت به هانایه وه:

— پهروهردگار ده فهرمویت: ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ﴾ [(الانبیاء: ۹۰)].
واته: ((به راستی ئهوانه چالاک و گورج و گول بوون له ئه نجامدانی هه موو خیر و چاکه یه کداو نزای به کولیان ده کرد، به ئومیدی په حمهت و به هه شتی ئیمه و له دوزخ و خه شمی ئیمه ده ترسان و ئه وان هه میشه گهردن که چ بوون بو ئیمه))^(۱۹).

^(۱۷) خرجه اصحاب السنن.

^(۱۸) خرجه الترمذی.

^(۱۹) ته فسیری ئاسان: ۲۲۹.

– ههروهها له سوننه تي پاك و بيگه ردى پيغه مبه ريشدا

هاتووو:

– (ابى هريره) . رهزاي خواى ليبييت . له پيغه مبه رى
خواوه (ﷺ) بومان ده گيريته وه ؛ ده فره مويت : ((كاتى
نزاوپارانه وه تان كرد له باره گاي پهروه ردگار ئه وا دنيا بن
پهروه ردگار ديت به هانا تانه وه و ناگادارى ئه وش بن هرگيز
پهروه ردگار نزاوپارانه وه يه كيك وهرناگريت دلى بى ناگا
بيت له باره گاي خوا))^(۲۰).

۵ – په له نه كردن له وه لامدانه وه ي نزاوپارانه وه دا:

– (ابى هريره) – رهزاي خواى ليبييت – له پيغه مبه رى
خواوه (ﷺ) ده گيريته وه ؛ ده فره مويت : ((پهروه ردگار تان
ديت به هاناى نزاوپارانه وه تان گهر په له نه كه ن و سكالانه كه ن و
بليين : نزاوپارانه وه م كرد لاي پهروه ردگار به لام نه هات
به هانا مه وه))^(۲۱).

^(۲۰) رواه الترمذي.

^(۲۱) متفق عليه.

شیوازو چۆنییهتی نزاو پارانهوه

- ۱ - ئاراسته و رووکردنه قیبله.
- ۲ - بهرزکردنه وهی له پی دهست له کاتی نزاو پارانه وه دا.
- ۳ - بهرزکردنه وهی ههردوو دهست به چه شنیك سیپیتی ژیریال دهر بکه ویت.
- ۴ - پراگرتنی هیمنی و دهنگ بهرزنه کردنه وه به دەم نزاو پارانه وه.
- ۵ - گهر نزاو پارانه وه بو یه کیکی دیکه بوو با له نه فسی خۆیه وه دهست پی بکات.
- ۶ - نابیت نزاو شه پ بکات له خۆی و مال و مندالی.
- ۷ - هه لپژاردنی نزاو کورت و کاریگهر.
- ۸ - سی جار دوو پاتکردنه وهی نزاو پارانه وه یه ک.
- ۹ - د دنیا بوون له گیرابوونی نزاو پارانه وه.
- ۱۰ - کو تایی هینان به هه ریه ک له و نزاو پارانه وانه به وشه ی (ئامین).

به نگه کان

۱ - ناراسته وه پووکردنه وه قبیله :

- (جابر ی کوری (عبدالله) له پیغه مبهری خواوه (ﷺ) دهگیریته وه ؛ ده فهرمویت : ((پیغه مبهری خوا له مهیدانی (عرفه) لایداو پوویکرده قبیله وه بهرده وام نزاو پارانه وه ی دهکرد هه تا خور ئاوا بو)).

۲ - بهرزکردنه وه ی له پی دهست له کاتی نزاو پارانه وه دا :

- (ابن عباس) - رهزای خوای لیبیت . له پیغه مبهری خواوه (ﷺ) دهگیریته وه ؛ ده فهرمویت : ((دهست مه نوقینن هه رکه س بی وهرگرتنی مؤلت له براه کی موسولمانی بپروانی بو نوسراوو دهستنوسیکی وه ک ئه وه وه هایه ته ماشای ناگری دوزهخی کرد بییت ، داواتان لیده کهم کاتی نزاو پارانه وه تانکرد به له پی دهست بپارینه وه وه پشتی دهست ناراسته مه کهن ، هه ر کاتیش لی بوونه وه دهستان بهینن به ده موچاوتاندا))^(۲۲).

^(۲۲) اخرجہ ابوداؤد.

۳- بهر زكردنه وهی ههردوو دهست به چه شنیك پیستنی ژیربالّ دهر بکه ویت :

- (انس) - رهزای خوای لیبیت . سه بارهت به نزاو پارانه وهی پیغه مبهری خوا (ﷺ) ده فره مویت : ((پیغه مبهری خوا (ﷺ) له کاتی نزاو پارانه وهدا ههردوو دهستی بلّند ده کرده وه به چه شنیك ههتا سپیتی ژیربالی دهر ده کهوت و هه رگیز به په نجه ئامازهی نه ده کرد)) .

۴ - راگرتنی هیمنس و دهنگ بهر زنه کردنه وه به دهه نزاو پارانه وه :

- (ابو موسی) - رهزای خوای لیبیت . له پیغه مبهری خوا وه (ﷺ) ده گیریته وه ؛ ده فره مویت : له سه فهردا بووین له خزمهت پیغه مبهری خوا و خه لکی به دهنگی بهر زو بلّند دهستیان کرد به (الله اکبر) ؛ پیغه مبهری خواش (ﷺ) فره مووی : ((خه لکینه ره حمی به نه فسی خوتان بکهن ، ئیوه زاتیکی که پو نادیار بانگ ناکه و پهروه دگاریک بانگ ده کهن بیسه رو بینه ره وه همیشه له گه ئتان دایه و نزیکتره له (ریشمه ی و لاخه که تان)) (۲۳) .

۵ - گەر نزاو پارانه وهی بۆ یه کیکی دیکه بوو
بانه نفسی خۆیه وه دهست پشکات:

- (ابی) ی کوری (کعب) - رهزای خوای لیبیت . سه بارهت
به نزاو پارانه وهی پیغه مبهری خوا (ﷺ) ده فهرمویت: هه رکات
پیغه مبهری خوا (ﷺ) نزاو پارانه وهی بۆ یه کیکی دیکه بکر دایه
ئوا به نه نفسی خۆی دهستی پیده کرد ((^(۲۴)).

۶ - نابیت نزاو شه ربکات له خۆس و مال و مندالی:

- (جابر) . رهزای خوای لیبیت - له پیغه مبهری خوا وه (ﷺ)
ده گیریتته وه ؛ ده فهرمویت: ((هه رگیز نزاو دوعای شه پ مه کهن
دژ به خوتان و مال و مندال و بهرده سستتان ، نه بادا
له و کاته دابیت پهروه ردگار نزاو دوعا گیرا ده کات))^(۲۵).

۷ - هه لئار دنی نزاو کورت و کاریگه ر:

. خاتوو (عائشه) ی دایکی موسولمانان - رهزای خوای
لیبیت . سه بارهت به نزاو دوعای پیغه مبهری خوا (ﷺ)
ده فهرمویت: ((هه میشه پیغه مبهری خوا ئاره زومهن دی
نزاو پارانه وهی کورت و کاریگه ربوو و به دهر له وهی
نه ده کرد)).

^(۲۴) رواه الترمذی.

^(۲۵) أخرجه ابوداود.

۸ - سیّ جار دووپاتکردنه وهی نزاو پارانه وهیه ک :

(ابن مسعود) . رهزای خِوای لیبیت . سه بارهت به نزاو پارانه وهی پیغه مبهری (ﷺ) ده فهرمویت : ((هه میشه پیغه مبهری خوا (ﷺ) سیّ جار نزاو پارانه وهیه دووپات ده کرده وه هه رجاریکیش داوای لیخوشبوونی بگردایه به هه مان شیوه سیّ جار دووپاتی ده کرده وه)).

۹ - دلنیا بوون له گیرابوونی نزاو پارانه وه :

- (ابی هریره) . رهزای خِوای لیبیت . له پیغه مبهری خوا وه (ﷺ) ده گیریتته وه ؛ ده فهرمویت : ((هیچ که سیک له نیوه له کاتی نزاو پارانه وه دا نه لیت : په روه ردگارا ؛ گهر ویستت لیم ببوره وه به زهیت به حالمدایته وه ، به لکو با پشت نه ستور ییت له نزاو پارانه وه که یداو جه ختی له سه ربکات چونکه په روه ردگار زورو فشاری لیناکریت))^(۲۶) .

۱۰ - دوایی هیتان به هه ریه که له ونزاو پارانه وه به وه شهی

(ناهن) :

- (ابوزهری) (نمری) - رهزای خِوای لیبیت . ده فهرمویت : شهویک به یا وهری پیغه مبهری خوا (ﷺ) هاتینه دهره وه وه چاومان کهوت به پیاویک به کول ده پارایه وه وه نزای ده کرده پیغه مبهری خواش (ﷺ) پاماو گوی بیستی نزاکانی بو ،

(۲۶) خرجه ابوداود.

سبحانک اللّٰهُمَّ به شش دوووم

پاشان فہرمووی: قبول و پھسہندہ گہر دوایی پی بہینیت،
یارانیش پرسیان: بہ چی دوایی پی بہینیت ئہی پیغہ مہری
خوا(ﷺ)؟ فہرمووی: بہ (ئامین) ، پاشان پیاوہ کہی
بہ جیہشت و یارانیش بہ پیاوہ کہیان وت بہ ئامین دوایی
بہ نزاکانی بہینیت و مزدہی قبول بوونیان پیدا))^(۲۷).

^(۲۷) رواہ ابوداؤد.

باشترین کاتو واده بۆ گیرابوونی نزاو پارانه وه

- ۱ - شهوی قهدر.
- ۲ - رۆژی عهرفه.
- ۳ - له کاتی سه رکه وتن بۆ سه فاو مهروه دا.
- ۴ - له کاتی ته و اف کردن له نیوان سه فاو مهروه دا.
- ۵ - له کاتی خواردنه وهی ناوی زه مزه دا.
- ۶ - ده رۆژ له مانگی (ذی الحجة)
- ۷ - مانگی رهمه زان.
- ۸ - کاتی به ربانگ بۆ رۆژموان.
- ۹ - له کاتی بانگداندا.
- ۱۰ - له نیوان بانگو قامه تدا.
- ۱۱ - له کاتی کرنووش بردندا.
- ۱۲ - له سی یه کی کۆتایی شهودا.
- ۱۳ - له دوا ی هه موو نوێژیکێ فه رزدا.
- ۱۴ - رۆژی ههینی (جمعة)
- ۱۵ - ساتیکێ تاییه ت له ههینی دا.
- ۱۶ - له گه رمه ی جهنگدا (کاتی تیکرژان).
- ۱۷ - له کاتی بارانباریندا.
- ۱۸ - له کاتی قورئان خویندن و خه تم کردنیدا.
- ۱۹ - له کۆری یادو زیکری خوادا.

به نگه کان

۱ - شهوی قه در:

— (ابی هریره) — رهزای خوای لیبیت . له پیغه مبهری
خاوه (ﷺ) ده گپریتته وه ؛ ده فهرمویت : ((نه وهی شهوی قه در
زیندوبکاته وه به یادو زیکری خوا په روهردگار له گوناھی
پیشووی ده بوریت))^(۲۸)

— هه روه ها خاتوو (عائشه) ی دایکی موسولمانان — رهزای
خوای لیبیت . ده فهرمویت : پرسیم له پیغه مبهری خوا (ﷺ)
گر بوم دهرکه وت شهوی قه در که یه ئاخو چی بلیم
له وشه وه دا نه ی پیغه مبهری خوا؟ له وه لامدا فهرمووی : ((بلی
په روهردگار تو لیبوردهیت و لیبورنت پیخوشه ؛ داواکارم
له باره گای پیروزت لیم ببوریت))^(۲۹)

۲ — روژای عه ر ه فه :

— خاتوو (عائشه) ی دایکی موسولمانان — رهزای خوای
لیبیت . له پیغه مبهری خاوه (ﷺ) ده گپریتته وه ؛ ده فهرمویت :
((هیچ روژیک نی یه پتر له روژای عه ر ه فه په روهردگار بالی
سوژو به زه یی و لیخوشبوونی رابخات و گهردنی به نده کانی

^(۲۸) رواه البخاري ومسلم.

^(۲۹) رواه احمد وابن ماجه والترمذی.

له ناگری دۆزهخ قوتار بکات و لییان نزیك بیتهوه، پاشان شانازیان پیوه بکات لای فریشته کانی و له داواکانیان پیرسیت؟))^(۲۰).

- مهره ها (جابر) ی کوری (عبدالله) . رمزای خوای لیبیت . ده فرمویت: له روژی (عهره فه) دا پیغه مبهری خوا (ﷺ) هات بو گوړه پانی عهره فه و رووه و قیبله وهستا، پاشان بهرده وام به کول نزاو پارانه وهی ده کرد هه تا خوړ ئاوابوو).

۳ - له کانی هه لگه پان به (صه فاو مهره) دا:

له ره فتاره کانی پیغه مبهی خوا (ﷺ) له ورژه دا دوی ئه وهی له دروازه ی (صه فاو مهره) به درکه وت ئه و جا ئایه تی: ﴿إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ﴾ ی ده خویندو ده یفه رموو: ((به وچه شنه ی په روه ردگار دایناوه ده ست به کار ده بم، پاشان هه لده گه پرا به (صه فاو مهره) دا هه تا (بیت) ی لی به درده که وت ئنجا پرویده کرده قیبله و (لا اله الا الله) و (الله اکبر) ی سی جار ده وت و ، پاشان ستایشی په روه ردگاری ده کردو ده یفه رموو: ((په روه ردگارا تو تاك و ته نیایت و هیچ هاوه لیکت نی یه و گه نجینه ی ده سته لات و سوپاسگوزاری و مهرگو و ژیان هه مووی به ده ستی تویه و هه موو شتیک هه ر له ژیر ده ستی تودایه و به ته نیا هه ر تو په روه ردگاریت و،

^(۲۰) رواه مسلم وغيره.

به لئنی خوت به جیگه یاندو کو مه ل و گرووی خوانه ناسانت شکست و ملکه چ کرد، نجا له و نیوانه دا هه مان نزا ی ده کردو سی جار دوویاتی ده کرده وه ، پاشان داده بهزی و به پی ده چوو بو (مروه) هه تا ده گه ییه نه وی، هه لده گه را به (مروه) شدا هه تا (بیست) به ده رده که وت و هاوچه شنی (صه فا) ویردو ری وره سمه کانی دوویات ده کرده وه)).

۴ — له کاتی ته و افکردن له نیوان (صه فا و مهروه) دا:

— (سید سابق) له کتیبی (فقه السنه) دا ده لئیت: (واباشه نزاو پارانه وه بکریت له نیوان صه فا و مهروه داو ، یادوزیکرو قورشان خویندیش کاریکی گونجاوو باشه و له پیغه مبه ری خواوه (ﷺ) ده گپرنه وه له ها توو چوی نیوان (صه فا و مهروه) دا فه رموویه تی: پهروه ردگارا ؛ بمبووره و به زهیت به حالما بیته وه و رینمویم بکه بو شه قامه ری ی راست و ره وان)).

۵ — له کاتی خواردنه وهی ناوی زه مزه دا:

— (سید سابق) له (فقه السنه) دا ده لئیت: دوا ی خواردنه وهی ناوی زه مزه و اباشه نزاو پارانه وه بکریت له نیوان (رکن) و (باب) داو (بیهقی) له (ابن عباس) وه ده گپرنه وه و ده فه رمویت: له نیوان (باب) و (رکن) دا راده ماو به و نیوانه ی ده وت: (ملتزم) و هه رکه س له و یا دا نزاو دو عابکات له باره گای پهروه ردگارا بیگومان پیی ده به خشیت و نائومی دی ناکات)).

٦ - ده روژ له مانگی (ذی الحجة):

- (ابن عباس) - رهزای خوای لیبیت - له پیغه مبهری خواوه (ﷺ) ده گپریته وه؛ ده فهرمویت: ((هیچ روژیک نییه لای پهروهردگار به چه شنی ئەم روژانه کردارو رهفتاری چاک تییدا باش بیئت)) یارانیش پرسیان: ئەهی پیغه مبهری خوا له تیکووشان و جیهادیش له پیناوی خوادا باشته؟ فهرمووی: تیکووشان و جیهادیش پینی ناگات مه گهر یه کی به سهروماله وه بهری که وتبیئت و هه مووی له پیناوی خوادا دانا بیئت))^(٣١).

٧ - مانگی رهه زان:

پهروهردگار ده فهرمویت: ﴿شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ.. (هه تا) وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ﴾ [البقرة: ١٨٥ - ١٨٦]، ههروهه ده فهرمویت: ((ئه وهی مانگی رهه زان به روژو بیئت بو خواو به هیوای ئەه جرو پاداشت بیئت پهروهردگار له گوناھی پیشووی ده بووریت))^(٣٢).

٨ - کاتی به ربانگ بو روژوه وان:

- (ابن ابی ملیکه) له (عبداللهی کوپی (عمر) وهه - رهزای خویان لیبیت - ده گپریته وه؛ ده فهرمویت: گویم لی بوو

^(٣١) روواه الجماعة الا مسلماً والنسائي.

^(٣٢) رواه احمد واصحاب السنن.

سبحانك اللهم به شش دووهم

پیغهمبهری خوا (ﷺ) دهفهرمویت: ((نزاوپارانهوهی رُوژوهوان لهکاتی بهربانگدا گیرایه)).

۹ - لهکاتس بانگداندا:

- (سهل)ی کوپی (سعد) له پیغهمبهری خواوه (ﷺ) دهگیریتتهوه؛ دهفهرمویت: ((دوو کات نزاوپارانهوهی تییدا گیرایه؛ نزاو پارانهوه لهکاتی بانگدان لهگهل نزاوپارانهوهی کاتی سهغلهتی و تهنگ پی هه لچنینی یهکدی لهجهنگدا)) (۳۳).

۱۰ - له نیوان بانگو قامهتندا:

- (انس) - رهزای خوی لیبیت . له پیغهمبهری خواوه (ﷺ) دهگیریتتهوه؛ دهفهرمویت: ((نزاو پارانهوهی نیوان بانگو قامهت گیرایه)) (۳۴).

۱۱ - لهکاتس کپنووش بردندا:

- (ابی هریره) - رهزای خوی لیبیت . له پیغهمبهری خواوه (ﷺ) دهگیریتتهوه؛ دهفهرمویت: ((نزیکترین سات و وادهیهک تییدا بهنده له پهروهردگار هکه یهوه نزیک بیت کاتی

(۳۳) رواه ابوداود باسناد صحیح.

(۳۴) رواه ابوداود والنسائی والترمذی وقال حدیث حسن صحیح.

کرنووش بردنه، بویه له کاتی کرنووش بردندا پتر
نزاوپارانه وه بکن))^(۳۵).

۱۲ - له سئیه کی کۆتایی شهودا:

- (ابی هریره) - رهزای خوای لیبیت - له پیغه مبهری خواوه
(ﷺ) دهگیریتته وه؛ دهفرمویت: ((هه موو شهویک پهروه دنگار
له سئیه کی کۆتایی شهودا دانه بهزیت بو ئاسمانی دنیا ؛
کاتی سئیه کی شهو راده بوریت و دهفرمویت: کی نزاو
پارانه وهی ههیه ههتا وهلامی بدهمه وهو کی داوایه کی ههیه
بیده می و کیش داوای لیخوشبوون دهکات بالییی
ببورم))^(۳۶).

۱۳ - له دواهی هه موو نویژیکی فهرزدا:

- (ابی امامه) - رهزای خوای لیبیت . له پیغه مبهری
خواوه (ﷺ) دهگیریتته وه؛ دهفرمویت: پرسیان له پیغه مبهری
خوا (ﷺ) کام نزاوپارانه وه گیرایه؟ فهرمووی: له سئیه کی
کۆتایی شهودا و له دواهی هه موو نویژیکی فهرزه وه))^(۳۷).

^(۳۵) مسلم و ابوداود و النسائي.

^(۳۶) رواه البخاري و مسلم و مالك و الترمذي.

^(۳۷) رواه الترمذي و قال حديث صحيح.

۱۶ - روژئی ههینس :

- (ابی هریره) - رهزای خوای لیبیت - له پیغه مبهری خواوه
 (ﷺ) دهگیریته وه ؛ دهفرمویت : ((له روژئی ههینس دا کاتیکی
 تیدایه گهر بهندهی موسولمان پیئی بگات له وکاته وه
 پاوه ستاوه نویژ دهکات ئهوا هر داوایهک له پهروهردگاری
 خوئی بگات پیئی ده به خشی ، پاشان به دهستی ئامازهی به
 کورتی ئهوا ماوه یه کرد))^(۳۸).

۱۵ - ساتیکی تایبته له ههینس دا :

- (ابی سعید) و (ابی هریره) - رهزای خویان لیبیت -
 له پیغه مبهری خواوه (ﷺ) دهگیرنه وه ؛ دهفرمویت : ((روژئی
 ههینس ساتیکی تایبتهی تیدایه گهر بهندهی موسولمان پیئی
 بگات و تیدایه نزاو پارانه وه له پهروهردگاره کهی بگات ئهوا
 خیر و چاکه ی دهادتی و ، ئه و ساتهش دوا ی عهسره))^(۳۹).

۱۶ - له گهرمهس جهنگدا (کاتس تییکوژان له گهل

دوژمنانی ناینس خوادا).

۱۷ - له کاتس باران باریندا :

- (سعید) . رهزای خوای لیبیت . له پیغه مبهری خواوه (ﷺ)
 دهگیریته وه ؛ دهفرمویت : ((دوو نزاو پارانه وه گیرایه ،

^(۳۸) متفق علیه.

^(۳۹) رواه احمد وقال العراقي صحيح.

نزاوپارانه وه له کاتی بسانگداو ، نزاوپارانه وهش له کاتی نارهحه تی و تیکرژان له گه ل دوژمندا (له گهرمه ی جهنگدا))^(٤٠).

١٨ - له کاتس قورئان خویندن و خه تم کردندا:

- (ابن ابی داود) به دوو (سندی) (صحیح) له (قتاده) ی (تابعی) هاوه لی (انس) ه وه ده گێریتته وه ؛ ده فه رمویت : هه رکات (انس) ی کوپی (مالک) خه تمی قورئانی پیروزی بکردایه خاووخیزانی کو ده کرده وه و به کول نزاوپارانه وه ی ده کرد.

١٩ - له کوپس یادو زیکره خوادا:

- (ابی سعید) ی (خدری) و (ابی هریره) . رهزای خویان لیبیت . له پیغه مبه ری خواوه ده گێرنه وه ؛ فه رموو یه تی : ((هه ر کو مه ل و تا قمیک کو ببنه وه و یادو زیکره ی خوا بکه ن فریشته کان ده وریان ده دن و سوژو میه ره بان ی و دلئارامی ده باریت به سه ریاندا و په ره ردگاریش لای فریشته بالاکانی یاد ی ئه و به ندانه ده کاته وه))^(٤١).

^(٤٠) اخرجه مالك و ابوداود وفي رواية تحت المطر(له روايه تيكي ديكه دا

به دهسته واژه ی : له ژیر باراندا هاتوه) .

^(٤١) رواه مسلم.

نهوانه نزاو پارانه وهیان گیرایه

- ۱ - سته ملیکراو .
- ۲ - نهوهی نه سه فه ردایه .
- ۳ - نزاو پارانه وهی باوک بؤ وه چه که ی .
- ۴ - نزاو پارانه وه بؤ یه کیک به په نهانی و نهینی .
- ۵ - نزاو پارانه وهی رۆژوهوان .
- ۶ - پییشه وای داد په وهر .
- ۷ - سه غله تو زۆر بۆهاتوو .
- ۸ - نهوهی سائج و باش بؤ باوک و دایکی .
- ۹ - ته و به کارو په شیمان نه گوناھو تاوان .
- ۱۰ - موسوئمان .

به نگه کان

- ۱ - سته ملیکراو : نه گهر بی باوه پرو خراپه کاریش بیت .
- ۲ - نه وکسه سته له سه فهدایه : به مهرجیک سه فهدکه هی له سه ریچی په روه ردگاردا نه بیت .
- ۳ - نزاو پارانه وهی باوک بو وه چه که هی :
- (ابی هریره) . ره زای خوای لیبیت . له پیغه مبهری خواوه (ﷺ) ده گپریت هوه ؛ ده فهدرمویت : ((سسی نزاو پارانه وه لای په روه ردگار گیرایه وه رهدنا کریت هوه ، نزاو پارانه وه هی سته ملیکراو وه هی له سه فهدایه وه ، له گهل نزاو پارانه وه هی باوک بو وه چه که هی)) (۴۲) .
- ۴ - نزاو پارانه وه بو یه کیک به په نهانی :
- (عمرو) ی کورپی (عاص) . ره زای خوای لیبیت . له پیغه مبهری خواوه (ﷺ) ده گپریت هوه ؛ ده فهدرمویت : ((هیچ نزاو پارانه وه یه ک نی یه خیرا گیرابیت به نه ندازه هی نه وه نزاو پارانه وه یه ی به په نهانی بو یه کیک ده کریت)) (۴۳) .

(۴۲) ابوداود و الترمذی .

(۴۳) الترمذی و ابوداود .

۵ - نزاو پارانه وهی روژوه وان.

۶ - پیشه وای دادپهروه:

- (ابی هریره) - رهزای خوای لیبیت . له پیغه مبهری خواوه (ﷺ) ده گپرتته وه؛ ده فهرمویت: ((سی چین و کومهل نزاو پارانه وه میان گیرایه: روژوه وان هه تا به ربانگ ده کاته وه، پیشه وایه کی دادپهروه له گهل نزاو پارانه وهی سته ملیکراو))^(۴۴).

۷ - سه غلهت و زوربو هاتوو:

پهروه ردگاری مه زن ده فهرمویت: ﴿أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ﴾ [(النمل: ۶۲)].

واته: ((نایا کینیه جگه له زاتی پهروه ردگار که بییت به هاناو هاواری لیقه و ماوو بی دهره تان و بی دالده، کاتیک نزا ده کات و لیی ده پارپتته وه، نه و سا به لاو ناخوشیه کان لا ده بات و...))^(۴۵).

۸ - نه وه یه کس سالت و باش له گهل باوک و

دایکیدا.

۹ - ته و به کار و په شیمان له گوناوه تاوان:

- پهروه ردگار ده فهرمویت: ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ [(النساء: ۱۱۰)].

^(۴۴) قال الترمذي حديث حسن.

^(۴۵) ته فسیری ناسان: ۳۸۲.

واته: ((ئەوێ خراپەیهك بكات یان ستەم لەخۆی بکات و داوای لێخۆشبوون لەخوا بکات، ئەوە خوایهکی لێخۆشبوو میهره بانی دەستدەکهوێت))^(٤٦).

١٠ - نزاو پارانهوهی موسوڵمان گیرایه به مه رجیک پیچهوانه ی مه رجی نزاو پارانهوه نه بیته ؛ ههروهک پهروهردگار ئاماژه ی پیداوه و ده فهرمویت: ﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ﴾ واته: ((ئەوی محمد ﷺ)) ئەگەر بهنده کانم پرسسارت لیبکهن ده باره م، ئەوه من نزیکم لیبانه وه، به هانا و هاواری دوعا گو یانه وه ده چم هه رکاتیك لیم بیارینه وه و نزابکه ن))^(٤٧).

ههروه ها (ابوسعید). رهزای خوای لیبیته . له پیغه مبه ری خواوه (ﷺ) ده گیریتته وه؛ ده فهرمویت: ((هه ر موسوڵمانیک له باره گای پهروهردگار نزاو پارانه وه بکات به مه رجیک نزای شهرو خراپه و بچرانی رایه له وه په یوه ندی خزمایه تی نه بیته نزا که ی گیرایه وه پهروهردگار به سی چه شن نزا که ی به جی ده گه یه نیته: یاداو اکه ی ده سه به جی بو دینیته دی، یا خود له قیامه تدا بو ی ده هی نیته دی، یا به ئەندازه ی ئەو داوایه خراپه و نه هامة تی لی دوور ده خاته وه، یارانیش وتیان:

^(٤٦) تهفسیری ئاسان: ٩٦.

^(٤٧) تهفسیری ئاسان: ٢٨.

سبحانك اللهم بهش دوووم

كهواته نزاو پارانه وه زياد بكهين؟ پيغه مبهري خواش (ﷺ)
فهرمووي: هر چه ند بپارينه وه هيشتا هر سوؤو ميهرى خوا
پترو زياتره))^(٤٨).

سه رته تايهك بو نزاو پارانه وه دواى سوپاسگوزارى نواندن و سلاواتدان له ديارى پيغه مبهري نازيز (ﷺ)

١ — (بريده) — رهزاي خواى ليبييت . ده فهرمويت:
پيغه مبهري خوا (ﷺ) گوى بيستى پياويك بوو ده پارايه وه وه
دهيووت: په روهردگار ؛ من داوات ليده كه م به وهى تاك و
ته نيايت و هيچ په روهردگاريك نيه له توئى تاك و ته نيا زياترو
له كهس نه بوويت و كه سيشت لي ناييت و هاوتاشت نيه له م
گهردوونده ، پاشان پيغه مبهري خوا (ﷺ) فهرمووي: ((نزاو
پارانه وه ت كرد له په روهردگار به ناوى مه زنى كه وا نزاو داواى
پي گيراده بيت))^(٤٩).

سه باره ت بهم فهرمووده يه ش (منذري) ده لييت: (ابو
حسن) ي (مقدسى) ماموستامان ده لييت: (سند) ي ئه م
فهرمووده يه (طعن) نه كراوه وه له م مه سه له يه شدا فهرمووده يه ك
نه ها تووه (سند) ه كه ي نه وه نده باش بيت.

^(٤٨) رواه احمد.

^(٤٩) رواه ابوداود والترمذي وحسنه.

۲ - (معاذی کوپی (جبل) - رهزای خوای لیبیت -
 دهفهرمویت: پیغه مبهری خوا (ﷺ) گوئی لیبوو پیاوئک
 نزاوپارانوهی دهکردو دهیوت: ئهی پهروهردگاری خاوهن
 ریزو شکومهندیی.. پیغه مبهری خواش (ﷺ) فهرمووی:
 نزاکته گیرایه و داوا بکه له پهروهردگار))^(۵۰)

۳ - (معاویه) - رهزای خوای لیبیت - دهفهرمویت: گویم
 لیبوو پیغه مبهری خوا (ﷺ) دهیفهرموو: ((هرکس بهم پینج
 وشهیه نزاوپارانوهه بکات له باره گای پهروهردگار نزاکته
 گیراو به جییه: (لا اله الا الله والله اکبر) پهروهردگار تاک و
 ته نیایه و هر ئه ویش مهزن و گورهیه، (لا اله الا الله وحده
 لا شریک له له الملك وله الحمد وهو على کل شیء قدير)
 پهروهردگار تاک و ته نیایه و هاوتای نییه و دهسته لات و
 ستایش هر بوئه وه و توانای هه موو شتیکی هیه، (لا اله الا
 الله ولا حول ولا قوة الا بالله) پهروهردگار تاک و ته نیایه و
 هه موو هیزو دهسته لاتیکیش پهروهردگار خاوه نیه تی))^(۵۱)

^(۵۰) رواه الترمذي وقال حسن.

^(۵۱) رواه الطبراني باسناد حسن.

چل دوعا
له قورئانی پیرۆزه وه

چهند نموونه يهك له نزاو پارانه وه

– له قورناني پيرۆزدا:

۱- ﴿رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ ﴿وَتُبَّ عَلَيْنَا أِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾ [البقرة: ۱۲۷ – ۱۲۸]

((پهروهردگارا! ئهه كارهمان ئی وهربگره وه له پیزی چاكه كاندا تووماری بكه چونكه بهراستی تو خوايه كي زور بيسهرو زانایت ، تهوبه وه په شيمانيمان ئی وهربگره ، بيگومان تو خوايه كي زور تهوبه وه رگرو ميه ره بان و دلوقانيت)).

۲- ﴿رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾ [البقرة: ۲۰۱].

واته: ((پهروهردگارا ، له دنيا دا خيرو چاكه و نازو نيعمه تمان پي ببه خشه وه له قيامه تيشدا له نازو نيعمه ته كاني بهه شت بههره مه ندمان بكه و ، له سزای ئاگري دوزه خ بمانپاريژه))^(۵۲).

۳- ﴿سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ﴾ [البقرة: ۲۸۰].

واته: ((پهروهردگارا ليخوشبووني توومان دهويست و سه ره نه نجام هه ر بولای توويه گه رانه وه)).

^(۵۲) ته فسيري ئاسان : ۳۱.

٤ - ﴿ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴾ [البقرة: ٢٨٦].

واته: ((په‌روه‌ردگارا؛ لیمان مه‌گره نه‌گره فه‌راموشیمان به‌سه‌ردا هات یان گونا‌هو هه‌له‌یه‌کمان له‌ده‌ست قه‌وما ، په‌روه‌ردگارا؛ نه‌رکی سه‌خت و کاری گران مه‌ده به‌سه‌رماندا وه‌کو نه‌وه‌ی داوته به‌سه‌ر نه‌وانه‌ی پی‌یش ئیمه‌دا ، په‌روه‌ردگارا؛ نه‌رکیک مه‌ده به‌سه‌رماندا له‌تواناماندا نه‌بییت ، تووشی به‌لاو ناخوشیه‌کمان مه‌که تواناو هی‌زو هه‌ناومان لی بپریت ، گونا‌هانمان بس‌پروه‌وه‌و چاوپوشی بکه‌هه‌له‌وتوانه‌کانمان و دای پو‌شه‌، داواکارین به‌زه‌یت پیاماندا بیته‌وه‌و ره‌حمان پی‌بکه ، هه‌ر تو پ‌شت و په‌ناو یاریده‌ده‌ری ئیمه‌یت ، جا بو‌یه داوا ده‌که‌ین سه‌رمان بخه‌یت به‌سه‌ر قه‌ومی کافرو خوانه‌ناساندا))^(٥٣).

٥ - ﴿ رَبَّنَا لَا تُرْغِ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴾ [آل عمران: ٨].

واته: ((په‌روه‌ردگارا؛ دوا‌ی نه‌وه‌ی که‌هیدایه‌ت و رینمووییت کردین، دل‌ه‌کانمان لامه‌ده له‌ریگه‌ی راست و

^(٥٣) ته‌فسیری ناسان: ٤٩.

لهرهمته و بهخششی تایبهتی خؤ بهرهمه و هرمان بکه
 چونکه بهراستی تو بهخشنده و بهخشینهری))^(۵۴)
 ۶ - ﴿رَبَّنَا إِنَّا آمَنَّا بِمَا آتَيْتَنَا وَكُنَّا نَسِيحِينَ ﴿۱﴾﴾ [آل
 عمران: ۱۶].

واته: ((پهروهردگارا؛ بهراستی ئیمه ئیمان و باوهپرمان
 هیئاوه، وهلهگوناههکانمان خؤش بیهو لهناگری دوزهخ
 بمانپاریزه))^(۵۵)
 ۷ - ﴿رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿۱۰۰﴾﴾
 [آل عمران: ۵۳].

واته: ((پهروهردگارا؛ ئیمه باوهپرمان هیئاوه بهوهی
 داتبه زاندووه و پهوانه تکر دووه، ش وینکه و تهی
 پیغه مبهره که شتین، ده تویش له ریزی شایه تهکانی گه یاندنی
 بهرنامه که تدا تو مارمان بکه))^(۵۶)
 ۸ - ﴿رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ، رَبَّنَا
 إِنَّكَ مَنْ تَدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْرَجْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿۱۰۱﴾﴾
 [آل عمران: ۱۹۱ - ۱۹۲].

واته: ((پهروهردگارا؛ تو ئهم هه موو دروستکراوانه ت
 بی هو ده و بی ئامانج دروست نه کردووه، پاکیی و بیگهردی

^(۵۴) تهفسیری ئاسان: ۵۰.

^(۵۵) تهفسیری ئاسان: ۵۲.

^(۵۶) تهفسیری ئاسان: ۵۷.

سبحانك اللهم بعشى دوووم

شایسته‌ی تویه، ده‌توش بمانپاریزه له سزای ناگری دوزه ،
په‌روه‌ردگارا؛ به‌راستی تو هه‌رک‌ه‌س بخه‌یته ناو ناگری
دوزه‌خه‌وه، شه‌وه ئیتر شه‌رمه‌زارو ریسواو خه‌جاله‌تت
کردوو‌وو بیگومان سته‌مکارانیش هیچ جو‌ره پشتیوانیکیان
(نیه) ^(۵۷)

۹ - ﴿رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا
رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ﴾ [آل
عمران: ۱۹۳].

واته: ((په‌روه‌ردگارا؛ به‌راستی ئیمه گویمان
له‌بانگ‌خوازیك بوو، بانگی کردین بو ئیمان و ده‌یفه‌رموو:
ئیمان به‌ینن به‌په‌روه‌ردگارتان جا ئیمه‌ش خیرا باوه‌رمان
هیناو وتمان: په‌روه‌ردگارا؛ ده‌توش له‌گوناهو هه‌له‌کانمان
خوش به ، چاوپوشی بکه له‌کرداره ناپه‌سه‌نده‌کانمان و
له‌سه‌ر ریبازی چاکان و به‌خته‌وه‌ران بمانمیرینه و له‌گه‌ل
ئه‌واندا کوومان بکه‌ره‌وه)) ^(۵۸)

۱۰ - ﴿رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ
إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ﴾ [آل عمران: ۱۹۴].

واته: ((په‌روه‌ردگارا؛ شه‌وه به‌لینانه‌شمان بو شه‌نجام بده
که‌له‌سه‌ر زاری پیغه‌مبه‌رانتدا به‌ئیمه‌ت داوه‌وه له‌روژی

^(۵۷) ته‌فسیری ئاسان: ۷۵.

^(۵۸) ته‌فسیری ئاسان: ۷۵.

قیامه تیشدا خه جالته و روزهدرمان مه که، بیگومان تو به لاین شکین نیت و به لاینی خوت ده به یته سر))^(۵۹)

۱۱ - ﴿رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ﴾ [آل عمران: ۵۳].

واته: ((پهروهردگارا؛ ئیمه ئیمان و باوهرمان هیناوه به ئاینی ئیسلام، ده توش له پیزی په پره وان و شایه ته کاندای تو مارمان بکه))^(۶۰)

۱۲ - ﴿رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ [الأعراف: ۲۳].

واته: ((پهروهردگارا؛ ئیمه سته ممان له خو مان کرد، خو نه گه ر لیمان خو ش نه بیت و به زه یشته پیماندا نه یه ته وه، ئه وه به راستی ئیمه سویند به خوا له خه ساره تمه ندو زه ره ره منداین))^(۶۱)

۱۳ - ﴿رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ﴾ [الأعراف: ۸۹].

واته: ((پهروهردگارا؛ خوت دادوهری بکه له سه ر بنچینه ی حه ق و راستی له نیوان ئیمه و قه وم و گه لماندا ، چونکه تو چاکترینی دادوهرانی))^(۶۲)

^(۵۹) ته فسیری ئاسان: ۷۵.

^(۶۰) ته فسیری ئاسان: ۱۲۲.

^(۶۱) ته فسیری ئاسان: ۱۵۳.

^(۶۲) ته فسیری ئاسان: ۶۲.

۱۴. ﴿رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ [البقرة: ۲۵۰].

واته: ((پهروهردگارا؛ خوگری و نارامیمان بهسهدا بریزه و به موسولمانیتی بمانرینه))^(۱۳)
 ۱۵. ﴿رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ﴾ [ابراهيم: ۴۱].

واته: ((پهروهردگارا؛ له خووم و دايك و باوكم و ئيمانداران خوش ببه، له و روزه دا كه ليپرسينه وه بهرپاده بيت))^(۱۴)
 ۱۶. ﴿رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا﴾ [الكهف: ۱۰].

واته: ((پهروهردگارا؛ له لايه ن خوته وه ره حمهت و ميهره بانى تايبه تيمان پى ببه خشه و له سوژى خووت بهرهمه ندمان بكو ريگه ي رزگارى و سهرفرازيمان بو بسازينه له م كاره ماندا))^(۱۵)
 ۱۷. ﴿رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ﴾ [المؤمنون: ۱۰۹].

واته: ((پهروهردگارا؛ ئيمه ئيمان و باوه پى دامه زراومان بهزاتى تو هيناوه، ده ليمان خوش ببه و رحمان پى بكو

(۱۳) ته فسيري ناسان: ۴۱.

(۱۴) ته فسيري ناسان: ۲۶۰.

(۱۵) ته فسيري ناسان: ۲۹۴.

چونکه تو چاکترین زاتیکی که لهه موو خاوهن رحمو
 سۆزه کان میهره بانتریت))^(۶۶)

۱۸ - ﴿ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا، إِنَّهَا سَاعَتْ مُسْتَقْرَأً وَمُقَامًا ﴾ [الفرقان: ۶۵-۶۶].

واته: ((پهروهردگارا! لهسزای ئاگری دۆزهخ بهدوورمان
 بکهو په نامان بده، چونکه سزای نازاری له کول نابیته وه و
 بهرده وامه، بهراستی ئه و دۆزهخه شوین و نیشته جیهکی زور
 ناخوش و ناسازه))^(۶۷)

۱۹ - ﴿ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا ﴾ [الفرقان: ۷۴].

واته: ((پهروهردگارا! لههاوسه ران و نه وه کانمان
 که سانیکمان پی بیه خشه که بینه مایه ی رووناکي دیده مان و
 شادمانی دلمان و بمان که به پیشه و بو پاریزکاران و
 خواناسان))^(۶۸)

۲۰ - ﴿ رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ، رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴾ [غافر: ۷-۸].

(۶۶) تهفسیری ئاسان: ۳۴۹.

(۶۷) تهفسیری ئاسان: ۳۶۵.

(۶۸) تهفسیری ئاسان: ۳۶۶.

واته: ((پهروهردگارا؛ ره‌حمو میهره‌بانی تو، زانست و زانیاری تو، هه‌موو شتیکت پی‌گرتوته‌وه، که‌وابوو خوش بیه له‌وانه‌ی که‌ته‌وبه‌یان کردوووه له‌گوناهه‌کانیان په‌شیمانن وشوینن به‌رنامه‌و ریبازی تو ده‌کون، هه‌روه‌ها له‌ئاگری دۆزه‌خیش بمانپاریزه، په‌روهردگارا؛ بیانخه‌ره ئه‌و باخ و باخاته‌ی به‌هه‌شتی عه‌دنه‌وه که‌به‌لینت پیداون، هاوپی له‌گه‌ل ئه‌و که‌سه‌انه‌دا که‌چاک و خواناسن، له‌باوک و دایک و هاوسه‌ران و نه‌وه‌کانیان، به‌پراستی هه‌ر تو خوایه‌کی بالاده‌ست و دانایت))^(٦٩).

٢١. ﴿رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ﴾ [(الحشر: ١٠)].

واته: ((په‌روهردگارا؛ له‌ئیمه‌و له‌و برایانه‌شمان خوش بیه که‌پیش ئیمه‌ ریبازی ئیمانیان گرته‌به‌رو له‌ده‌که‌ماندا هیچ جو‌ره بو‌غزو کینه‌یه‌ک مه‌خه‌ره دلمان‌ه‌وه له‌ئاستی ئه‌وانه‌ی ئیمانیان هیناوه، په‌روهردگارا؛ تو به‌پراستی به‌سو‌زو به‌خشنده‌و میهره‌بانیت))^(٧٠).

٢٢. ﴿رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنبَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ﴾ [(المتحنة: ٤)].

^(٦٩) ته‌فسیری ئاسان: ٤٦٧ . ٤٦٨.

^(٧٠) ته‌فسیری ئاسان: ٥٤٧.

واته: ((پهروهردگارا؛ هر پشتمان به تو بهستووه هر
بؤلای توش گهراوینه تهوه ، سه ره نجامیش هر بؤلای
تویه))^(۷۱)

۲۳ - ﴿رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاعْفِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ [المتحنة: ۵].

واته: ((پهروهردگارا مه مانگیره به مایه ی گومرایی بؤ
ئه وانهی بی باوه ر بوون، لیئشمان خو ببه پهروهردگاران
به راستی هر تو خواجه کی بالادهست و دانایت))^(۷۲)

۲۴ - ﴿رَبَّنَا أَنْتَ لَنَا نُورٌ وَأَعْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾
[التحریم: ۸].

واته: ((پهروهردگارا؛ ئەم نوورو رووناکیه مان بؤ زیاد
بکهو لیمان خوش ببه، چونکه به راستی تو دسه لاتت به سه ر
هه موو شتیکدا هه یه))^(۷۳)

۲۵ - ﴿رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ﴾
[آل عمران: ۳۸]

واته: ((پهروهردگارا؛ نه وه ی چاک و پاکم پی ببه خشه ،
به راستی تو بیسه ری دوعا و نرایت))^(۷۴)

^(۷۱) ته فسیری ناسان: ۵۴۹.

^(۷۲) ته فسیری ناسان: ۵۴۹.

^(۷۳) ته فسیری ناسان: ۵۶۱.

۲۶. ﴿رَبِّ قَدْ آتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِي مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنْتَ وَلِيِّ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحَقْنِي بِالصَّالِحِينَ﴾ [يوسف: ۱۰۱].

واته: ((پهروهردگارا؛ بهراستی تو پایت پی به خشیم و له لیكدانه وهی خه و شاره زات كردم، ئه ی به دیهینه ری ئاسمانه كان و زهوی ، تو پشت و په ناو یارویاوه ری منیت له دنیا و قیامه تدا داواكارم كه به موسولمانی بم مرینیت و بمخه یته ریزی پاكانه وه و بمگه یه نیت به كاروانی چاكان))^(۷۵)

۲۷. ﴿رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ﴾ [ابراهيم: ۴۰].

واته: ((پهروهردگارا؛ خووم و نه وه كانم بگیره له و كه سانه ی كه نه نجامه ری نویژ بین به چاکی ، پهروهردگارا؛ دو عاو نزام گیرابكه))^(۷۶)

۲۸. ﴿رَبِّ ادْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَانًا نَصِيرًا﴾ [الاسراء: ۸۰].

واته: ((پهروهردگارا؛ یارمه تیم بده تا هه ركاتیک دستبه کاری هه رخیریک بووم به چاکی و بهراستی و دروستی

^(۷۴) ته فسیری ناسان: ۵۵.

^(۷۵) ته فسیری ناسان: ۲۴۷.

^(۷۶) ته فسیری ناسان: ۲۶۰.

ئەنجامى بەدەم و لەهەر كارىك بوومەو و ئەنجامدا
سەرەنجامىكى چاكي هەييت و بەجوانى لىي دەرچم و
هەميشە و بەردەوام لەلایەن خۆتەو دەسەلاتىكم پى ببەخشە
كەبىيىتە هۆي سەرکەوتنى بەردەوام))^(٧٧).

٢٩. ﴿رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي، وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي، وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي، يَفْقَهُوا قَوْلِي﴾ (طه: ٢٥-٢٨).

واتە: ((پەرەدگار! سینه و دل و دەروونم ئاسوودەو
گوشاد بکە، ئیش و کار و هەول و کوششم بۆ ئاسان بکە،
گریی زمانم بکەرەو و زمانم گویا و پارا و بکە، تا لەقسەو
گوفتارو مەرامم تىبگەن))^(٧٨).

٣٠. ﴿رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا﴾ (طه: ١١٤).

واتە: ((پەرەدگار! بەردەوام زانست و زانیاری زۆرترو
زیاترم پى ببەخشە))^(٧٩).

٣١. ﴿رَبِّ أَنْزِلْ لِي مِّنْزَلًا مُّبَارَكًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنزِلِينَ﴾ (المؤمنون: ٢٩).

واتە: ((پەرەدگار! لەشوینىكى موبارەك و پیروز
دامبەزینە، چونکە تۆ چاکترین زاتیکی بۆئەو هی لەشوینى
موبارەك و پیروزدا دامانبەزینیت))^(٨٠).

^(٧٧) تەفسیری ئاسان: ٢٩٠.

^(٧٨) تەفسیری ئاسان: ٣١٣.

^(٧٩) تەفسیری ئاسان: ٣٢٠.

۳۲. ﴿رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ، وَأَعُوذُ بِكَ رَبَّ أَنْ يَحْضُرُونِ﴾ [المؤمنون: ۹۷-۹۸].

واته: ((پهروهردگارا! من پهنا دهگرم بهتو لهه موو خه تهره و خه یال و وه سو هسه ی شه ی تانه کان ، پهروهردگارا! من پهنا دهگرم بهتو ئه ی پهروهردگارم که شه ی تانه کان به دهورمدا کو یبینه وه و سه رم لی بشیوینن))^(۸۱).

۳۳. ﴿رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ﴾ [المؤمنون: ۱۱۸].
واته: ((پهروهردگارا! له گونا هو هه له کانم خو ش ببه و ره حمم پی بکه چونکه تو لهه موو میهره بانان میره بانتریت))^(۸۲).

۳۴. ﴿رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ، وَاجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ، وَاجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ... وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُنْعَثُونَ﴾ [الشعراء: ۸۳-۸۷].

واته: ((پهروهردگارا! زانیاری و دانایی و دهسه لاتی ته اووم پی ببه خشه و په یوه ستم بکه به چاکه کارانه وه، پهروهردگارا! یادی خیرم با له سهر زاری نه وه کانی داهاتوو بمینیت ، بمگیره له و که سانه ش که به هه شستی پر له نازو نیعمه ت

^(۸۰) ته فسیری ناسان: ۳۴۴.

^(۸۱) ته فسیری ناسان: ۳۴۸.

^(۸۲) ته فسیری ناسان: ۳۴۹.

به ده ست ده هین و ده بنه خاوه نی، .. له روژی
 زیندوو بوونه وهی نهو خه لکه دا خه جاله تم مه که ((^(۸۳))
 ۳۵. ﴿رَبِّ أَوْزَعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى
 وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ
 الصَّالِحِينَ﴾ [النمل: ۱۹].

واته: ((په روه ردگار! یارمه تيم بده دل و دهر و ون و روح و
 گيانم کو بکهر وه، تاسو پاسگوزاری نازو نیعمه ته کانت بم
 که به سهر من و دایک و باوکمدا رژاندو ته، هه روه ها کومه کیم
 بکه تا کارو کرده وهی چاکه نه نجام بدهم که تو پیی رازی
 بیت و بهر حمه ت و میهره بانی خو ت بمخه ره ریزی بهنده
 چاکه کانت وه))^(۸۴)
 ۳۶. ﴿رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغْفَرَ لَهُ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ
 الرَّحِيمُ﴾ [القصص: ۱۶].

واته: ((په روه ردگار! من به راستی سته م له خو م کرد لیم
 ببوره و بمه خشه، جاخوای میهره بانیش لیی خوشبوو،
 بیگومان نهو زاتیکی لی خوشبوو میهره بانه))^(۸۵)
 ۳۷. ﴿رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ﴾ [القصص: ۲۴].

^(۸۳) ته فسیری ناسان: ۳۷۱.۳۷۰.

^(۸۴) ته فسیری ناسان: ۳۷۸.

^(۸۵) ته فسیری ناسان: ۳۸۷.

واته: ((په روهدگارا؛ به پرستى تو خيږو بيږى زورت به سهردا رږاندووم، به لّام هيشتا هه ژارم و ئاتاجى به خششى زياترم))^(۸۶).

۳۸- ﴿رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ [(الصافات: ۱۰۰)].

واته: ((په روهدگارا؛ نه وه يه كى چاك و پاكم پي بيه خشه))^(۸۷).

۳۹- ﴿رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾ [(الاحقاف: ۱۵)].

واته: ((په روهدگارا؛ كو مه كيم بكه و يارمه تيم بده تا شوكرانه بږيږو سوپاسگوزارى ئه و نازو نيعمه تانه بم كه به من و دايك و باوكمت به خشيووه، هه روها يارمه تيم بده له و جوړه كاروكرده وه چاكانه ئه نجام بدهم، كه تو پيږى رازيت، داواكاريشم چا كه پروينيت له ناو نه وه كانمدا له بهر قازانجى خوځم به پرستى من گه راومه ته وه بولاى تو، تا له گونا هه كانم خوځ ببيت و من له موسو لمانانى گوپرايه ل و فه رمانبه ردارم))^(۸۸).

^(۸۶) ته فسيري ناسان: ۲۸۸.

^(۸۷) ته فسيري ناسان: ۴۴۹.

^(۸۸) ته فسيري ناسان: ۵۰۴.

۴۰۔ ﴿رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِي مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَرِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا﴾ [نوح: ۲۸].

واته : ((پهروهردگارا؛ له خووم و دايك و باوكم و نه واته
خوش ببه كه دينه مالم ؛ به ئيمان و باوره موه ، ههروهها
له ئيماندارانى پياوو ئيماندارانى ئافره تيش خوش ببه ،
سته مكارانيش ته نها تياچوون نه بيت هيجى تر نه كه يته
به شيان))^(۸۹).

چه پكيك له گوئزاري نزاو دوعاكانى

پيغه مبهري خوا (ﷺ)

۱۔ عَنْ أَنَسٍ (رضي الله عنه) قَالَ: كَانَ أَكْثَرُ دُعَاءِ النَّبِيِّ (ﷺ):
﴿اللَّهُمَّ إِنَّا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةٌ وَقِنَا عَذَابَ
النَّارِ﴾^(۹۰).

واته : (انس) — رهزاي خواى ليبيت . له پيغه مبهري
خواوه (ﷺ) ده گيريتته وه ، ده فهرمويت : ((پهروهردگارا؛ خير
چاكه مان پى ببه خشه له دنياو قيامه تداو له ناگرى دوزه
به دوورمان بگره)).

^(۸۹) ته فسيري ناسان: ۵۷۱.

^(۹۰) متفق عليه.

۲ - وَعَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ (رضي الله عنه) أَنَّ النَّبِيَّ (صلى الله عليه وسلم) كَانَ يَقُولُ:
 ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْهُدَى وَالْتَّقَى وَالْعِفَافَ وَالْغَنَى))^(۹۱).

واته: (ابن مسعود) - رهزای خوای لیبیت . له پیغهمبهری
 خواوه (رضي الله عنه) دهگیریتتهوه؛ دهفهرمویت: ((پهروهردگارا؛
 خوازباری رینمونوی و خواناسی و پاکیزهیی و دوله‌مهن‌دیم
 لیبت)).

۳ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رضي الله عنه) قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وسلم) يَقُولُ:
 ((اللَّهُمَّ اصْلِحْ لِي دِينِي الَّذِي هُوَ عَصَمَةٌ لِي وَأَصْلِحْ لِي
 اخْرَجْتَنِي فِيهَا مَعَادِي ، وَأَجْعَلْ الْحَيَاةَ زِيَادَةً لِي فِي كُلِّ خَيْرٍ
 وَأَجْعَلْ الْمَوْتَ رَاحَةً لِي مِنْ كُلِّ شَرٍّ))^(۹۲).

واته: (ابی هریره) - رهزای خوای لیبیت . له پیغهمبهری
 خواوه (رضي الله عنه) دهگیریتتهوه؛ دهفهرمویت: ((پهروهردگارا؛ دینم بو
 فراهه‌م و چاک بکه که‌وا سه‌راپای هه‌موو کاروباره‌کانمه‌و،
 دنیا‌شم بو فراهه‌م و چاک بکه که‌وا بزئیوی ژیانمی تیدایه،
 دهره‌نجامی قیامه‌تیشم بو به‌ده‌ست بهینه‌که‌وادهی
 دیاری‌کراوی ریگه‌مه‌و ، ژینم بکه به‌سایه‌و مایه‌ی کرداری
 چاکه‌و بامردنیشم سه‌رفرازیم بیبت له‌گشت ره‌فتارو
 کرداریکی خراب و ناله‌بار)).

^(۹۱) رواه مسلم.

^(۹۲) رواه مسلم.

٤ - وَعَنْ عَلِيٍّ (رضي الله عنه) قَالَ: قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وسلم): ((قُلْ اللَّهُمَّ اهْدِنِي وَسَدِّدْنِي)) وَفِي رِوَايَةٍ: ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْهُدَى وَالسَّدَادَ))^(٩٣).

واته: (علی) - رهزای خوای لیبیت - ده فہرمویت: پیغمبہری خوا (رضی اللہ عنہ) فیری کردم بلیم: ((پہرہردگارا؛ رینمویی و دامہ زراویم پی بہخشہ)) له (روایہ) تیکی دیکہ شدا فہرموی: ((پہرہردگارا؛ له کارہ کانمدا رینمویی و پیکاندنم پی بہخشہ)).

٥ - وَعَنْ عَائِشَةَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا): أَنَّ النَّبِيَّ (صلى الله عليه وسلم) كَانَ يَقُولُ فِي دُعَائِهِ: ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُكَ مِنْ شَرِّ مَا عَمِلْتُ وَمِنْ شَرِّ مَا لَمْ أَعْمَلْ))^(٩٤).

واته: (عائشہ) - رهزای خوای لیبیت - ده فہرمویت: پیغمبہری خوا (رضی اللہ عنہ) له نزاو پارانہ وہ کانیدا ده فہرموو: ((پہرہردگارا؛ پہنادہ گرم بہ تو له شہرو خراپہی رہفتاری پیشوو و داہاتووم)).

٦ - وَعَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ (رضي الله عنه) أَنَّهُ قَالَ لِرَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه وسلم): عَلِمْتُ دُعَاءَ دَعَاؤِهِ فِي صَلَاتِي، قَالَ: ((قُلْ اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا، وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ، فَاعْفُرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ وَأَرْحَمْنِي إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ))^(٩٥).

(٩٣) رواه مسلم.

(٩٤) رواه مسلم.

(٩٥) متفق عليه.

واته: (ابی بکری (صدیق) - رهزای خوای لیبیت . داوای له پیغه مبهری خوا کرد (ﷺ) نزایه کی فی ربکات ههتا له نویژه کانیدا بیکات، پیغه مبهری خواش (ﷺ) فه رموی: بلی: ((په روهردگارا! من سته میکی یه کجار گه وره م دهره هق به نه فسی خوم کردووه و که سیش نی یه لیخوشبووی تاوان و گوناھ تو نه بیت، داوات لیده که م به سوژو میهری خوٓت بمبوریت و هه رتو لیبورده و به سوژیت)).

۷ - وَعَنْ أَبِي مُوسَى (رضي الله عنه) عَنِ النَّبِيِّ (ﷺ) أَنَّهُ كَانَ يَدْعُو بِهَذَا الدُّعَاءِ: ((اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي خَطِيئَتِي وَجَهْلِي وَأَسْرَافِي فِي أَمْرِي ، وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي : اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي جَدِي وَهَزْلِي وَخَطْئِي وَعَمْدِي وَكُلَّ ذَلِكَ عِنْدِي . اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ وَمَا أَخَّرْتُ وَمَا أَسْرَرْتُ وَمَا أَعْلَنْتُ وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ مِنِّي ، أَنْتَ الْمُقَدِّمُ ، وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ ، وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ))^(۹۶)

واته: (ابی موسی) - رهزای خوای لیبیت . ده فه رمویت: پیغه مبهری خوا (ﷺ) به م نزایه ده پارایه وه له په روهردگارا: ((په روهردگارا! له گوناھ و هه له و نه زانین و زیاده په وی له رهفتاره کانم و نه وه شی تو له باره ی منه وه دهیزانی خوش و ببوره، په روهردگارا! له هه له و گالتسه و رهفتاری نه نقه ست ئاسا و پشت نه ستورم ببوره و ئوبالی هه مووی له نه ستوی

(۹۶) متفق عليه.

خۆمدایه، پهروهردگارا؛ له رهفتارو کردارهکانی پێشوو و
 داهاتوو دیارو نهینی و ئهوهی خۆت دهیزانی له سهرم خۆش
 بهو، پێشیننه و کۆتایی هه موو کاروباریک هه به دهستی
 تۆیه و بالادهست و زالی به سهه هه موو رووداو یێکدا)).

۸ - وَعَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمٍ (رضي الله عنه) قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ)
 يَقُولُ: ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُكَ مِنَ الْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَالْبُخْلِ وَالْهَرَمِ
 وَعَذَابِ الْقَبْرِ. اللَّهُمَّ اتَّ نَفْسِي تَقْوَاهَا وَزَكَّاهَا أَنْتَ خَيْرُ مَنْ
 زَكَّاهَا ، أَنْتَ وَلِيِّهَا وَمَوْلَاهَا ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُكَ مِنْ عِلْمٍ لَا يَنْفَعُ ،
 وَمِنْ قَلْبٍ لَا يَخْشَعُ ، وَمِنْ نَفْسٍ لَا تَشْبَعُ ، وَمِنْ دَعْوَةٍ لَا
 يُسْتَجَابُ لَهَا)) (۹۷).

واته: (زیدی کوری (ارقم) - رهزای خوای لیبییت .
 دهفه رمویت: پێغه مبهری خوا (ﷺ) له نزاکانیدا دهیفه رموو:
 ((پهروهردگارا؛ په نادهگرم بهتۆ له بی دهسته لاتۆ و
 دهسته پاچهیی و ته مبهلی و ئیرهیی و پیری و سزای نیوگۆر .
 پهروهردگارا؛ دهروونم به پارێزگاری و خواناسی شادبکه و
 بیگهردو پاکێ بکه رهوه چونکه به ته نیا تۆیت پاک و
 پوختکاری دهروون و هاو دهه و گه وره و سهردار، پهروهردگارا؛
 په نادهگرم بهتۆ له زانیاری بی سوود و دلی سه ره پێچکارو
 نهفسی برسی و نزاو پارانه وهیهک گیراو قبول نه بییت)).

۹ - وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ (رضي الله عنه) قَالَ: كَانَ مِنْ دُعَاءِ رَسُولِ اللَّهِ (ﷺ):
 ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ زَوَالِ نِعْمَتِكَ وَتَحَوُّلِ عَافِيَتِكَ، وَفَجَاءَةِ
 نِقْمَتِكَ، وَجَمِيعِ سَخَطِكَ))^(۹۸)

واته: (ابن عمر) - رهای خویان لیبت . دهفهرمویت :
 له نزاو پارانه وه کانی پیغه مبهه (ﷺ) دهیفه رموو :
 ((په رهدگار ؛ په ناده گرم به تو له ناو ابوونی نازو نیعمه ت و
 په وینه وهی له ش ساغی و بیوهیت بووم، په نات پیده گرم
 له به لاو دهرده سه ری کتوپرو پزانی جامی خه شم و قینت
 به سه رما)) .

۱۰ - وَعَنْ عَلِيٍّ (رضي الله عنه) أَنَّ مَكَاتِبًا جَاءَهُ فَقَالَ: إِنِّي عَجَزْتُ عَنْ
 كِتَابَتِي فَأَعْنِي ؛ قَالَ أَلَا أَعْلَمُكَ كَلِمَاتٍ عَلَّمْنِيَهُنَّ رَسُولُ اللَّهِ
 (ﷺ) ، لَوْ كَانَ عَلَيْكَ مِثْلُ جَبَلٍ - دَيْنًا أَدَاهُ اللَّهُ عَنْكَ؟ قُلْ:
 ((اللَّهُمَّ اكْفِنِي بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ ، وَأَغْنِنِي بِفَضْلِكَ عَمَّنْ
 سِوَاكَ))^(۹۹)

واته: (علی) - رهای خوی لیبت . دهفهرمویت : پیاویکی
 قه رزار هات بولام و وتی : قه رزارم و ناتوانم قه رزه کانم
 بده مه وه ؛ داوات لیده که م دستگیرویم بکه ی ، منیش پیم
 وت : باچهند وشه یه کت فی ر بکه م که وا پیغه مبه ری خوا (ﷺ)

^(۹۸) رواه مسلم .

^(۹۹) رواه الترمذي وقال حديث حسن .

فیبری کردووم و ئه وهنده کاریگه ره گهر به ئه ندازه ی کیویک
 قهرزت لابیئت پهروه ردگار کومهک و یارمه تیت ده دات
 له دانسه وهیدا بلی: ((پهروه ردگار! ئه وهنده رزق و روزی
 حه لال و دروستم پی ببه خشه هه رگیز به رنه کم به لای
 حه رام و نادرستداو، به ریزو خیرومه ندی خو ت ده وله مه ندو
 بی باکم بکه له خه لکی)).

۱۱- وَعَنْ شَهْرٍ بَنِ حَوْشَبٍ قَالَ: قُلْتُ لَأَمِ سَلَمَةَ (رَضِيَ اللَّهُ
 عَنْهَا) يَا أُمَّ الْمُؤْمِنِينَ مَا كَانَ أَكْثَرَ دُعَاءِ رَسُولِ اللَّهِ (ﷺ) إِذَا
 كَانَ عِنْدَكَ؟ قَالَتْ: كَانَ أَكْثَرَ دُعَاءِهِ: ((يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ
 قَلْبِي عَلَيَّ دِينِكَ))^(۱۰۰).

واته: (شهري کوری (حوشب) ده فه رمویت: له (ام
 سلمه) م پرسى: ئه ی دایکی موسولمانان ده مه ویت بزانه
 کاتی پیغه مبه ری خوا (ﷺ) له ماله که ی تو دا بوایه کام
 نزاو پارانه وهی پتر ده کرد؟ ئه ویش فه رمووی: ئه و نزاو
 پارانه وهیه ی به زوری ده یکرد بریتی بوو له: ((ئه ی
 هه لسوورینه ری دلان دلم جیگیرو چه سپاو بکه له سه ر
 ناینه که ت)).

۱۲- عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ (رضي الله عنه) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ): كَانَ
 مِنْ دُعَاءِ دَاوُدَ (رضي الله عنه): ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ حُبَّكَ وَحُبَّ مَنْ يُحِبُّكَ

^(۱۰۰) رواه الترمذي وقال حديث حسن.

سبحانك اللهم بهش دوووم

وَالْعَمَلُ الَّذِي يُبَلِّغُنِي حُبَّكَ، اللَّهُمَّ اجْعَلْ حُبَّكَ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ نَفْسِي وَ أَهْلِي وَمِنْ الْمَاءِ الْبَارِدِ))^(۱۰۱).

واته: (أبي درداء). رهزای خوای لیبیت - له پیغهمبهری خواوه (ﷺ) دهگیریتتهوه؛ دهفهرمویت: یهکیک لهنزاه پارانهوهکانی (داود) پیغهمبهر (درودی خوای لهسهربیت) نهوهبوو دهیفهرموو: ((پهروهردگارا؛ من خوازیری شهوین و خوشهویستی توو نهو بهنده چاکانهم کهوا تویمان خوش دهویت لهگهل نهو رهفتارانهی دهمگهیهنیت بهخوشهویستی تو، پهروهردگارا؛ خوشهویستی خوت لهدلما بالادهست بکه لهخوم و مال و مندال و ناوی فینک و سازگار)).

۱۳ - وَعَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ (رضی الله عنه) قَالَ كَانَ مِنْ دُعَاءِ رَسُولِ اللَّهِ (ﷺ): ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مُوجِبَاتِ رَحْمَتِكَ وَعَزَائِمَ مَغْفِرَتِكَ، وَالسَّلَامَةَ مِنْ كُلِّ آثَمٍ، وَالْغَنِيمَةَ مِنْ كُلِّ بَرٍّ وَالْفَوْزَ بِالْجَنَّةِ، وَالنَّجَاةَ مِنَ النَّارِ))^(۱۰۲).

واته: (ابن مسعود) - رهزای خوای لیبیت . دهفهرمویت: لهنزاکانی پیغهمبهری خواوه (ﷺ) نهوهبوو دهیفهرموو: ((پهروهردگارا؛ خوازیری نهو بارو حالانهم دهبیتته مایهی سوژو بهزهیی و ههلقولانی سهرچاوهی لیبوردهیت ،

^(۱۰۱) رواه الترمذي وقال حديث حسن.

^(۱۰۲) رواه الحاكم وقال: حديث صحيح على شرط مسلم.

پهروهردگارا؛ خوازیارم دووره په ریزم بکهیت له تاوان و
 گوناوو، خیراندارم بکهیت له سهراپای چاکه و، به به هشت
 چاوم گهش بکهیت و له ناگری دوزه خیش به دوورو ته ریکم
 بکهیت))

١٤ - عَنْ عَائِشَةَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا) أَنَّ النَّبِيَّ قَالَ لَهَا:
 ((قُولِي: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنَ الْخَيْرِ كُلِّهِ عَاجِلِهِ وَآجِلِهِ مَا عَلِمْتُ
 مِنْهُ وَمَا لَمْ أَعْلَمْ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الشَّرِّ كُلِّهِ عَاجِلِهِ وَآجِلِهِ مَا عَلِمْتُ
 مِنْهُ وَمَا لَمْ أَعْلَمْ وَأَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ وَمَا قَرَّبَ إِلَيْهَا مِنْ قَوْلٍ أَوْ عَمَلٍ.
 وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ وَمَا قَرَّبَ إِلَيْهَا مِنْ قَوْلٍ أَوْ عَمَلٍ وَأَسْأَلُكَ خَيْرَ
 مَا سَأَلَكَ بِهِ عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ مُحَمَّدٌ (ﷺ) وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا
 اسْتَعَاذَكَ مِنْهُ عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ مُحَمَّدٌ (ﷺ) وَأَسْأَلُكَ مَا قَضَيْتَ
 لِي مِنْ أَمْرٍ أَنْ تَجْعَلَ عَاقِبَتَهُ رُشْدًا)) (١٠٣)

واته: (عائشه) - رهزای خواى لیبیت - ده فهرمویت:
 پیغه مبهری خوا (ﷺ) پیی فهرمووم (عائشه) نزابکه و بلی:
 ((پهروهردگارا؛ من خوازیاری خیرم له نیستاو داهاتوودا
 نه وهی دهیزانم و نه وهشی بی ناگام لیی، په ناش ده گرم به تو
 له شهرو خراپه ی نیستاو داهاتوو و نه وهی دهیزانم و نه وهشی
 بی ناگام لیی، پهروهردگارا؛ خوازیاری به هشت و
 هوکاره کانی نزیکبوونه وهم لیی له وتوو رهفتار، په ناش

سبحانک اللّهُمَّ به شش دوووم

دهگرم به تو له ناگری دوزهخ و ئه و هوکارانه ی به کیشم دهکن
بوی له و ته و رهفتارو هر جموجولیک ، خویسه گیان
خوازیاری نزاو داواکانی پیغه مبهری خوام و (ﷺ) په ناش
دهگرم له و رهفتارانهی ئه و په نای پیگرتوویت لییان ،
په روهردگارا ؛ خوازیارم هر قهزاو چاره نو سیکت هیئایه
ریم دهره نجامه که ی به رینومایی کوتایی بیت)) .

۱۵ - رَوَى التِّرْمِذِيُّ أَنَّ النَّبِيَّ (ﷺ) قَالَ: ((اللَّهُمَّ انْفَعْنِي بِمَا
عَلَّمْتَنِي ، وَعَلِّمْنِي مَا يَنْفَعُنِي ، وَزِدْنِي عِلْمًا ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى
كُلِّ حَالٍ ، وَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ حَالِ أَهْلِ النَّارِ)) .

واته: (ترمذی) دهگیریته وه ؛ پیغه مبهری خوا (ﷺ)
فهرموویه تی: ((په روهردگارا؛ سوودمه ندم بکه به و زانسته ی
فیرت کردوم و زانیاری به سوودم فیبریکه ، سینه شم و الابکه بو
وهرگرتنی زانیاری و سوپاسگوزارم له سه رگشت حال و
باریک و ، په نا دهگرم پیئت له حال و باری دوزه خیه کان)) .

۱۶ . وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رضي الله عنه) قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) يَقُولُ:
((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُكَ مِنَ الْجُوعِ فَأَنْتَ بئْسَ الضَّجِيعُ . وَأَعُوذُكَ
مِنَ الْخِيَانَةِ فَأَنْتَ بئْسَتِ الْبِطَانَةُ)) (١٠٤) .

واته: (ابی هریره) - رهزای خوی لیبیت . ده فهرموویت:
هه میشه پیغه مبهری خوا (ﷺ) دهیفه رموو: ((په روهردگارا؛

(١٠٤) رواه البخاري .

پهناده گرم به تو له برسیتی کهوا به دترین حال و باره و ، پهنا ده گرم به تو له ناپاکی کهوا خراپترین رهوش و رهوگه یه)) .

۱۷ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ (رضی الله عنه) أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صلى الله عليه وسلم) كَانَ يَقُولُ: ((اللَّهُمَّ لَكَ اسَلَمْتُ وَبِكَ اَمَنْتُ وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ وَالْيَكِ اَنْبَتُ وَبِكَ خَاصَمْتُ ، اللَّهُمَّ اِنِّي اَعُوذُ بِكَ بِعِزَّتِكَ لَا اِلَهَ اِلَّا اَنْتَ اَنْ تَضِلَّنِي ، اَنْتَ الْحَيُّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَالْجِنُّ وَالْاَنْسُ يَمُوتُونَ)) (۱۰۵)

واته: (ابن عباس) . رهزای خواى ليبييت . له پيغه مبهري خواوه ده گيړيته وه ؛ ده فهرموييت: په روه ردگارا؛ خووم به تو سپاردوه و باوه رپم پي هيناويت و له ره فتره كاندا پشتم پي به ستوويت و بولاى تو هانام هيناوه و ، له به ربه ركانيشدا به په ناو پشتگيرم داناوى ، خوايه گيان په ناده گرم به مه زنى و شكومه ندى توو گه واهى تاك و ته نيايت ده دم و ويل و سرگه ردانم مه كه ، تووى زيندوى نه مرو سه راپاي پهرى و مه ردوم ده مرن)) .

۱۸ - وَعَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطِّابِ (رضي الله عنه) : أَنَّ النَّبِيَّ (صلى الله عليه وسلم) عَلَّمَ اَبَا حَصِيْنًا كَلِمَتَيْنِ يَدْعُو بِهِمَا : ((اللَّهُمَّ اَلْهَمْنِي رَشْدِي وَاَعِزَّنِي مِنْ شَرِّ نَفْسِي)) (۱۰۶)

واته: (عمران) ي كوپى (حصين) - رهزای خوايان ليبييت . له پيغه مبهري خواوه (رضی الله عنه) ده گيړيته وه: ده فهرموييت:

(۱۰۵) رواه البخاري ومسلم.

(۱۰۶) رواه الترمذي وقال: حديث حسن.

سبحانک اللهم

پینغمبهری خوا (ع) (ابا حصین) ی فیری دوو وشه کرد هه تا نزاو پارانه وهیان پی بکات و پیی فهرموو بلی: ((پهروهردگارا؛ رینمووی بیخه بهرمو، له شهرو خراپه ی نه فس بمپاریزه)).

۱۹ - وَعَنْ أَنَسٍ (ع) أَنَّ النَّبِيَّ (ص) كَانَ يَقُولُ: (اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُكَ مِنَ الْبَرَصِ، وَالْجُنُونِ وَالْجَذَامِ وَسَيِّئِ الْأَسْقَامِ) ((^{۱۰۷})).

واته: (انس) - رهزای خوای لیبیت . ده فهرمویت: پینغمبهری خوا (ع) دهی فهرموو: ((پهروهردگارا؛ په نام بده له به له کی و شیئی و گه ری و دهردی سهخت و گران)).

په نندو سوود

۱) (عائشه) - رهزای خوای لیبیت . له پینغمبهری خواوه (ع) ده گپریته وه؛ ده فهرمویت: ((وریای نابیته بهر بهست له دابه زینی قه دهر ، به لام نزاو پارانه وه ده بیته بهر بهست و سوودیک بو ئه و قه زایه ی هاتووه و نه وه شی نه هاتووه، زور جاریش نه هامه تی دیته خواره وه و له گهل نزاو پارانه وه دا رو به روو دهبین و فشار ده خه نه سهر یه کدی تا روژی قیامت)) ((^{۱۰۸})).

۲ - (سلمان) ی (فارسی) - رهزای خوای لیبیت . له پینغمبهری خواوه (ع) ده گپریته وه ؛ ده فهرمویت:

^(۱۰۷) رواه ابوداود باسناد صحیح.

^(۱۰۸) رواه البزار والطبرانی والحاكم وقال صحیح الاسناد.

((به بهست و ریگر نی یه بو چاره نووس و قهزا جگه له نزاو پارانه وه نه بیئت و، هوئی ته من دریزیش به ته نیا ره فتاری چاکه یه))^(۱۰۹)

۳ - ههروه ها (سلمان) ی (فارسی) - رهزای خوای لی بیئت .
 ده فهرمویت: ((به لاو نه هامه تی به نزاو پارانه وه ده دریته
 دواوه، نزاو پارانه وه هوکاریکه بو ریگرتن له به لاو نه هامه تی و
 هیئانه کایه ی سۆزو میهری خوایی ههروه ک چون قه لغان
 هوکاریکه له ئانای شیرو شمشیر و ئا وایش بو روواندنی
 رووه ک و به رو بووم هوکاری سه ره کیه، له راستیدا هه رکات
 نزاو پارانه وه له گه ل به لاو نه هامه تی پوو به پوو ده بنه وه و
 هه ریه ک فشار ده خه نه سه ریه ک به چه شنی قه لغان و شمشیر
 خو یان له یه ک هه لده سوون، بو نموونه هه رگیز له مه رجه کانی
 داننان به چاره و قهزای خوایی دا نی یه مرو ف چه ک
 هه لنه گریت بو دوور خسته وه ی زیان چونکه پهروه ردگار
 ده فهرمویت: ﴿وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ﴾ [النساء: ۱۰۲].
 واته: ((با هو شیارو چه کداریش بن))^(۱۱۰)، بویه ده بینین
 پهروه ردگار پوو داوه کان ریزه بند ده کات و هوکاره کانی شی بو
 داده نیئت.

^(۱۰۹) رواه الترمذي وقال حديث حسن غريب.

^(۱۱۰) ته فسیری ئاسان: ۹۵.

بەشىسى سىيەم

لەنزاو پارانەو ەگانى شەوو روژ

يادوزيکرى لەخەو ەستان.

يادوزيکرى چوونە سەرناو (دەست بەناو گەياندن)

نزاي دەستنويز.

دوعاي چوون بو مزگەوت

دوعاي ناخواردن

دوعاي بەرگ پۆشين و بەرناوينە

دوعاگانى نيومال

دوعاگانى کۆتايى کۆرۈ دانىشتن

دوعاگانى نووستن

یادو زیگری له خه وههستان

۱- قَالَ حُدَيْفَةَ (رضی اللہ عنہ) : كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) إِذَا اسْتَيْقَظَ مِنْ مَنَامِهِ قَالَ: ((الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَانَا بَعْدَمَا أَمَاتَنَا وَإِلَيْهِ النُّشُورُ))^(۱).

واته: (حذیفه) - رهزای خوای لیبیت . دهفه رمویت : هه رکات پیغه مبهری خوا (رضی اللہ عنہ) له خه وهه ناگا بهاتایه دهیغه رموو: ((سوپاس و ستایش بوئه وهه پهره دگاره ی زیندوی کردینه وهه وهه ناگای هیناین پاش مردن و له هوش خو چوونمان، بهراستی ههه بولای نهویش دهگه ریینه وهه)).

۲ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رضی اللہ عنہ) عَنِ النَّبِيِّ (ﷺ) قَالَ: ((إِذَا اسْتَيْقَظَ أَحَدُكُمْ فَلْيَقُلْ: الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي رَدَّ عَلَيَّ رُوحِي وَعَافَانِي فِي جَسَدِي ، وَأَذِنَ لِي بِذِكْرِهِ))^(۲).

واته: (ابی هریره) - رهزای خوای لیبیت - له پیغه مبهری خوا وهه (رضی اللہ عنہ) دهگه ریته وهه دهفه رمویت: ((ئهگه ره له نووستن به ناگا و بیدار بوون بلین: سوپاس بوئه وهه پهره دگاره ی بو جاریکی دی روحی هینایه وهه به بهرمداو جهسته ی ساغ و دروست کردم و یادو زیگری خو ی پی به خشیم)).

^(۱) متفق عليه.

^(۲) رواه الترمذي وقال حديث حسن.

۳ - عَنْ عَائِشَةَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا) عَنِ النَّبِيِّ (ﷺ) قَالَ: مَا مِنْ عَبْدٍ يَقُولُ حِينَ يَرِي اللَّهَ تَعَالَى رُوحَهُ: (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) إِلَّا غَفَرَ اللَّهُ تَعَالَى ذُنُوبَهُ وَلَوْ كَانَتْ مِثْلَ زَبَدِ الْبَحْرِ^(۳).

واته: خاتوو (عائشه) — رهزای خواى لیبیت .
 له پیغه مبهری خواوه ده گپریته وه؛ ده فه رمویت: ((هه ر بهنده یه ک کاتی په روه ردگار به ناگای هیئاو رو حی کرده وه به به ریدا بلیت: [په روه ردگار تاك و ته نیاو بی هاوتساو هاوه له وه، ده سته لات و سوپاسگوزاری بوئه وه و توانا و هیزی سه راپای بوونی گرتووه ته وه] نهوا په روه ردگار له تاوان و گونا هه کانی ده بوریت نه گهرچی به نه ندازه ی که فی سه ر ده ریاش بیت)).

له کاتی چوونه سه رپیشاو

۴ - عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ (رضي الله عنه) أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (ﷺ) كَانَ يَقُولُ عِنْدَ دُخُولِهِ الْخَلَاءِ: ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبْثِ وَالْخَبَائِثِ))^(۴)

واته: (انس) ی کورپی (مالک) — رهزای خواى لیبیت —
 ده فه رمویت: هه رکات پیغه مبهری خوا (ﷺ) بچوايه ته

(۳) رواه ابن السني.

(۴) رواه الشيخان.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ بِهَشَى سَيِّئِهِم

سهرپیشاؤ دهیغه رموو: ((پهروه دگارا؛ په نات پیده گرم له گنده لى و پیسی (یان په ری نیرو مى)).

له کاتى هاتنه دهره وه له سهر پیشاؤ (سهر نواؤ)

۵ - عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ (رضي الله عنه) قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) إِذَا خَرَجَ مِنَ الْخَلَاءِ قَالَ: ((الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنِّي الْأَذَى وَعَافَانِي))^(۹).

واته: (انس) ی کورپی (مالک) — په زای خواى لیبیټ .
دهه رمویت: هرکات پیغه مبه ری خوا (ﷺ) له سهر پیشاؤ
به دهر بکه و تاییه دهیغه رموو: ((سوپاس و ستایش بوئو
پهروه دگاره ی نیشو و نازارو سه غله تی شکاندم و له ش ساغو
بیوه یی کردم)).

دوعاگانى ده ستونويز

سهره تاؤ پیشه کی

۶ - بِسْمِ اللَّهِ - أَوْ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ.

واته: ((به ناوی خوا ، یان به ناوی خواى گه وره
میهره بان)).

^(۹) رواه ابن ماجه.

نزاو دعای کاتی دستنویز

۷ - عَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ (رضي الله عنه) قَالَ: أَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ (ﷺ) وَهُوَ يَتَوَضَّأُ فَسَمِعْتُهُ يَقُولُ: ((اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي وَوَسِّعْ لِي فِي دَارِي وَبَارِكْ لِي فِي رِزْقِي)) قُلْتُ: يَا نَبِيَّ اللَّهِ لَقَدْ سَمِعْتُكَ تَدْعُو بِكَذَا وَكَذَا؟ قَالَ: ((وَهَلْ تَرَاهُنَّ تَرْكُنَ مِنْ شَيْءٍ))^(۱).

واتہ: (ابی موسیٰ) (اشعری) - رزای خوی لیبیت -
 دہرہ رمویت: ہاتم بو خزمہ تی پیغہ مبرو (ﷺ) لہ وکاتہ دا
 بینیم سہر قالی دہستنویز گرتنہ و دہرہ رمویت:
 ((پہرہ ردگار! لہ گوناہو تاوانہ کانم ببورہ و لانہ و مال و رزق و
 بزیویم گوشادو فراوان بکہ)) ، منیش پرسیم: ئہی
 فرستادہی خوا گویم لہ نزا کہت بوو؟ فہر مووی: ((واپہی
 نہ بہیت نزا کہم ہیچی بوارد بییت - بہ جی ہیشتبیت)).

نزای دواي دستنویز

۸ - عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ (رضي الله عنه) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) مَنْ تَوَضَّأَ فَأَحْسَنَ الْوُضُوءَ ثُمَّ قَالَ: (أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، اللَّهُمَّ

^(۱) رواه النسائي وابن السني بأسناد صحيح.

سَبِّحْكَ اللَّهُمَّ بِعَشْرِ سَبِّحِمْ

اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَابِينَ وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ فَتَحَتْ لَهُ
ثَمَانِيَةَ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ يَدْخُلُ مِنْ أَيُّهَا شَاءَ))^(٧).

واته: (عمری کوری (خطاب) - رزای خوی لیبت -
له پیغمبره ری خواوه (ﷺ) دهگیریتته وه؛ ده فهرمویت:
(هرکس ده ستنویر بگریت به چه شنیکی جوان و دوست و
پاشان بلی: [گه واهی ددهم په روه ردگار تاک و ته نیا و
بی هاوتایه و (محمد) یش (ﷺ) به نده و پیغمبره ری خویه،
په روه ردگارا؛ بمگیره له ته و به کار و بیگردان] نه و هشت
دهرگای به هشتی لی والا ده کریت و نازاده له هر کامیانه وه
بجیته نیو به هشت)).

نزاو پاران ه وه کانی بانگدان

له کاتی بانگداندا

٩ - قَالَ أَبُو سَعِيدٍ (رضي الله عنه) : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) : ((إِذَا
سَمِعْتُمُ النِّدَاءَ فَقُولُوا مِثْلَ مَا يَقُولُ الْمُؤَدِّنُ))^(٨).

واته: (ابوسعید) - رزای خوی لیبت - له پیغمبره ری
خواوه (ﷺ) دهگیریتته وه؛ ده فهرمویت: ((هرکات گوئیستی
بانگ بوون به چه شنی بانگیژ برگه کانی دوویات بکنه وه)).

^(٧) رواه مسلم والترمذي.

^(٨) متفق عليه.

۱۰ - قَالَ عُمَرُ (رضي الله عنه) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وسلم): ((إِذَا قَالَ الْمُؤَدُّنُ - اللَّهُ أَكْبَرُ - اللَّهُ أَكْبَرُ - فَقَالَ أَحَدُكُمْ اللَّهُ أَكْبَرُ - اللَّهُ أَكْبَرُ ، ثُمَّ قَالَ اشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ قَالَ: اشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ثُمَّ قَالَ: اشْهَدُ أَنْ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ قَالَ: اشْهَدُ أَنْ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ ثُمَّ قَالَ: حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ قَالَ: لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ ، ثُمَّ قَالَ: حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ قَالَ: لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ ، ثُمَّ قَالَ: اللَّهُ أَكْبَرُ ، اللَّهُ أَكْبَرُ قَالَ: اللَّهُ أَكْبَرُ ، اللَّهُ أَكْبَرُ ، ثُمَّ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مِنْ قَلْبِهِ دَخَلَ الْجَنَّةَ))^(۹)

واته: (عمری کوپی (خطاب) - رهزای خوای لیبیئت - له پیغه مبهری خواوه (صلى الله عليه وسلم) ده گیریته وه ؛ ده فه رمویت: ((هه ركات بانگبیژ وتی: (الله اکبر ، الله اکبر) به دوایدا بلین (الله اکبر ، الله اکبر) و، کاتی وتی: (اشهد ان لا اله الا الله) بلین: (اشهد ان لا اله الا الله)، که وتیشی (اشهد ان محمدًا رسول الله) بلین: (اشهد ان محمدًا رسول الله) ، کاتی کیش (حی علی الصلاة) و (حی علی الفلاح) ی وت بلین: (لا حول ولا قوة الا بالله)، نجا له گه ل وتنی (الله اکبر) به چه شنی خوی دوو باره ی بکه نه وه و دواینجاریش وتنی (لا اله الا الله) بلینه وه هه رکه سیک دوویاتی برکه کانی بانگ بهم چه شنه بکاته وه و، له دلوه که مه ندکیش بوویت ده چیته به هه شتی به رینه وه)) .

^(۹) رواه مسلم و ابوداود.

نزاو دوعای دواى بانگ

۱۱ - عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ (رضي الله عنه) أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صلى الله عليه وسلم) قَالَ: مَنْ قَالَ حِينَ يَسْمَعُ النِّدَاءَ: ((اللَّهُمَّ رَبَّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ ااتِ مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ - وَأَبْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا الَّذِي وَعَدْتَهُ . حَلَّتْ لَهُ شَفَاعَتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ))^(۱)

واته: (جابر بن کوری (عبدالله) - رهزای خواى لیبیت - له پیغه مبهری خواوه (رضي الله عنه) ده گپریته وه؛ ده فه رمویت: ((هه رکه سیك گویى له بانگ بوو بلی: [په روه ردگار! نهی خواوه نزاى ته واوو نویژی به جی و نه خشین به خشه به (محمد) (رضي الله عنه) ریزو شکومه ندی بالاو نه و پله و پایه مه زنه ی به لیبت پیداوه] نه و شه فاعه تم مسوگه ره بوى له روژی قیامه تدا)).

نزاو دوعا کانی مزگه وت

له کاتی چوون به ره و مزگه وت

۱۲ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْعَبَّاسِ (رضي الله عنه) أَنَّ النَّبِيَّ (صلى الله عليه وسلم) خَرَجَ إِلَى الْمَسْجِدِ وَهُوَ يَقُولُ: ((اللَّهُمَّ اجْعَلْ فِي قَلْبِي نُورًا وَفِي سَمْعِي نُورًا وَعَنْ يَمِينِي نُورًا وَعَنْ يَسَارِي نُورًا وَفَوْقِي نُورًا وَتَحْتِي نُورًا وَخَلْفِي نُورًا وَاجْعَلْ لِي نُورًا))^(۱)

^(۱) رواه البخاري.

^(۱) رواه البخاري.

واته: (عبدالله) ی کوری (عباس) - رهزای خویان لیبیت .
 دهفرمویت: هرکات پیغمبری خوا (ﷺ) بهریدهکوت بو
 مزگهوت بهدهم ریگهوه دهیفرموو: ((پهروهردگارا؛ نورو
 رووناکی بخره نیو دل و چاوو گوی و لای راست و چهپ و
 سهرو خوارو، بالاپوشم که بهنوروو رووناکی)).

نزاهو دعای چوونه ناو مزگهوت

۱۳ - عَنْ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا) قَالَتْ: كَانَ
 رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) إِذَا دَخَلَ الْمَسْجِدَ قَالَ: (بِسْمِ اللَّهِ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ
 رَسُولُ اللَّهِ ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ
 رَحْمَتِكَ) (۱۲).

واته: خاتوو (فاطمه) ی (زهراء) - رهزای خوی لیبیت -
 دهفرمویت: هرکاتیک پیغمبری خوا (ﷺ) بچوایهته ناو
 مزگهوت دهیفرموو: ((بهناوی خواو؛ سلاویت لهدیاری
 پیغمبرهکهی، پهروهردگارا؛ لهگوناھو تاوانهکانم ببورهو
 دهروازهی سوژو بهزهیی خوتم لی والا بکه)).

نزاو دوعای هاتنه دهرهوه له مزگهوت

۱۴ - وَعَنْهَا أَيْضًا قَالَتْ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) إِذَا خَرَجَ مِنَ الْمَسْجِدِ قَالَ: بِسْمِ اللَّهِ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ فَضْلِكَ))^(۱۳) .

واته: ههروهه خاتوو (فاطمه) - رهزای خوای لیبیت - دهفهرمویت: هه رکات پیغه مبهری خوا (ﷺ) له مزگهوت بهدهربکه وتایه دهیفه رموو: ((به ناوی خواو سلاو له دیاری پیغه مبهری خوا ، په روهردگارا؛ له گوناوه تاوانه کانم ببورهو دهروازهی ریزو شکومه ندیم بو والا بکه)).

دوعاگانی سه رخوان و نا نخواردن

۱۵ - قَالَ عُمَرُ بْنُ أَبِي سَلْمَةَ (رضي الله عنه) قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) : يَا بُنَيَّ سَمِيَّ اللَّهُ ، وَكُلَّ يَمِينِكَ وَكُلَّ مِمَّا يَلِيكَ))^(۱۴) .

واته: (عمر)ی کوړی (ابی سلمه) - رهزای خوای لیبیت - دهفهرمویت: پیغه مبهری خوا (ﷺ) پیی وتم: ((پوله کهم ناوی خوا بهینهو به دهستی راست و له بهر هوه بخو)).

^(۱۳) رواه أحمد والطبراني.

^(۱۴) متفق عليه.

۱۶- عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو (رضي الله عنه) عَنِ النَّبِيِّ (صلى الله عليه وسلم) أَنَّهُ كَانَ يَقُولُ فِي الطَّعَامِ إِذَا قَرَّبَ إِلَيْهِ : ((اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيمَا رَزَقْتَنَا وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ))^(۱۵).

واته: (عبدالله) ی کورپی (عمر) - رهزای خوای لیبیئت . سهبارت بهناخواردنی پیغهمبهری خوا (صلى الله عليه وسلم) دهفهرمویت: کاتی خوانییک دهخرایه بهردهم پیغهمبهری خوا (صلى الله عليه وسلم) دهیفهرموو: ((پهروهردگارا؛ فهپو بهرهکعت بخه ئه م برئیوی و رزقهوهو، لهسزاو خهشمی ناگر بهدورمان بگره)).

۱۷ - وَقَالَتْ عَائِشَةُ (رَضِيَ اللهُ عَنْهُ): قَالَ رَسُولُ اللهِ (صلى الله عليه وسلم) : إِذَا أَكَلَ أَحَدُكُمْ فَلْيَذْكُرِ اللهُ تَعَالَى فِي أَوَّلِهِ فَلْيُقِلْ : (بِسْمِ اللهِ أَوَّلُهُ وَآخِرُهُ)^(۱۶).

واته: خاتوو (عائشه) - رهزای خوای لیبیئت - لهپیغهمبهری خواوه (صلى الله عليه وسلم) دهگیړیتهوه : دهفهرمویت: ((هه رکاتییک نانتان خوارد لهسهرهتاوه ناوی خوا بهینن و، خو ئه گهر لهبیرتان چوو دواتر بیرتان کهوتهوه بلین: بهناوی خوا لهسهرهتاو کوتایییهوه)).

^(۱۵) رواه ابن السني.

^(۱۶) قَالَ التِّرْمِذِيُّ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

دوعای دواى ناخواردن

۱۸ - عَنْ أَبِي إِمَامَةَ (رضي الله عنه) أَنَّ النَّبِيَّ (صلى الله عليه وسلم) كَانَ إِذَا رَفَعَ مَائِدَتَهُ قَالَ: (الْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ غَيْرُ مَكْفِيٍّ وَلَا مُؤَدِّعٍ وَلَا مُسْتَعْنِيٍّ رَبَّنَا)) (۱۷).

واته: (ابى امامه) - رهزای خواى لیبیت - دهفه رمویت: کاتی خوانی ناخواردن ده پیچرایه وه وه هه لده گیرا له به رده سستی پیغه مبهری خوادا (صلى الله عليه وسلم) دهیفه رموو: ((سوپاسیکی بی پایان بو په روه ردگار؛ کهوا بزئوی و رزقی پاک و پوختی پیداین و ملکه چی بهرقاپی کهسی دیکه ی نه کردین و، بهی خوانیش فه راموش و سه رگه ردانی نه کردین)).

۱۹ - عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ (رضي الله عنه) قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وسلم) إِذَا فَرِعَ مِنْ طَعَامِهِ قَالَ: ((الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا وَجَعَلَنَا مُسْلِمِينَ)) (۱۸).

واته: (ابى سعید) (خدري) - رهزای خواى لیبیت - دهفه رمویت: هه رکات پیغه مبهری خوا (صلى الله عليه وسلم) له ناخواردن ته واو ببوايه دهیفه رموو: ((سوپاس و ستایش بو په روه ردگار کهوا تیرنان و ناوی کردین و به موسولمانی گیراین)).

(۱۷) رواه البخاري و احمد و الترمذي.

(۱۸) رواه احمد و الضياء و ابوداود و الترمذي و النسائي و ابن ماجه.

نزاو دوعاكانی بهرگ پۆشین و بهرئاوینه

بهرگ پۆشین

٢٠. عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخَدْرِيِّ (رضي الله عنه) أَنَّ النَّبِيَّ (صلى الله عليه وسلم) كَانَ إِذَا لَبِسَ ثَوْبًا سَمَاهُ بِاسْمِهِ قَمِيصًا أَوْ رِدَاءً أَوْ عِمَامَةً يَقُولُ: ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِهِ وَخَيْرِ مَا هُوَ لَهُ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ وَشَرِّ مَا هُوَ لَهُ))^(١٩).

واته: (ابی سعیدی) (خدری) - رهزای خوای لیبیت - دهفهرمویت: ههركات پیغه مبهری خوا (صلى الله عليه وسلم) کراس و عهباو میزهری بیوشیایه ناوی دهبردو دهیفه رموو: ((پهروهردگارا؛ خوازیااری خیروچاکه ی ئەم پۆشاکه م و ئەو خیرەش به م پۆشاکه وه دهستگیرم ده بییت ، په ناشده گرم به تو له شه پرو خراپه ی ئەم پۆشاکه و ئەوه ی به هویه وه دیته ریم)).

له کاتی دا که ندنی پۆشاکدا

٢١ - عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ (رضي الله عنه) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وسلم): ((سَتْرُ مَا بَيْنَ أَعْيُنِ الْجَنِيِّ وَعَوْرَاتِ بَنِي آدَمَ أَنْ يَقُولَ الْمُسْلِمُ إِذَا أَرَادَ أَنْ يَطْرَحَ ثِيَابَهُ: بِسْمِ اللَّهِ ، الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ))^(٢٠).

^(١٩) رواه ابن السني.

^(٢٠) رواه ابن السني.

واته: (انس) ی کوپی (مالك) - رهزای خوی لیبیت -
 له پیغه مبهری خواوه دهگیریته وه ؛ ده فهرمویت: (به رهستی
 نیوان چاوو دییه ی جنوکه وه عه وره تی مروف
 جل و بهرگه کانیه تی ، کاتیک مروف جل و بهرگه کانی له خوی
 دامالی بابلیت: ((به ناوی نه و په روهردگاره ی تاک و ته نیایه)).

دوعا کردن له کاتی ته ماشاگردنی ناوینده دا

۲۲ - عَنْ أَنَسٍ (رضي الله عنه) قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) إِذَا نَظَرَ فِي
 الْمِرَاةِ قَالَ: الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي سَوَّى خَلْقِي وَأَحْسَنَ صُورَتِي وَزَانَ
 مِنِّي مَا شَانَ مِنْ غَيْرِي^(۴۱).

(انس) - رهزای خوی لیبیت - ده فهرمویت: کاتیک
 پیغه مبهری خوا (ﷺ) ته ماشای ناوینده ی بگردایه دهیغه رموو:
 ((سوپاس و ستایش بو نه و په روهردگاره ی به جوانی
 دروستی کردوم و شیوازی نه خشاندوم، نه وه شی به خه لکی
 دیکه ی نه داوه به منی به خشیوه)).

۲۳ - وَعَنْ عَلِيٍّ (رضي الله عنه) أَنَّ النَّبِيَّ (ﷺ) كَانَ إِذَا نَظَرَ ((وَجْهَهُ))
 فِي الْمِرَاةِ قَالَ: (الْحَمْدُ لِلَّهِ ، اللَّهُمَّ كَمَا حَسَّنْتَ خَلْقِي فَحَسِّنْ
 خَلْقِي)^(۴۲).

(۴۱) رواه البزار.

(۴۲) ابن السنن.

واته: (علی) - رهزای خَوای لَبِیَّت - دهفهرمویت :
 هه رکاتیک پیغه مبهری خوا (ﷺ) له رووخساری خَوی
 وردببوایه ته وه له بهرئاوینسه دا دهیفهرموو: ((سو پاس و
 ستایش بو خَوای گه وره ؛ په روهردگارا؛ هه روهک چوون
 پووخسارو پووت جوان نه خشاندوم به و چه شنه ش رهوش و
 رهفتارم چاک و باش بکه)).

دوعا کانی تایبته به مال و لانه

دوعای کاتی هاتنه دهره وه له مال هوه

٢٤ - عَنْ أَنَسٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (ﷺ) قَالَ: مَنْ قَالَ - يَغْنِي إِذَا
 خَرَجَ مِنْ بَيْتِهِ: بِسْمِ اللَّهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا
 بِاللَّهِ - يُقَالَ لَهُ كَفَيْتَ وَهُدَيْتَ - وَتَنَجَّى عَنْهُ الشَّيْطَانُ فَيَقُولُ
 لِشَيْطَانٍ آخَرَ: كَيْفَ بَرَجَلٍ قَدْ هُدِيَ وَكَفِيَ وَوَقِيَ)) (٢٣).

واته: (انس) - رهزای خَوای لَبِیَّت - له پیغه مبهری خوا وه
 (ﷺ) دهگیریت هوه ؛ دهفهرمویت: ((هه رکه سیک له مال
 به دهر بکه ویت و بلیت: [به ناوو پشتیوانی خوا بهرپکه و تم و،
 هیچ هیزو دهسته لاتیك نی یه جگه له هیزو دهسته لاتی
 په روهردگار نه بیټ] نه و جا فریشته کان پیی ده لیزن: له راستیدا
 هم نزایهت به سه و پاریزراو رینموویی کرایت)).

(٢٣) رواه ابوداود.

۲۵ - وَعَنْ أَنَسٍ أَيْضًا (رضی اللہ عنہ): ((بِسْمِ اللَّهِ آمَنْتُ بِاللَّهِ
اعْتَصَمْتُ بِاللَّهِ ، تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا
بِاللَّهِ)) (۲۴)

واته: هر له (انس) هوه - رهزای خوای لیبیت - دهگیرنهوه
دهفهرمویت: ((بهناوی خوا باوهرو په نام هر به خواجه و ،
به پشتیوانی په روهردگار بهریکه و تم و هیچ هیزو دهسته لاتیك
نی یه جگه له خوای گهوره)) .

دوعای کاتی چوونه مالهوه

۲۶ - عَنْ أَبِي مَالِكٍ الْأَشْعَرِيِّ (رضی اللہ عنہ) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ
(ﷺ): ((إِذَا وَلَجَ الرَّجُلُ بَيْنَهُ فَلَيقُلْ : اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ
الْمَوْلِجِ وَخَيْرِ الْمَخْرَجِ ، بِسْمِ اللَّهِ وَلَجْنَا بِسْمِ اللَّهِ خَرَجْنَا ،
وَعَلَى اللَّهِ رَبِّنَا تَوَكَّلْنَا ، ثُمَّ لِيَسْلَمْ عَلَيَّ (أَهْلِهِ)) (۲۵)

واته: (ابی مالک) ی (اشعری) - رهزای خوای لیبیت -
له پیغه مبهری خواوه (ﷺ) دهگیرنهوه ؛ دهفهرمویت: ((کاتی
گه پانهوه بو مالهوه بلین: په روهردگارا ؛ خوازیاری خیریکی
بی شومارم له دهرچوون و گه پانهوه مدا، بهناوی خوا گه پانهوه
بو مال و هر بهناوی نه ویش به دهرکه و تین و په ناو پشتگیرمان
په روهردگاره ، پاشان باسلاو له خاوخیزانی بکات)) .

(۲۴) فی مسند احمد حدیث حسن .

(۲۵) أخرجه ابوداود واسناده صحيح .

نزاو دوعای دواپی هینان به کۆرو دانیشتن

۲۷ - عَنْ أَبِي بَرْدَةَ (رضی اللہ عنہ) قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) يَقُولُ بِأَخْرَجَ (اخْرِ الْأَمْرَ) إِذَا أَرَادَ أَنْ يَقُومَ مِنَ الْمَجْلِسِ : ((سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ)) فَقَالَ رَجُلٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّكَ لَتَقُولُ قَوْلًا مَا كُنْتُ تَقُولُهُ فِيمَا مَضَى ؟ قَالَ: ذَلِكَ كَفَّارَةٌ لِمَا يَكُونُ فِي الْمَجْلِسِ))^(۲۶).

واته: (ابی بردة) - رهزای خوای لیبیت - دهفه رمویت: همرکات پیغه مبهری خوا (ﷺ) له کۆرو دانیشتنیک هه لبسایه له کۆتاییه کهیدا دهیغه رموو: په روهردگارا؛ ستایش و بیگهردی بو تو، گهواهی ته نیایی تو ددهم و ته و به بییت خویه گیان)) پیاویکیش وتی: نهی پیغه مبهری خوا تو گوته یه که ده لیبت پیشر نهت وتوه؟ فه رموی: ((ئهم وتیه پاکه ره وهی کهم و کوری نیو کۆرو دانیشتنه که یه)).

۲۸ - وَعَنْ عَلِيٍّ (رضی اللہ عنہ) قَالَ: مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَكْتَالَ بِالْمَكِّيَالِ الْأَدْنَى فَلْيَقُلْ فِي آخِرِ مَجْلِسِهِ أَوْ حِينَ يَقُومُ: ((سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ))^(۲۷).

^(۲۶) رواه أبو داود والحاكم في المستدرک.

^(۲۷) رواه أبو داود في الحلیة.

واته: (علی) - رهزای خِوای لیبیت - ده‌فهرمویت:
 هرکه سبِّک بیه‌ویت به‌سهنگی ته‌واوو دادپه‌روهرانه
 هه‌لبسه‌نگینری با له‌کو‌تایی کو‌رو دانیش‌تنه‌که‌یدا بلیت:
 ((پاکی و بیگهردی بو‌په‌روهردگار، په‌روهردگاری خاوه‌ن
 ده‌سه‌لات، له‌وهی که‌ئه‌وانه ده‌یده‌نه‌پال ئه‌و زاته بی‌هاوه‌ل و
 هاوتایه، سلا‌وو‌درودیش له‌سه‌ر پیغه‌مبه‌ران و سه‌رجه‌م
 فرستاده‌کانی خواو، سوپاس و ستایش بو‌خوا،
 په‌روهردگاری هه‌موو جیهانان هه‌میشه‌و به‌رده‌وام))^(۲۸).

نزاو دوعا له‌کاتی نووستندا

۲۹ - قَالَ حُذَيْفَةُ بْنُ الْيَمَانِ (رضي الله عنه) : كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) إِذَا
 ارَادَ أَنْ يَنَامَ قَالَ: ((بِاسْمِكَ اللَّهُمَّ أَمُوتُ وَأَحْيَا))^(۲۹).

واته: (حذیفه‌ی کوپی (یمان) - رهزای خِوای لیبیت -
 ده‌فهرمویت: هرکات پیغه‌مبه‌ری خوا(ﷺ) بیویستایه بنویت
 ده‌یفه‌رموو: ((په‌روهردگارا؛ به‌ناوی تو‌وه ده‌مروم ده‌ژیم)).

۳۰ - عَنْ عَائِشَةَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا) أَنَّ النَّبِيَّ (ﷺ) كَانَ إِذَا
 أَوَى إِلَى فِرَاشِهِ كُلَّ لَيْلَةٍ جَمَعَ كَفَّيْهِ ثُمَّ نَفَثَ فِيهِمَا [قُلْ هُوَ اللَّهُ
 أَحَدٌ] و [قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ] و [قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ] ثُمَّ يَمْسَحُ

^(۲۸) ته‌فسیری ئاسان: ۴۵۲.

^(۲۹) متفق عليه.

بِهِمَا مَا اسْتَطَاعَ مِنْ جَسَدِهِ يَبْدَأُ بِهِمَا عَلَى رَأْسِهِ وَوَجْهِهِ وَمَا
أَقْبَلَ مِنْ جَسَدِهِ، يَفْعَلُ ذَلِكَ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ))^(۳۰).

واته: (عائشه) — رهای خوائ لیبیت — سه بارهت
به پیغهمبهری خوا (ﷺ) ده فہرمویت: کاتیک ده چوہ سہر
جیگہ بو نووستن ہموو شہویک دەستی خردہ کردہ وہو
فووی پیا دە کردو ہہریک لە سوورہ تہ کانی: [قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ] و
[قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ] و [قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ] ی دەخویندو
لہ تہوقی سہرییہ وہ ہتا سہرجہم جہستہ ی دەستی پیا
دہینا و بو سی جار دو بارہ ی دە کردہ وہ)) .

۳۱. وَعَنْ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ (رضي الله عنه) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ)
إِذَا آتَيْتَ مَضْجِعَكَ فَتَوَضَّأْ وَضُوعَكَ لِلصَّلَاةِ ثُمَّ اضْطَجِعْ عَلَى
شِقِّكَ الْأَيْمَنِ ثُمَّ قُلْ: اللَّهُمَّ اسْلَمْتُ نَفْسِي إِلَيْكَ — وَوَجَّهْتُ
وَجْهِي إِلَيْكَ — وَفَوَّضْتُ أَمْرِي إِلَيْكَ ، وَالْجَأْتُ ظَهْرِي إِلَيْكَ ،
رَغْبَةً وَرَهْبَةً إِلَيْكَ لَا مَلْجَأَ وَلَا مَنجَى مَكَ إِلَّا إِلَيْكَ أَمِنْتُ بِكِتَابِكَ
الَّذِي أَنْزَلْتَ وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ))^(۳۱).

واته: براء) ی کوری (عازب) — رهای خوائ لیبیت —
لہ پیغهمبهری خواوہ (ﷺ) دە گپریتہ وہ ؛ دە فہرمویت: کاتیک
چوویتہ سہرجیگہ بو نووستن دەست بە دەستنوویژبہ و ئەوجا

^(۳۰) متفق عليه.

^(۳۱) متفق عليه.

سبحانك اللهم بهش سبیه

تَرَكْتُهُنَّ مُنْذُ سَمِعْتُهُنَّ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ (ﷺ) قِيلَ لَهُ: وَلَا لَيْلَةَ صَفِينٍ؟ قَالَ: وَلَا لَيْلَةَ صَفِينٍ)) (۳۲)

واته: (علی) - رَهزای خَوای لَبِیَّت - دَهفَه رَموِیَّت:

(فاطمه) رَهزای خَوای لَبِیَّت . چو بُو خَزْمَه تِی پِیغَه مَبهَری

خَوَا (ﷺ) هه تا خَزْمَه تِکَارِی کِیَان بَدَاتِی ، بَه لَام لَه و کَاتَه دَا

پِیغَه مَبهَری خَوَا (ﷺ) لَه وِی نَه بُوو نِیاز و رَازِی لَای (عائِشَه)

بَاس کَر دُو پَاشَان گَه رَایَه و ه بُو مَالِی خَوِیَان ، پَاشَان (علی)

دَهفَه رَموِیَّت: لَه کَاتِی کِدَا پَال کَه و تَبو وِیْن پِیغَه مَبهَری خَوَا (ﷺ)

هَات بُو لَامَان و فَه رَموِی: بَارِی نُو مَایْتَان بَکَه م بُو زَانِیَارِیِیَه ک

زُور لَه خَزْمَه تِکَار بَاشْتَرَه بُو تَان ، هَه رَکَات چو و نَه سَه ر جِیگَه بُو

نُو سْتِن سِی و سِی جَار (سَبْحَانِ اللّهِ) و (الْحَمْدُ لِلّهِ) و سِی و چَوَار

جَارِیْش (اللّهِ اکْبَر) بَکَه ن و نَه م وِی رَدَه زُور لَه خَزْمَه تِکَار بَاشْتَرَه

بُو تَان)) ، نُنْجَا (علی) - رَهزای خَوای لَبِیَّت - دَهفَه رَموِیَّت:

لَه و کَاتَه و ه نَه م فَه رَمو دَه یَه م بَیْسْت دَه سْتَبَه رَدَارِی نَه بُو و م و

بَه رَدَه وَام بُو و م لَه سَه رِی ، نَامَادَه بُو وَانِی دَه و رِیْشِی پَر سِیَان:

نَاخُو شَه وِی جَه نَگِی (صَفِیْن) یِش هَه ر نَه م وِی رَدَه ت و تَوَه و

تَوَانِیو تَه بَه رَدَه وَام بَیْسْت لَه سَه رِی ؟ فَه رَموِی: بَه لَی

لَه و شَه و ه شَدَا و ه ک خُوِی پَارِیْز گَارِیْم لَی کَر د...

(۳۲) متفق علیه.

به‌شی چواره‌م

نزاو دو‌عای بو‌نه‌گان

نزاو دو‌عای سه‌رپش‌ککردنی شه‌رعی

نزاو دو‌عای کاتی سه‌قه‌ر

نزاو دو‌عای پووداوه‌کتوپره‌گان

نزاو دو‌عای دیمه‌نه‌به‌رچاوو‌دیاره‌گان

نزاو دو‌عای دیارده‌سروش‌تی و‌گه‌ردونییه‌گان

نزاو دو‌عای کاتی نه‌خوشی و‌مردن

نزاو دو‌عای کاته‌جیا‌جیا‌گان

نزاو دعوی سهرپشک کردن

۱- عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ (رضی الله عنه) قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) يُعَلِّمُنَا الْأَسْتِخَارَةَ فِي الْأُمُورِ كَمَا يُعَلِّمُنَا السُّورَةَ مِنَ الْقُرْآنِ يَقُولُ: ((إِنَّ هُمْ أَحَدُكُمْ بِالْأَمْرِ فَلْيَرْكَعْ رَكَعَتَيْنِ مِنْ غَيْرِ الْفَرِيضَةِ ثُمَّ لِيَقُلْ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَخِيرُكَ بِعِلْمِكَ وَأَسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ وَأَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيمِ فَإِنَّكَ تَقْدِرُ وَلَا أَقْدِرُ وَتَعْلَمُ وَلَا أَعْلَمُ وَأَنْتَ عَلَامُ الْغُيُوبِ . اللَّهُمَّ إِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ خَيْرٌ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي ، أَوْ قَالَ عَاجِلُ أَمْرِي وَأَجَلُهُ فَأَقْدِرْهُ لِي وَيَسِّرْهُ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي ، أَوْ قَالَ فِي عَاجِلِ أَمْرِي وَأَجَلِهِ فَاصْرِفْهُ عَنِّي ، وَاصْرِفْنِي عَنْهُ ، وَأَقْدِرْ لِي الْخَيْرَ حَيْثُ كَانَ ثُمَّ رَضِنِي بِهِ [قَالَ وَيُسَمِّي حَاجَتَهُ))^(۱)

واته: (جابر)ی کوپی (عبدالله). رهزای خویان لیبیت . دهفهرمویت: پیغمبهری خوا (ﷺ) به چه شنی فییرکردنی سووره تیکی قورئان فییری راویژکردنی دهکردینو دهیفهرموو: ههرکاتیک یه کیکتان ویستی کاریک نه نجام بدات باهه لبسیت به نه نجامدانی دوورکات نویژ به دهر له نویژه فهرزهکانو، دواى دوو رکاته که بلی: پهروهردگارا؛ بهزانیاری

^(۱) رواه البخاري.

سبحانک اللّٰهُمَّ بِعَشْرِ جِوَارِهِم

خَوْتُ رَاوِيْرَتِ پَيْدَه كَهْم و به تواناشت په نات پَيْدَه گرم و
داواخوازم له مه زنی و شکوْمه ندی توو به تهنیا هر تو
ده توانیت و زانیاریت هیه و خاوه نی گه نجینه کانی غیب و
په نهانیت. په روه ردگارا؛ گهر په خساندنی ئه م کاره خیر و
چاکه ی ناین و بزئیوی و دوايين دهره نجامی ژینمی تیدایه ئه و
بوم فراهه م بهینه و ئاسان و سووکی بکه و فپرو به ره که ت بچه
نیوی ؛ خوئه گهر ئه م کاره شه پو خراپه ی ناین و بزئیوی و
دوايين دهره نجامی ژینمی تیدایه لیم دوور بخره وه و دلیشم
هه لیکه نه له سه ری و خیر و چاکه بهینه ری م له هر
ده وروباریکدا بیت و پاشان رازی و دلگهر م بکه له سه ری ،
ئه و جا فهر مووی: باناوی کار و فرمانه که که ی به ری ت)).

دوعا کانی سه فهر

دوعای که سیکی جینشین بو یه کیک سه فهر بکات

وَقَالَ سَالِمٌ: كَانَ ابْنُ عُمَرَ (رضي الله عنه) يَقُولُ لِلرَّجُلِ إِذَا أَرَادَ سَفْرًا:
إِذْنِ مِنِّي أَوْ دَعْوِكَ كَمَا كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وسلم) يُودِعُنَا فَيَقُولُ:
[أَسْتَوْدِعُ اللَّهَ دِينَكَ وَأَمَانَتَكَ وَخَوَاتِيمَ عَمَلِكَ] (٢) ثُمَّ يُوصِيهِ
فَيَقُولُ: [عَلَيْكَ بِتَقْوَى اللَّهِ وَالتَّكْبِيرِ عَلَى كُلِّ شَرَفٍ اللَّهُمَّ اَصُولُهُ
الْبُعْدَ وَهَوْنٌ عَلَيْهِ السَّفَرُ] (٣).

(٢) قال الترمذي: هذا حديث حسن صحيح.

(٣) رواه الترمذي والنسائي من حديث أبي هريرة.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ به شش چواره

واته: (سالم) ده لَیْت: هر كه سِيَّك بُو سه فەر بجوايه (ابن عمر) . ره زای خَوای لَیْت - پِی دِهُوت: وِره باخو اِفِزیت لِي بَكَم به چه شنی خو اِفِزِي پِیغه مبهری خَوَا (ﷺ) بُو نِیْمه ، نَجَا ده یفه رموو: ((خو ئاين و ئه سپه رده و كوْتای كرداره كانت پِيارِیْت))، پاشان ئاموژگاری ده كردو ده یفه رموو: ((له خَوَا بترسه و به مه زنی رابگره له سه ر هه موو كرداریکی جوان، په روه ردگار رینگای دوورو دريژی بُو كورت بکهره وه و ناره حه تی و سه غله تی سه فه ری بُو ئاسان بکه)) .

دوعای نه وکه سه ی سه فەر ده کات بُو که سانی جینشین

۳ - ((اسْتَوْدِعُ اللَّهَ الَّذِي لَا تُضِيعُ وَدَائِعُهُ))^(۴) .

واته: ((ده تانسپیږم به و په روه ردگار ه ی هه رگیز نه سپه رده زایه ناکات)) .

دوعای سوار بوونی هوکاره کانی گواستنه وه

(نوتومبیل ، فروکه ، شه مه نده فەر، ..)

۴ - وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ (رضي الله عنه) أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (ﷺ) إِذَا اسْتَوَى عَلَى بَعِيرِهِ خَارِجًا إِلَى سَفَرٍ كَبِيرٍ ثَلَاثًا ثُمَّ قَالَ : ((سُبْحَانَ الَّذِي

^(۴) رواه الطبراني من حديث ابي هريرة.

سبحانك اللهم بهش چواره

سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ ،
اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ فِي سَفَرِنَا هَذَا الْبِرَّ وَالتَّقْوَى وَمِنَ الْعَمَلِ مَا
تَرْضَى ، اللَّهُمَّ هَوِّنْ عَلَيْنَا سَفَرِنَا هَذَا ، وَأَطْوِعْنَا بَعْدَهُ ، اللَّهُمَّ
أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ ، وَالْخَلِيفَةُ فِي الْأَهْلِ ، اللَّهُمَّ إِنِّي
أَعُوذُ بِكَ مِنْ وَعْثَاءِ السَّفَرِ وَكَآبَةِ الْمُنْظَرِ وَسُوءِ الْمُنْقَلَبِ فِي
الْمَالِ وَالْأَهْلِ وَالْوَالِدِ)) وَإِذَا رَجَعَ قَالَهُنَّ وَزَادَ فِيهِنَّ: ((أَيُّبُونَ
تَائِبُونَ عَابِدُونَ لِرَبِّنَا حَامِدُونَ))^(۵).

واته: (ابن عمر) - رهزای خویان لیبیت - دهفهرمویت:
ههركاتیک پیغه مبهری خوا(ﷺ) بجوایه ته سه رپشتی
وشره که یو بهری بکه و تایه بو سه فه ریک سی جار (الله اکبر) ی
ده کردو ننجا دهی فه رموو: (بیگه ردی و پاکی بو ئه و
پهروه ردگارهی نه م هوکارهی بو به گه پرخستین گهرچی
توانامان نه بوو بوئی و هه مووش بو لای پهروه ردگار
ده گه پریینه وه ، پهروه ردگارا ؛ له م سه فه ره دا خواز یاری چاکه و
خواناسی و رهفتاری کین تو پیی رازی بیت ، خویا ه گیان
ناره حه تی و ناکامیه کانی سه فه رمان له سه ر ئاسان بکه و
به رده و امیش و اما لیبکه هه ر بو تو گو ی پرایه ل بین ،
پهروه ردگارا ؛ تو هاوری سی سه فه رو جینشینی نیو
خاوخیزانیت ، پهروه ردگارا ؛ په نات پیده گرم

(۵) رواه مسلم .

سېدانك اللّهُمَّ به شى چواره
 له ناسۆريه كانى سه فهرو ديمه نى دلته زين و غه م هه لگرو
 گه پانه وه به سه ر حالئىكى خراپ و نابارى خاوخيزان و
 وه چه كانم) ، كاتئيكيش ده گه پايه وه به هه مان چه شنى
 دهوت و ئه م دهسته واژه يه ي تيدا زياد ده كرد : ((گه پايه وه و
 ته وبه و به نديايه تى و سوپاسگوزاريمان هر بو پهره دگار ه)).

دوعاى گه رانه وه له سه فه ر پاش سواربوونى هۆكاره كانى گواستنه وه

((سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرْنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَى
 رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ. اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ فِي سَفَرِنَا هَذَا الْبَرِّ وَالْتَقْوَى
 وَمِنَ الْعَمَلِ مَا تَرْضَى . اللَّهُمَّ هَوِّنْ عَلَيْنَا سَفَرِنَا هَذَا وَأَطْوِعْنَا
 بَعْدَهُ . اللَّهُمَّ أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ وَالْخَلِيفَةُ فِي الْأَهْلِ .
 اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُكَ مِنْ وَعْثَاءِ السَّفَرِ وَكَأْبَةِ الْمُنْظَرِ وَسُوءِ
 الْمُنْقَلَبِ فِي الْأَهْلِ وَالْوَالِدِ ، أَيُّبُونَ تَائِبُونَ عَابِدُونَ لِرَبِّنَا
 حَامِدُونَ)).

واته : ((بيگهردى و پاكى بو ئه و پهره دگار هى ئه م
 هۆكاره ي بو به گه رڅستين گه رچى توانامان نه بوو بوئى و،
 هه مووش بۆلای پهره دگار ده گه رڅينه وه ، پهره دگارا؛ له م
 سه فه رده خاوازيارى چاكه و خواناسى و په فتاريكين تو پيئى
 رازى بيت ، خوايه گيان نارڅه تى و ناكاميه كانى سه فه رمان
 له سه ر ئاسان بكه و واشمان ئى بكه به رده وام بو تو

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ بِشَرِّ جَوَاهِرِ

گوپرایه لبین ، پهروهردگارا؛ تو هاورى سەفهرو جینشینی
نیو خاو خیزانیت، پهروهردگارا؛ په نات پیده گرم
له ناسورییه کانی سەفهرو دیمه نی دلته زین و غه م هه لگرو
گه پانه وه به سهر حالیکى خراپ و نابارى خاو خیزان و
وه چه کانم ، خواجه گیان واگه پاینه وه و ته و به و به ندایه تی و
سویاسگوزای هه ر بو تویه)) .

دوعا کانی رووداوه کتوپره کانی ژیان

دوعای به لاو غه م و په ژاره

۵- عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ (رضی الله عنه) ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (ﷺ) كَانَ يَقُولُ عِنْدَ
الْكُرْبِ : ((لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَظِيمُ الْحَلِيمُ ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ الْعَرْشِ
الْعَظِيمِ ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ))^(۱) .
واته: (ابن عباس) . رهزای خوای لیبیت – ده فه رمویت:
پیغه مبهری خوا (ﷺ) له کاتی به لاو نه هامه تیدا ده یفه رموو:
(پهروهردگار تاك و ته نیاو مه زن و به سوژو به زه ییه و، هیچ
پهروهردگاریک نی یه جگه له پهروهردگاری عه رشی مه زن
که خوای ناسمانه کان زه وی و کوشکی شکومه ندو ریزداره)) .
۶- وَعَنْ أَنَسٍ (رضی الله عنه) أَنَّ النَّبِيَّ (ﷺ) كَانَ إِذَا حَزِبَهُ أَمْرٌ قَالَ:
((يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ بِرَحْمَتِكَ أَسْتَغِيثُ))^(۲) .

^(۱) رواه البخاري ومسلم .

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ به شی چواره

واته: (انس) - رهزای خَوای لَبِیَّت - ده فہرمویت: ہہرکات
نہامہ تیکہ پووی بکردایہ تہ پیغہ مہری خِصَا (ﷺ)
دہیفہرموو: ((ئہی پەروردگاری زیندوو بی بَاک لہ بہندہو،
ریکخہری سہر جہم کارہکان ہانا بو تو دہینم و پہنات
پیڈہ گرم)).

۷ - وَعَنْ أَبِي بَكْرَةَ (رضی اللہ عنہ) أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (ﷺ) قَالَ: (دَعَاؤُ
الْمَكْرُوبِ : [اللَّهُمَّ رَحْمَتَكَ أَرْجُو فَلَا تَكْلُنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ
عَيْنٍ وَأَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ])^(۸).

واتہ: (ابی بکرہ) - رهزای خَوای لَبِیَّت - لہ پیغہ مہری
خواوہ دہ گپریتہ وہ: دہ فہرمویت: ((نزاو دوعای کہسیک
بہ لا و نہامہ تی بہ سہر ہاتبیت ئہ وہیہ بلیت: پەروردگارا!
خوازیاری سوژو میہرہ بانئ تووم و بو تہ نیا ساتیکیش
مہ مسپیڑہ بہ نہ فسی خووم و ہموو کاروبارہ کانم بو چاک و
باش بکو، ہیچ پەروردگاریکیش نییہ لہ تو زیاتر)).

۸ - عَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ (رضی اللہ عنہ) قَالَ: رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) :
(دَعَاؤُ ذِي النُّونِ إِذَا دَعَا وَهُوَ فِي بَطْنِ الْحَوْتِ [لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ ،
سُبْحَانَكَ أَيُّ كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ] لَمْ يَدْعُ بِهَا رَجُلٌ مُسْلِمٌ فِي
شَيْءٍ قَطُّ إِلَّا اسْتَجِيبَ لَهُ)) وَفِي رِوَايَةٍ : أَنِّي لَأَعْلَمُ كَلِمَةً لَا

(۷) رواه الترمذي وقال الحاكم هذا حديث صحيح الإسناد.

(۸) سنن أبي داود.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ به شی چواره
 يَقُولُهَا مَكْرُوبٌ إِلَّا فَرَجَ اللَّهُ عَنْهُ، كَلِمَةٌ أَخِي يُونُسَ عَلَيْهِ
 السَّلَامُ))^(۹).

واته: (سعدی کورپی (ابی وقاص) - رهزای خوی لیبیت .
 له پیغه مبهری خواوه (ﷺ) ده گپریته وه : ده فهرمویت: ((نزاو
 دوعاکهی (ذی النون) له سکی نه هه ننگه که دا نه مه بوو: [هیچ
 پهروه ردگاریک نییه له تو زیاترو ، بیگهردی و پاکی بو تو یه و
 به پراستی من له سته مکاران بووم] هر موسولمانیک نه م دوعاو
 نزایه بکات و به گهری بخت له پیداویستی خوی دا بیگومان
 نزاو دوعاکهی گیرایه)).

له (روایه) تیکی دیکه شدا ده فهرمویت: ((نزایه ک ده زانم
 گهر کوستکه وتوو به لادار بیکات ده روی لیده کریته وه ،
 نه ویش نزاکهی (یونس) ی برامه (سه لامی خوی لیبیت)).

۹ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ (رضي الله عنه) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ):
 ((مَا أَصَابَ أَحَدًا قَطُّ هَمٌّ وَلَا حَزَنٌ فَقَالَ: اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ وَإِنُّ
 عَبْدُكَ وَإِن أُمَّتَكَ ، نَاصِيَتِي بِيَدِكَ ، مَاضٍ فِي حُكْمِكَ عَدْلٌ فِي
 قَضَاؤِكَ ، أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ سَمِيَةٌ بِهِ نَفْسِكَ ، أَوْ أُنزِلَتْهُ
 فِي كِتَابِكَ أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ ، أَوْ اسْتَأْثَرْتُ بِهِ فِي عَالَمِ
 الْغَيْبِ عِنْدَكَ أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رَيْعَ قَلْبِي وَثَوْرَ صَدْرِي ، وَجَلَاءَ
 حُرْنِي وَذَهَابَ هَمِّي ، إِلَّا أَذْهَبَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ هَمَّهُ ، وَأَبْدَلَهُ مَكَانَ

^(۹) رواه الترمذي.

سَبْحَانَكَ اللَّهُمَّ بهش چواره
 حَزْنُهُ فَرَحًا قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ يَنْبَغِي لَنَا أَنْ نَتَعَلَّمَ هَؤُلَاءِ
 الْكَلِمَاتِ قَالَ: أَجَلٌ يَنْبَغِي لِمَنْ سَمِعَهُنَّ أَنْ يَتَعَلَّمَهُنَّ))^(۱۰)
 واته: (عبدالله) ی کوپی (مسعود) - رهزای خوی لیبیت -
 له پیغه مبهری خواوه (ﷺ) دهگیریتسه وه ؛ ده فهرمویت:
 ((نه وهی غه مو په ژاره پووی تیکرد بلیت: [په روهردگارا؛ من
 بهنده و ه چهی دووبه ندهی تووم ، سهراپای ژینم به دهستی
 توویه و فه رمانداری تووم و هه موو چاره و قه زاکانی تو داد
 په روهری یه بووم ، ده پاریمه وه به سه رجه م ناوه جوانه کانی
 له خووت ناوه یان له تینووسی مه زندا نامارژت پینداوه و فیبری
 یه کیك له بهنده کانت کردووه ، یا خود له جیهانی په نهان و
 غه ییدا هلت گرتووه لای خووت ؛ قورئانی مه زن بگیړه
 به نورو پووناکی سینهم و په وینه ری غه مو په ژاره کانم ،
 هه رکات بهنده ئه م نزایه ی کرد غه مو په ژاره کانی
 دهره ویته وه و سرودو شادی له جیبی دیته ئاراهه ، یارانیش
 فهرموویان: نهی پیغه مبهری خوا (ﷺ) پیویسته فیبری ئه م
 نزاو دوعایه بین ؟ فهرمووی: بهئی ؛ ده بیئت نه وهی ئه م نزیه
 ده بیستیت فیبری بیئت و بیلیت)) .

^(۱۰) رواه احمد و ابویعلی و الطبرانی.

دوعای ناسانکردنی کاری قورس و گران

۱۰. عَنْ أَنَسٍ ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (ﷺ) قَالَ : ((اللَّهُمَّ لَا سَهْلًا إِلَّا مَا جَعَلْتَهُ سَهْلًا ، وَأَنْتَ تَجْعَلُ الْحَزْنَ سَهْلًا))^(۱۱).

واته: (انس) - رهزای خوای لیبیت - له پیغه مبهری خواوه
 (ﷺ) ده گپریته وه ؛ ده فره مویت: ((په روهردگارا ؛ کاری
 ناسان و سانا نییه مه گهر تو ناسان و سووکت کردییت و،
 هر توش کاری قورس و گران ناسان ده کهیت)).

دوعای رووداوئیک پیچه وانهی ویستی تو بیت

۱۱. إِذَا وَقَعَ لَهُ مَا لَا يَخْتَارُهُ فَلْيَقُلْ : (قَدَرَ اللَّهُ وَمَا شَاءَ فَعَلَ) وَلَا يَقُولُ لَوْ فَنَّ لَوْ تَفْتَحُ بَابَ الشَّيْطَانِ))^(۱۲).

واته: نه گهر رووداوو حالیئک به چه شنی که وته وه
 پیچه وانهی خواست و ناره زوی مروف بوو بابلی: ((ویستی
 خوییه و هرچی بویت دهیکات) با هرگیز نه لییت: بریا یان
 نه گهر ؛ چونکه وتنی بریاو نه گهر دهروازه بو شهیتان وال
 دهکات)).

^(۱۱) رواه ابنُ السننی و ابنُ حبان.

^(۱۲) رواه النسائی من حدیث ابي هريرة.

دوعای شکست و سهرنه که وتن

۱۲ - اِنْ غَلَبَهُ اَمْرٌ فَلْيَقُلْ: ((حَسْبُنَا اللهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ))^(۱۳).

واته: نه گهر بارگرانی زوری بو هیناو نه رکیکی قورس که وته نه ستوی بلی: ((په روه دگارمان هیهو به تهنیا نهو باشتین هاو دهم و هاو له)).

دوعای به لاو دهرده سهری و نوشوستی

۱۳ - قَالَتْ اُمُّ سَلَمَةَ (رَضِيَ اللهُ عَنْهَا): سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ (ﷺ) يَقُولُ: مَا مِنْ عَبْدٍ تُصِيبُهُ مُصِيبَةٌ فَيَقُولُ: اِنَّا لِلّٰهِ وَاِنَّا اِلَيْهِ رَاَجِعُونَ ، اَللّٰهُمَّ اَجْرْنِيْ فِيْ مُصِيبَتِيْ وَاخْلِفْ لِيْ خَيْرًا مِنْهَا) قَالَتْ فَلَمَّا تُوفِّيَ اَبُو سَلَمَةَ قُلْتُ كَمَا اَمَرَنِيْ رَسُولُ اللهِ (ﷺ) فَاخْلَفَ اللهُ لِيْ خَيْرًا مِنْهُ رَسُولُ اللهِ (ﷺ) ((^(۱۴))).

واته: (ام سلمه). رهزای خوای لیبیت - ده فه رمویت: گوئیستی پیغه مبهری خوابووم (ﷺ) ده یفه رموو: ((هه ربه نده یه که به لاو نه هامه تی رووی تی کرد بابلی: هه موو هه به ششی خواین و بولای نه ویش ده گه ریینه وه ، په روه دگارا! له م به لاو نوشوستیه قوتارم بکه و قه ره بووی

^(۱۳) رواه ابوداود من حدیث عوف بن مالک.

^(۱۴) أخرجه مسلم.

سبحانک اللّٰهُمَّ بِعَشْرِ جِوَارِهِم

باشترم بُو بکهرهوه، نهوجا پهروهردگار لهو بهلاو نوشوستيه بهدري دهکات و بهپيشکي باشتر جيگهي بُو پردهکاتهوه))
ثَنجا (ام سلمه) دهفهرمويت: کاتیک (ابو سلمه) وهفاتي کرد
نهم دوعاو نزايم کرد بهوجهشهنهه پينغهمبهري خوا (ﷺ)
فهرماني پيکردهووم و پهروهردگاريش خيرانداری کردم
بهپينغهمبهري خوا (ﷺ).

۱۴- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رضي الله عنه) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ):
((يَسْتَرْجِعُ أَحَدَكُمْ فِي كُلِّ شَيْءٍ حَتَّى فِي شَسَعٍ نَعْلِهِ فَأَنَّهَا مِنَ
الْمَصَائِبِ))^(۱۰). سُنَرْجِعُ: يَقُولُ إِذَا نَزَلَ بِهِ مَا يَسُوهُ حَتَّى وَلَوْ
انْقَطَعَ الشَّسَعُ: (أَنَا لِلَّهِ وَأَنَا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ).
وَالشَّسَعُ: (أحد سيور النعل التي تُشدُّ إلى زمامها).

واته: (ابي هريرة) - رهزای خواي لبييت - لهپينغهمبهري
خواوه (ﷺ) دهگيريتهوه؛ دهفهرمويت: ((هانا بهرن بُو
پهروهردگار لهسهرجهم بهلاو نههامهتیهکدا ديت بهسهرتاندا
تهنانهت لهبچراندني لاکي نهعلهکانيشستاندا کاتي واتان
بهسهرهات بلين: ههموو ههربهشي خواين و بولاى نهویش
دهگهريينهوه)).

^(۱۰) رواه ابن السنني.

نزاع دوعای کاتی تورده بوون

۱۵ - عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ صَرْدٍ قَالَ: كُنْتُ جَالِسًا مَعَ النَّبِيِّ ﷺ وَرَجُلَانِ يَسْتَبْأَنُ: أَحَدُهُمَا قَدْ أَحْمَرَ وَجْهَهُ وَانْتَفَخَتْ أَوْدَاجُهُ فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ: ((أَنْتِي لِأَعْلَمُ كَلِمَةً لَوْ قَالَهَا ذَهَبَ عَنْهُ مَا يَجِدُ لَوْ قَالَ: أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ذَهَبَ عَنْهُ))^(۱۶).

واته: (سلیمان) ی کورپی (صرد) - رهزای خوای لیبیت -
ده فهرمویت: له خزمهت پیغه مبهردابووم (ﷺ) دووپیاو ده میان
له یه ک گیراو ده ستیان کرد به قسه ی ناشیرین به رامبه به یه ک و
یه کیکیان پوو خساری سوور هه لگه پابوو و ده ماره کانی لا
ملی هه لسا بوون، پیغه مبهری خواش (ﷺ) فهرمووی: نزایه ک
ده زانم گهر بیلیت نهو حاله ی تییکه وتوو ده ره ویتته وه،
گهر بلی: په نا ده گرم به خوا له شه یقانی نه فرین لیگراوو خه شم
لیگیراو، نهوا تورده بییه که ی ده ره ویتته وه)).

^(۱۶) رواه البخاري ومسلم.

دوعای گرانی بزئیوی و باری ژیان

۱۶- عَنْ ابْنِ عُمَرَ (رضی الله عنه) عَنِ النَّبِيِّ (ﷺ) : (مَا يَمْنَعُ أَحَدَكُمْ إِذَا عَسَرَ عَلَيْهِ أَمْرٌ مَعِيشَتَهُ أَنْ يَقُولَ إِذَا خَرَجَ مِنْ بَيْتِهِ (بِسْمِ اللَّهِ عَلَى نَفْسِي وَمَالِي وَدِينِي ، اللَّهُمَّ رَضِّنِي بِقَضَائِكَ ، وَبَارِكْ لِي فِيمَا قَدَّرَ حَتَّى لَا أَحِبُّ تَعْجِيلَ مَا أَخَّرْتَ وَلَا تَأْخِيرَ مَا عَجَّلْتَ))^(۱۷)

واته: (ابن عمر) - رهزای خوای لیبیت - له پیغه مبهری خواوه (ﷺ) دهگیریته وه ؛ دهفه رمویت: گهر یه کیکتان تووشی گرانی بزئیوی و باری ژیان هات با کاتی له مال به ده رکهوت بلی: ناوی خوا ده هیتم به سه ره خوم و مال و دینمدا ، په روه ردگارا؛ رازیم بکه به چاره نووسی خوت و ، فهرو خیریش بخه نیو نه وه به شهی بو ت دانام هه تا دلیم که مه ندکیش نه بییت به لای نه وه به شهی له دواییدا دیت یان پیشده که ویت))

^(۱۷) رواه ابن السني.

دوعای پدیدابوونی گومان و دوودلی

۱۷- قَالَ اللهُ تَعَالَى: ﴿وَمَا يَنْزَعُكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ اِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ [فصلت: ۲۶].

واته: ((ئی ئیماندار ، نه گهر له لایهن شهیتانه وهو خه یالی نادروست له دل و دهر و نندا دروست بوو، نه وه تو داوای یارمه تی له خوا بکهو په نای پی بگره، چونکه به راستی نهو زاته بیسه رو زانایه))^(۱۸).

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رضي الله عنه) قَالَ: رَسُوْلُ اللهِ (ﷺ): ((يَأْتِي الشَّيْطَانُ أَحَدَكُمْ فَيَقُوْلُ مَنْ خَلَقَ كَذَا؟ مَنْ خَلَقَ كَذَا؟ حَتَّى يَقُوْلَ: مَنْ خَلَقَ رَبُّكَ؟ فَاذَا بَلَغَ ذَلِكَ فَلْيَسْتَعِذْ بِاللّٰهِ وَلْيُنْتَهَ))^(۱۹).

واته: (ابی هریره) - رهزای خوای لیبت - له پیغه مبهری خواوه (ﷺ) ده گپریته وه ، ده فرمویت: ((شهیتان گومانی خراب ده باته نیو دلتان و سه رها له پرسیار کردن سه بارهت به دروستکراوه کانه وه ده ست پیده کات و تاوتاو پرسیار دهر ورژینی و هه تا ده گاته نهو ئاسته ی بلیت کی پروه ردگاری دروستکردو وه!! کاتی گه یشته نهو رادهیه با په نا به خوا بگری و دواپی پی بهینیت)).

^(۱۸) ته فسیری ئاسان : ۴۸۰.

^(۱۹) رواه البخاري ومسلم.

سبحانك اللهم بهش چوارم

۱۸ - وَفِي الصَّحِيحِ: أَنَّهُ (ﷺ) قَالَ: ((لَا يَزَالُ النَّاسُ يَتَسَاءَلُونَ حَتَّى يُقَالَ: خَلَقَ اللَّهُ الْخَلْقَ فَمَنْ خَلَقَ اللَّهُ؟ فَمَنْ وَجَدَ ذَلِكَ شَيْئًا فَلْيَقُلْ: (أَمِنْتُ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ).

واته: له (صحيح) دا هاتوو پيغه مبهري خوا (ﷺ) فہرموويہ تي: ((بہر دہوام خہ لکی پرسيار دہ کەن هەتا شەيتان ناخی مرووف دوروژني و هانی دەدات و دەلی: پەروەردگار دروستکراوہ کانی هیناوہ تە بوون ئەہی کئی ئەہوی دروستکردووہ؟! هەرکات یەکیکتان تووشی قەیرانیکی لەوچە شەنە بوو بابلیت: ((بروادارم بە خوا و پيغه مبهري (ﷺ))).

لە کاتی گەشتن بە دوژمن و دەستە لاتداراندا

۱۹ - عَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ (رضي الله عنه): أَنَّ النَّبِيَّ (ﷺ) كَانَ إِذَا خَافَ قَوْمًا قَالَ: ((اللَّهُمَّ إِنَّا نَجْعَلُكَ فِي نَحْوِهِمْ وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شُرُورِهِمْ))^(۲۰).

واته: (ابی موسی) ی (اشعری) - رەزای خوا ی لیبت - دەگیریتەوہ: دەفەر مویت: هەرکات پيغه مبهري خوا (ﷺ) لەگروو کۆمە لیک بترسایە دەیفەر موو: ((پەروەردگار! ئیمە توو رووبەر وویان دەکەینەوہ و پەناشت پیدەگیرین لە شەپو خراپەیان)).

^(۲۰) أخرجه أبو داود والنسائي. وقال الألباني: صحيح الإسناد وصححه الحاكم ووافقه الذهبي.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ: بهش چواره

۲۰. عَنْ أَنَسٍ (رضي الله عنه) عَنِ النَّبِيِّ (ﷺ) أَنَّهُ كَانَ يَقُولُ عِنْدَ لِقَاءِ الْعَدُوِّ: ((اللَّهُمَّ أَنْتَ عَضْدِي وَأَنْتَ نَصِيرِي ، بِكَ أَجُولُ ، وَبِكَ أَصُولُ ، وَبِكَ أَقَاتِلُ))^(۲۱).

واته: (انس) - رهزای خوی لیبیت - دهفهرمویت: ههرکات پیغهمبهری خوا (ﷺ) بهدوژمن بگهیشتایه دهیفهرموو: ((پهروهردگارا! تو هیزو تواناو پهناو پشتگیری منی ، بهناوی تو له مهیدانی جهنگ هه لدهسوریم و دهجهنگم)).

۲۱ - قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبَّاسٍ (رضي الله عنه): ﴿حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ﴾ قَالَ إِبْرَاهِيمُ حِينَ أُلْقِيَ فِي النَّارِ وَقَالَ مُحَمَّدٌ حِينَ قَالَ لَهُ النَّاسُ: ﴿إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ﴾^(۲۲) [ال عمران: ۱۷۳].

واته: (عبدالله) ی کوری (عباس) - رهزای خویان لیبیت - دهفهرمویت: دهسته واژهی: ((خوامان بهسه که یاریده دهر و یارمه تیده ریکی چاکه)) (ابراهیم) - پیغهمبهری خوا گوتی کاتی هه لدرایه نیو ناگرو (محمد) یش (ﷺ) گوتی: کاتی هه والی گه له کوومه که ی خه لکیان پی راگه یاند)).

^(۲۱) رواه أبو داود بسند صحيح.

^(۲۲) رواه البخاري.

نزاو دوعای دیمه نه بهرچاوو دیاره کان

نه گهر دیمه نیکی بینی شادیی و ناسوودهیی هینا

به بهردا :

۲۲- قَالَ اللهُ تَعَالَى: ﴿وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ﴾ [الكهف: ۳۹]

واته: ((دهبوا کاتیک چوویته ناو باخه که ته وه بتوتایه: (اشاء الله) هه رچی خواویستی له سه ربیته هه رته وه پیش دیت ، هیچ هیزو توانایه ک بو هیچ که س نی یه ته نها به هوئی خواوه نه بیته))^(۲۳)

- وَعَنْ أَنَسٍ (رضی الله عنه) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ (ﷺ): ((مَا أَنْعَمَ اللهُ عَلَى عَبْدٍ نِعْمَةً فِي أَهْلِ أَوْ مَالٍ وَوَلَدٍ قَالَ: (مَا شَاءَ اللهُ لِقُوَّةِ الْإِلَهِ) فَيَرَى فِيهَا أَفَّةً دُونَ الْمَوْتِ))^(۲۴)

واته: (انس) . ره زای خوای لی بیته - له پیغه مبهری خواوه (ﷺ) ده گپریته وه؛ ده فه رمویته: ((نه گهر په روه ردگار نازو نیعمه تی خاووخیزان و مال و سامان و وه چه ی به خشی به بهنده یه کی و نزاو دوعای کرد وتی: هه رچی خوا ویستی له سه ربیته هه رته وه پیش دیت هیچ هیزو توانایه ک بو هیچ

^(۲۳) ته فسیری ناسان: ۲۹۸.

^(۲۴) رواه ابن السنی.

ئەگەر نۆبەری بەروبوومیکی بدیایە

٢٤ - قَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ (رضي الله عنه) : كَانَ النَّاسُ إِذَا رَأَوْا أَوَّلَ الثَّمَرِ جَاءُوا بِهِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (ﷺ) فَأَذَا أَخَذَهُ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) قَالَ: ((اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي ثَمَرِنَا ، وَبَارِكْ لَنَا فِي مَدِينَتِنَا ، وَبَارِكْ لَنَا فِي صَاعِنَا ، وَبَارِكْ لَنَا فِي مُدَّنَا) ثُمَّ يُعْطِيهِ أَصْغَرَ مَنْ يَحْضُرُ مِنَ الْوِلْدَانِ))^(٢٦).

واتە: (ابوھریرە) - رەزای خوای لیبیت - دەفەر مویت: ((ھەرکاتیک خەلکی نۆبەری بەروبوومیان پێ بگەیشتایە لییان دەکردەو دەیان هینا بو پێغەمبەری خوا(ﷺ) و ئەویش لێ وەر دەگرتن و دەیفەر موو: ((پەرەدگارا ؛ فەرۆ بەرھەت بخە نیو بەروبوومانەو و شارمان گۆشادو فراوان بکەو، کیش و شایەنیشمان پترو زیادبکە)) ئەوجا نۆبەری ئەو بەروبوومی دەدا بەبچووکتەین مندانلی دەوروبەری.

نزاو دوعای به‌دیگردنی خه‌ندهو بزهی شادی له‌پرووی برایه‌کی موسوئماندا

۲۵- اِذَا رَأَىٰ أَخَاهُ الْمُسْلِمِ يَضْحَكُ قَالَ: ((اضْحَكَ اللَّهُ سِنِّكَ))^(۲۷).

واته: کاتی خه‌ندهو بزهی شادی به‌پرووی یه‌کیکدا به‌دی بگردایه ده‌یفرموو: ((یاخوا خه‌ندهو بزهی شادی ئاو‌یزانی هه‌موو ته‌مه‌نت بیئت)).

نزاو دوعای به‌دیگردنی نه‌وانه‌ی گیرۆده‌ی ده‌ستی به‌لاو نه‌هامه‌تیه‌ک هاتوون

۲۶- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رضي الله عنه)؛ عَنِ النَّبِيِّ (ﷺ) قَالَ: ((مَنْ رَأَىٰ مُبْتَلِيًّا فَقَالَ: [الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَاقَنِي مِمَّا ابْتَلَاكَ بِهِ وَفَضَّلَنِي عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقَ تَفْضِيلًا] لَمْ يُصِبْهُ ذَلِكَ الْبَلَاءُ))^(۲۸).

واته: (ابی هریره) - ره‌زای خوای لی‌بیئت - له‌پیغه‌مبه‌ری خواوه (رضي الله عنه) ده‌گیریتته‌وه: ده‌فه‌رموویت: ((هه‌رکاتی‌ک که‌سیکتان به‌دیگرد تووشی نه‌هامه‌تی و گیروگرفتیی بووبوو بلین: ((سوپاس و ستایش بوئو په‌روه‌ردگاره‌ی منی

^(۲۷) رواه البخاري ومسلم من حديث سعد بن ابي وقاص.

^(۲۸) قال الترمذي حديث حسن.

سبحانک اللّٰهُمَّ به شی چوارم
 به دورگرتووه له و ناته و اوئی و به لاو گیروگرفته ی داوینه تی
 به سه رشانی تو داو، ریزداری کردووم به سه ر زوریک
 له دروستکراوانی خویدا)).

نزاو دعای بینینی پروی مانگ

۲۷ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ (رضی الله عنه) قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) إِذَا رَأَى الْهَيْلَالَ قَالَ: ((اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُمَّ أَهْلُهُ عَلَيْنَا بِالْأَمْنِ وَالْإِيمَانِ، وَالسَّلَامَةِ وَالْإِسْلَامِ وَالْتَوْفِيقِ لِمَا تُحِبُّ وَتَرْضَى، رَبُّنَا وَرَبُّكَ اللَّهُ)) (۲۹).

واته: (عبدالله) ی کورپی (عمر) - رهزای خوای لیبیت -
 ده فهرمویت: کاتی پیغه مبهری خوا (ﷺ) پروی مانگی به دی
 بکردایه دهی فهرموو: [(الله اکبر) خوامه زن و گه وره یه ،
 په روه ردگارا ؛ ئەم مانگه به هیمنی و ئاسایش و باوه پرو
 ئاشتی و ئیسلام و سه رکه وتن له و کاروره فتارانهی پیی رازی
 په سه نده لات بگیریه ، ئەی مانگ په روه ردگاری ئیمه و تویش
 خوای مه زن و بالایه)].

(۲۹) أخرجه الدارمي و الترمذي (أخبر منه من حديث طلحة وقال

الألباني: حديث صحيح بشواهد وصححه ابن حبان.

نِزَاو دُوْعَايِ هِهَنْدِيكَ لِهَدِيَارْدِه سِرُوشتِي وَ گِهَرْدِهْوُونِيهَكَاڻ

نِزَاو دُوْعَايِ هِهَنْكِرْدَنِي گِهَرْدِهْلُوُول

۲۸- قَالَتْ عَائِشَةُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا كَانَ النَّبِيُّ ﷺ إِذَا عَصَفَتِ الرِّيحُ قَالَ: ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا وَخَيْرَ مَا فِيهَا وَخَيْرَ مَا أُرْسِلَتْ بِهِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ مَا فِيهَا وَشَرِّ مَا أُرْسِلَتْ بِهِ))^(۳۰).

واته: خاتوو (عائشه) ی دایکی موسولمانان — رهزای خوای لیبیت . دهفهرمویت: هه رکاتیگ گه رده لول و ره شه با هه لی بگردایه پیغه مبهری خوا (ﷺ) دهیغه رموو: ((په روه ردگارا: خوازیاری خیر و چاکه نامیزی نهم گه رده لول و بایه مو، په ناش ده گرم به شه پرو ناکامی خراپه نامیزی)).

^(۳۰) (خرجه مسلم).

نزاو دوعای گوی بیستبوونی چه خماخه و ههوره بروسکه

۲۹ - كَانَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الزُّبَيْرِ (رضي الله عنه) إِذَا سَمِعَ الرَّعْدَ تَرَكَ الْحَدِيثَ وَقَالَ: ((سُبْحَانَ الَّذِي يُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ))^(۳۱).

واته: ههركات (عبدالله) ی کوری (زبیر) - رهزای خوای لیبیت - گوی له دهنگی ههوره بروسکه و چه خماخه ببوایه دهیفرموو: ((بیگهردی و پاکی له و پهروهردگارهبیت ههوره بروسکه و فریشتهکان ته سبیحات و سوپاس و ستایشی دهکن)).

- وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ وَعَنْ كَعْبِ أَنَّهُ قَالَ: ((مَنْ قَالَ ذَلِكَ ثَلَاثًا عُوْفِيَ مِنْ ذَلِكَ الرَّعْدِ))^(۳۲).

ههروهها له (عبدالله) ی کوری (زبیر) و (کعب) هوه دهگیرنهوه؛ دهفرمویت: ((ئهوهی سی جار ئهم ویرده

^(۳۱) قال الالباني صحيح الاسناد موقوفاً ، اخرجہ مالک (۱۵۴/۳) وعنه البخاري في الادب المفرد ، والبيهقي في (السنن الكبرى) : (۳۶۲/۳) بسند صحيح .

^(۳۲) رواه الطبراني وقال الحافظ موقوف حسن الاسناد.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ بهشی چواره
 دوویات بکاتوه له زیان و خراپه‌ی هوره بروسکه به دوورو
 پاریزراو ده بیئت)).

نزاو دو عای داگردنی باران

۳۰ - اِذَا رَأَى الْمَطَرَ قَالَ: ((اللَّهُمَّ طَيِّبًا نَافِعًا)) [مَرَّتَيْنِ أَوْ ثَلَاثًا] (۳۳).

واته: پیغه مبه‌ری خوا (ﷺ) له کاتی باران باریندا دوویان
 سی جار ده یفه رموو: ((په‌روه‌ردگارا؛ بیگی‌ره به بارانیکی
 سوود به خش و فه‌ردار)).

نزاو دو عای زیاد باران بارینو ترسان له زیانه‌کانی

۳۱ - ((اللَّهُمَّ حَوَالَيْنَا وَلَا عَلَيْنَا ، اللَّهُمَّ عَلَى الْآكَامِ وَالْأَجَامِ
 وَالظَّرَابِ ، وَالْأَوْدِيَةِ وَمَنَابِتِ الشَّجَرِ)) (۳۴).
 ۳ واته: ((په‌روه‌ردگارا؛ دووری بزه‌روه لیماو بیبارینه
 به‌سه‌ر ته‌پۆلکه و گردو شیوو سه‌وزایی و دارو دره‌ختدا)).

(۳۳) رواه أبو شيبه من حديث عائشة رضي الله عنها.

(۳۴) رواه البخاري من حديث أنس.

نزاو دوعاکانی نه خوشی و مردن

نزاو دوعای سهردانی نه خوش

۳۲- اِذَا عَادَ مَرِيضًا قَالَ: ((اللَّهُمَّ اذْهَبِ الْبَاسَ رَبُّ النَّاسِ اَشْفِ اَنْتَ الشَّافِي ، لَا شِفَاءَ اِلَّا شِفَاؤُكَ شِفَاءً لَا يُغَادِرُ مِنْهَا سَقَمًا) وَيُمْسِحُ بِيَدِهِ عَلَيْهِ وَيَطِيبُ خَاطِرَهُ))^(۳۵).

واته: پیغه مبهری خوا^(۳۵) ههرکات سهردانی نه خوشی بگردایه دلنه وایي ده کردو دهستی دهینا به سهر جیگه و شوینی نازاره که یداو دهیغه رموو: ((پهروه ردگار به ته نیا تو شیفاو چاره سهر به خشى و، ئیش و نازاری پره وینه ره وه و لهش ساغی پی ببه خشه و به چه شنی جاریکی دی نازار رووی تینه کات)).

نزاو دوعای پرسه و سهره خوشی

۳۳- وَفِي الْعَزَاءِ يُسَلِّمُ وَيَقُولُ: ((اِنَّ لِلّٰهِ مَا اخَذَ وَلَهُ مَا اَعْطٰى وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِاَجَلٍ مُّسَمًّى فَلْتَصْبِرْ وَلْتَحْتَسِبْ))^(۳۶)

^(۳۵) رواه البخاري من حديث عائشة.

^(۳۶) رواه البخاري من حديث أسامة.

سَبِّحْكَ اللَّهُمَّ بِهَشْرِ جَوَارِمِ

واته: پیغهمبهری خوا(ﷺ) لهکاتی پرسه و سه ره خوشیدا
دهیغهمموو: ((بهته نیا پهروه ردگار خاوه نی بهخشین و بردنه و
ته من و واده ی هموو بوونیک دیاریکراوه ، ئارام بگروه
به نیازی پاداشتی خوایی به)).

۳۴ - وَكُتِبَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) إِلَى مَعَاذٍ يُغْزِيهِ فِي ابْنِهِ (بِسْمِ
اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ (ﷺ) إِلَى مَعَاذِ بْنِ جَبَلٍ:
سَلَامٌ عَلَيْكَ فَإِنِّي أَحْمَدُ إِلَيْكَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ أَمَا بَعْدُ
فَاعْظِمَ اللَّهُ لَكَ الْأَجْرَ وَالْهَمَّكَ الصَّبْرَ وَرَزَقْنَا وَإِيَّاكَ الشُّكْرَ فَإِنَّ
أَنْفُسَنَا وَأَمْوَالَنَا وَأَهْلَنَا وَأَوْلَادَنَا مِنْ مَوَاهِبِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ الْهَنِيئَةَ
وَعَوَارِيهِ الْمَسْتُودَعَةَ نُمْتِعَ بِهَا إِلَيَّ أَجَلَ مَعْدُودٍ وَيَقْبِضَهَا مِنْكَ
بِأَجْرِ كَثِيرِ الصَّلَاةِ وَالرَّحْمَةِ وَالْهُدَى أَنْ احْتَسَبْتَ فَاصْبِرْ وَلَا
يَحْبِطُ جَزْعُكَ أَجْرَكَ فَتَنْدِمَ، وَاعْلَمْ أَنَّ الْجَزْعَ لَا يَرُدُّ شَيْئًا وَلَا
يُدْفَعُ حُرْنًا ، وَمَا هُوَ نَازِلٌ فَكَانَ قَدْ ، وَالسَّلَامُ)).

واته: به بونه ی مهرگی جگه رگوشه یه کی (معاذی کوری
(جبل) هوه پیغهمبهری نازیز(ﷺ) پرسه نامه یه ک ده نووسی بو
(معاذی کوری (جبل) و تییدا هاتوه:

له (محمدی پیغهمبهری خواوه (ﷺ) بو (معاذی کوری
(جبل) ..

سلاوت لیبیت ..

سوپاسگوزاری پهروه ردگاری تسک و ته نیات ناراسته
دهکه م ..

پاشان..

خوای گھورھ پاداشتت بداتھوھو ئارامگرتن و سوپاسگوزاری بھینیتت بھبھرماندا، لھراستیدا نھفس و مال و سامان و خاوخیزانمان ھھمووی نازو نھعمھت و بھخششی پھروردگارن و بھئھمانھت ئھسپھردھی کردوون لھلامان؛ سابه لکو تام و چپڑی لیوھربگرین بو وادھو کاتیکی دیاریکراو ، ھھروھھا سوپاسگوزاری نازو نھعمھت و شوکرانھبڑیری ھھریھک لھوانھی لھسھرمان بھپیویست گپراوھ.

نازیزھکھم.. جگھرگوشھکھی توش یھکیک بوو لھو نازو نھعمھتانھی خوا پیی بھخششی بوویست و بھئھمانھت ئھسپھردھی کردبوو لھلات و لھوچانیکی کورتدا دلشادو گوشادی کردی پیی و لھساتھوھختیکیشدا بردیھوھ بو لای خوئی و ئھجرو پاداشتیکی سوزو میھرو سلوات ئاسای پی بھخشیت ، بوئھ ئارام گربھو با سوئی جھرگ سوتان ئھجرو پاداشتت لھدھست نھدات و ئھوسا پھشیمانی بال بکیششی بھسھرتا، گرنگیشھ بزانیست سوئی جھرگ برین و پھشیوی کوچکردو ناگپریتھوھو غھم و پھژارھ ھلناگریت و، ئھو قھزاو چارھنووسھی دابھزی ھھرگیز گھرانھوھی نییھ، لھکوٹاییشدا سلوات لیبیت))

نزاه دوعا له کاتی نویژی مردودا

۳۵- وَفِي صَلَاةِ الْجَنَازَةِ يَدْعُو لِلْمَيِّتِ بِقَوْلِهِ: ((اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ وَعَافِهِ وَآكْرِمْ نَزْلَهُ ، وَوَسِّعْ مَدْخَلَهُ ، وَأَغْسِلْهُ بِالْمَاءِ وَالتَّلْجِ وَالْبَرَدِ ، وَنَقِّهِ مِنَ الْخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ الثَّوْبَ الْأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ ، وَأَبْدَلْهُ دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِ ، وَأَهْلًا خَيْرًا مِنْ أَهْلِهِ وَزَوْجًا خَيْرًا مِنْ زَوْجِهِ ، وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ ، وَأَعِذْهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَمِنْ عَذَابِ النَّارِ)) (۳۷).

واته: له کاتی نویژی مردودا پیغه مبهری خوا (ﷺ) نزاه دوعای ده کرد بو مردوو دهیغه رموو: ((پهروه دنگارا! سوژومیهرو بهزه بییت پیدابیتته وه و لیخوشبوون بکه به خه لاتی و جیوشوینیکی باشی پی به خشه و دهروازه و دیدی فراوانی لی و الأبکه، خوییه گیان به ناوو به فرو ته رزه له سه رجه م گونا هو تاوانه کانی بیشو ره وه به چه شنی پاک بوونه وه ی جل و بهرگی سپی له گه رد و خه وش و پیسی ، خوییه گیان لانه و مال و خیزانیکی با شتر له وه ی خوی پی به خشه و له سزای گوړو ناگری دوزه خیش پاریزا وو ته ریک و به دوری بگره)).

(۳۷) رواه مسلم من حدیث عوف بن مالک.

نزاو دعای سہردانی گورستان

۳۶ - فِي زِيَارَةِ الْقُبُورِ يَقُولُ: (السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الدِّيَارِ ،
 مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ ، وَيَرْحَمُ اللَّهُ الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ
 وَالْمُسْتَأْخِرِينَ ، وَأَنَا أَنْ شَاءَ اللَّهُ بِكُمْ لِأَحْقُونَ ، أَسْأَلُ اللَّهَ لَنَا
 وَلَكُمْ الْعَافِيَةَ أَنْتُمْ لَنَا فِرط ، وَنَحْنُ لَكُمْ تَبَعٌ ، اللَّهُمَّ لَا تُحَرِّمْنَا
 أَجْرَهُمْ وَلَا تُضِلَّنَا بَعْدَهُمْ))^(۳۸)

واته: له کاتی سہردانی گورستاندا پیغہمبہری خوا(ﷺ)
 دەیفہرموو: ((سہلامی پەروردگار تان لەسەر بییت ئەوی
 باوەردارو موسولمانانی گورستان نشین ، خوا لەکوچکردی
 نووی و دواينتەن ببوری و پشت بەخوا ئیمەش دەگەین
 بەکاروانی ئیوہ ، داواکاریشین پەروردگار بیوہی بەئیوہی
 پیئشەنگو ئیمەش شوینکەوتوو ببەخشی، پەروردگارا!
 لەپاداشتی ئەوان بی بەشمان مەکەو لەدوای ئەوانیش ویلیو
 سەرگەردانی مەهینە ریمان)).

۳۷ - وَقَالَ بُرَيْدَةَ (رضي الله عنه) : كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) يُعَلِّمُهُمْ إِذَا
 خَرَجُوا إِلَى الْمَقَابِرِ أَنْ يَقُولَ قَائِلُهُمْ: ((السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ

^(۳۸) رواه مسلم والنسائي وابن ماجه وابن السني.

سبحانك اللهم بهش چواره
الدَّيَّارِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ وَإِنَّا أُنشَاءُ اللَّهَ بِكُمْ لَاحِقُونَ
نَسْأَلُ اللَّهَ لَنَا وَلَكُمْ الْعَافِيَةَ))^(٣٩)

واته: (بریده) - رهزای خوای لیبیت - دهفهرمویت:
پیغمبری خوا(ﷺ) فیری کردین کاتی چوین بو گوپرستان
بلیین: ((سلاوتان لیبیت باوهردارو موسولمانانی گوپرستان
نشین ، پشت بهخوا دهگهین بهرپهوگهی نیوهو خوازیری
بیوهیی و لیخوشبوونی پهروهردگارین بو هردوولامان)).

نزاو دوعای جیاواز و فره مه بهست دوعای پیروزبایی له هوسه رگیران

۳۸ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رضي الله عنه) أَنَّ النَّبِيَّ (ﷺ) كَانَ إِذَا رَفَا
الْأُنْسَانَ ، إِذَا تَزَوَّجَ قَالَ: (بَارَكَ اللَّهُ وَبَارَكَ عَلَيْكَ ، وَجَمَعَ
بَيْنَكُمَا فِي خَيْرٍ))^(٤٠)

واته: (ابی هریره) - رهزای خوای لیبیت - دهگیریتتهوه:
دهفهرمویت: ههرکات پیغمبری خوا(ﷺ) پیروزبایی
پیشکش بهتازه هوسهران بکردایه دهیفرموو: ((یاخوا

^(٣٩) أخرجه مسلم.

^(٤٠) رواه البخاري ومسلم.

سبحانك اللهم بهش چوارهم
 هاوسه رگيريتان پيروزييت و لهسه ر خيرانداري يه كانگير
 بووبن)) .

دوعا كردن له كاتي پژمينا

۳۹ - قَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ (رضي الله عنه) عَنِ النَّبِيِّ (صلى الله عليه وسلم) قَالَ: ((إِذَا عَطَسَ أَحَدُكُمْ [فَلْيَقُلْ الْحَمْدُ لِلَّهِ] ، وَلْيَقُلْ لَهُ أَخُوهُ أَوْ صَاحِبُهُ [يَرْحَمُكَ اللَّهُ] ، فَلْيَقُلْ: [يَهْدِيكُمُ اللَّهُ وَيُصَلِّحْ بِأَلْكُمْ])^(۴۱) .

واته: (ابوهريره) - رهزاي خواي ليبييت - له پيغه مبهري
 خواوه (رضي الله عنه) دهگيريتهوه ؛ دهفهرمويت: ((هه ر كه سيكتان
 پژمي بلييت سوپاس و ستايش بو پهروردگار ،
 بهرامبه ره كه شي يان كه ساني دهروپشستي پيبي بليين:
 خوالييت ببورييت ، پاشان خوي نزايمان بو بكات و بلييت:
 پهروردگار رينوين و سينه ساف و شادتان بكات)) .

نزاو دوعاي ميوان له دواي نا نخواردن

بو خاوهن مال (خانه خوي)

۴۰ - عَنْ أَنَسٍ (رضي الله عنه) أَنَّ النَّبِيَّ (صلى الله عليه وسلم) جَاءَ إِلَى سَعْدِ بْنِ عَبَادَةَ (رضي الله عنه) ، فَجَاءَ بِخُبْزٍ وَزَيْتٍ فَأَكَلَ ثُمَّ قَالَ النَّبِيُّ (صلى الله عليه وسلم) : (افْطَرَّ

^(۴۱) أخرجه البخاري.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ به شی چواره
عِنْدَكُمْ الصَّائِمُونَ ، وَآكَلَ طَعَامَكُمْ الْأَبْرَارَ وَصَلْتَ عَلَيْكُمْ
الْمَلَائِكَةُ))^(۴۲)

واته: (انس) - رهزای خوای لیبیت - ده فهرمویت:
پیغه مبهری خوا (ﷺ) به میوانی چوو بو مالی (سعدی کوری
(عباد) - رهزای خوای لیبیت - و نان و پونی خواردوو پاشان
نزاو دوغای بوکردن و فهرمووی: ((یاخوا هه میشه روژوانان
له مالی ئیوه به ربانگ بکه ن و ، پیاوچاکان خواردنتان بخون و
فریشته کانیش نزاو دوغای خیرانداریتان بو بکه ن)).

نزاو دوغای له کوتایی کورو دانیشتندا

۴۱ - عَنْ ابْنِ عُمَرَ (رضی الله عنه) قَالَ: قَلَّمَا كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) يَقُومُ
مِنْ مَجْلِسٍ حَتَّى يَدْعُو بِهَؤُلَاءِ الْكَلِمَاتِ لِأَصْحَابِهِ: ((اللَّهُمَّ اقْسِمْ
لَنَا مِنْ خَشْيَتِكَ مَا تَحُولُ بِهِ بَيْنَنَا وَبَيْنَ مَعْصِيَتِكَ ، وَمَنْ
طَاعَتِكَ مَا تُبَلِّغُنَا بِهِ جَنَّتِكَ ، وَمَنْ يُقِينُ مَا تَهُونُ بِهِ عَلَيْنَا
مَصَائِبَ الدُّنْيَا ، وَمَتَعْنَا بِأَسْمَاعِنَا وَأَبْصَارِنَا ، وَقَوْتِنَا مَا
أَحْيَيْتَنَا وَاجْعَلِ الْوَرِثَ مَنًّا ، وَاجْعَلْ ثَارَنَا عَلَى مَنْ ظَلَمْنَا
وَأَنْصُرْنَا عَلَى مَنْ عَادَانَا ، وَلَا تَجْعَلْ مُصِيبَتَنَا فِي دِينِنَا وَلَا

^(۴۲) اخرجه ابوداود وغيره وقال الالباني هو صحيح.

سبحانك اللهم

تَجْعَلِ الدُّنْيَا أَكْبَرَ هَمِّنا ، وَلَا مَبْلَغَ عِلْمِنا وَلَا تُسَلِّطْ عَلَيْنَا مَنْ لَا يَرْحَمُنَا)) (٤٣)

واته: (ابن عمر) - رهزای خوی لیبیت - ده فہرمویت:
کہ مجار پیغہ مبری خوا (ﷺ) لہ کو پرو دانیشتن ہہ لبسایہ و بہم
نزایہ دعای بواوہ لانی نہ کردایہ: ((پہر و ہر دگارا! پیشک و
بہ شیک لہ ترس و ہہ بیہ تی خوت بخہ نیو دلمان ہہ تا ریگرو
بہ رہہ ست بیٹ لہ نیوان نیمہ و تاواندا، خویہ گیان
گوپرایہ لمان بکہ ہہ تا بگہین بہ بہ ہہ شت و ، یہ قین و
دلنیاشمان و بہ رہینہ ساہ لکو بہ لا و مہرگہ ساتہ کانی
دنیا مان لہ لا سووک و ناسان بیٹ.. خویہ گیان ناہ و نزولہ ی
ستہ ملیکراویمان بخہ لہ ستہ مکاران و سہرکہ و توومان بکہ
بہ سہر دوژمن و نہ یارانمان.. خویہ گیان ہہرگیز دنیا نہ کہیت
بہ پیشہ کی ہہ ول و کوششمان و زانیاریمان لہ و مہوداو
بوارہ دا قورخ نہ کہیت و، کہسانی بی بہ زہیی و بی سوژ زال و
بالا دہست نہ کہیت بہ سہرماندا))

(٤٣) رواہ الترمذی وحسنہ والحاکم

نزاو دعای په ناگرتن به خوا له رهفتارو کرداری خرابو ناپه سهند

٤٢- عَنْ عَمْرِو بْنِ عَلَاقَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ):
((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْمُنْكَرَاتِ الْأَخْلَاقِ وَالْأَعْمَالِ وَالْأَهْوَاءِ
وَالْأَدْوَاءِ))^(٤٤).

واته: مامی (زیاد) ی کورپی (علاقه) رهزای خواى لیبیت -
له پیغه مبهری خواوه (ﷺ) ده گپړیته وه ؛ ده فهرمویت:
(په روهردگارا؛ په نات پیده گرم له خرابه ی رهفتارو کرده ی
ناشیرین و ناروزو و چاره سهری نابارو شیوا)).

دوعای له ده ستدان و ونکردنی شتیک

٤٣ - عَنْ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ (ﷺ) أَنَّهُ كَانَ يَقُولُ فِي
الضَّلَاةِ: ((اللَّهُمَّ رَادِ الضَّلَاةِ وَهَادِي الضَّلَاةِ تَهْدِي مِنَ الضَّلَاةِ
أَرْدًا عَلَيَّ ضَالَّتِي بِقُدْرَتِكَ وَسُلْطَانِكَ ، فَأَنْهَا مِنْ عَطَائِكَ
وَفَضْلِكَ))^(٤٥).

واته: (ابن عمر) - رهزای خواى لیبیت - ده فهرمویت:
له کاتی ونکردن و بزکردنی شتیکدا پیغه مبهری خوا (ﷺ)

^(٤٤) رواه الترمذي والطبراني والحاكم.

^(٤٥) رواه الطبراني.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ بِعَشْرِ جِوَارِهِم

دهیغه رموو: ((په روهر دگارا؛ توی ویل و گو مپرا رینموی
دهکیت و ونبوو بزکردوم بگه رینه وه، بیگومان نه وهی ونم
کردوو به شیکه له به خشش و ریزی تو بوم)).

دوعای قهرزدانه وه

٤٤- عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) لِمَعَاذٍ:
((الَا أَعْلَمُكَ دُعَاءً تُدْعُو بِهِ لَوْ كَانَ عَلَيْكَ مِثْلُ جَبَلٍ أَحَدٍ دِينًا
لَأَدَى اللَّهُ عَنْكَ؟ قُلْ يَا مَعَاذٍ: اللَّهُمَّ مَالِكُ الْمَلِكِ تُؤْتِي الْمَلِكَ مَنْ
تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمَلِكَ مِمَّنْ تَشَاءُ، وَتُعْزُ مَنْ تَشَاءُ، وَتَذِلُّ مَنْ
تَشَاءُ، بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، رَحْمَانُ الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ تُعْطِيهِمَا مَنْ تَشَاءُ وَتَمْنَعُ مِنْهُمَا مَنْ تَشَاءُ اِرْحَمْنِي
رَحْمَةً تُغْنِينِي بِهَا عَنْ رَحْمَةِ مَنْ سِوَاكَ))^(٤٦).

واته: (انس) ی کوری (مالک) - رهزای خوای لیبیت -
دهگیریته وه؛ ده فهرمویت: پیغه مبهری خوا (ﷺ) پیی وتم:
نزاو دوعایه کت فیرده که م گه ریبتوو به نه ندازه ی کیوی (احد)
قهرزت له سه ریبت په روهر دگارا یارمه تی و کومه کیت دهکات
له دانه وهیدا، نهی (معاذ) بلی: په روهر دگارا؛ تو خوا وهن
دهسته لات و مولکی به رفراوانیت و ده به خشی و دهیگریته وه
له وهی خوټ ده ستنیشانی دهکیت و ، رهزه لخوا یی و

^(٤٦) رواه الطبراني في الصغير.

سَبِّحْكَ اللَّهُمَّ بِعَشْرِ جِوَارِمٍ

ملکه چیش به دهستی تویه و بهیستی خوت دایده به زینی بؤ
ئه وانه ی دیاریت کردوون و، هر توی خاوه نی سهرایای
گه نجینه کانی خیر و چاکه یت و له دنیا و قیامه تدا دهیبه خشی و
دهیگری له وانه ی خوت ده ته و یت و به زه یت به حالی مندا
بیته وه ، به وچه شنه ی به ته نیا پیویستم به سوژو میهری
توییت و بی باک بم له خه لکی)) .

دوعای یه کیك شه و به ناگا و بیدار بیته وه له خه و

٤٥ - عَنْ عِبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ (رضی الله عنه) عَنِ النَّبِيِّ (ﷺ) قَالَ: مَنْ
تَعَارَّ مِنَ اللَّيْلِ فَقَالَ: (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ - لَهُ الْمُلْكُ
وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، الْحَمْدُ لِلَّهِ ، وَسُبْحَانَ اللَّهِ ،
وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ) ثُمَّ قَالَ:
اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي أَوْ دَعَا اسْتَجِيبَ لَهُ ، فَإِنَّ تَوَضُّأً وَصَلَّى قَبَلْتُ
صَلَاتَهُ)) (٤٧)

واته: (عباده) ی کوپی (صامت) - رهزای خوای لیبیت -
له پیغه مبهری خواوه (ﷺ) ده گیریته وه؛ ده فه رمویت:
هر که سیک له شه ودا به ناگا و بیدار بوو له خه و بلیت:

(٤٧) أخرجه البخاري.

سبحانك اللهم بهش چواره

(په روږدگار تاك و تهنيا و بى هاوډل و هاوتايه و خاوهنى مولك و دهسته لات و سوپاسگوزارى يه و بالادهست و تواناداريى هموو رووداوو بوونيكه، سوپاس و بيگهردى و تاك و تهنيايى و گه وره يى هر بو خوايه و هيڙو دهسته لات و په ناو پشتگيريش هر نه وه) پاشان بلى: (په روږدگارا؛ ليم ببوره) يان نزا بكات نه وا نزاكه ي گيرايه و، نجا نه گهر دهستنويزى گرت و نويزى كرد نه وا نويزه كه ي قبول و په سنده)).

گهر خهوت بينى چى دهكيت

٤٦ - عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخَدْرِيِّ (رضي الله عنه) أَنَّهُ سَمِعَ النَّبِيَّ (صلى الله عليه وسلم) يَقُولُ: ((إِذَا رَأَى أَحَدُكُمْ رُؤْيَا يُحِبُّهَا ، فَأَنَّمَا هِيَ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى ، فَلِيُحَمَدَ اللَّهَ تَعَالَى عَلَيْهَا ، وَلِيُحَدِّثَ بِهَا)) وَفِي رِوَايَةٍ : ((لَا يُحَدِّثُ بِهَا إِلَّا مَنْ يُحِبُّ ، وَإِذَا رَأَى غَيْرَ ذَلِكَ لَمَّا يُكْرَهُ فَأَنَّمَا هِيَ مِنَ الشَّيْطَانِ فَلْيَسْتَعِذْ مِنْ شَرِّهَا وَلَا يَذْكُرْهَا لِأَحَدٍ فَأَنَّهَا لَا تَضُرُّهُ)) (٤٨).

واته: (ابى سعيدى (خدرى) - رهزاي خواى ليبيت - له پينغه مبهرى خاوه (رضي الله عنه) دهگيريته وه؛ دهفهرمويت: ((خهوى خوش له لايه ن په روږدگار هوه يه و، هر كاتيك خهوى خوش و

(٤٨) رواه البخاري.

سبحانك اللهم بعضی چواره

شادی نامیزتان بینی سوپاس و ستایشی خوی له سه
بکن و بو که سانی دی بگیړنه وه و دلنیاش بن زیانتان پی
ناگه یه نیت)) .

له (روایه) تیکي دیکه شدا ده فهرمویت: ((بو
خوشه ویست و نازیزانی بگیړینه وه ، خوئه گهر خوی
ناخوش و خراپتان بینی ئه و له شه ی تانه وه یه و هر
به ناگاهاتن ده سبه جی په نا به خوا بگرن و بو که سیشی باس
نه کات)) .

دوعا کردن له کاتی پوښینی جل و بهرگی نویدا

٤٧ - عَنْ أَبِي سَعِيدِ الْخُدْرِيِّ (رضي الله عنه) قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ
(ﷺ) إِذَا اسْتَجَدَّ ثَوْبًا سَمَاهُ بِاسْمِهِ . عَمَامَةً أَوْ قَمِيصًا أَوْ رِدَاءً
- ثُمَّ يَقُولُ: اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ كَسَوْتَنِيهِ ، أَسْأَلُكَ خَيْرَهُ وَخَيْرَ
مَا صَنَعَ لَهُ ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ وَشَرِّ مَا صَنَعَ لَهُ)) (٤٩) .
واته: (ابی سعید) ی (خدری) رهزای خوی لیبیت .

ده فهرمویت: کاتیک پیغه مبهری خوا (ﷺ) جل و بهرگیکی
نوی بگردایه ناوی دهرد کراس و عباو میزهرو . پاشان
دهیغه رموو: ((په روهردگارا؛ سوپاسگوزاری لایه ق و شایه نی
تویه له پوښته کردنم بهم پوښاکه ، خویه گیان خوازیاری

(٤٩) رواه ابوداود والترمذي وحسنه .

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ بِعَشْرِ جِوَارِهِ

خَيْرُ مَا جَاكَ وَ خَيْرُ مَا مِيزِي دَرُوسْتَكِرْدَنِي نَهَم پُوشَاكَهَم لَه تَوُو،
پَه نَاشْت پِيْدَه كِرْم لَه شَه پُو خِرَپَه ي نَهَم پُوشَاكَه وَ شَه رِي
لَه خُو كِرُو دَرُوسْتَكِرْدَنِي)).

دوعای موسولمان بۇ براكه ی کاتی پُوشاکیکی نوی ده پُوشیت

٤٨ . رَأَى عَلَيْهِ الصَّلَاةَ وَالسَّلَامَ عَلَى عَمْرٍ (ﷺ) ثَوْبًا فَقَالَ:
((الْبِسْ جَدِيدًا وَعِشْ حَمِيدًا وَمَتْ شَهِيدًا))^(٥١).

واته: رُوژِيكِيان پِنِغَه مَبَه رِي خُوا (ﷺ) (عمری)
به پُوشاکیکی نُوپُوَه بِنِي وَ پِیْرُو زَبَايِي لِي كِرْدُو فَه رَمُوِي:
((ياخُوا هه مِي شَه پُوشاکی نُوِي بِيوشیت وَ به سَه ر به رَزِي يه وه
بُرِيْت وَ به شَه هِي دِي مَالْنَا وَايِي لَه دَنِيَا بَكه يْت)).

دوعای راجله کین له خه ودا

عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (ﷺ)
كَانَ يُعَلِّمُهُمْ مِنَ الْفَرَعِ كَلِمَاتٍ: ((اعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ
غَضَبِهِ وَشَرِّ عِبَادِهِ وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَنْ يَخْضُرُونَ)).
قَالَ: وَكَانَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَمْرٍو يُعَلِّمُهُنَّ مَنْ عَقَلَ مِنْ بَنِيهِ ،
وَمَنْ لَمْ يَعْقَلْ كَتَبَهُ فَعَلَقَهُ عَلَيْهِ^(٥١).

^(٥١) رواه ابن ماجه وابن السني.

سَبْحَانَكَ اللَّهُمَّ بِعَشْرِ جِوَارِهِم

واته: (عمری کورپی (شعیب) له باوک و باپیریوه ده گپړیته وه؛ ده فہرمویت: پیغہ مبهری خوا (ﷺ) له کاتی راجله کین له خه ودا فیبری کردوون بلین: ((په نا بهوتی پیروژو ته واوی په روه ردگار ده گرم له خه شم و تورہ یی خووی زیان و خراپہ ی بهنده کانی و وه سوه سه و ناماده یی و دوودلی و بهرنانی شهیتانه کان)).

پاشان ده لیت: (عبداللہ) ی کورپی (عمر) یش ئہم دوعایہ ی فیبری مندالہ ژيرو پیگہ یشتووه کانی ده کردو، ئه وانہ شی مندال بوون و هیشتا پینه گہ یشتبوون دوعاکہ ی دهنووسی و ده یکرده ملیان)).

دوعا کردن بؤ که سیك چاکه ت له گه لدا بکات

۵۰ - عَنْ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ (رضي الله عنه) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ): ((مَنْ صَنَعَ إِلَيْهِ مَعْرُوفٌ فَقَالَ لِفَاعِلِهِ [جَزَاكَ اللَّهُ خَيْرًا] فَقَدْ اِنْبَغَ فِي الثَّنَاءِ))^(۵۲)

واته: (اسامه) ی کورپی (زید) - رهزای خوی لیبت - له پیغہ مبهری خواوه (ﷺ) ده گپړیته وه؛ ده فہرمویت: ((هرکه سیك چاکه یه کی له گه لدا بکری به خاوه ن چاکه که

(۵۱) رواه النووي في سنن أبي داود والترمذي وابن السني وغيرهم.

(۵۲) قال الترمذي حديث حسن صحيح.

سبحانك اللهم .. بهش چوارهم
بلى: پهروهردگار به چا كه پاداشتت بداته وه، بهمهش
ئهوپه پرى سوپاس و ستايشى نواندوه).

سووديك

۱ - خواى گه وره ده فهرموى: ﴿وَلِلّٰهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنٰى فَلَدْعُوْهُ
بِهَا﴾ [الأعراف: ۱۸۰].

واته: ((هر بؤ خوايه ناوه جوان و پيروزه كان))^(۵۲).

(ابى هريره) - رهزاي خواى ليبيت - له پيغه مبهري خواوه
(ﷺ) ده گيريته وه، ده فهرمويت: ((پهروهردگار خاوه ننه وه دو
نو ناوه - سه د ناو يه كي ك كه م - هر كه سيك بيان ليته وه
بيگومان ده چي ته به هه شته وه، ناوه كانى هاوچه شنى خوى
تاكن و خوشى تاك و ته نيایى پيخوشه))^(۵۲)، ناوه كانيشى
بريتين له:

^(۵۲) ته فسيري ناسان: ۱۷۴.

^(۵۲) هذا حديث رواه البخاري ومسلم الى قوله (يجب الوتر) ما بعده حديث
حسن ورواه الترمذي.

القُدُّوس	الْمَلِكُ	الرَّحِيمُ	الرَّحْمَنُ
بی کهم و کوپو ناته اوای	خاوهن فرمانداریتی	به خشندهی سه رجه م نازونیعمه تی گه وره و بچووک	به خشندهی نازو نیعمه ت
العَزِيزُ	الْمُهَيْمِنُ	الْمُؤْمِنُ	السَّلَامُ
ئه وهی همرگیز شکست و ئاو ابوون و ره وینه وه روناکاته دهسته لاتی	خاوهن دهسته لات به سه ره موو رو داو و به دیهینراویک	زانا سه باره ت به هه موو پووداوه کان	به دیهینره ی ناششتی و بیگه رده و خه وش و کهم و کوپی
الْبَارِي	الْخَالِقُ	الْمُتَكَبِّرُ	الْجَبَّارُ
پاریزه ری سه رجه م به دی هینراوان	داهینره له جیهانی نه بوونه وه بو جیهانی بوون	گه وره ی بی په ریزو سنوور	خاوهن دهسته لاتی بی سنوور
الْوَهَّابُ	الْقَهَّارُ	الْعَفَّارُ	الْمُصَوِّرُ
به خشندهی بی سنوور و بی مه رام له به خشیندا	به جیگه یه نه ر ی ویست و خواستنه کان	داپوشه ری گوناه و تاوان له دنیا و قیامه تدا	نه خسه کیشتی جوانکار

الرِّزَاقُ	الْفَتَّاحُ	الْعَلِيمُ	الْقَابِضُ
رزق و بزئیوی	والاککاری	خاوهن	بگری رزق و
دهری سه رجه م	گه نجینهی	زانستی	بزئیوی و
بوونه و هر	سوزو میهر بو	به رفراوان و	هموو
	خه لکی	گشتگیر	بواره کانی

الْبَاسِطُ	الْخَافِضُ	الرَّافِعُ	الْمُعِزُّ
به خشنده و	دانه وینته ری	به رزو بلندکاری	به خشنده ی
والاکاری رزق و	پله و پایسه ی	به نده کان	شکوومه ندی
بزئیوی	مهردوم و		ریزدار
	دهسته لاتداران		

الْمُدِلُّ	السَّمِيعُ	الْبَصِيرُ	الْحَكَمُ
دابه زینته ری	بیسه ری	بینته ری	دادوهری
به نده کان	سه رجه م به دی	سه رجه م به دی	سه رجه م به دی
له به رزترین	هینراوان	هینراوان	هینراوان
پله و پایه و هر			

الْعَدْلُ	اللطيف	الْخَبِيرُ	الْحَلِيمُ
دادپه ره ری	به سه ووزو	پسه پورو	نه رم و نیان
جیسته م	به زهیی بو	ناگاداری	له ناست
	به دی هینراوان	هموو	هموو به دی
		رووداوه کانی	هینراواندا
		بوون	

العَلِيّ	الشُّكُور	الْقَمُور	العَظِيم
به رزوبلندی سهر دروستکراوان (به تهنیا نهو) پله یه شایسته ی نهو)	سوپاسکارو باسکهری چاکه	لیخوشبووی گوناهو تاوان	مه زنو بی هاوتاو شیره
الحَسِيب	الْمُفِیْث	الْحَفِیْظ	الْکَبِیْر
ناگاداری گشت رو دواوه گه وره بچو و که کان	په ناو پشتگیرو هانا به ری هه موو بوون	پاریزه ری گشت بوونیک له فه وتان و تیاچوون	گه وره ی بی سنوورو کو تا
الْمُجِیْب	الرَّقِیْب	الْکَرِیْم	الْجَلِیْل
وه لامده ره وه ی به نده کان کاتیک هانای بو دهبه ن	ناگادارو چاودیری هه موو رو دواو بوونیک	به خشنده بو به نده کان ی پیش داواکردنیان	دهسته لاتداری راسته قینه به سه ر بوونه وردا
الْوَكِیْل	الْحَقّ	الشَّهِیْد	الْبَاعِث
فهرامه م هینهری سه رجه م ویسته کان ی به نده	خاوه ن بوونی جینگیرو نه گوپ	شاهیدو گه واهی دهر به سه ر هه موو رووداویکه وه	گوپهری باری ژیان له دوخ و باریکه وه بو یه کیکی دی

القوي	المتين	الولي	الحميد
خاوهن هيژو تواناي بي سنوور	پته وو بي هاوتا	سه ره پهرشتيار ي كاروباري به نده و بوون	سوپاسكاري چا كه و باشي به نده كان
المحصي	المبدي	المعيد	المحي
سنوورگرو راگرو ژيري هموو	داهينكهرى بوونسه وهر له سه ره تاوه	ئاواكارو دوايي هينهرى بوونسه وهر بو دوخى پيشوو	به خشنده ي مافى بوون و ژيان
الميت	الحي	القيوم	الواجد
خاوهن و داهينكهرى مردن به سه ر بووندا	همه ميشه نه مرو زيندوو	ريكخهرى كاروباري به نده كان	فراهه مهينهر ي سه رجه م بوون
الماجد	الواجد	الصمد	القادر
ريژدارى بي شومار	تاكو ته نيا له خودى خويو سه رجه م سيفه ت و كردار نكيذا	بي پيويست له به نده كانى و جينگه ي پيداويستى همه مووان	تواناوا دهسته لاتدارى بي سنوور
المقتدر	المقدم	المؤخر	الاول
توانا سادارى بي سنوور	پيششكهرى رووداوو پيشهاته كان	دواخهرى گشت رووداوو پيشهاتيك	بى واده ي سه ره تا

الْوَائِي پادشاهی بوون و خاوهن گشت مامه له بهك	الْبَاطِن ناسیننهری خودی خوئی	الظَّاهِر دیارو ناشکرا له ریگهی گهر دوونه وه	الْآخِر بی دوایسی و کۆتا
الْمُنْتَقِم تۆلنه لینسیننهری سته مکاران	التَّوَاب لیخوشبوو وه رگری تهوبهی بهنده کان	الْبِر خاوهن چاکهی به رفراوان و بی سنوور	الْمُنْعَال به رزو بلنند له ریزو پله و پایه دا
ذَوَالْجَلَالِ وَالْاِکْرَامِ خاوهن ریزو شکۆمهندی	مَالِكِ الْمَلِكِ خاوهن دهسته لات و پایه داری	الرَّؤُوفِ به سه و زو به زهی بو بهنده کان	الْعَفُو سریننهری گوناه و تاوان له نامه ی کرداره کاندا
الْمُغْنِي دهوله مه ندکار ی خه لکی	الْقَنِي دهوله مه ندی بی سنوورو پنیویست	الْجَامِعِ گری ندهری به شه په رت و لینکبچراوه کان	الْمُقْسِطِ خاوهن دادو یه کسان ی
النُّورِ رۆشنکهر و رووناکی	النَّافِعِ سهوودمه ندو به هره وه ر	الضَّارِ زیانگه یه ن و نابوتکار	الْمَانِعِ رینگر له و رهفتاران هی یاسای گهر دوون تیکنده دات

بەشە چوارەم

الْوَارِثُ	الْبَاقِي	الْبَدِيع	الْهَادِي
میراتگری	هەمیشە	داهینەر	رێنمایی کار
هەموو بوون	بەردەوامو		
	بی قەوتان و		
	تیاچوون		

الصَّبُور	الرشيد
ئارامگری بی سنوور	رێنمایی دەری مەردوومو
	بوونەوەر

٢ - له (روایه) تیکی (صحیح) داهاتوو: هەركەسێك لەسەر پەڕەیی دل لەبەری بکات دەچیتە بەهەشتەو، سەبارەت بەژماردنی واتە لەبەر دووپاتی بکاتەو، هەندیکیش دەلین: مەبەست پێی ئەوێهە روپچیت لەواتاکانی داو بیگری وگۆ باوهری پێی بهینیت.

هەندیکی دیکەش دەلین: مەبەست پێی ئەوانەن بەچاکی و گونجاو رهچاوی ناوه جوان و مەزنه کان دەکن و رهوش و رهفتاری روژانه یان لهواتای مەزنی ناوه کانهوه سەرچاوهی گرتوو)) خوای گهورهش خوای زاناتره بهراقههی فەرمووده که.

به شی پینجه م

دوعاکانی نویژ سه ره تاو دستپیگردنی نویژ

دوعاکانی رکوع و کرنووش

دوعاکانی پاش گه واهیدان - شه هادتا -

دوعاکانی دواى سه لام دانه وه

چهند دوعایه کی جیاواز

دوعاكانى نويژ سه ره تاو دهستيپيگردنى نويژ

۱ - قَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ (رضي الله عنه) : كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) إِذَا اسْتَفْتَحَ الصَّلَاةَ سَكَتَ هَنِيئَةً قَبْلَ أَنْ يَقْرَأَ ، فَقُلْتُ : يَا رَسُولَ اللَّهِ يَا أَبِي وَأُمِّي لَرَأَيْتُ سَكَوتَكَ بَيْنَ التَّكْبِيرِ وَالْقِرَاءَةِ مَا تَقُولُ ؟ قَالَ : أَقُولُ : [اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ ، اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنْ خَطَايَايَ كَمَا يُنَقِّي الثَّوْبَ الْأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ ، اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي مِنَ خَطَايَايَ بِالتَّلْجِ وَالْمَاءِ وَالْبَرَدِ] ^(۱).

واته: (ابوهريره) - رهزای خواى ليبييت - دهفه رمويت: كاتيک پيغه مبهري خوا (ﷺ) دهستيپيکى نويژى بگردايه بو ساتيکى كه م وچانيکى دهگرت پيش نه وهى دهست بکات به خويندن ، منيش پرسيم: نهى فرستادهى خوا؛ دايک و باوکم به فيدات بيټ وچانيکت گرت له بيدهنگى له نيوان (الله اکبر) و خويندنى (فاتحه) دا ناخو چى ده ليبيت له و نيوانه دا؟ فه رموى: ده ليم: ((په روهردگارا؛ گونا هه كانم لى به دوربگره به چه شنى دورى نيوان روژ هه لات و روژ تاوا ، په روهردگارا ؛ له تاوان و گونا هه كانم پا کيزه و پو ختم بکه به چه شنى پاک و بيگه رد گردنى پوشاکى سپى له گهرد و خه وش و پيسى،

^(۱) متفق عليه.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ به شش بیتجم

پهروهردگارا؛ له گونا هوتاوانه کانم بهم شو به به فرو ناوو
تهرزه)) .

۲ . وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا ، وَأَبِي سَعِيدٍ وَغَيْرُهُمَا أَنَّ
النَّبِيَّ (ﷺ) كَانَ إِذَا افْتَتَحَ الصَّلَاةَ قَالَ : ((سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ
وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ إِسْمُكَ ، وَتَعَالَى جَدُّكَ وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ))^(۱) .

واته: خاتوو (عائشه) و (ابی سعید) پهزای خویان لیبیت
دهفهرمون: کاتیک پیغه مبهری خوا (ﷺ) دهستیکی نویژی
بگردایه دهیغه رموو: ((پهروهردگارا؛ بیگهردی و پاکو و
ستایش و سوپاسگوزاری هر بو تویره و ناوی جوان و
شکوهمندی بهرزو بلند بیت و، هیچ پهروهردگاریکیش نییه
تو نه بیت)) .

۳ . عَنْ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (رضي الله عنه) عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (ﷺ) أَنَّهُ
كَانَ إِذَا قَامَ إِلَى الصَّلَاةِ قَالَ : ((وَجْهَتُ وَجْهِي لِلذِّي فَطَرَ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ، إِنَّ
صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ، لَا شَرِيكَ
لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ))^(۲) .

واته: (علی) کوری (ابی طالب) - رهزای خوی لیبیت -
له پیغه مبهری خواوه (ﷺ) دهگیریتته وه؛ دهفهرمویت: کاتیک
پیغه مبهری خوا (ﷺ) نویژی بگردایه سه ره تا دهیغه رموو:

(۱) اخرجه الأربعة .

(۲) رواه مسلم .

سبحانک اللّهُمَّ بِشَهِسِ بَیِّنَجِهِم

((پهروهردگارا؛ روو ئاراستهه کرده توی بهدیهینهری
ناسمانهکان و زهوی و بهپاکی و موسولمانی ددهم له قاپیت و
من له وانه نیم هاو هل بو تو په یی داده کن، خوی به گیان نویژو
قوربانی و ژین و مردنم هر بو توی پهروهردگاری جیهانه و بی
هاو هلیت و بهم چه شنهش گه واهی ددهم و یه کیکم
له موسولمانان)).

٤ - وَقَالَ عَلِيُّ (ؑ): كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) إِذَا قَامَ إِلَى
الصَّلَاةِ قَالَ: ((وَجَهْتُ وَجْهِي لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ أَنْ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ
وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ لِأَشْرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا مِنَ
الْمُسْلِمِينَ ، اللَّهُمَّ أَنْتَ الْمَلِكُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ ، أَنْتَ رَبِّي وَأَنَا
عَبْدُكَ ظَلَمْتُ نَفْسِي وَأَعْتَرَفُ بِذُنُوبِي . فَاعْفُرْ لِي ذُنُوبِي جَمِيعًا
إِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ ، وَاهْدِنِي لِأَحْسَنِ الْأَخْلَاقِ ،
لَا يَهْدِي لِأَحْسَنِهَا إِلَّا أَنْتَ ، وَأَصْرِفْ عَنِّي سَيِّئَهَا لَا يَصْرِفُ
عَنِّي سَيِّئَهَا إِلَّا أَنْتَ ، لِيَبِّكَ وَسَعْدِيكَ ، وَالْخَيْرُ كُلُّهُ فِي يَدَيْكَ ،
وَالشَّرُّ لَيْسَ إِلَيْكَ أَنَا بِكَ وَإِلَيْكَ تَبَارَكْتَ وَتَعَالَيْتَ ، اسْتَغْفِرُكَ
وَأَتُوبُ إِلَيْكَ))^(٤)

واته: (علی) — رهزای خوی لیبیت — دهفه رمویت:
هه رکاتیک پیغه مبهری خوا (ﷺ) نویژی بکر دایه سه ره تا
دهیفه رموو: ((پهروهردگارا؛ روو ئاراستهه کرده توی

(٤) اخرجه مسلم.

سبحانك اللهم

به دیهینهری ئاسمانهکان و زهوی و به پاکی و موسولمانی
دهدم له قاپیت و من له وانه نیم هاوهلت بو دادهنین ، خویه
گیان نویژو قوربانی و ژین و مردنم هر بو توی پهروهردگاری
جیهانه و بی هاوهلیت و بهم چه شنهش گهواهی ددهم و
یه کیکم له موسولمانان ، پهروهردگارا؛ توی پادشای تاک و
ته نیایت و خوداوهندی منیت و دان به گوناو و تاوانه کاندا
دهنیم و داواکارم له سهرجهم تاوانه کانم ببوری چونکه هر تو
لیخو شبووی گوناو و تاوانی ، خویه گیان رینموم بکه بو
پهفتاری جوان و شیرین و توی رینویندهری تاک و ته نیاو
به دوریشم بکه له پهفتاری ناشیرین و به ته نیا توی تواناداری
ئهوه ، خویه گیان گوپرایه لی و خو شنودی بو تویه و خراپهش
نادریته پال توو منیش به پالپشتی تو هه نگاهه کانم
هله دگرم و بولای توی بهرزو بلند و خیراندار دهگه ریمه وه)) .

دوعای پاش (الله اکبر) له شه و نویژدا

۵ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ (رضی الله عنه) قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) يَقُولُ إِذَا
قَامَ إِلَى الصَّلَاةِ مِنْ جَوْفِ اللَّيْلِ: ((اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ نُورُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ قِيَوْمُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ ، وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَنْ فِيهِنَّ ، وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ الْحَقُّ وَوَعْدُكَ الْحَقُّ ، وَقَوْلُكَ الْحَقُّ
وَلِقَائُكَ حَقٌّ ، وَالْجَنَّةُ حَقٌّ ، وَالنَّارُ حَقٌّ ، وَالنَّبِيُّونَ حَقٌّ ،
وَمُحَمَّدٌ ، وَالسَّاعَةُ حَقٌّ ، اللَّهُمَّ لَكَ اسَلَّمْتُ وَبِكَ آمَنْتُ ، وَعَلَيْكَ

سبحانك اللهم بهش پينجه م
 تَوَكَّلْتُ ، وَالْيَكِ اَنْتُ ، وَبِكَ خَاصَمْتُ وَالْيَكِ حَاكَمْتُ ، فَاغْفِرْ
 لِي مَا قَدَمْتُ وَمَا اَخَرْتُ وَمَا اسْرَرْتُ وَمَا اَعْلَنْتُ اَنْتَ اِلٰهِي لَا
 اِلٰهَ اِلَّا اَنْتُ))⁽⁹⁾.

واته: (ابن عباس) - رهزای خوی لیبیت - دهفه رمویت:
 کاتیک پیغه مبهری خوا (ﷺ) له نیوه شه ودا به ناگا بهاتایه
 بوشه و نویت ده یفه رموو: ((په روه ردگارا؛ سوپاس و ستایش
 بو تویه، توی نورو روناکی ئاسمانه کان و زهوی و ئه وهشی
 له نیویاندايه، په روه ردگارا؛ سوپاس و ستایش بو تویه و
 هه رتویت راگرو به دهسته لاتی ئاسمانه کان و زهوی و ئه وهشی
 له نیویاندايه، په روه ردگارا؛ سوپاس و ستایش بو تویه و
 توی په روه ردگاری ئاسمانه کان و زهوی و ئه وهشی
 له نیویاندايه، خویه گیان تو حهق و پاسایت و هه ریه ک
 له وته و دیدارو به هه شت و دوزه خ و پیغه مبهران و (محمد) و
 قیامت حهق و راستن، په روه ردگارا؛ من خوم به تو سپاردوو و
 ساوه رو پشتیوانی و گه پانه وه و بهر بهر کانی و دژایه تی و
 دادوه ریم هه ر به تویه و داواخوازم له گونا هه کانی پیشوو دوا
 په نهان و ئاشکرام ببوریت و توی په روه ردگاری تاک و
 ته نیایت)).

⁽⁹⁾ متفق علیه.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ بِهَشِّهِ بِبِنَجْمِهِ

٦ . عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) يُفْتَتِحُ صَلَاتَهُ إِذَا قَامَ إِلَى اللَّيْلِ: اللَّهُمَّ رَبِّ جِبْرِيلَ وَمِيكَائِيلَ وَأِسْرَافِيلَ ، فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ، عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ ، أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ اهْدِنِي لِمَا اخْتَلَفَ فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِأَدْنِكَ أَنْكَ تَهْدِي مَنْ تَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ))^(٦)

واته: خاتوو (عائشه) - رهزای خوای لیبیت - دهفهرمویت: پیغه مبهری خوا(ﷺ) دهستیکی شه ونویژی بهم نزایه ده کرد: ((پهروه ردگارا! ئه ی پهروه ردگاری جبریل و میکائیل و نیسرافیل و به دیهینه ری ناسمانه کان و زهوی و زانای هه موو په نهان و ناشکرایه ک، هر تو ی دادوهری نیوان بهنده کانت ده که ییت کاتیک جودایی ده که ویتته نیویانه وه، خویه گیان ری نیوینی من بکه بولای حه ق و راستی به یاوهری ره زامه ندی خو ت؛ چونکه هه رتوی ری نیوینی ده ری خوازیارانی شه قامه ری ی راست و په وان)) .

دوعای رکوع و کرنووش

٧ - قَالَتْ عَائِشَةُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) يُكْتَبَرُ أَنْ يَقُولَ فِي رُكُوعِهِ وَسُجُودِهِ: [سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي] يَتَأَوَّلُ الْقُرْآنَ))^(٧)

(٦) اخرجه مسلم .

(٧) متفق عليه .

سبحانك اللهم بهشی پینجهده
 تُرِيدُ قَوْلُهُ تَعَالَى: ﴿فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا﴾
 [(النصر: ٣)].

واته: خاتوو (عائشه) - رهزای خوای لیبیئت - دهفهرمویت:
 پیغه مبهری خوا (ﷺ) پتر له رکوع و کړنووشدا دهیفه رموو:
 ((پهروهردگارا؛ پاکیزه یی و بیگه ردی و ستایش بو تویه،
 پهروهردگارا؛ لیم خوش و ببوره)) نجا قورئانی راقه و
 لیکده دایه وه)).

مه به ستیشتی راقه و لیکدانه وه ی نایه تی: ﴿فَسَبِّحْ بِحَمْدِ
 رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا﴾ [(النصر: ٣)]. واته: ((نیتر تو
 سوپاس و ستایشی پهروهردگارت بکه و داوای لیخوشبوونی
 بی بکه، چونکه به پرستی خوا زور چاوپوشتی دهکات و تهوبه
 وهرگره...))^(۸)

۸ - وَمِنْهَا أَيْضًا قَالَتْ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) يَقُولُ فِي
 رُكُوعِهِ وَسُجُودِهِ: ((سَبِّحْ قُدُوسَ رَبِّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ))^(۹).
 واته: هر له خاتوو (عائشه) وه - رهزای خوای لیبیئت -
 دهفهرمویت: پیغه مبهری خوا (ﷺ) له رکوع و کړنووشدا
 دهیفه رموو: ((پهروهردگارا تو ی گورج و خیراو بی کهم و
 کوپی، هر توشی پهروهردگاری فریشته کان و جوبره نیل)).

^(۸) تهفسیری ناسان: ۶۰۳.

^(۹) اخرجه مسلم.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ بِرُشِيِّهِمْ

۹ - وَعَنْ حُدَيْفَةَ (رضي الله عنه) أَنَّهُ سَمِعَ النَّبِيَّ (صلى الله عليه وسلم) يَقُولُ إِذَا رَكَعَ [سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ] ثَلَاثَ مَرَّاتٍ ، وَإِذَا سَجَدَ قَالَ : [سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى] ثَلَاثَ مَرَّاتٍ^(۱۰) .

واته: (حذیفه) - رهزای خوای لیبیت - دهفه رمویت: کاتیک پیغه مبهری خوا (رضي الله عنه) بچه مایه ته وه و بچوایه ته رکوعه وه سی جار دهیفه رموو: ((بیگهردی و پاکی بو خوای مه زئم)) ، کاتیکیش کرنووشی بردایه سی جار دهیفه رموو: ((بیگهردی و پاکی بو خوای بهرزو بلند)).

۱۰ - وَفِي حَدِيثِ عَلِيٍّ (رضي الله عنه) ، عَنْ صَلَاةِ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه وسلم) : وَإِذَا رَكَعَ يَقُولُ فِي رُكُوعِهِ : ((اللَّهُمَّ لَكَ رَكَعْتُ وَبِكَ آمَنْتُ وَلَكَ اسَلَّمْتُ ، خَشِعَ لَكَ سَمْعِي وَبَصَرِي وَمُخِي وَعَظْمِي وَعَصْبِي)) وَإِذَا سَجَدَ يَقُولُ فِي سَجُودِهِ : ((اللَّهُمَّ لَكَ سَجَدْتُ وَبِكَ آمَنْتُ وَلَكَ اسَلَّمْتُ ، سَجَدْتُ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ وَصَوَّرَهُ وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ ، تَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ))^(۱۱) .

واته: له میانه ی فهرموو ده که ی (علی) دا - رهزای خوای خوای لیبیت - هاتوو دهفه رمویت: هرکاتیک پیغه مبهری خوا (رضي الله عنه) بچه مایه ته وه له رکوعدا دهیفه رموو: ((پهروه ردگارا؛ رکوعم بو تو بردوو وه باوه یم به تو هیناوه و نه فسی خو شم به تو سپاردوو وه، گوی و دییه و مؤخ و کروک و ئیسقان و

^(۱۰) أخرجه الأربعة.

^(۱۱) أخرجه مسلم.

واته: خاتوو(عائشه) رهزای خَوای لَيَّبِيَّت - دهفهرمویت:
 شهویکیان پیغهمبهری خوا(ﷺ) لهسهرجیگهکهی نهمابوو ،
 منیش گهرام بهدوایداو لهمزگهوت دۆزیمهوهو دهستم کوتا
 ههتا دهستم بهرلهپی پیی کهوت و لهکرنووشدابوو ؛
 دهیفهرموو: پهروهردگار! پهنا بهرهزامه ندیت دهگرم
 لهخهشم وقینت و پهنا بهلیخوشبوون و لیبوردهیت دهگرم
 لهسزاو تۆلهت و، پهناشت پیدهگرم لهخودی خۆت،
 خَوایهگیان ههرچهندستایشی تۆ بکهه ناتوانم بگهه
 بهپهریزی نهوستایشهی خۆت هی نهفسی خۆتکردوه)) .

دوعای دَوای بهرزبوونهوه له رکوع

۱۳ - وَقَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ (رضي الله عنه): كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) يَقُولُ:
 [سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمَدَهُ] حِينَ يَرْفَعُ صَلْبَهُ مِنَ الرُّكُوعِ ثُمَّ يَقُولُ
 وَهُوَ قَائِمٌ [رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ] (۱۴)

واته: (ابی هریره) - رهزای خَوای لَيَّبِيَّت - دهفهرمویت:
 ههرکاتیک پیغهمبهری خوا(ﷺ) له رکوع ههئدهستایهوه
 دهیفهرموو: ((پهروهردگار گوئیستی سوپاسگوزارو
 ستایشکاران بو)) نهوجا پشتی ریک دهبوویهوهو بهریکی
 دهیفهرموو: ((پهروهردگار! سوپاس و ستایش ههر بۆ
 تویه)) .

(۱۴) رواه البخاري ومسلم.

١٤ - وَقَالَ رَفَاعَةُ بْنُ رَافِعٍ (رضي الله عنه): كُنَّا يَوْمًا نُصَلِّي وَرَاءَ النَّبِيِّ (ﷺ) فَلَمَّا رَفَعَ رَأْسَهُ مِنَ الرُّكْعَةِ قَالَ: [سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمَدَهُ] فَقَالَ رَجُلٌ وَرَاءَهُ [رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ] فَلَمَّا انْصَرَفَ قَالَ: مَنْ الْمُتَكَلِّمُ؟ قَالَ: أَنَا ، قَالَ: رَأَيْتُ بِضْعَةَ وَثَلَاثِينَ مَلَكًا يَبْتَدِرُونَهَا أَيُّهُمْ يَكْتُبُهَا أَوَّلًا^(١٥).

واته: (رفاعه) ی (رافع) رهزای خوای لیبتت - ده فہرمویت: رورژیکیان له دواى پیغہ مبه روه (ﷺ) نویرژمان ده کردو کاتی سہری بہرز کردہ وہ لہرکوع فہرمووی: پہرودہ ردگار گوی بیستی سوپاسگوزارو ستایشکاران بوو، پیاو ویکیش له دوا یہ وہ وتی: ((پہرودہ ردگار! سوپاس وستایشی کی بی پایان و پاک و پیروزت ده کہم)) کاتی له نویرژبوونہ وہ پیغہ مبهری خوا (ﷺ) فہرمووی: کی بوو وای وت؟ پیاوہ کہش وتی: من بووم، پیغہ مبه ریش (ﷺ) فہرمووی: سی وئہ وندہ فریشتہم بینی کہ وتنه پیشبرکی ناخو کامیان له پیش ئہ وانی دیکہ وہ تواماری بکات)).

١٥ - وَفِي حَدِيثِ عَلِيٍّ (رضي الله عنه) عَنْ صَلَاةِ رَسُولِ اللَّهِ (ﷺ): وَإِذَا رَفَعَ رَأْسَهُ مِنَ الرُّكْعَةِ يَقُولُ: ((سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمَدَهُ رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ ، مِلءَ السَّمَوَاتِ وَمِلءَ الْأَرْضِ وَمِلءَ مَا بَيْنَهُمَا ، وَمِلءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ مِنْ بَعْدِ))^(١٦).

^(١٥) اخرجہ البخاری.

^(١٦) رواہ مسلم.

سبحانك اللهم به شای پیتجه

واته: هر له میانه‌ی فەر مووده که‌ی (علی) - رهزای خوای
لیبیت - هاتوو ده فەر مویت: کاتی پیغه مبه‌ری خوا (ﷺ)
سه‌ری له رکوع بلند بکر دایه ته‌وه دهیغه رموو: په‌روه‌ردگار
گوی بیستی سوپاسگوزارو ستایشکارانی بوو، په‌روه‌ردگارا؛
سوپاس و ستایش بو تویه به‌نه‌ندازه‌ی سه‌ر لیوو پراو پری
ناسمانه‌کان و زهوی و ماوه‌ی نیوانیان و، به‌ئه‌ندازه‌و
سه‌ر لیوو پراو پری هه‌مووشتیکی دیکه که‌واخوت
خوایاری بیت))

دوعای وچانی نیوان هه‌ردوو کړنووش

۱۶ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ (رضی الله عنه) قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) يَقُولُ
بَيْنَ السَّجْدَتَيْنِ: ((اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَاهْدِنِي وَأَجِرْنِي
وَعَافِنِي ، وَارْزُقْنِي))^(۱۷)

واته: (ابن عباس) - رهزای خوای لیبیت - ده فەر مویت:
پیغه مبه‌ری خوا (ﷺ) له وچانی نیوان هه‌ردوو کړنووشدا
دهیغه رموو: ((په‌روه‌ردگارا؛ لیم ببوره و به‌سوزو میهریه
له‌گه‌لم و رینمویی و گوپرایه‌لی و له‌ش ساغی و روزیم پی
به‌خشه))

۱۷ - وَفِي حَدِيثٍ حُدَيْفَةَ (رضی الله عنه) أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (ﷺ) كَانَ
يَقُولُ بَيْنَ السَّجْدَتَيْنِ: ((رَبِّ اغْفِرْ لِي ، رَبِّ اغْفِرْ لِي))^(۱۸)

^(۱۷) اخرجه ابوداود وغيره.

سبحانك اللَّهُمَّ به شش پیئجهه

واته: له میانه ی فهرمووده که ی (حذیفه) دا - رهزای خوای لیبیت هاتووه ده فهرمویت: پیئغه مبهری خوا (ﷺ) له وچانی نیوان ههردوو کړنووشدا دووچار ده یفهرموو: ((پهروهردگارا؛ لیئم ببوره)).

دوعای پاش شاهه تومان

۱۸ - عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (ﷺ) كَانَ يَدْعُو فِي الصَّلَاةِ: ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ ، وَأَعُوذُكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ ، وَأَعُوذُكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُكَ مِنَ الْمَأْثَمِ وَالْمَعْرَمِ)) فَقَالَ لَهُ قَائِلٌ: مَا أَكْثَرَ مَا تَسْتَعِذُ مِنَ الْمَعْرَمِ؟ فَقَالَ: ((إِنَّ الرَّجُلَ إِذَا غَرِمَ حَدَّثَ فَكَذَّبَ وَوَعَدَ فَأَخْلَفَ))^(۱۸).

واته: خاتوو (عائشه) - رهزای خوای لیبیت - ده فهرمویت: پیئغه مبهری خوا (ﷺ) له نویژدا دوعای ده کردو ده یفهرموو: ((پهروهردگارا؛ په ناده گرم به تو له سزای نیوگوړو فیتنه و ناشوبی چاوبهستی ده جال و زیندوو مردوان، پهروهردگارا؛ په ناتپیده گرم له گونا هو تاوان و باری گرانی قهرزاری)) یه کیك له یارانیش وتی: ئه ی پیئغه مبهری خوا (ﷺ) زور ده تبیینم په نا ده گریت به خوا له قهرزاری؟ فهرمووی: به ئی: ((مهردوم کاتیک

(۱۸) اخرجه ابوداود وغيره.

(۱۹) متفق عليه.

سبحانك اللهم بهش پيڻجه

قه رزاربوو ده که ویتته پاساوهینان و لهئه نجامدا تووشی
دروده بیئت و هر په یمانیکیش دهدات نایباته سهر)) .

۱۹ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو (رضی اللہ عنہ)، أَنَّ أَبَا بَكْرٍ الصِّدِّيقِ (رضی اللہ عنہ) قَالَ لِرَسُولِ اللَّهِ (ﷺ): عَلَّمَنِي دُعَاءَ ادْعُو بِهِ فِي صَلَاتِي ، قَالَ: ((قُلِ اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ ، فَاعْفُرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ وَأَرْحَمَنِي إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ)) (۲۰)

واته: (عبداللہ) ی کوپی (عمرو) - رهزای خوای لیبیئت -
ده فرمویت: (ابوبکر) ی (صدیق) - رهزای خوای لیبیئت -
به پیغه مبهری خوای وت : نزاو دوعایه کم فی ریکه هه تا
له نویژدا بیکه م، پیغه مبه ریش (رضی اللہ عنہ) - فرمووی: بلی :
(په روه ردگارا؛ من سته میکی گه وره و گرانم له نه فسی خوم
کردوه و که سیش شک نابم لیخوشبووی گوناو تاوان تو
نه بیئت ، خویه گیان داواکارم به لیخوشبوونی خوت سوزو
به زهیت پیمداییتته وه و بمبووری چونکه هه ر تووی
لیخوشبووی سوزدارو به به زهیی)) .

۲۰ - وَفِي حَدِيثِ عَلِي (رضی اللہ عنہ) عَنْ صِفَةِ صَلَاةِ النَّبِيِّ (ﷺ)
أَنَّهُ كَانَ يَقُولُ فِي آخِرِ مَا يَقُولُ بَيْنَ التَّشَهُدِ وَالتَّسْلِيمِ: ((اللَّهُمَّ
اغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ وَمَا أَخَّرْتُ وَمَا أَسْرَرْتُ وَمَا أَعْلَنْتُ وَمَا

(۲۰) متفق عليه .

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ بِهَشْشِ بَيْنَهُمْ
 اسْرَفْتُ وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي، أَنْتَ الْمُقَدِّمُ وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ لَا إِلَهَ
 إِلَّا أَنْتَ))^(۲۱).

واته: هر له میانه‌ی فەر مووده که‌ی (علی) دا - ره‌زای خوای
 لیبیت - سه باره‌ت به چو‌نیه‌تی نویژی پیغه مبه‌ر (ﷺ) هاتووہ
 ده فہرمویت: له کو‌تا و ته‌ی نیوان شایه تومان و (گہ‌واہیدان)
 سه لامدانه و هیدا دهی فہرموو: ((پہر و ہردگار! گوناہو تاوانی
 پیشین و دوایین و دیارو ناشکراو زیادہ پرہویم و نہوہی تو
 ناگادارو زانای پیی ببورہو، ہر تو‌ی پاش و پیشخہرو تاک و
 تہ‌نیاو بی‌هاوتایت)).

نزاود و عاکانی دوا‌ی سه لامدانه‌وہ

۲۱- قَالَ ثُوْبَانَ (ﷺ): كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) إِذَا انْصَرَفَ مِنْ
 صَلَاتِهِ اسْتَعْفَرَ اللَّهَ ثَلَاثًا وَقَالَ: ((اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ
 السَّلَامُ تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ))^(۲۲).

واته: (ثوبان). ره‌زای خوای لیبیت - ده فہرمویت: ہرکات
 پیغه مبه‌ری خوا (ﷺ) له نویژی بوایہ تہوہ سی و سی جار داوای
 لیخوش بوونی دہ کرد له پہر و ہردگار و پاشان دهی فہرموو:
 (پہر و ہردگار! تو‌ی سه‌رچاوہ و خاوہن ناشتی و
 بہر زوبلند بیت! نہی شکوہ ندو ری‌زداری پیروں)).

^(۲۱) اخرجہ مسلم.

^(۲۲) اخرجہ مسلم.

سبحانك اللهم بهشش بینجهم

۲۲- وَعَنْ مَعَاذِ بْنِ جَبَلٍ (رضي الله عنه) أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صلى الله عليه وسلم) أَخَذَ بِيَدِهِ وَقَالَ: (يَا مَعَاذُ! إِنِّي وَاللَّهِ لَأُحِبُّكَ، فَلَا تَدْعُنِي فِي دُبُرِ كُلِّ صَلَاةٍ أَنْ تَقُولَ: ((اللَّهُمَّ أَعْنِي عَلَى ذِكْرِكَ وَشُكْرِكَ وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ))^(۲۳) .

واته: (معاذ) - رهزای خوای لیبیت - دہفہرمویت: پیغہمبہری خوا (رضی اللہ عنہ) دہستی گرتہم و تسی: ((سویندبیت بہخوا من توّم خوشدہویت و داواکارم لہدوای ہموو نویرتیک دہسبہرداری ئہم نزایہ نہبیت: پہروہردگار! پشتگیروکومہکیم بکہ لہسہر سوپاسگوزاری و بہندایہتیت و بہباشترین و جوانترین شیواز)).

۲۳- وَعَنْ الْمُغِيرَةَ بْنِ شُعْبَةَ (رضي الله عنه) : أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صلى الله عليه وسلم) كَانَ إِذَا فَرَّغَ مِنَ الصَّلَاةِ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتُ وَلَا مُعْطِي لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ^(۲۴) .

واته: (مغیرہ) ی کورپی (شعبہ) - رہزای خوای لیبیت - دہفہرمویت: کاتیک پیغہمبہری خوا (رضی اللہ عنہ) لہنویرت ببوایہتہوہ دہیفہرموو: ((پہروہردگار تاک و تہنیاو بیہاوتاو ہاوہلہو

^(۲۳) أخرجه ابوداود والنسائي ، وقال الالباني اسناده صحيح رجاله

كلهم ثقات.

^(۲۴) متفق عليه.

سبحانك اللهم به شش بیتجم

خاوهنى سهرجهم بوونهو ستايش و سوپاسگوزارى بوئه وهو
تواناي نهجامدانى هه موو ويستىكى هه يه، پهروهردگارا؛
ريگر نى يه له ئاناي يه كيدا تو خوازيارى به خشين بيت
پيى و كه سيش نيه بتوانيت بيبه خشيت گهر تو ريگرو
به ربه ست بوويت، خوايه گيان تو ي دهوله مهندي به تواناو هيچ
دهوله مهندي به توانايه ك نى يه مه گهر گوپرايه ل و ملكه چى بو
تو بنوينيت)) .

٢٤ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ (رضي الله عنه) قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ)
إِذَا سَلَّمَ فِي دُبُرِ كُلِّ صَلَاةٍ يَقُولُ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ
لَهُ الْمَلِكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ، لَأَحْوَلُ وَلَا قُوَّةَ
إِلَّا بِاللَّهِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ، وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ ، لَهُ النِّعْمَةُ وَلَهُ الْفَضْلُ ،
وَلَهُ الثَّنَاءُ الْحَسَنُ ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ
الْكَافِرُونَ)) (٢٥)

واته: (عبدالله) ي كورى (زبير) ده فهرمويت: هه ركاتيك
پيغه مبهري خوا (ﷺ) له دواى هه موو نوپريك سه لامى
بدايه ته وه دهيفه رموو: ((پهروهردگارا تاك و ته نياو بى هاوه له و
خاوهنى سهرجهم بوونه وه ره و، سوپاس و ستايش هه
بوئه وه و تواناي نهجامدانى هه موو ويستىكى هه يه،
خوايه گيان په ناو پشتگيرو هيژو دهسته لات نى يه تو
نه بيت و؛ تو ي تاك و ته نياو، ئيمه هه تو ده پهرستين و

(٢٥) رواه احمد و مسلم و ابوداود و النسائي .

سبحانك اللهم به شى پيئجه م

خاوهنى هه موو نازو نيعمهت و شكومه ندييه كى ، ستايشى
بى پايانمان هه يه بو ت و ، تاك و ته نيايت و به دلسوزى و
ئه مه كدارى ده تپه رستين گهرچى بى باوه ران نيگه ران و
سه غله ت بن به م گوته يه ي ئيمه)) .

٢٥ - عَنْ عَقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ قَالَ: ((أَمَرَنِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَنْ
أَقْرَأَ الْمَعْرُودَاتِ دُبُرَ كُلِّ صَلَاةٍ)) (٢٦) .

واته : (عقبه) ي كورى (عامر) - ره زاي خواى لبيبت -
ده فه رمويت : پيغه مبهرى خوا (ﷺ) فه رمانى پيدام له دواى
هه موو نويزيك ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ﴾ ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ﴾
بخوينم)) .

٢٦ - وَعَنْ أَبِي إِمَامَةَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: ((مَنْ قَرَأَ آيَةَ
الْكُرْسِيِّ دُبُرَ كُلِّ صَلَاةٍ لَمْ يَمْنَعْهُ مِنْ دُخُولِ الْجَنَّةِ إِلَّا
الْمَوْتُ)) (٢٧) .

واته : (ابى امامه) له پيغه مبهرى خواوه (ﷺ) ده گيړيته وه ؛
ده فه رمويت : ((هه ركه سينك (ايه الكرسى) بخوينيت ئه وا هيچ
ريگريك نى يه له ئاستى چوونه به هه شتى جگه له مردن
زياتر)) .

(٢٦) أخرجه أحمد وأبو داود والترمذي والنسائي وصححه ابن حبان .

(٢٧) رواه النسائي والطبراني .

سبحانك اللهم به شئ يبتغهم

وَعَنْ عَلِيٍّ (رضي الله عنه) أَنَّ النَّبِيَّ (صلى الله عليه وسلم) قَالَ: مَنْ قَرَأَ آيَةَ الْكُرْسِيِّ فِي دُبُرِ الصَّلَاةِ الْمَكْتُوبَةِ كَانَ فِي ذِمَّةِ اللَّهِ إِلَى الصَّلَاةِ الْآخِرَى ((٢٨))

واته: (علی) - رهزای خوای لیبیت - له پیغهمبهری خواوه (رضي الله عنه) دهگیریتتهوه؛ دهفهرمویت: (ههرکهسیک له دوای ههموو نویتیک (ایه الکرسی) بخوینیت بیگومان دهچیتته نهستوو ژیر پاریزگاری پهروهردگار ههتا نویتیک دیکه دادیت))

٢٧ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رضي الله عنه) عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه وسلم) قَالَ: ((مَنْ سَبَّحَ فِي دُبُرِ كُلِّ صَلَاةٍ ثَلَاثَ وَثَلَاثِينَ، وَحَمَدَ ثَلَاثًا وَثَلَاثِينَ، وَكَبَّرَ اللَّهُ ثَلَاثًا وَثَلَاثِينَ وَقَالَ تَمَامَ الْمِائَةِ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، عُفِرَتْ لَهُ خَطَايَاهُ وَأَنْ كَانَتْ مِثْلَ زَبَدِ الْبَحْرِ)) ((٢٩))

واته: (ابی هریره) - رهزای خوای لیبیت . له پیغهمبهری خواوه (رضي الله عنه) دهگیریتتهوه دهفهرمویت: ((ههرکهسیک له دوای ههموو نویتیک سیوسی جار (سبحان الله) و (الحمد لله) و (الله اکبر) بکات و له جاری سییه مدا بلی: پهروهردگار تاك و ته نیاو بی هاوهل و هاوتایه و ، سههرجهم بوون و سوپاس و ستایش ههر بوئوهو توانای بهجیگه یاندنی ههموو

(٢٨) رواه الطبراني باسناد حسن.

(٢٩) أخرجه مسلم.

سبحانك اللهم بهشش بینجهم

ویستیکی ههیه ، ئەوا له تاوان و گوناهاهه کانی ده بوریت گهر به ئەندازهی که فی سهرده ریاش بیئت)) .

۲۸ - عَنْ أَبِي امامة قَالَ: مَا دَنَوْتُ مِنْ نَبِيِّكُمْ (ﷺ) فِي صَلَاةٍ مَكْتُوبَةٍ وَلَا تَطَوُّعٍ إِلَّا سَمِعْتُهُ يَدْعُو بِهَؤُلَاءِ الْكَلِمَاتِ لَا يَزِيدُ وَلَا يَنْقُصُ مِنْهُنَّ ((اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي وَخَطَايَايَ كُلَّهَا ، اللَّهُمَّ انْعَشْنِي وَأَجِرْنِي ، وَأَهْدِنِي لِمَصَالِحِ الْأَعْمَالِ وَالْأَخْلَاقِ فَإِنَّهُ لَا يَهْدِي لِمَصَالِحِهَا وَلَا يَصْرِفُ سَيِّئَهَا إِلَّا أَنْتَ))^(۳۰) .

واته: (ابی امامه) - رهزای خوای لیبیئت - ده فهرمویت: له ههر نوژیژیکی فهرز یان سوننه تدا له پیغه مبهری خوا نزیک بووبمه وه گویم لی بووه ئەم نزاو دو عایه ی کردووه و که م و زیادی تیدا نه کردووه: ((پهروه ردگارا؛ له سه ره جه م گونا ه و تاوانه کانم ببوره، پهروه ردگارا؛ بلن دو گوپرایه ل و ملکه چ و رینوینم بکه بۆلای کردار و رهفتار و رهوشی چاکه و جوان به پرستی ههر تووی رینوین ده ری بۆلای چاکه و رهفتاری جوان و ریگریش له گرتنه بهری رهوش و ریگهی خراب و نابار)) .

۲۹ - أَنَّ سَعْدَ بْنَ وَقَّاصٍ (رضي الله عنه) يَعْلَمُ بِنَبِيِّ هَؤُلَاءِ الْكَلِمَاتِ كَمَا يَعْلَمُ الْمُعَلِّمُ الْغُلَمَانَ الْكِتَابَةَ، أَوْ يَقُولُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (ﷺ) كَانَ يَتَعَوَّدُ بِهِنَّ دُبْرَ الصَّلَاةِ: ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُكَ مِنَ الْجُبْنِ

(۳۰) رواه الطبراني وابن السني .

سبحانك اللهم به شئس بيتجم

وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ أَرُدَّ إِلَىٰ أَرْذَلِ الْعُمْرِ ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الدُّنْيَا
وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ))^(٣١).

واته: (سعدی کوری (ابی وقاص) - رهزای خوای لیبت .
نهم نزیانہی فیبری وہچہکانی دہکرد بہچہشنی فیبرکردنی
نوسین بو مندالان لہلایہن مامؤستایانہوہو دہیفہرموو:
پیغہمبہری خوا(ﷺ) لہدوای ہموو نویریک پهنای دہگرت
بہپہروردگارہکھی لہم حال وبارانہو دہیفہرموو:
پہروردگارا ؛ پهناتپیڈہگرم لہرژدوئیہری و ترسنوکی و
پیری و فیتنہو ناشوبی دنیاو سزاو ئەشکہنجہی ناوگور)) .

چہند دوعایہک لہبؤنہو کاتہ جیاوازہکاندا

دوعای دواى سوننہتى نویرى بہیانی

۳۰ - عَنْ أَبِي مَلِيحٍ عَنْ أَبِيهِ أَنَّهُ صَلَّى رَكَعَتِي الْفَجْرِ وَأَنَّ
رَسُولَ اللَّهِ (ﷺ) قَرِيبًا مِنْهُ رَكَعَتَيْنِ خَفِيفَتَيْنِ ثُمَّ سَمِعَهُ يَقُولُ
وَهُوَ جَالِسٌ: ((اللَّهُمَّ رَبَّ جَبْرَائِيلَ وَأِسْرَافِيلَ وَمِيكَائِيلَ وَمُحَمَّدِ
النَّبِيِّ (ﷺ) أَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ))^(٣٢).

واته: (ابی ملیح) - رهزای خوای لیبت - لہباوکیہوہ
دہگیریتہوہ؛ دہفہرمویت: دوورکات نویرى بہیانیم کردو
پیغہمبہری خوا(ﷺ) نریک بوو لیمہوہو دوورکات نویرى

^(٣١) رواه البخاري والترمذي.

^(٣٢) رواه ابن السني.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ بِهَشِّسِ بَيْتِجَهْم

ناسان و هیواشی کردو دواتر دانیشئت و سی جار فهرموی:
(پهروهگارا؛ توئی خوی جبریل و ئیسرافیل و میکائیل و
محمدی فرستاده داواکارم لهئاگری دوزهخ بهدوورم
بگریت))

۳۱ - عَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَاصٍ (رضی اللہ عنہ) أَنَّ رَجُلًا جَاءَ إِلَى
الصَّلَاةِ وَرَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) يُصَلِّي فَقَالَ حِينَ انْتَهَى إِلَى
الصَّفِّ: ((اللَّهُمَّ اتْنِي أَفْضَلَ مَا تُؤْتِي عِبَادَكَ الصَّالِحِينَ ، فَمَا
قَضَى رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) قَالَ: ((مَنْ الْمُكَلِّمَ انْفَاءً؟ قَالَ: أَنَا
يَا رَسُولَ اللَّهِ : قَالَ: إِذَنْ يَعْقُرُ جَوَادَكَ وَتَشْهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
تَعَالَى)) (۳۳)

واته: (سعدی کوری (ابی وقاص) - رهزای خوی لیبیت -
دهفهرمویت: پیاویک هات بو خزمهتی پیغهمبهرو لهوکاته دا
پیغهمبهرو موسولمانان نویژیان دهکرد، پیاوهکه خوی
گه یانده ریزهکهو نویژی دابهست و وتی: پهروهردگارا؛ پیم
ببهخشه چاکترین بهشیک کهوا دابیئتت بهبهنده
خواناسهکانت)) دوی تهواوبوونی لهنویژ پیغهمبهری
خوا(ﷺ) پرسى: کی بوو نهو نزایه ی کرد؟ پیاوهکesh وتی:
من بووم نهی پیغهمبهری خوا ، نهویش (ﷺ) فهرموی:

(۳۳) رواه النسائي وابن السني ورواه البخاري في ترجمة محمد بن مسلم

سبحانک اللهم به شش پیتنجہم
 کہ واتہ ئہ سپہ کہت بریندار دہ کہ ویت و توش شہید
 دہ کریت لہ پیناوی خوادا)).

دوعای دواى نویژی به یانی

۳۲. عَنْ ام سَلَمَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا قَالَتْ: كَانَ النَّبِيُّ (ﷺ) يَقُولُ بَعْدَ صَلَاةِ الْفَجْرِ: ((اللَّهُمَّ اِنِّي اسْأَلُكَ رِزْقًا طَيِّبًا ، وَعِلْمًا نَافِعًا ، وَعَمَلًا مُتَقَبِلًا))^(۳۴).

واتہ: خاتوو (ام سلمہ) . رەزای خوای لیبیت .
 دہ فەر مویت: لہ دواى ھەموو نویژیکی بە یانی پیغە مەبری خوا
 (ﷺ) دەیفەر موو: ((پەر وەردگارا؛ داواکارو خوازیاری رزق و
 بژیوی یەکی پاک و بیگەر دو ، زانیاری یەکی سوود مەندو
 کردارو رەفتاریکی گیراو قبوڵ لیت)).

دوعای قنوت

۳۳ - عَنْ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ (ﷺ) قَالَ: عَلَّمَنِي رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) كَلِمَاتٍ أَقُولُهُنَّ فِي الْوَتْرِ: ((اللَّهُمَّ اهْدِنِي فِيمَنْ هَدَيْتَ ، وَعَافِنِي فِيمَنْ عَافَيْتَ ، وَتَوَلَّنِي فِيمَنْ تَوَلَّيْتَ ، وَبَارِكْ لِي فِيمَا أُعْطِيتَ ، وَقِنِي شَرَّ مَا قَضَيْتَ ، فَإِنَّكَ تَقْضِي وَلَا يُقْضَى عَلَيْكَ ، وَأَنْتَ

^(۳۴) رواه الطبراني في الصغير ورجاله ثقات.

سبحانك اللهم بهش پيڻجه

لَا يَذُلُّ مَنْ وَالَيْتَ ، وَلَا يَعْزُّ مَنْ عَادَيْتَ ، تَبَارَكَ رَبَّنَا وَتَعَالَيْتَ ،
(وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ مُحَمَّدٍ) ^(۳۰) .

واته: (حسن) کوپی (علی) - رهزای خویان لیبیت -
ده فہرمویت: پیغہ مہری خوا (ﷺ) فیری ئەم دو عایہی کردم
لہ نوئیژی (وتر) دا بیخوینم: ((پہروردگارا؛ رینمویم بکہ
لہ ریزی ئەوانہی رینوینی کراون و ، لہش ساغیشم بکہ
لہ گہل لہش ساغ و تہندروست باشانداو، کاروبارہ کانم بگرہ
ئەستوی خۆت ہەر وہک چۆن کاروباری خواناسانت گرتہ
دەست و، فہر پتریی بخہ نیو نازو نیعمەتی نامیز ئاسام و،
لہ شہر و خراپہی چارہ نووس و قہزای خراپیش بە دوورم
بگرہ و بہراستی ہەر توی چارہ نووس سازو قہزاو تدری
تاک و تہ نیایت و ئەوانہی تۆپہ ناو پشتگیریان بیت ہەر گیز
ملکہ چی و شکست نایەت بە سہریانداو ئەوانہش تۆ
درایہ تی یان دہ کەیت بیگومان ہەمیشہ لہ بلندی و
شکو مہندی بی بہش دەبن، پەروردگارا؛ ہەمیشہ ہەر بالاو
بلند و پیروزیبت و سلویش بدہ لہ دیاری پیغہ مہر (ﷺ) .

(۳۰) قال الترمذي هذا حديث حسن وقال لا يعرف عن النبي (ﷺ) في

القنوت شئ احسن من هذا وقال النووي اسناده صحيح.

دوعای وادهو کاتی بانگی شیوان (نیواره)

۳۴ - عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: ((عَلَّمَنِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ) أَنْ أَقُولَ عِنْدَ آذَانِ الْمَغْرِبِ: ((اللَّهُمَّ هَذَا أَقْبَالُ لَيْلِكَ وَأَدْبَارُ نَهَارِكَ وَأَصْوَاتُ دُعَاتِكَ فَاعْفِرْ لِي))^(۳۶).

واته: خاتوو (ام سلمه) ی دایکی موسولمانان - رهزای خوای لیبیت - دهفهرمویت: پیغه مبهری خوا (ﷺ) فیبری کردم له وادهو کاتی بانگی شیواندا بلیم: ((پهروهردگارا؛ و اشهو داهات و روژ ئاوابوو دهنگی خواناس و بانگخوزانیشست بهره و قاپی تو بلند بوتهوهو تکام وایه بم بهخشی)).

دوعای دواى نویژی شیوان

۳۵ - عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا انْصَرَفَ مِنْ صَلَاةِ الْمَغْرِبِ يَدْخُلُ فَيُصَلِّي رَكَعَتَيْنِ ثُمَّ يَقُولُ فِيمَا يَدْعُو: ((يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قُلُوبَنَا عَلَى دِينِكَ))^(۳۷).

واته: خاتوو (ام سلمه) ی دایکی موسولمانان - رهزای خوای لیبیت - دهفهرمویت: کاتی پیغه مبهری خوا (ﷺ)

^(۳۶) رواه النووي في سنن أبي داود والترمذي.

^(۳۷) رواه النووي في كتاب ابن السني.

سبحانك اللهم بهش پیتجهم
 له نویژی شیوان دهگه رایه وه ماله وه دوو پکات نویژی ده کردو
 پاشان دهیفه رموو: ((ئهی وهرچه رخینه ری دلان ؛ دلنه کانمان
 له سه ر ئاینی خوٚت چه سپاوو جیگیر بکه)).

دوعای دواى نویژی (وتر)

۳۶ - عَنْ عَلِيٍّ (رضي الله عنه) أَنَّ النَّبِيَّ (صلى الله عليه وسلم) كَانَ يَقُولُ فِي آخِرِ
 وَتَرِهِ: ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ ، وَأَعُوذُ بِمَعَافَاتِكَ
 مِنْ عَقُوبَتِكَ ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ ، لَا أَحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ أَنْتَ كَمَا
 أَثْنَيْتَ عَلَيَّ نَفْسِكَ)) (۳۸)

واته: (علی) ی رهزای خوای لیبیت . ده فه رمویت:
 پیغه مبهری خوا (ص) له دوایین (وتر) دا دهیفه رموو:
 ((پهروه ردگارا؛ په نا ده گرم به ره زامه ندیت له غه شم و
 توره ییت و ، له دروستی و له ش ساغیت له سزاو تو له ت و،
 به زاتی خوٚت له خود و نه فست و، ناتوانم ستایشی تو ژمارده
 بکه م و، سو پاس و ستایشت ده کم به چه شن و شیوازی
 شایسته و گونجاوی خوٚت ئاسا)).

(۳۸) سنن ابی داود و الترمذی و النسائی و قال الترمذی: حدیث حسن.

دوعای نویژی پیویستی

۳۷ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي أَوْفَى (رضي الله عنه) قَالَ: خَرَجَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) فَقَالَ: (مَنْ كَانَتْ لَهُ حَاجَةٌ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى أَوْ إِلَى أَحَدٍ مِنْ بَنِي آدَمَ، فَلْيَتَوَضَّأْ وَيُحْسِنِ وُضوءَهُ، وَيُصَلِّ عَلَى النَّبِيِّ (ﷺ) وَيَقُلْ: ((لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ، سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، اسْأَلُكَ مُوجِبَاتِ رَحْمَتِكَ وَعَزَائِمِ مَغْفِرَتِكَ، وَالْعَصَمَةَ مِنْ كُلِّ دُنْبٍ، وَالْغَنِيمَةَ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ وَالسَّلَامَةَ مِنْ كُلِّ آثَمٍ، لَا تَدْعُ لِي دُنْبًا إِلَّا غَفَرْتَهُ وَلَا هَمًّا إِلَّا فَرَجْتَهُ، وَلَا حَاجَةَ هِيَ لَكَ رِضًا إِلَّا قَضَيْتَهَا يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ)) ثُمَّ يَسْأَلُ مِنْ أَمْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ مَا شَاءَ فَإِنَّهُ يَقْدِرُ)) (۴۹)

واته: (عبدالله)ی کوپی (ابی اوفی) رهزای خوای لیبیت -
دهه رمویت: روژیکیان پیغه مبهری خوا (ﷺ) له ماله وه
هاته دهره وهو رووی تیکردین و فهرمووی: نه وهی پیویستی و
داوایه کی هه بیت له پهروه دگار یان مروقیك باده ستنویژیکی
جوان و باش بگریت و دورکات نویژ بکات، پاشان
سوپاس و ستایشی خوا بکات و سلوات بدا له دیاری
پیغه مبهر (ﷺ) و نه و جا بلی: پهروه دگار تاک و ته نیاو نه رم و

(۳۹) أخرجه الترمذي والنسائي وابن ماجه.

سبحانك اللهم بهش پيئجه

نيان و ريزدارو به خشنديه، بيگردي و پاكي بو خواي
عمرشي مهن، منيش هر سوپاس و ستايشي په روهردگاري
جيهان دهکم، په روهردگارا؛ داواخوازي نه و هوکارانهم کهوا
سوژو ميهرو بهزهيي تو دهيننه جوښ و کانياوي
ليخوشبوون هلهدوقولين و دهخنه گهر، خوايه گيان بهدورو
پاريزراوم بکه له تاوان و گوناو خيرانداريشم بکه له سهرجهم
چاکه يهک و بمپاريزه له هه مو تاوانيك، خوايه گيان هيچ
گوناو تاوانيك مه هيله قه له مي ليخوشبوونت نه هيناييت
به سهريداو هه مو غم و خهفت و سه غله تيشم بره وينه روهو
دهروازو دهروم لي والابکه، خوايه گيان نه ي له هه مووان
به سوژو بهزهيي تر داواکارم هيچ پيوستيه کم نه هيلي گهر
په زامندي توي له سهر ييت مه گهر بوم به جي بگه يه نيت))

دوعای ههستان بوشه و نويز

۳۸ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ (رضي الله عنه) قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ (ﷺ) إِذَا
قَامَ مِنَ اللَّيْلِ يَتَهَجَّدُ قَالَ: اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ قِيمَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَنْ فِيهِنَّ، وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ
، وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ الْحَقُّ وَوَعْدُكَ حَقٌّ وَلِقَاؤُكَ حَقٌّ وَقَوْلُكَ حَقٌّ ،
وَالجَنَّةُ حَقٌّ وَالنَّارُ حَقٌّ وَالنَّبِيُّونَ حَقٌّ وَمُحَمَّدٌ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ
حَقٌّ ، اللَّهُمَّ لَكَ اسْلَمْتُ وَبِكَ أَمِنْتُ ، وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْكَ

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ بِهَشِّهِ بِبَيْتِهِ

أَنْبَتُ وَبِكَ خَاصَمْتُ ، وَالْيَكْ حَاكَمْتُ ، فَأَغْفِرْ لِي مَا قَدَمْتُ وَمَا
أَخْرَجْتُ وَمَا اسْرَرْتُ وَمَا أَعْلَنْتُ وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي ، أَنْتَ
الْمُقَدِّمُ وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا
بِاللَّهِ^(٤٠) .

واٲه: (عبداللہ)ی کوپی (عباس) - رھزای خویان لیبیت -
دھفرمویٲ: کاتی پیغھمبھری خوا(ﷺ) ھلدھستا بو
شھونویژ دھیفھرموو ((پھرھردگار! سوپاس و ستایش بو
توی راگرو بھدیھینھرو نورو رووناکی و خاوھنی
ئاسمانھکان و زھوی و نیوانیانھ، پھرھردگار! سوپاس و
ستایش بو تویھو توو پھیمان و دیدارو وتھو بھھشت و
ئاگرو پیغھمبھران و محمدو قیامھت راست و حھقن ،
پھرھردگار! جلھوی نھفسم بھتو سپاردووھو باوھرو پھناو
پشتیوان و گھرانھوھو داکوکیم و دادوھریم ھر بھتویھو
داواخوازم لھگوناهو تاوانی پاش و پیش و دیارو ئاشکراو
ئھوھشی تو دھیزانی ببوری، خویاھگیان توی پیشخھرو
دواخھری کردارو رھفتارھکان و تاک و تھنیاو بھھیزو تواناو
دھستھلأیت و کھس نی یھ ھاوتاو ھاوشانت بیٲ)) .

رواه البخاري^(٤٠)

دوعای سوژدهی تیلاوه

۳۹ - عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا : قَالَتْ : ((كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ) يَقُولُ فِي سَجُودِ الْقُرْآنِ : ((سَجْدٌ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ بِحَوْلِهِ وَقُوَّتِهِ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ))^(۴۱).

واته: خاتوو (عائشه) ی دایکی موسولمانان — رهزای خوای لیبیت - دهفهرمویت: پیئغه مبهری خوا(ﷺ) کړنووشی تیلاوهی قورئاندا دهیفه رموو: ((پوو خسارم کړنووشی برد بو ئه و زاته ی به دیهیناوه و گوی و چاوی پیئبه خشی به هیزو پشتیوانی خوئی و، بیگه ردو پیروزو بلندیست ئه و په روه ردگاره ی باشتین کردگاره)).

^(۴۱) رواه الخمسة الا ابن ماجه.

به‌شی شہ شہم

داوای لیخوشبوون

پله و پایہ‌ی داوای لیخوشبوون

له‌قورنانی پیروزدا

له‌سوونہ‌تی پاک و شیریندا

ده‌سته‌واژہ و شیوازی لیخوشبوون

شانزای لیخوشبوون

پله‌وپایه‌ی داوای لیخوشبوون

له‌قورنانی پیروزدا

۱ - په‌روه‌ردگار ده‌فرمویت: ﴿وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ، أُولَٰئِكَ جَزَاؤُهُمْ مَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَجَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ﴾ [آل عمران: ۱۳۵ — ۱۳۶].

واته: ((ئهوانه‌ش که‌تاوان یان گوناھیک ئه‌نجام ده‌دهن ، یاخود سته‌م له‌خویان ده‌که‌ن (دوایس به‌خویاندا دینه‌وه‌و سبزی) خوا دیته‌وه یادیان، ئه‌وسا داوای لیخوشبوون ده‌که‌ن، جاکئ هه‌یه که‌له‌گوناھان خوش بیټ جگه له‌خوا؟! هه‌روه‌ها له‌سه‌ر گوناھو تاوانیان به‌رده‌وام نابن، له‌کاتی‌کدا ده‌زانن (ئهو ته‌تاوانه))^(۱).

۲ - په‌روه‌ردگار ده‌فرمویت: ﴿وَاسْتَغْفِرِ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ [النساء: ۱۰۶].

^(۱) ته‌فسیری ئاسان : ۶۷.

واته: ((داوای لیخوشبوون له خوابکه ، چونکه بهراستی
 شه خوابه ههمیشه و بهردهوام لیخوشبوو میهره بانه))^(۱)

۳ - پهروهردگار دهفرمویت: ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ
 نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ [النساء: ۱۱۰].

واته: ((نهوهی خراپه یهک بکات (دژ به خه لکی) یان سته
 له خوی بکات له وه و دوا به خویدا بجیته وهو ، داوای
 لیخوشبوون له خوابکات شه خوابکه کی لیخوشبوو
 میهره بانی دستده که ویت))^(۲)

۴ - پهروهردگار دهفرمویت: ﴿وَأَنْ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا
 إِلَيْهِ﴾ [هود: ۳].

واته: ((هروهها (خه لکینه) ! داوای لیخوشبوون
 له پهروهردگارتان بکن ، له وهو دوا بگه ریته وه بولا ی))^(۳)

۵ - پهروهردگار دهفرمویت: ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ
 فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ﴾ [الأنفال: ۳۳].

واته: ((بیگومان خوی گه وره (به قسه ی شه وان ناکات)
 به لاو سزا نادات به سه ریاندا ، له کاتیکدا تو له ناویاندا بیت و
 (به نومیدی نهوهی که هه ندیکیان باوهر بهینن) ، هروهها

^(۲) تهفسیری ناسان: ۹۶.

^(۳) تهفسیری ناسان: ۹۶.

^(۴) تهفسیری ناسان: ۲۲۱.

سبحانک اللّهُمَّ بهشش شه شهه

خوايش سزادر نبييه له کاتيکدا شهوان داواي ليخوشبوون
بکن))^(۵).

۶ - پهروهردگار ده فهرمويت: ﴿فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلِّبِكُمْ وَمَثْوَاكُمْ﴾
[محمد: ۱۹].

واته: ((تهی ئینسان!! دهی کهواته چاک بزانه و دلنیا به
جگه له خوا هیچ خواهیه کی تر نیه، داواي ليخوشبوونی گونا
بو خوټ و ئیمانداران له پیاوان و نافرده تان هر له وبکه و
دلنیا به که خوا ده زانیت له روژدا به چی یه وه خه ریکن و،
له شه ویشدا له کوی ده حه وینه وه و نارام ده گرن، یا خود
ده زانیت چی ده کهن له دنیا داو، ده ره نجامه که شی له قیامه تدا
چونه))^(۶).

۷ - پهروهردگار ده فهرمويت: ﴿فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ
غَفَّارًا، وَيُمِدُّكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَيَجْعَلْ لَكُمْ جَنَّاتٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ
أَنْهَارًا﴾ [نوح: ۱۱ - ۱۲].

واته: ((به ردهوام پیم ده گوتن: ئیوه داواي ليخوشبوون
له پهروهردگار تان بکن چونکه به راستی شه و زاتیکی
ليخوشبووه و باران تان به لیژمه و خوړه م بو ده بارینیت و مال و

^(۵) ته فسیری ئاسان: ۱۸۰.

^(۶) ته فسیری ئاسان: ۵۰۸.

سَبْحَانَكَ اللَّهُمَّ به شش شه شه شه

سامان و نه ته وه تان پی دهبه خشیت ، هاوړی له گهل باخ و
باخاندا، رووبارو چه م و جوگه تان بو به دی دهینیت))^(۷)

۸ - په روهر دگار ده فرمویت: ﴿لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ
وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ، الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا
عَذَابَ النَّارِ، الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ وَالْمُنْفِقِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ
بِالْأَسْحَارِ﴾ [ال عمران : ۱۵ . ۱۷].

واته: ((بو نه وانهی پاریزکارو خواناسن ، لای
په روهر دگاریان باخه کانی به هه شت ناماده یه بو یان که:
چه نده ها رووبار به ژیر دره ختسه کانیداو به به رده م
کو شکه کانیدا ده پوات، هاوړی له گهل ژیانی نه پراوه له گهل
هاوسه رانی پاکیزه داو به دهم هه ستکردنی به رده وام
به پرمه نده دی په روهر دگاری نازیز، بیگومان نه و خواجه بینایه
به به نده کانی ، نه وانهی که ده لاین : په روهر دگارا؛ به راستی
نیمه نیمان و باوهر مان هیناوه، وه له گونا هه کانتان خوش
بیه و له ناگری دوزه خ بمانپاریزه، نه و نیماندارانه ی نه مه
سیفه تیانه خوگرو نارامگرن له به رامبهر ناسوړو
ناخوشیبه کانی ژیانه وه ، راستگوو خواجه رستن ، مال و سامان
دبه خشنو ، له به ره به یانسه کاندا داوای لیخوش بوون

^(۷) ته فسیری ناسان: ۵۷۰ . ۵۷۱.

سبحانك اللهم بهشش شه شه شه

له پهروهردگاريان دهكهن چونكه وا ههستهدهكهن كه وهك
پيويست خواپه رستيان نه كردهوه))^(۸).

۹ - پهروهردگار ده فهرمويت: ﴿فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ
كَانَ تَوَّابًا﴾ [النصر: ۳].

واته: ((نهوسا ئيترتو سوپاس و ستايشي پهروهردگارت
بكهو داواي ليخوشبووني لي بكه، چونكه بهراستي خوا زور
چاوپوشي دهكات و تهوبه وهرگره))^(۹).

پله وپايه ي ليخوشبوون له سونده تي

پاك و شيريندا

۱ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رضي الله عنه) قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صلى الله عليه وسلم) يَقُولُ:
((وَاللَّهِ إِنِّي لَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ فِي الْيَوْمِ أَكْثَرَ مِنْ سَبْعِينَ
مَرَّةً))^(۱۰).

واته: (ابي هريره) - رهزاي خواي لبييت - ده فهرمويت:
گوي بيستي پيغه مبهري خوا بسووم (صلى الله عليه وسلم) ده يفه رموو:
(سوینديت به پهروهردگار من له روژيکدا زياد له حه فتاجار
داواي ليخوشبوون ده کهم له پهروهردگارم)).

^(۸) ته فسيري ناسان: ۵۲. ۵۱.

^(۹) ته فسيري ناسان: ۶۰۲.

^(۱۰) رواه البخاري والترمذي.

سبحانك اللهم بهشش شه شه

٢ - وَعَنْ الْأَعَزِّ الْمُرْنِيِّ (رضي الله عنه) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ):
((أَنْتَ لِيَعْنَانُ عَلَى قَلْبِي حَتَّى اسْتَغْفِرَ اللَّهُ فِي الْيَوْمِ مِائَةَ
مَرَّةٍ))^(١١)

واته: (اعزى (مرنى) - رهزای خوی لیبیت . له پیغه مبهری
خواوه (رضي الله عنه) ده گپریته وه، ده فهرمویت: ((هه ندیک جار دلیم
په رده یهک ده گپریت به سه ریدا هه تا سه دجار داوای
لیخوشبوون ده کم نه و جا نه و په رده یه هه لده گپریت)).

٣ - وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ (رضي الله عنه) قَالَ: كُنَّا نَعْدُ لِرَسُولِ اللَّهِ (ﷺ) فِي
الْمَجْلِسِ الْوَاحِدِ مِائَةَ مَرَّةٍ: ((رَبِّ اغْفِرْ لِي وَتُبَّ عَلَيَّ إِنَّكَ أَنْتَ
الْتَّوَابُ الرَّحِيمُ))^(١٢)

واته: (ابن عمر) . رهزای خویان لیبیت . ده فهرمویت :
جاری وا هه بوو له یهک کوړو دانیشتنی پیغه مبهری خواوا
(رضي الله عنه) سه د جار ده یفه رموو: (په روه ردگارا! لیم ببوره و بم
به خشه چونکه هر تو لیخوشبووی به سوړو میهره بانیت)).

٤ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رضي الله عنه) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ):
((وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَوْ لَمْ تَذُنُّوا لَذَهَبَ اللَّهُ تَعَالَى بِكُمْ وَجَاءَ
بِقَوْمٍ يُذُنُّونَ فَيَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ تَعَالَى فَيَغْفِرَ لَهُمْ))^(١٣)

^(١١) أخرجه مسلم وأبو داود.

^(١٢) رواه أبو داود والترمذي وقال: حديث حسن صحيح.

^(١٣) رواه مسلم.

سبحانك اللهم بهشش شه شه

واته: (ابی هریره) - رهزای خِوای لیبیت - له پیغهمبهری
خواوه (ﷺ) دهگیریتته وه ؛ دهفرمویت: ((سویندم بهوهی
گیانی منی بهدهسته گهر گوناھو تاوان نهکهن ئهوا خِوای
گهوره لهناوتان دهبات و گروو کومه لیکي دی دهینیت
گوناھو تاوان بکهن و ، دواتر داوای لیخوشبوون بکهن و
پهروهردگاریش لیان ببوریت)).

۵ - عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ (رضي الله عنه) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ):
((مَا أَصْرًا مَنِ اسْتَعْفَرَ فِي الْيَوْمِ سَبْعِينَ مَرَّةً))^(۱۴).

واته: (ابی بکری (صدیق) - رهزای خِوای لیبیت -
له پیغهمبهری خواوه (ﷺ) دهگیریتته وه ؛ دهفرمویت: ((چهند
سوورو داکوکی کاره ئهوهی لهروژیکدا چهفتا جار داوای
لیخوشبوون دهکات لهپهروهردگارکهی)).

۶ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رضي الله عنه) عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (ﷺ) قَالَ: ((أَنَّ
الْعَبْدَ إِذَا أَخْطَأَ خَطِيئَةً نَكَتَتْ فِي قَلْبِهِ نَكْتَةً فَإِنْ هُوَ جَزَعٌ
وَاسْتَعْفَرَ صَقَلَتْ فَإِنْ عَادَ زِيدَ فِيهَا حَتَّى تَعْلُوَ قَلْبُهُ فَذَلِكَ الرَّأْيُ
الَّذِي ذَكَرَ اللَّهُ تَعَالَى: ﴿كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَى قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ﴾^(۱۵).

واته: (ابی هریره) - رهزای خِوای لیبیت - له پیغهمبهری
خواوه (ﷺ) دهگیریتته وه ؛ دهفرمویت: ((هه رکاتیك بهندهیهك

(۱۴) اخرجه ابوداود و الترمذي.

(۱۵) اخرجه الترمذي وقال حسن صحيح والنسائي وغيرهما.

گوناگو و تاوانیکی ئه نجامدا خالیکی رهش له سهه دلی دروست ده بییت ؛ خوئه گهر پاچله کی و خیرا داوای لیخوشبوونی کرد ئه واپاک و بیگه ده بییت ، به لام نه گهر گه پرایه وه سهه ری بهرده و ام خاله ره شه که زیاد ده کات و هه تا دلی ده ته نیته وه و پهرده یه کی یه کپارچه یی رهش دلی داده پوشییت ، ئه مهش به (ران) ناوره دکراوه له قورئاندا کاتی پهروه ردگار ده فه رموییت: (نه خیر ، وانی یه (ئو نه فامانه تیئاگه و داناچله کی) به لکو دلایان ژهنگی هیئاوه و چلکی گوناگه دایپوشیوه له سهه رنجامی ئه وکارو کرده وانسه که ده یانکرد))^(۱۶)

۷ - وَعَنْ أَنَسٍ (رضی الله عنه) قَالَ: قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (ﷺ) يَقُولُ: ((قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا ابْنَ آدَمَ إِنَّكَ مَا دَعَوْتَنِي وَرَجَوْتَنِي غَفَرْتُ لَكَ مَا كَانَ مِنْكَ وَلَا أْبَالِي ، يَا ابْنَ آدَمَ لَوْ بَلَغَتْ ذُنُوبُكَ عَنَانَ السَّمَاءِ ثُمَّ اسْتَغْفَرْتَنِي غَفَرْتُ لَكَ ، يَا ابْنَ آدَمَ لَوْ أَتَيْتَنِي بِقُرَابِ الْأَرْضِ خَطِيئًا ثُمَّ أَتَيْتَنِي لَا تُشْرِكُ بِي شَيْئًا لَا تَيْتِكَ بِقُرَابِهَا مَغْفِرَةً))^(۱۷)

واته: (انس) - رهزای خوای لی بییت - ده فه رموییت : گوئی بیستی پیغه مبهه ری خوا بووم ده یفه رموو: پهروه ردگار ده فه رموییت: ئه ی نه وه ی ئاده م هه ر کاتیک نزاودوعاو

^(۱۶) ته فسیری ئاسان: ۵۸۸.

^(۱۷) رواه الترمذي وقال حديث حسن .

سبحانك اللهم بهشش شه شه

خوازياربيت نهوا له سه رجه م گونا هو تاوانه كانت ده بوورم و
باكم ني يه ، نهى نه وهى نادم گهر گونا هه كانت به نه نذازهى
گه واله هه وره كانى ناسمان بيت و نه مپه راوپه رى گرتبيت
به ممرجيك داواى ليخوشبوونم لى بكهى ليت ده بوورم ، نهى
نه وهى نادم گهر به نه نذازهى خول و خاكى سه رزه وهى گونا ه
بكهيت و به و حاله وه بگه ربيت ه وه لام به ممرجيك ها وه لم بو
پهيدا نه كهيت نهوا به و نه نذازهيه ليخوشبوونت بو ده خمه
گهرو ناميزى ميهرو سوژت بو والا ده كه م)) .

۸ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ (رضي الله عنه) قَالَ: ((مَنْ لَزِمَ الْأَسْتِغْفَارَ
جَعَلَ لَهُ مِنْ كُلِّ هَمٍّ فَرَجًا ، وَمِنْ كُلِّ ضِيقٍ مَخْرَجًا ، وَرَزَقَهُ مِنْ
حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ)) (۱۸)

واته: (عبدالله) ي كورى (عباس) - رهزاي خويان لبيت -
ده فه رمويت: ((نه وهى په يوه ستي ليخوشبوون بيت
په روه ردگار له هه موو غه م و په ژاره و ناستهنگ و گرفتيك
قوتارى ده كات و له لايه كه وه رزق و روزه و بژيوى ده دات
خوى هه رگيز په ي پيى نه برديت)) .

۹ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَشِيرٍ (رضي الله عنه) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ):
((طُوبَى لِمَنْ وَجَدَ فِي صَحِيفَتِهِ اسْتِغْفَارًا كَثِيرًا)) (۱۹)

(۱۸) رواه ابوداود والنسائي وابن ماجه والحاكم وقال: صحيح الاسناد.

(۱۹) رواه النووي في سنن ابن ماجه باسناد جيد.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ بِهَشَى شَهْشَمِ

واته: (عبداللہ) ی کوری (بشیر) رھزای خوای لیبیت -
لہ پیغہ مبهری خواوہ (ﷺ) دہ گپرتھوہ؛ دہ فہرمویت:
(خوشحالی بوئوہی لہ نامہی کردارو رھفتارہ کانیدا داوای
لیخوشبوون و بیوہی زور بہدی دھکات)).

دہستہ واژہو چونیہ تی داوای لیخوشبوون

۱ - عَنْ ثَوْبَانَ (رضی اللہ عنہ) قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) إِذَا انْصَرَفَ مِنْ صَلَاتِهِ اسْتَغْفِرُ اللَّهَ ثَلَاثًا وَقَالَ: ((اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ وَمَنْكَ السَّلَامُ تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ)). قِيلَ لِلأَوْزَاعِيِّ وَهُوَ أَحَدُ رُوَاتِهِ كَيْفَ اسْتَغْفَرِ؟ قَالَ: يَقُولُ: اسْتَغْفِرُ اللَّهَ، اسْتَغْفِرُ اللَّهَ)) (۲۰).

واته: (ثوبان) - رھزای خوای لیبیت - دہ فہرمویت:
ھہرکاتیک پیغہ مبهری خوا (ﷺ) لہ نویژتھواو ببوایہ سی جار
داوای لیخوشبوونی دھ کردو دہیفہرموو: ((پہروردگارا؛ تو
خوت ناشتی و سہرچاوہ کہیتی، بہرزو پیروزو بالابیت ئہی
خاوہن شکومہندو ریژداریی)). (اوزاعی) ییش یہ کیکہ
لہ فہرموودہ گپرہرہوہ کان لییان پرسی: چوون داوای
لیخوشبوون بکہین؟ فہرمووی بلین: پھروردگارا لیم ببورہ..
پہروردگارا لیم ببورہ)).

(۲۰) رواہ مسلم.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ بِهَشْرِ شَهْرِهِم

۲ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) يُكْتَرُ أَنْ يَقُولَ قَبْلَ مَوْتِهِ: ((سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ اسْتَغْفِرِ اللَّهُ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ))^(۲۱).

واته: خاتوو (عائشه) ی دایکی موسولمانان — رهزای خوای لیبیت — دهفهرمویت: پیغهمبهری خوا (ﷺ) بهر لهوادهی کوچی دواپی بهبهردهوامی دهیغهموو: ((بیگردی و پاکی و سوپاس و ستایش بو پهروردگار و داوای لیخوشبوون و گیرابوونی تهوبه ی لیدهکهم)).

۳ - وَعَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ (رضی الله عنه) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) مَنْ قَالَ: ((اسْتَغْفِرِ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ)) غُفِرَتْ ذُنُوبُهُ وَإِنْ كَانَ قَدْ فَرَّ مِنَ الرَّحْفِ^(۲۲).

واته: (ابن مسعود) — رهزای خوای لیبیت . له پیغهمبهری خواوه (ﷺ) دهگیریتتهوه؛ دهفهرمویت: نهوهی بلیت: ((داوای لیخوشبوون دهکهم له پهرورهرداری تاک و ته نیاو زیندو ریگخهری کاروباری بهندهکان و تهوبه شم ههر بولای نهوه ، نهوا خوای گهوره له گوناهاو تاوانهکانی دهبووریت گهر له مهیدانی جهنگ و غهزاشدا هلهاتبیت)).

^(۲۱) متفق علیه.

^(۲۲) رواه ابوداود والترمذي والحاكم وقال حديث صحيح على شرط

البخاري ومسلم.

سبحانك اللهم بهشاش شه شه

٤ - وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ (رضي الله عنه) قَالَ: كُنَّا نَعُدُّ لِرَسُولِ اللَّهِ (ﷺ) فِي الْمَجْلِسِ الْوَاحِدِ مِائَةَ مَرَّةٍ: ((رَبِّ اغْفِرْ لِي وَتُبْ عَلَيَّ إِنَّكَ أَنْتَ الثَّوَابُ الرَّحِيمُ))^(٢٣).

واته: (ابن عمر) - رهزای خویان لیبیت - دهفهرمویت: له کوپو دانیشتنی پیغمبهری خوادا (ﷺ) سهد جار دهیفرموو: (پهروه دگارا؛ بمبه خشه و لیم بیوره به پراستی هه رتوی لیخوشبووی به سوژو میهرو به زهی)) .

شانزای لیخوشبوون

٥ - عَنْ شَدَادِ بْنِ أَوْسٍ (رضي الله عنه) عَنِ النَّبِيِّ قَالَ: ((سَيِّدِ الْأَسْتَغْفَارِ أَنْ يَقُولَ الْعَبْدُ ((اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ ، وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ ، أُبُوءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ ، وَأُبُوءُ بِذَنْبِي فَاغْفِرْ لِي فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ)) مَنْ قَالَهَا بِالنَّهَارِ مُوقِنًا بِهَا فَمَاتَ مِنْ يَوْمِهِ قَبْلَ أَنْ يَمْسِيَ فَهُوَ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَمَنْ قَالَهَا مِنَ اللَّيْلِ وَهُوَ مُوقِنٌ بِهَا فَمَاتَ قَبْلَ أَنْ يُصْبِحَ فَهُوَ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ))^(٢٤).

واته: (شدادی کوپی (اوس) - رهزای خوی لیبیت - له پیغمبهری خواوه (ﷺ) ده گپریته وه؛ ده فهرمویت:

^(٢٣) رواه أبو داود والترمذي وقال حديث حسن صحيح.

^(٢٤) رواه البخاري.

بهشی جهوتهم

سلاواتدان لهدياري پيغهمبهر (ﷺ)

پيويستی سلاواتدان لهدياري پيغهمبهر (ﷺ) لهکاتی

ناوبردنيدا لهکورو دانيشتنهکاندا.

نهجرو پاداشتی سلاواتدان لهدياري پيغهمبهر (ﷺ)

دهستهواژهی سلاواتدان لهدياري پيغهمبهر (ﷺ)

سبحانك اللهم به شش ده ونهم

سلاواتيشى نهدا لهديارى پيغهمبهر (ﷺ)؛ هر بويه
پيغهمبهرى خوا (ﷺ) فهرمووى: نهو پياوه پهله يکرد)) پاشان
بانگى کردو پيى وت: — يان بهوانى ديكه ي وت — :
(هرکاتيك يه کيکتان نويزى کرد با به سوپاس و ستايشى
په روهر دگار هکيه دهست پي بکات و ، نجا سلاوات بدات
لهديارى پيغهمبهر و دواتریش ههر نزاو دوعايه کي ديكه ي
کرد سه ربهست و نازاده)).

۳ - وَعَنْ عُمَرَ (رضي الله عنه) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) : ((الدُّعَاءُ
مَوْقُوفٌ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا يَصْعَدُ حَتَّى يُصَلِّيَ عَلَيَّ فَلَا
تَجْعَلُونِي كَقَدْحِ الرَّأكِبِ صَلَّوْا عَلَيَّ أَوَّلَ الدُّعَاءِ وَوَسَطَهُ
وَأَخِرَهُ)) (۱)

واته: (عمر) - رهزای خواى ليبيت - له پيغهمبهرى خواوه
(ﷺ) ده گيريته وه؛ ده فهرمويت: نزاو دوعا له نيوان ناسمان و
زهويدا راده وه ستييت و بهرزنابيته وه ههتا سلاوات نهدا
لهديارى من و، به چه شنى نهو قامچييه م لي مهکن به دهستی
سوار چاکه وه يه وه ههتا به نه سپه که يدا نه کيشى ناکه ويته
بزاوت و رويشتن ، بويه له سه رهتا و ناوه راست و دوايى نزاو
دوعادا سلاوات بدن لهديارم)).

۴ - وَعَنْ أُوسَيْ بْنِ أُوسٍ (رضي الله عنه) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) :
إِنَّ أَفْضَلَ أَيَّامِكُمْ يَوْمَ الْجُمُعَةِ فَأَكْثَرُوا عَلَيَّ الصَّلَاةَ فِيهِ ، فَإِنَّ

(۱) اخبره الترمذي موقوفاً على عمرو ورفعاه رزين.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ به شش خه ونه م

صَلَاتِكُمْ مَعْرُوضَةً عَلَيَّ ، قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَكَيْفَ تُعْرَضُ صَلَاتُنَا عَلَيْكَ وَقَدْ أَرَمْتَ - أَي صَرْتُ رَمَمًا - قَالَ يَقُولُ بَلَيْتُ قَالَ: إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَ عَلَى الْأَرْضِ أَجْسَادَ الْأَنْبِيَاءِ))^(٤).

واته: (اوس) ی کوپی (اوس) - رهزای خوای لیبیت - له پیغه مبهری خواوه (ﷺ) ده گپریته وه ، ده فهرمویت: (باشترین روژتان روژانی ههینی یه ، بویه داواخوازم پتر سلوات بدن له دیارم و، له ورورژدها سلواته کانتان ده خریته پرو و بهدی ده کم)) یارانیش پرسیان: ئه ی پیغه مبهری خوا (ﷺ) ئاخو چون سلواتی ئیمه بهدی ده کهیت له کاتیکدا جهسته ی تو له ژیر خاکدایه وه ده بیت به خاک و خول؟! پیغه مبهری خواش (ﷺ) فه رموی: په روه ردگار یاساغی کردووه زهوی جهسته و لاشه ی پیغه مبهران برزینی و تیا به ریت)) .

٥ - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رضي الله عنه) قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) : ((لَا تَجْعَلُوا قَبْرِي عَيْدًا وَصَلُّوا عَلَيَّ فَإِنَّ صَلَاتِكُمْ تُبَلِّغُنِي حَيْثُ كُنْتُمْ))^(٥).

واته: (ابی هریره) - رهزای خوای لیبیت - له پیغه مبهری خواوه (ﷺ) ده گپریته وه ؛ ده فهرمویت: گوړه کم مه کهن به مه نزلئ سه فاو سهیران و شادیی و ماته مینی جه ژنانه به لکو

^(٤) رواه ابوداود باسناد صحیح.

^(٥) رواه ابوداود باسناد صحیح.

نه جرو پاداشتی سلاواتدان له دیاری

پیغه مبهەر (ﷺ)

۱ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ (رضي الله عنه) أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ (ﷺ) يَقُولُ : ((مَنْ صَلَّى عَلَيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ بِهَا عَشْرًا))^(۱۰).

واته: (عبدالله) ی کورپی (عمرو) ی کورپی (عاص) رهزای خویان لیبیت - له پیغه مبهری خواوه (ﷺ) ده گپریته وه ده فهرمویت: ((نه وهی سهلاواتیک بدات له دیارم په روه ردگار له بهرامبهردا ده سلاوات ده دات له سهری)).

۲ - عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ (رضي الله عنه) أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (ﷺ) قَالَ: ((أَوْلَى النَّاسِ بِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَكْثَرُهُمْ صَلَاةً))^(۱۱).

واته: (ابن مسعود) - رهزای خوی لیبیت - له پیغه مبهری خواوه (ﷺ) ده گپریته وه؛ ده فهرمویت: ((نزیکتین که سیک له منه وه به وهی شه فاعه تی بو بکه م و له کوپو دانیشستنی منه وه نزیک بیت نه وه یه پتر سلاوات بدات له دیارم)).

۳ - عَنْ أَبِي طَلْحَةَ الْأَنْصَارِيِّ قَالَ: اصْبَحَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) يَوْمًا طَيِّبَ النَّفْسِ يَرَى فِي وَجْهِهِ الْبُشْرَ)) قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ

^(۱۰) رواه مسلم.

^(۱۱) قال الترمذي حديث حسن.

سَبَّحَانَكَ اللَّهُمَّ به شش ده و نهم
 اصْبَحْتَ الْيَوْمَ طَيِّبَ النَّفْسِ يَرَى فِي وَجْهِكَ الْبِشْرَ ، قَالَ :
 ((اَجَلْ اَتَانِي اَنْ مِنْ رَبِّي عَزَّوَجَلَّ فَقَالَ : مَنْ صَلَّى عَلَيْكَ مِنْ
 اُمَّتِكَ وَرَفَعَ لَهُ عَشْرَ دَرَجَاتٍ وَرَدَّ عَلَيْهِ مِثْلَهَا)) (۱۲)

واته: (ابى طلحة)ى (انصارى) - رهزای خواى لیبیت -
 ده فہرمویت: روزیکیان پیغہمبہری خوا (ﷺ) بہ پروویہ کی
 گہش و شادہوہ بہ دہرکہوت و یارانیش پرسیان: ئہی
 پیغہمبہری خوا (ﷺ) ئہمرو پرووگہش و شاد بہ دہر
 دہکہویت، فہرموی: بہلی؛ پہیامبہری پہرودگارم پیی
 راگہ یاندم: ئہوہی لہنہتہوہکہت سلأواتیک بدات لہدیارت
 پہرودگار دہ چاکہی بو تومار دہکات و دہ خراپہ شہی
 دہسپرتہوہو دہ پلہش بہرزو بلندی دہکات و ہاوچہ شہنی
 سلأواتہ کہ شہی و ہلام دہدریتہوہ)) .

٤ - وَعَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ (رضي الله عنه) قَالَ: اتَيْتُ النَّبِيَّ (ﷺ)
 وَهُوَ سَاجِدٌ ، فَأَطَالَ السُّجُودَ ، قَالَ : ((اَتَانِي جَبْرِيْلُ قَالَ : مَنْ
 صَلَّى عَلَيْكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ ، وَمَنْ سَلَّمَ عَلَيْكَ سَلِمَتْ عَلَيْهِ ،
 فَسَجَدْتُ لِلَّهِ شُكْرًا)) (۱۳)

واته: (عبدالرحمن)ى کورپی (عوف) - رهزای خواى لیبیت -
 دہ فہرمویت : ہاتم بو خزمہتی پیغہمبہری خوا (ﷺ) و

(۱۲) رواه الامام احمد وقال ابن كثير وهذا اسناد جيد.

(۱۳) رواه احمد والحاكم وقال صحيح الاسناد وقال الشيخ الالباني

حديث صحيح لطرقه وشواهدہ.

سبحانك اللهم بهشش ههوتهم

له كرنوش دابوو، زوری خایاندو پاشان فهرموی:
(جوبره نیل هات و وتی: ئه وهی سلأواتیک بدات له دیارت
سلأواتیک دهدهم له سهری و ئه وهشی سلأوت لی بکات سلأوی
لیده کهم، منیش له شوکرو سوپاسی په روهردگارد ا کرنوشم
برد)).

۵ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ): ((مَنْ
صَلَّى عَلَيَّ أَوْ سَأَلَ لِي الْوَسِيلَةَ حَقَّتْ عَلَيْهِ شَفَاعَتِي يَوْمَ
الْقِيَامَةِ))^(۱۴).

واته: (عبدالله) ی کورپی (عمرو) - رهزای خوای لیبیت -
له پیغه مبهری خواوه (ﷺ) ده گپریته وه؛ ده فهرمویت: ((ئه وهی
سلأوات بدا له دیارم یان داواخوازی پله و پایه ی تایبته بیت
بوم بیگومان شه فاعه تم مسوگه ر ده کات له روژی قیامه تدا)).

۶ - وَعَنْ أَبِي الدرداء (رضي الله عنه) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ):
((مَنْ صَلَّى عَلَيَّ حِينَ يُصْبِحُ عَشْرًا وَحِينَ يُمَسِّي عَشْرًا
ادركته شفاعتي يوم القيامة))^(۱۵).

واته: (ابی الدرداء) - رهزای خوای لیبیت - له پیغه مبهری
خواوه (ﷺ) ده گپریته وه؛ ده فهرمویت: ((ئه وهی به یانیان و
ئیواران ده سلأوات بدات له دیارم ئه و شه فاعه تم فریای
ده که ویت له روژی قیامه تدا)).

^(۱۴) قال الشيخ الالباني الحديث صحيح.

^(۱۵) رواه الطبراني.

دهسته واژه‌گانی سلاواتدان له‌دیاری

پیغه‌مبهر (ﷺ)

۱ - عَنْ أَبِي مُحَمَّدٍ كَعْبِ بْنِ عَجْرَةَ (رضي الله عنه) قَالَ: خَرَجَ عَلَيْنَا النَّبِيُّ (ﷺ) فَقُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ قَدْ عَلِمْنَا كَيْفَ نُسَلِّمُ عَلَيْكَ فَكَيْفَ نُصَلِّي عَلَيْكَ؟ قَالَ: قُولُوا: ((اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَآلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ؛ اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ))^(۱۶).

واته: ابی محمد (کعب) ی کوری (عجره) - رهزای خوای لیبیت - ده‌فرمویت: پیغه‌مبهری خوا (ﷺ) هات بو لامان و ئیمه‌ش و تمان: ئه‌ی پیغه‌مبهری خوا (ﷺ) ده‌زانین چوَن سه‌لامت لی‌بکه‌ین ، به‌لام ده‌مانه‌ویت بزانی به‌چ شیوه‌یه‌ک سلاوات بده‌یت له‌دیارت؟ فرموی بلین: په‌روه‌ردگارا؛ سلاوات بده له (محمد) و خاوخیزانی به‌چه‌شنی سلاوات دانت له (ابراهیم) و خاوخیزانی؛ به‌راستی هر توی به‌سوژو پایه‌دارو ریزداری شکومه‌ند، په‌روه‌ردگارا؛ فه‌رو چاکه دابارینه به‌سه‌ر (محمد) و خاوخیزانیدا به‌چه‌شنی دابارینی

^(۱۶) متفق علیه.

سبحانك اللهم بهشی دهونتم

فهرو چاكه بهسهر (ابراهيم) و خاوخيڙانى دا بهراستى توئى
بهسوزو پايهدارو ريڙدارى شكومه ندى).

۲ - وَعَنْ أَبِي حَمِيدٍ السَّاعِدِيِّ (رضي الله عنه) : قَالَوا يَا رَسُولَ اللَّهِ
كَيْفَ نُصَلِّي عَلَيْكَ؟ قَالَ: ((قُولُوا: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ
وَعَلَى أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَبَارَكْ عَلَى
مُحَمَّدٍ وَعَلَى أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ
حَمِيدٌ مَجِيدٌ)) (۱۷).

واته: (ابى سعيد) ي (ساعدى) - رهزاي خواى ليبيت -
دهفهرمويت: ياران پرسىيان نهى پيغه مبهري خوا (رضي الله عنه) چون
سلاوات بدهين لهديارت؟ فهرمووى بليين: پهروهردگار!
سلاوات بده لهديارى محمديو خيڙانو وهچهكانى بهچهشنى
سلاوات دان لهديارى (ابراهيم) و فهرو پتريى و پيروئى
دابارينه بو سهر محمديو خيڙانو وهچهكانى بهچهشنى فهرو
پتريى و پيروئى بو (ابراهيم)؛ بهراستى ههرو تو بهسوزو
پايهدارو ريڙدارى شكومه ندى).

۳ - وَعَنْ أَبِي مَسْعُودٍ الْبَدْرِيِّ (رضي الله عنه) قَالَ اتَانَا رَسُولُ اللَّهِ
(ﷺ) وَنَحْنُ فِي مَجْلِسِ سَعْدِ بْنِ عُبَادَةَ (رضي الله عنه) فَقَالَ لَهُ بَشِيرُ بْنُ
سَعْدٍ أَمَرْنَا اللَّهَ أَنْ نُصَلِّيَ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ (ﷺ) فَكَيْفَ
نُصَلِّي عَلَيْكَ؟ فَسَكَتَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) حَتَّى تَمَنَيْنَا أَنَّهُ لَمْ
يَسْأَلْهُ ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ): ((قُولُوا: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ

(۱۷) متفق عليه.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ بِعَشْرِ حَوْتِهِمْ

وَعَلَىٰ آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَبَارَكْتَ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ
وَعَلَىٰ آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ،
وَالسَّلَامُ كَمَا قَدْ عَلِمْتُمْ))^(۱۸).

واته: ابی مسعود) ی (بدری) - رهزای خوای لیبیت -
ده‌فهرمویت: کوریکمان به‌ستبوو له‌مالی (سعد) ی کوری
(عباده) و پیغه‌مبه‌ری خوا(ﷺ) هات بؤلامان و (بشیر) ی کوری
(سعد) وتی: ئە‌ی پیغه‌مبه‌ری خوا(ﷺ) په‌روه‌ردگارمان
فهرمانی پیداوین سلّوات بده‌ین له‌دیارت چۆن سلّوات
بده‌ین له‌دیارت؟ پیغه‌مبه‌ری خواش(ﷺ) بیده‌نگ بوو
به‌چه‌شنی خوازیاربووین (بشیر) ئە‌و پرسیاره‌ی لی‌نه‌کردایه،
پاشان پیغه‌مبه‌ر(ﷺ) فهرمووی: بلین: په‌روه‌ردگارا؛ سلّوات
بده‌ له‌دیاری (محمد) و خاوخیزانی به‌چه‌شنی سلّوات
له‌دیاری (ابراهیم) و، پیروزو فه‌رو پتریی بکه (محمد) و
خاوخیزانی به‌چه‌شنی پیروزو پتریی و فه‌رداری (ابراهیم)
به‌راستی هه‌ر تو به‌سو‌زو پایه‌دارو ری‌زدارو شکومه‌ندی)) .

۴ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ (رضي الله عنه) قَالَ: إِذَا صَلَّيْتُمْ عَلَيَّ
رَسُولَ اللَّهِ (ﷺ) فَأَحْسِنُوا الصَّلَاةَ فَإِنَّكُمْ لَا تَذَرُونِي لَعَلَّ ذَلِكَ
يُغْرَضَ عَلَيْهِ قَالُوا لَهُ فَعَلِمْنَا قَالَ ، قُولُوا: ((اللَّهُمَّ اجْعَلْ
صَلَوَاتِكَ وَرَحْمَتِكَ وَبَرَكَاتِكَ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ ، وَآمَامِ
الْمُتَّقِينَ ، وَخَاتَمِ النَّبِيِّينَ مُحَمَّدِ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ وَآمَامِ الْخَيْرِ ،

^(۱۸) رواه مسلم.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ بِرَبِّهِمْ حَسْبُ وَنَعْمَ
 وَقَائِدَ الْخَيْرِ ، وَرَسُولَ الرَّحْمَةِ . اللَّهُمَّ ابْعَثْهُ مَقَامًا يُعْطِيهِ بِهِ
 الْأَوْلُونَ ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ
 عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَآلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ . اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى
 مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَآلِ إِبْرَاهِيمَ
 إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ))^(۱۹) .

واته: (عبدالله)ی کوپی (مسعود) - رهزای خوای لیبیت -
 ده فهرمویت: کاتیک سلاواتاندا له دیاری پیغه مبهری
 خوا(ﷺ) به جواترین شیواز بیخه نه پوو چونکه ده گونجیت
 راسته و خو به دی بکات و بوی بخریته پوو، ناماده بووانیش
 پرسیان: به لکو فیрман بکهیت چوَن سلاوات بدهین له دیاری
 پیغه مبهر (ﷺ)؟ فهرمووی بلین: پهروه ردگارا؛ سلاوات و
 به زهی و فهرو پیروزیت ببارینه به سهر گه و ره و سهر داری
 پیغه مبهران و پیشه وای خواناسان و کوتا و دوا پرشته ی
 پیغه مبهرایه تی (محمد)ی بهنده و پیغه مبهرت که و پیشه و او
 پیشه نگی خیر و چاکه و سوزو به زهی یه . پهروه ردگارا؛
 پله و پایه یه کی پیببه خشه پیشینه کانی یه که م سهریان
 سور بمینیت و دلیان بیته وه یه ، پهروه ردگارا؛ سلاوات بده
 له (محمد) و خاوخیزانی به چه شنی سلاوات له (ابراهیم) و
 خاوخیزانی به راستی هر تو به سوزو پایه دارو ریزدارو
 شکومه ندی، پهروه ردگارا؛ فهرو پیروزی و پتری دابارینه

^(۱۹) رواه ابن ماجه.

سبحانك اللهم به شش ده وتكم

به سهر (محمد) و خاوخیزانی به چه شنی فهرو
پیروزداریکردنی (ابراهیم) و خاوخیزانی به راستی هه ر تو
به سوزو پایه دارو ریزداری شکومه ندی)) .

۵ - وَعَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَمْرٍو (رضی الله عنه) قَالَ ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) :
اتى رسول الله رجل حتى جلس بين يديه فقال: يا رسول
الله: أما السلام عليك فقد عرفناه ، وأما الصلاة فأخبرنا بها
كيف نصلي عليك؟ قال: فصمت رسول الله (ﷺ) حتى ودنا
ان الرجل الذي سأله لم يسأله ثم قال: ((إذا صليتم عليّ
فقولوا: [اللهم صل على محمد النبي الأمي وعلى آل محمد ،
كما صليت على إبراهيم وآل إبراهيم وبارك على محمد النبي
الأمي ، وعلى آل محمد ، كما باركت على إبراهيم وعلى آل
إبراهيم أنك حميد مجيد])^(۲۰) .

وات: (عقبه) ی کوری (عمرو) - رهزای خواى لیبیت -
ده فهرمویت: پیاویک هات بو خزمه تی پیغه مبهری خواو
له به رده میدا دانیشنت و پرسى: نهی پیغه مبهری خوا ده زانین
چون سه لامت لی بکهین به لام چونیه تی سلاوات دانمان فیبرکه
هه تا سلاوات بدهین له دیارت، پیغه مبهری خواش (ﷺ)
به نه ندازه یه ک بیدهنگ بوو خوازیار بووین نه و پیاوه پرسیارى

^(۲۰) قال الالباني في هامش (فضل الصلاة على النبي) اسناده حسن وبه
اخرجه ابوداود في سننه وابن ابي شيبة وابن حبان والدارقطني في سننه
والحاكم والبيهقي وقال الحاكم صحيح على شرط مسلم ووافقه الذهبي.

سبحانك اللهمَّ بهشش حه وتهم
 لینه کردایه، پاشان پیغه مبهری خوا (ﷺ) په رده ی بیده نگی
 شکاندو فهرمووی: کساتیک سلاواتاندا له دیارم بلین:
 په روه ردگارا؛ سلاوات بده له دیاری (محمد) ی پیغه مبهری
 نه خوینده وارو خاوخیزانی به چه شنی دابارینی سلاوات
 له دیاری (ابراهیم) و خاوخیزانی، فهرو پیروزی و پتریش بخه
 له (محمد) ی پیغه مبهری نه خوینده وارو خاوخیزانی
 به چه شنی فهرو پیروزداری که وتن له (ابراهیم) و خاوخیزانی
 به راستی هر توی به سوزو پایه دارو ریزداری شکومه ندی)).

چہند سوودیک

۱ - لہ سہر جہم دہستہ واژہ کانی پیشووی سلاواتدان لہ دیاری پیغہ مہر (ﷺ) دہتوانین بگہین بہم دہستہ واژہ یہیہ خوارہ وہ: ((اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ ، اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ فِي الْعَالَمِينَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ)).

واتہ: ((پہروردگار! سلاوات بدہ لہ دیاری (محمد) و خاوخیزانی بہ چہ شنی سلاواتدان لہ دیاری (ابراہیم) و خاوخیزانی بہ راستی ہر توئی بہ سوؤو پایہ دارو ریژداری شکومہندی . پہروردگار! فہرپو پیروزی و پتری بخہ لہ (محمد) و خاوخیزانی بہ چہ شنی دابارینی فہرپو پیروزی لہ سہر (ابراہیم) و خاوخیزانی ، بہ راستی ہر توئی بہ سوؤو پایہ دارو ریژداری شکومہندی)).

۲ - واتای سلاواتدان لہ دیاری پیغہ مہر (ﷺ) نہ وہیہ:

(ا) سلاواتدانی پہروردگار لہ دیاری پیغہ مہر (ﷺ): ستایش کردنیہتی لہ لایہن فریشتہ کانہ وہو داوای لیخوشبوونہ بوی.

(ب) سلاواتدانی فریشتہ کان لہ دیاری پیغہ مہر (ﷺ)

بہ دوعاو داوای لیخوشبوون کردن بوی .

سَبْحَانَكَ اللَّهُمَّ بِهَشَى حَوْنَتِهِم

(ج) سَلَاوَاتِدَانِي بَه نَدَه كَان لَه دِيَارِي پَيَغَه مَبَهَر (ﷺ): بَرِيْتِيَه

لَه دَوْعَاو دَاوَا لَه پَه رَوَه رَدگَار بَه سَتَايش كَرْدَنِي لَه لَايَه ن
فَرِيشْتَه كَانَه وَهَو دَاوَاي سَوَزُو مِيَهْرُو لِيْخُوشَبُوون بُوِي.

به شی هه شتهم

ویردو زیگری به یانیان و ئیواران

(المأثورات)

أَعُوذُ بِاللَّهِ السَّمِيعِ الْعَلِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ^(١)
 واته: ((پهنا دهگرم بهخوای بیسه رو زانا له شهیتانی
 نه فرین لیکراو)).

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ ^(٢) ، الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ،
 الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ، مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ، إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ، اهْدِنَا
 الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ، صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ
 عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ^(٣) [(الفاتحه: ١-٧)] .

^(١) په روهدگار ده فهرمویت: ﴿فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ
 الرَّجِيمِ﴾ [(النحل: ٩٨)] واته: ((ئینجا کاتیک قورنانت خویندو
 ده ورتکرده وه، نه وه په نابگره به خوا له شهیتانی نه فرین لیکراو))
 [(تهفسیری ناسان: ٢٧٨)] ، (ابن السنی) له (انس) وه - رهزای خوای
 لیبیت - ده گپرتته وه: ده فهرمویت: په نابگریت به په روهدگار
 له شهیتانی نه فرین لیکراو نه وه په روهدگار په نای ده دات هه تا
 روژده کاته وه)).

^(٢) (ابوداود) و نه وانی دی به (سند) ینک له پیغه مبهری خوا وه ﴿﴾
 ده گپرنه وه: ده فهرمویت: هه رنیش و کارینکی گرنگ به ناوی خوا ده ست
 پینه کات بی فپرو بیزه)).

^(٣) (ابی) ی کوپی (کعب) - رهزای خوای لیبیت - له پیغه مبهری
 خوا وه ﴿﴾ ده گپرتته وه: ده فهرمویت: سوینبیت به وهی گیانی منی
 به دهسته له ته ورات و ئینجیل و زه بوورو (فرقان) دا هاوچه شن و وینه ی
 (فاتحه) دانه به زیووه و (فاتحه) حوت نایه ته و قورنانی مه زن و پیروزیسه
 پیمان به خشراره)) [(رواه الترمذی حدیث حسن صحیح)] .

سبحانک اللَّهُمَّ به شش هه شتهم

واته: ((به ناوی خوای به خشنده و میهره بانوه ، سوپاس و ستایش هر شایسته ی خوییه و بۆ خوییه ، که خاوه ن و په روه ردگاری هه موو جیهانیان و هه موو بوونه و هره ، به خشنده و دلوقانه ، کانگای رحمت و میهره بانیه ، خاوه ن و سه رداری روژی پاداشت و سزایه ، خوییه ؛ ته نها هه تو ده په رستین و هه له توش داوای یارمه تی و پشتیوانی ده که یین ، خوییه به رده و ام ری نو و مایمان بفرموو بۆ ئه م ری بازی راست و دروستی ئیسلامه ؛ که به رنامه و ری بازی ئه وانه یه له نازو نیعمه تی خوت به هره و هرت کردوون ، نه مانخه یته سه ر ری بازی ئه وانه ی خه شم و قینیان لیگیراوه ، هه روه ها نه مانخه یته سه ر ری بازی ئه وانه ش ، که سه رگردان و گوهران))^(۴)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ، ﴿الم﴾ ، ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ، الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ، وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ، أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿

[البقرة: ۱- ۵]

واته: (به ناوی خوای به خشنده و میهره بان ، ئه لف ، لام ، میم (ئه م پیتانه به ته نیا په روه ردگار ده زانیت مانایان چی یه)) ، ئه و قورئانه کتیبیکه هیه چ گومانیکه تییدا نییه که مایه ی ری نمووی و سه رچاوه ی هیدایه ته بۆ خواناسان و پاریزکاران ،

^(۴) ته فسیری ئاسان: ۱.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ بهشی ههشتهم

ئەوانەى باوەر بەنەبىنراوەكان دەهينن، هەر وەها نوێژەكانيان بەچاکی ئەنجام دەدەن و لەو رزق و روزیيە (حەلالەى) پیمان بەخشیوون دەبەخشن، ئەوانە باوەر دەهينن بەو (پەيامەى ، كەبۆ تۆ ئەى محمد ﷺ) دابەزىنراوەو بەوپەيامانەش كەبۆ (پيغەمبەران)ى پيش تۆ دابەزىنراوە، دانیاش دەبن كە روژى دواى پيش ديت ، قیامت هەر بەرپا دەبیت ، ئائەوانە لەسەر شارپيگەى هیدایەتى پەرورەدگار یانن و هەر ئەوانیش سەرفرازو سەركەوتوون^(۵) .

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ، لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ، اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ [البقرة: ۲۵۵-۲۵۷].

واتە: ((خوازاتیکە جگە ئەو هیچ خوایەکی تر نیە کەشایەنى پەرستىن بێت و ئەو هەمیشە زیندوو و راگرو سەرپەرشتیاری هەموو دروستکراوەکانیەتى، نە وەنەوز دەیگریت و نەخەو چونکە راگرو سەرپەرشتیاری بوونەوهرە،

^(۵) تەفسیری ئاسان: ۲.

سبحانك اللهم به شش هه شتم

هرچی له ئاسمانه كان و هرچی له زه ویدا هه یه هر ئه و زاته
خاوه نیانه، کئیه ئه وهی ده توانیت تکا بکات له لای ئه و،
به بی مؤلته تی خوئی، ده شزانیت چی له ئیستا و داهاتوو
رابردوو دا رویداوه و روو ده دات، هیچ کام له دروستکراوانی
زانست و زانیاری ته و او یان نیسه ده رباره ی زانیاری و
زانسته کانی ئه و، مه گهر به وهی که خوئی بیه ویت فیریان
بکات که فه رمان په وایی و ده سه لات و زانینی ئه و زاته هه موو
ئاسمانه كان و زه وی گرتۆته وه و پاریزگاریان به لای خواوه
هیچ گران نیه و ماندووی ناکات و هر ئه و خواجه کی به رزو
بلندو گه وره یه، به هیچ جوړیک زورکردن نیه له وه رگرتنی
بیروباوه ری ئاینی ئیسلامدا، چونکه به راستی ری بازی چاک و
دروست روون و ئاشکرابوووه و جیابۆته وه له گومپایی و
سه رکه شی، جائه وهی باوه ری نه بییت به (طاغوت) و باوه ری
دامه زراو بهینیت به خوا بیگومان ئه و که سه دهستی گرتوووه
به به هیزترین هوکاری رزگارییه وه، شوین دامه زراو ترین
بیروباوه ری که وتوووه؛ که هیچ پسان و هه لوه شان دنه وه یه کی بو
نییه و هه همیشه پته وو دامه زراوه، خوای گه وره ش بیسه رو
زانایه، خوا پشت و په ناو خاوه نی ئه و که سانه یه باوه ری ان
هیناوه، له تاریکاییه کانی گومان و سته م ده ری ان دهینیت و
دهیانبات به ره و نوورو رووناکئی، ئه وان هه ش که ری بازی
کو فریان گرتۆته بهر یارمه تی ده ره کان یان ته نها (طاغوته کانه)
له نوورو رووناکئی ده ری ان دهینن و به ره و تاریکاییه کان

سَبَّحَكَ اللَّهُمَّ بِهَشْرِ هَشْتَمِ

ده یان بهن ، ئانه وانه نیشته جیی ناو ئاگری دوزه خن و بو
همیشه تیایدا ده میننه وه^(۶)

﴿لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنْ تُبَدُوا مَا فِي أَنْفُسِكُمْ
أَوْ تُخْفَوُهُ يُحَاسِبِكُمْ بِهِ اللَّهُ فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
عَلِيٌّ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ
كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا تُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ
وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ، لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ
نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ
نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَارْحَمْنَا
أَلَمْ تَوْاَلَنَا قَائِصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾^(۷) . [البقرة: ۲۸۴ و
۲۸۶].

واته: ((هه رچی له ئاسمانه کان و هه رچی له زه ویدا هه یه
هه ر خوا خاوه نیانه و نه گه ر ئه وه ی له دل و ده روونتاندا
جیگیر بووه، ده ری بخه ن یان بیشارنه وه خوا ده ر باره ی لیتان
ده پرسیتته وه، ئه وسا له هه رکس بیه ویت خوش ده بییت و

^(۶) ته فسیری ئاسان: ۴۲ - ۴۳.

^(۷) (طبرانی) له (کیبیر) داو (حاکم) یش له (ابن مسعود) وه به (صحیح) ی
ده گپرنه وه؛ پیغه مبه ری خوا ﴿﴾ فه رموویه تی: ئه وه ی له ماله وه ده
نایه ت له سووره تی (البقرة) بخوینیت شه ی تان ناچیته نیو ئه و ماله وه
هه تا روژ هه لدیت ، چوار نایه تی سه ره تای (البقره) و نایه تی
(الکرسی) و له گه ل دوو نایه تی دوا ی خو ی و هاوکات له گه ل دوو نایه تی
کو تایی سووره ته که)).

سبحانك اللهم بهشش ههشته

ههركهس بيهوئيت سزاي ده دات و خوايشش به سسر
هه موشتيكد ا ده سه لاتي ههيه، پيغه مبهرو ئيمانداران
باوه رپيان ههيه به وهى له لايهن پهروه ردگار يانه وه هاتوته
خواره وه، هه موويان باوه رپيان ههيه به خواو فريشته كاني و
كتيبيه كاني و پيغه مبهره كاني ده لئين: هيج جوره جياوازيه ك
ناكهن له نيوان هيج پيغه مبهري له پيغه مبهره كاني خوادا ،
ههروه ها وتيان: گوپرايه ل و ملكه چين بو به ديهينهرمان ،
پهروه ردگارا! ليخوشبووني تومن دهوئيت و سه رنه نجام هه ر
بو لاي تو يه گه رانه وه، خواي گه وره ئه رك ناخاته سسر هيج
كه سيك مه گه ر به قه دهر تواناي خو ي نه بيت ، هه ركار يكي
چاك ئه نجام بدات قازانجي ته نها بو خو يه تي و هه ر
خراپه يه كي كر دبيت ته نها يه خه ي خو ي ده گري ت و له سسر
خويه تي ، پهروه ردگارا! لي مان مه گره ئه گه ر فه راموشيمان
به سه ردا هات يان گونا هو هه له يه كمان له ده ست قه وما ،
پهروه ردگارا! ئه ركي سه خت و كاري گران مه ده به سه رماندا
وه كو ئه وه ي داوته به سسر ئه وان ه ي پيش ئيمه دا ،
پهروه ردگارا! ئه ركيك مه ده به سه رماندا له توانا ماندا نه بيت ،
تووشى به لا و ناخوشيه كمان مه كه توانا و هي زو هه ناومان لي
بپرئيت، گونا همان بسره وه و چاوپوشى بكه له هه له وه
تاوانه كانمان و داي پوشه ، داواكارين به زه بيت بيت وه
پياماندا، ره حمان پييكه ، هه ر تو پشت و په ناو ياريده ده ري

سبحانك اللهم به شش هه شته

ئيمهيت، جا بويه داوا دهكەين سەرمان بخهيت به سەر قهومی
كافرو خوانه ناساندا))^(۸).

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ﴿الم﴾ ، اللّٰهُ لَا اِلهَ اِلاَّ هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ .
وَعَنَتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا، وَمَنْ يَعْمَلْ مِنْ
الصّٰلِحٰتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا ﴿١﴾ [آل
عمران: ٢)] [طه: ١١١-١١٢].

واته: ((به ناوی خوای به خشنده و میهره بان ، ئەو پیتانە
به تەنیا پهروهردگار دهزانیت مانایان چی یه ، خوا زاتیکه
هیچ خوایه کی تر نی یه شایه نی په رستن بیّت و ئەو هه میشه
زیندوووه و راگرو سهر په رش تیاری هه موو
دروستکراوه کانیه تی^(۱۰) . هه رچی روخساره کانه (له روژی
قیامه تدا) ملکه چ و فه رمان به ردارن ، بو ئەو زاته ی که هه میشه
زیندوووه و ده سه لاتی بی سنووری هه یه ، بیگومان ئەوه ی
سته می کردوووه ؛ رهنج به خه سارو نائومیدو بی هیوایه
ئوهش که کارو کرده وه چاکه کان ئەه ناجام ده دات و له کاتی کدا

^(۸) ته فسیری ناسان : ۴۹ .

^(۹) (قاسم) ی کوپی (عبدالرحمن) - ره زای خوای لیبیت - له پیغه مبهری
خواوه ﴿﴾ ده گیزیته وه ؛ ده فه رمویت : ((ناوی مه زنی پهروهردگار له سی
سووره تدا یه : له (البقرة) و (ال عمران) و (طه) دا . پاشان (قاسم) ده لیت
به دوایدا چوو و به دیمکرد له (البقرة) دا له (ایه الكرسي) دایه و له (ال
عمران) یشدا له ﴿الم﴾ ، اللّٰهُ لَا اِلهَ اِلاَّ هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ﴿﴾ و له (طه) شدا له
﴿وَعَنَتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ﴾ دایه . [رواه الحاكم ولم يتعقبه الذهبي].
^(۱۰) ته فسیری ناسان : ۵۰ .

سبحانك اللهم بهشی ههشتهم

ئیمانداریش بووییت ، نهوه ئیتر ناترسیت لهوهی ستهمی لی
بکریت یان مافی پیشیل بکریت))^(۱۱)
﴿حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ
الْعَظِيمِ﴾^(۱۲) (حهوت جار)

واته: ((من خوام بهسه یارو یاوهرم بییت ، که پشتگیرو
یاریدهدهرم بییت ، هیچ خوایه نیه جگه لهو هر پشت بهو
دهبهستم ، نهو زاتهشه پهروهردگاری عهرشی گهورهیه))^(۱۳)
﴿قُلِ ادْعُوا اللَّهَ أَوْ ادْعُوا الرَّحْمَنَ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ
الْحُسْنَى وَلَا تَجْهَرُ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِتْ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ،
وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذَّلِّ وَكَبْرُهُ تَكْبِيرًا﴾^(۱۴) [الاسراء: ۱۱۰ -
(۱۱۱)].

^(۱۱) تهفسیری ناسان: ۳۱۹.

^(۱۲) (ابی الدرداء) - رهزای خوای لیبییت - لهپیغهمبهری خواوه ﴿﴾
دهگیریتتهوه: دهفهرمویت: ((نهوهی ههموو روژیک بهیانیان و ئیواران
(حهوت جار) بلی: من خوام بهسه یارو یاوهرم بییت ، که پشتگیرو
یاریدهدهرم بییت ، هیچ خوایهک نیه جگه لهو ، هر پشت بهو دهبهستم ،
نهو زاتهشه پهروهردگاری عهرشی گهوره، نهوا پهروهردگار لهغهم و
پهژارهی دنیاو قیامت دهپاریزیت)) [اخرجه ابن السنی وابن عساکر
مرفوعا واخرجه ابوداود موقوفا علی (ابی الدرداء)]

^(۱۳) تهفسیری ناسان: ۲۰۷.

^(۱۴) (ابی موسی) ی (اشعری) . رهزای خوای لیبییت - لهپیغهمبهری
خواوه ﴿﴾ دهگیریتتهوه : دهفهرمویت: ((نهوهی بهیانیان و ئیواران

واته: ((پییان بلی: ئیوه له نزاو دوغاتاندا هاوار له (الله) بکهن، یان به سیفه تی پیروزی (الرحمن) هانای بو بهرن، به هه ر ناوو سیفه تیکی جوان و بهرز هاواری لیبکهن و نزا بکهن دروسته، چونکه ئەو خاوهنی هه موو سیفات و ناوه پیروزی جوانه کانه، به هه ر سیفه تی که له گه ل داخوازییه کانتاندا گونجا، داوای لی بکهن، له کاتی خویندنی قورئان له نویژه کاندا دهنگ بهرز مه که نه وه و زو ریش نزمی مه که، له و نیوانه دا حاله تیکی له بارو مامناوهندی ئەنجام بده، بشلی: سوپاس و ستایش بو ئەو خوییه که که سی نه کردوو به رۆله ی خوی و رۆله شی هه ر نی یه ، هه روه ها له مولک و مهمله که تیدا که سی نه کردوو به شه ریک و هاوتای خوی ، هه رگیز به هوی بی ده سه لاتی و که م توانینه وه که سی نه کردوو به یاوه رو یاریده ده ری خوی له بهر ئەوه هه میشه (الله اکبر) بلی و ئەو زاته به گه وره و مه زن بزانه))^(۱۵)

﴿أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ، فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ، وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ، وَقُلْ

ئایه تی: ﴿قُلْ ادْعُوا اللَّهَ أَوْ ادْعُوا الرَّحْمَنَ﴾ تا کو تایی سووره ته که بخوینیت دلی ئەو رۆژه و شه وه که ی زیندوو ده بییت و نامریت))
[اخرجه الديلمي في مسند الفردوس].

^(۱۵) ته فسیری ناسان: ۲۹۳.

سبحانك اللهم بهشی هه شته
 رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿١٦﴾ (المؤمنون: ١١٥ —
 ١١٨).

واته: ((نایا گومانتان واده برد که به راستی ئیمه ئیوه مان
 به بی مه به ست دروست کردوه و ئیوه بو لای ئیمه
 ناهینرینه وه؟! به رزی و بلندی بو خوا، پاشای ره وای حه ق،
 هیچ خواجه ک نییه جگه له و زاته، خاوه نی عهرشی شکودارو
 به رپزه، نه و که سه ی خواجه کی تر بریار بدات و بی کاته
 شه ریکی خوا، له کاتی کدا که هیچ به لگه یه کی به ده سه وه نیه،
 نه وه به راستی حساب و لیپرسینه وه ی لای پهروه ردگاریتی،
 بیگومان بی باوه رو خوانه ناسان سه رفراز نابن، ئه ی
 (محمد ﷺ)، ئه ی ئیماندار! تو بلی: پهروه ردگارا؛ له گوناوه
 هه له کانم خوشببه و ره حمم پی بکه چونکه تو له هه موو
 میهره بانان میهره بانتریت)) (١٧).

﴿فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ، وَإِنَّ الْحَمْدَ لَفِي
 السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ، يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ

(١٦) (محمد ی کورپی (ابراهیم ی) (یمیی) له باوکیه وه ده گپرتته وه؛
 ده فره مویت: ((سریه یه ک بووین پیغه مبه ری خوا)) (ﷺ) به ری ی کردین و
 فره مان ی پیداین ئیواران و به یانیا نایه ته کانی: ﴿أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ
 عَبَثًا﴾ بخوینینه وه ئیمه ش فره مانه که مان به جیگه یاندو به مه ش
 پاریزراین و ده سته که و تیشمان چنگ که وت)) [اخرجه ابن السنی و ابو
 نعیم و ابن مندة].

(١٧) ته فسیری ناسان: ٣٤٩.

سَبَّحَانَكَ اللَّهُمَّ بِمِائَةِ سِتِّينَ مِائَةً

وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَلِكَ تُخْرَجُونَ،
وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنتُمْ بِشَرٌّ تَنْتَشِرُونَ، وَمِنْ آيَاتِهِ
أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً
وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ، وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافُ الْأَلْسِنَتِكُمْ وَاللُّوَانِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِلْعَالَمِينَ،
وَمِنْ آيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاؤُكُمْ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ، وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنزِلُ مِنَ
السَّمَاءِ مَاءً فَيُحْيِي بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ، وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ
دَعْوَةً مِنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنتُمْ تُخْرَجُونَ، وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
كُلُّ لَهٌ قَانُونٌ ﴿١٨﴾. [(الروم: ١٧، ٢٦)] .

واته: ((كهواته پاکی و بیگهردی و ستایش بؤ خوا، کاتیک
که نیواره و بهیانی ده که نه وه، شوکرو سوپاسگوزاری هر
شایسته ی زاتی خواجه له ناسمانه کان و زه ویدا، له کاتی
عیشاو تاریکیدا، ههروه ها کاتیک که نیوه پؤ ده که نه وه، نه و
خواجه زیندوو له مردوو دهرده هیئیت، مردوویش له زیندوو
دهرده هیئیت، زهوی دوا ی مردنی زیندوو ده کاته وه، جا هر
نابه و شیوه یه نیوهش له گوپره کان دهرده هیئرینه وه .

(١٨) (ابن عباس) - رهزای خوا ی لینیئت - له پیغه مبهری خواوه ﴿﴾
ده گپریته وه: ده فرمویت: ((نه وه ی بهیانیان و نیواران نه م نایه تانه
بخوینیئت زیکرو یادی له کیس چووی روژ یان شهوی
ده سته که ویته وه)) [(رواه ابوداود)] .

سَبْحَانَكَ اللَّهُمَّ به شش هه شتەم

له نیشانه و به لگه کانی خوا ئه وه یه ئی وه ی له خاک
دروستکردوه، له وه ودوا دوا ی برینی چەند قوئاغیک کوتوپر
بوونه وه به مروقیك و بلاوده بنه وه به زه ویدا، یه کیك
له نیشانه و به لگه کانی تری ئه وه یه: که هر له خوتان
هاوسه ری بو دروستکردون بوئه وه ی ئارام بگرن له لایداو
له نیوانتاندا خوشه ویستی و سوژو میهره بانى فراهەم
هیناوه، به پراستی ئاله و دیاردانه دا نیشانه و به لگه هه یه بو
که سانیک بیرده که نه وه و تیده فکر، یه کیکی تر له نیشانه و
به لگه کانی دروستکردنی ئاسمانه کان و زه ویه و جیاوازی
زمان و رهنگتانه، به پراستی ئاله و دیارده یه شدا به لگه و
نیشانه ی زور هه یه بو زانایان و شاره زایان. یه کیکی تر
له نیشانه و به لگه کانی خه و تنتانه له شه ورژدا، له کاتی
بیداریشدا هه ول و کوششتانه بو به هره وه رگرتن
له به خششه کانی خوا، جا به پراستی ئاله و دیارده یه شدا
به لگه و نیشانه ی زور هه ن بو که سانیک که ده بیستن و
تیده گهن، هه روه ها له به لگه و نیشانه کانی تری ئه وه یه
که هه وره بروسکه تان نیشان ده دات که ترسی لیده کریت و
ئومید به خشیشه و له ئاسمانه وه باران ده بارینیت، زه وی پی
زیندوو ده کاته وه دوا ی ئه وه ی که مردبوو، به پراستی ئاله و
دیارده یه شدا به لگه و نیشانه ی زور هه ن بو که سانیک ژیریان
بخنه کار، له نیشانه و به لگه کانی تری خوا ئه وه یه
که ئاسمانه کان و زه وی راوه ستاون به فه رمانی ئه و، له وه ودوا
کاتیک بانگیکی لیکردن، که ئیوه له توینی خاکدان،

سبحانک اللّٰهُمَّ بهشی هه شته م

دهستبه جی هه مووتان دهرده چن لهزه ویداو زیندوو دهنه وه ،
ههرچی لهئاسمانه کان و زه ویدا هه یه هه مووی ئه و
به دیهینه ریانه و خاوه نیانه ، هر هه مووشیان ملکه چ و
فرمانبهرداری ئه ون))^(۱۹) .

﴿ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ، حَم ، تَنْزِیْلُ الْکِتَابِ مِنَ اللّٰهِ الْعَزِیْزِ
الْعَلِیْمِ ، غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِیْدِ الْعِقَابِ ذِی الطَّوْلِ لَا اِلٰهَ اِلَّا
هُوَ اِلَیْهِ الْمَصِیْرُ ﴾^(۲۰) [غافر: ۱-۳] .

واته: ((به ناوی خوای به خشنده و میهره بان ، (به تهنیا خوا
مانای ئه م پیتانه دهنانیت) ، هاتنه خواره وهی ئه م قورئانه
له لایهن خوای بالآدهست و شاره زاو زاناوه یه ، هه میشه ئه و
زاته لیخوشبووی گونا هو ، وهرگری ته و به و په شیمانیه
له بهنده گونا هباره کانی و ، تو له سینهره زور به سه ختی له یاخی
بووان و سته مکاران ، ده سه لاتداره و خاوه ن به خشینه ری نازو
نیعمه ته کانه ، هیچ خوایه ک نیه جگه له و ، سه ره نجامیش هر
بو لای ئه وه))^(۲۱) .

^(۱۹) ته فسیری ئاسان: ۴۰۶ - ۴۰۷ .

^(۲۰) (ابی هریره) - رهزای خوای لیبت - له پیغه مبهری خواوه ﴿﴾
ده گپریته وه: ده فهرمویت: ((ئه وهی به یانیان ئیواران (حم ، سوورتهی
المؤمن ... الیه المصیر) و (ایه الكرسي) بخوینیت بیگومان پاریزراو
ده بیت له به یانی تائیواره و له ئیواره ش هتا به یانی)) . [اخرجه الترمذی
والدارمی وابن السنی والمروزی] .

^(۲۱) ته فسیری ئاسان: ۴۶۷ .

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ به شای هه شنه

﴿هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ، هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيَّمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ، هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾. [(الحشر: ٢٢، ٢٤)].

واته: ((خوایه زاته یه که جگه له و خوایه کی تر نیه، زانایه به هه موو نهینی و ئاشکراکان، ئه و خوایه به خشنده و میهره بان و دلوقانه کانگای ره حم و به زه ییه، خوایه زاته یه که جگه له و خوایه کی تر نیه پاشای هه موو بوونه وهره، پاک و بیگهره و پوخته، ئاشتی خوازو ئاشتی پهروهه، ئاسایش به خش و په ناگای ئیماندارانه، دهسه لاتداره و چاودیبری دروستکاره و کانیه تی، بالآ دهسته، خاوه نی خیری بی سنوره، گه وره یه و خوایه به گه وره ده زانیت، پاک و بیگهردی بو ئه و خوایه یه له وهی تی نه گه یشتون شه ریک و هاوه لی بو بریار دهن. هر ئه و خوایه به دیهینه رو دروستکاره، نه خشه وینه کیشه ره، ناوه پیروزو جوانه کان، هه مووی شایسته ی ئه ون، هرچی له ئاسمانه کان و زه ویدا هه یه ستایشی ئه و ده کن، به راستی ئه و زاته خوایه کی بالآ دست و دانایه))^(٢٢).

﴿يَسْمِ اللَّهُ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ، إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زُلْزَالَهَا، وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا، وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا، يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ

^(٢٢) ته فسیری ئاسان: ٥٤٨.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ بِهَيْسِ هَشْتَمِ

أَخْبَارَهَا، بَأَنَّ رَبِّكَ أَوْحَى لَهَا، يَوْمَئِذٍ يَصُدُّرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِيُرَوْا
أَعْمَالَهُمْ، فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ، وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا
يَرَهُ ﴿٢٣﴾ (الزلزله: ٨.١).

واته: ((به ناوی خوای به خشندهو میهره بان ، کاتیک زهوی
ده هیئریتته لهرزهو بومه لهرزه زور به هیئرته کی بو پیشهات،
هرچی لهرزهویدا هه بوو له ماده سه نگینه کانی ناوی ده ری
په راندو هیئایه دهره وه، ئاده میزادیش ده لیت: نه وه چیه تی ،
بو وای لیتهات، لهو روزه دا زهوی هه و آله کانی خووی
ده گپریته وه .. به هووی نه وه ی که په روه ردگارت رایگه یاندو وه
فه رمانی کو تایی هاتنی بو دهر کردو وه، نهو روزه خه لکی
ده سته ده سته به ره و گوړه پانی لیپر سینه وه دهر ده چن،
به په رش و بلاوی، تا کارو کرده وه کانیان ببینه وه، جائه وه ی
به قه دهر سه نگی گهر دیله یه ک خیر و چاکه ی نه نجام دابیت
ده ببینیتته وه، نه وه ش که به قه دهر سه نگی گهر دیله یه ک شهرو
خرابه ی هه بیت ده ببینیتته وه)) (٢٤).

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ، لَا أَعْبُدُ مَا
تَعْبُدُونَ، وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ، وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ، وَلَا أَنَْا

(٢٣) (ابن عباس) - ره زای خوای لبیت . فه رموده یه کی به (مرفوع) ی
هیئا وه ده فه رمویت: ((سوره تی ﴿إِذَا زُلْزِلَتْ﴾ هاوتای نیوه ی
قورئانه)) [رواه الترمذی والحاکم من حدیث یمان ابن المغیره]
(٢٤) ته فسیری ئاسان: ٥٥٩.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ به شش هشتاد

عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ ، وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ، لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ﴿٢٥﴾
[الکافرون: ۱-۶].

واته: ((به ناوی خوا به خشندهو میهره بان، ئەى محمد ﷺ))
بلى: ئەى کۆمه لى بى باوه پو خوانه ناسان، من هه رگیز ئەو
شتانه ی که ئیوه ده یپه رستن نایپه رستم، ئیوه ش دیاره ئەوه ی
من ده یپه رستم نایپه رستن، ئەوه ی ئیوه په رستوتانه من
هیچ کات نایپه رستم، ئیوه ش ئەو زاته ی من ده یپه رستم
نایپه رستن که واته دینی خۆتان بو خۆتان، دینی خۆم بو
خۆم)) (٢٦)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ، وَرَأَيْتَ
النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا، فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ
كَانَ تَوَّابًا﴾ (٢٧) [النصر: ١-٣].

واته: ((به ناوی خواى به خشندهو میهره بان ، کاتیک
یارمه تی و کۆمه کی خوادیت ، شاری مه که رزگار ده کړیت و

(٢٥) له میانە ی فرموده که ی (ابن عباس) - رهزای خواى لیبیت - هاتوه:
﴿ قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ﴾ چاره کیکی قورنانه)) . [رواه الترمذی والحاکم
وقال صحیح الاسناد]
(٢٦) ته فسیری ناسان: ٦٠٣.

(٢٧) (انس) - رهزای خواى لیبیت - ده فرمویت: پیغه مبهری خوا ﷺ
به یه کی که له یاران ی فرموو: ناخو سوورته ی ﴿ إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ،
وَرَأَيْتَ النَّاسَ﴾ له بهر نی یه ، ئەویش فرمووی: به لى پیغه مبهری
خواش ﷺ) فرمووی: که واته چاره کیکی قورنانه)) . [رواه الترمذی
وقال حدیث حسن]

سبحانك اللهم: بهشی ههشتهم

دهرگای ئازادی والاده کریت ، خه لکیشته بینی پۆل پۆل
ده چنه ریزی ئاینی خواوه، نهوسا ئیتر تو سوپاس و
ستایشی پهروه دگارت بکهو داوای لیخوشبوونی لی بکه ،
چونکه به راستی خوا زۆر چاوپۆشی دهکات و تهوبه
(وهرگره) ^(۲۸).

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ، قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ، اللَّهُ الصَّمَدُ، لَمْ
يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ﴾. [(الاخلاص: ۱-۴)].

واته: ((به ناوی خوای به خشندهو میهره بان : ئه ی
محمد ﷺ)) ئه ی ئیماندار بئی: ئه و خوایه ی که ناوی (الله) یه
خوایه کی تا کو ته نهایه، خوازاتیکی پایه دارو دهسه لاتداره ،
نیازی به کهس نیه و هه مووان ئاتاجی ئه ون ، هه ر ئه و
ده توانیت به لا و ناخوشی لابه ریته و پیویستی و
داخوایه که نامان جیبه جی بکات، هیچ کهسی لی نه بووه و
خویشی له کهس نه بووه، هه رگیز هاوتاو هاوشیوه و
دهسه لاتداریکی تر نیه که له بهرام به ریسه وه بوه ستیت و
هاوشانی بیت)) ^(۲۹).

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ، قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ، مِنْ شَرِّ مَا
خَلَقَ، وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ، وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ، وَمِنْ
شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ﴾ [(الفلق: ۱-۵)].

^(۲۸) ته فسیری ئاسان: ۶۰۳.

^(۲۹) ته فسیری ئاسان: ۶۰۴.

واته: ((به ناوی خوای به خشنده و میهره بان: ئه ی محمد (ﷺ) ، ئه ی ئیماندار بلی: په نا ده گرم به و په روه ردگاره ی که به ره به یان پیش ده هیئت ، له شه پرو خراپه ی هرچی که دروستی کردوه ، له شه پرو خراپی شه و کاتیک که دادیت و دنیا تاریک ده بیتو ده بیت به شه وه زهنگ ، له شه پرو خراپه ی ئه و که سانه ی که جادوو ده که ن و په ت و ده زوو گری ده دن و فووی پیاده که ن ، له شه پرو خراپه ی چه سوودو به خیل ، کاتیک که چه سوودی و به خیلی ده بات)) (۳۰)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ، مَلِكِ النَّاسِ، إِلَهِ النَّاسِ، مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ، الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ، مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ﴾ (۳۱) [الناس: ۱-۶].

(۳۰) ته فسیری ناسان: ۶۰۴.

(۳۱) (عبداللہ ی کوپی (خبیب) - رهزای خوای لیت . ده فہرمویت: شه ویکي نه موسته چاوی باراناوی به در که وتین له گهل هاوه لان هتا پیغه مبهری خوا (ﷺ) بدوزینه وه و بهر نویژیمان بو بکات، له جینگه و شوینیک به دیمان کردو رووی کرده من و سی جار پیتی وتم: بلی: ... منیش جاری سینه میان پرسیم: چی بلیم نه ی فرستاده ی خوا؟ فہرموی: نیواران و به یانیاں سی جار ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ و ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ﴾ و ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ﴾ بخوینه پاریزراوو قوتار ده بیت له هه موو خراپه و ناشوبیک)) [اخرجه ابوداود و الترمذی و النسائی و قال الترمذی: حدیث حسن صحیح].

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ بِعَشْرِ هَشْتَمِ

واته: ((به ناوی خَواي به خَشَنده و میهره بان، ئه ی محمد ﷺ)) ، ئه ی ئیماندار بلی: په ناده گرم به په روه ردگاری خه لکی، به پادشای خه لکی ، به خودای خه لکی ، له شه پرو خراپه ی ئه وه ی که وه سوه سه و خه تهره و خه یال ده خاته دلّه وه که (خه نناسه) بریتی یه له وه ی که وه سوه سه فری ده داته سینه و دلّ و دهر وونی خه لکیه وه، له بهری و خه لکی، له جنوکه و ناده میزادی شه یقان سیفَه ت))^(۳۲)
(أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ الْمَلِكُ اللَّهُ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ))^(۳۳). (سی جار)

واته: ((رؤژمان لی بوویه وه و مولک و تهختی دهسه لات هر په روه ردگار خاوه نیه تی و سوپاس و ستایش بو خَواي بی هاوه ل و هاوبه شه، ئه و په روه ردگاره ی تاک و ته نیایه و بؤلای ئه ویش زیندوو ده بیینه وه)).

(۳۲) تهفسیری ناسان: ۶۰۴.

(۳۳) (ابی هریره) رهزای خَواي لیبیت . ده فهرمویت: کاتیک پیغه مبهری خوا ﷺ) به یانی لی بهاتایه دهیغه رموو: ((رؤژمان لی بوویه وه و مولک و تهختی دهسه لات هر په روه ردگار خاوه نیه تی و سوپاس و ستایش بو خَواي بی هاوه ل و هاوبه شه ، ئه و په روه ردگاره ی تاک و ته نیایه و بؤلای ئه ویش زیندوو ده بیینه وه، کاتی ئیواره ش داده ات دهیغه رموو: ئیواره مان لی داهات و مولک و تهختی دهسه لات هر په روه ردگار خاوه نیه تی و سوپاس و ستایش بو خَواي بی هاوه ل و هاوبه شه، ئه و په روه ردگاره ی تاک و ته نیایه و بؤلای ئه ویش ده گه پریینه وه)) [اخرجه ابن السنی والجزار].

سبحانك اللهم..... بهشی ههشتهم

((أصبحنا على فطرة الإسلام، وكلمة الأخلاص، وعلى دين نبينا
مُحمَّدٍ ﷺ)) وَعَلَى مِلَّةِ أَبِيْنَا إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ)) (سى جار) (۳۴)

واته: ((رۆژمان لى بوويهوه له سهر سروشتى پاك و
بينگهردى ئىسلام و پهيمانى دلسوزى و ئەمه كدارى و ئاينى
محمد)) پينغه مبهрман (ﷺ) له گهل نهوى (ابراهيم)ى باوانمان
كه يه كتاپه رست بوو له هاوهل دانهران نه بوو)).
((اللَّهُمَّ انِّي أَصْبَحْتُ مِنْكَ فِي نِعْمَةٍ وَعَافِيَةٍ وَسِتْرٍ فَأَتِمَّ عَلَيَّ نِعْمَتَكَ
وَعَافِيَتَكَ وَسِتْرَكَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ)) (سى جار) (۳۵)

(۳۴) (ابى)ى كورپى (كعب) - رهزاي خواى لىبيت - ده فهرمويت:
پينغه مبهرى خوا (ﷺ) فيزى ده كريت كاتى رۆژمان لى بوويهوه بليت:
((رۆژمان لى بوويهوه له سهر سروشتى پاك و بينگهردى ئىسلام و پهيمانى
دلسوزى و ئەمه كدارى و ئاينى محمد (ﷺ) پينغه مبهрман (ﷺ) هاوتا له گهل
ابراهيم)ى باوانمان كه يه كتاپه رست بوو له هاوهل دانهران نه بوو))
ئىوارانيش هه مان زيكرى دووباره ده كرده وه)) [اخرجه عبدالله ابن
الامام احمد فى زوائد]

(۳۵) (ابن عباس) - رهزاي خواى لىبيت - له پينغه مبهرى خواوه (ﷺ)
ده گيريتته وه: ده فهرمويت: هه كه سيك به يانيان و ئىواران سى جار بلى:
((په روه ردگار! رۆژم لى بوويهوه به سهر نازو نيعمهت و لهش ساغ و
داپوشينى كه م و كورپه كانم ، خوايه گيان هه ميشه له دنيا و قيامهتدا
نازو نيعمهت كه كانت به رده وام به خشه پيم و لهش ساغ و بئوهيم بكه و
كه م و كورپه كانم داپوشه)) ئەوا په روه ردگار پيوستى كردوه له سهر
خوى نازو نيعمهت كه كاني بريژى به سه ريدا)) [رواه ابن السني].

سبحانك اللهم: بهش ههشتم

واته: ((پهروهردگارا! روژم لی بوویه وه به نازو نیعمهت و لهش ساغی و داپوشینی کهم و کورپیه کانم ، خویه گیان نازو نیعمه ته کانت بهرده وام ببه خشه پیم و ساغ و بیوهیم بکه و کهم و کورپیه کانم داپیوشه)).

((اللَّهُمَّ مَا أَصْحَبَ بِي مِنْ نِعْمَةٍ أَوْ بِأَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ ، فَمِنْكَ وَحَدِّكَ لِأَشْرِيكَ لَكَ ، فَلَكَ الْحَمْدُ وَلَكَ الشُّكْرُ)) (سی جار) (۳۶)

واته: ((پهروهردگارا! هر نازو نیعمهت و به خششیک به سر من و دروستکراوانی دیکه دا رشتووته به تهنیا لای توئی بی هاوهل و هاوتاوویه و، ستایش سوپاسگوزاریش هر له بو تویه)).

((يَا رَبِّي لَكَ الْحَمْدُ كَمَا يَنْبَغِي لِجَلَالِ وَجْهِكَ وَعَظِيمِ سُلْطَانِكَ)) (سی جار) (۳۷)

(۳۶) (عبدالله) ی کورپی (غنام) ی (بیاصی) - رهزای خوی لیبیت - له پیغه مبهری خواوه (ﷺ) دهگیریتته وه ، ده فرمویت: نه وه ی به یانیا ن بلئی: ((پهروهردگارا! هر نازو نیعمهت و به خششیک به سر من و دروستکراوانی دیکه دا رشتووته به تهنیا لای توئی بی هاوهل و هاوتاوویه و ستایش و سوپاسگوزاریش هر له بو تویه)) نه وا سوپاسگوزاری نه و روژه ی کردووه و نه وه شی نیواران هاوچه شنی نه م زیکره بلیت سوپاسگوزاری شهوی نواندوه)). [رواه ابوداود والنسائی وابن حبان فی صحیحه].

(۳۷) (عبدالله) ی کورپی (عمر) - رهزای خوی لیبیت - له پیغه مبهری خواوه (ﷺ) دهگیریتته وه: ده فرمویت: بهنده یه کی پهروهردگار نزایکردو وتی: پهروهردگارم سوپاس و ستایش دهخمه رو بو تو به چه شنی

سَبْحَانَكَ اللَّهُمَّ به شی هه شته م

واته: ((پهروهردگارم سوپاس و ستایش دهخمه پوو بو
تو به چه شنی گونجاوو شایسته ی شکومهندی رووخسارو
مهزنی دهسته لآت و توانات)).

((رَضِيتُ بِاللَّهِ رَبًّا وَ بِالْإِسْلَامِ دِينًا ، وَ بِمُحَمَّدٍ نَبِيًّا وَ رَسُولًا))^(۳۸)
(سی جار)

واته: ((رازیم پهروهردگارم (الله) بیئت و ئاینم ئیسلام و
(محمد) یش پیغه مبهرو فرستاده م بیئت)).

گونجاوشایسته ی شکومهندی رووخسارو مهزنی دهسته لآت و توانات))
فریشته کان دهسته وهستانمان و دییه یان نابینابوو نه یان زانی به چ
شیوازیك بینووسن.. به رزبونه وه بو ئاسمان و وتیان: پهروهردگار!
بهنده کت نزایه کی کرد نه مانزانی چون توماری بکهین..
پهروهردگاریش ویزای زانیاری سه باره ت به نزای بهنده که ی ده پرسی:
چی وت بهنده که م؟ فریشته کانیش ده لئن وتی: پهروهردگارم سوپاس و
ستایش دهخمه پوو بو تو به چه شنی گونجاوو شایسته ی
شکومهندی و رووخسارو مهزنی دهسته لآت و توانات)) پهروهردگار
ده فهرموی: بهوچه شنه ی خوی توماری بکن هتا به دیداری بهنده که م
دهگم نه و جا پاداشتی دهدهمه وه له سه ری)) [رواه احمد وابن ماجه
ورجاله ثقات]

^(۳۸) (ابی سلام) ی کوری (غنام) - رهزای خوی لیبیت - ده فهرمویت:
(نه وه ی به یان یان و ئیواران بلیت: (رازیم پهروهردگارم (الله) بیئت و ئاینم
ئیسلام و (محمد) یش پیغه مبهرو فرستاده م بیئت ، پهروهردگار
به پیویستی گیزاوه له سه ر خوی رازی بکات)) [رواه ابوداد و الترمذی
والنسائی و الحاکم)].

سبحانك اللهم بهش هه شنه م

((سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ ، عَدَدَ خَلْقِهِ وَرِضَا نَفْسِهِ ، وَزِنَةَ عَرْشِهِ وَمِزَادَ كَلِمَاتِهِ))^(٣٩) (سى جار)

واته: ((بيگهردى و پاكى و ستايش بو پهروهردگار بهئه ندازهى ژمارهى دروسكراوه كانى و رهامه ندى نه فسى و كيش و بارستايى عهرشى و گوشادو فراوانى و ته پيروزه كانى))

((بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ))^(٤٠) (سى جار)

^(٣٩) خاتوو (جويره) دايكى موسولمانان - رهزاي خواى ليبييت - له پيغه مبهرى خواوه (ﷺ) ده گيږي ته وه؛ ده فره مويت: به يانيه كيان پيغه مبهرى خوا (ﷺ) چوو بو نويزو گه راپاه وه بو جاريكى ديكهش گه راپاه وه له چيشته نگاودا ، منيش هر له حالى پيشووى خودابووم؛ پيغه مبهرى خوا (ﷺ) لىي پرسيم: به رده وام له سر نه و حال و بارهى پيشووتيت؟ وتم: به لى ، نه و يش فره مووى: دواى تو چوار وتم سى جار دوپات كرده وه گهر به راورد بكريت له گهل وادهى دانيشتنى تودا هاوسه نگو به رابه راده وه ستن نه و چوار و ته يش نه ميه: بيگهردى و پاكى و ستايش بو پهروهردگار بهئه ندازهى ژمارهى دروسكراوه كانى و رهامه ندى نه فسى و كيش و بارستايى عهرشى و گوشادو فراوانى و ته كانى))

^(٤٠) (عثمان) كورپى (عفان) - رهزاي خواى ليبييت - له پيغه مبهرى خواوه (ﷺ) ده گيږي ته وه؛ ده فره مويت: هر به نديه ك به يانيان و ئيواران سى جار بليت: به ناوى نه و خوايهى هرگيز زيان و نوشستى ناكه ويث له هيچ بوونيك به بردنى ناوى نه و له زهوى و ناسمان و خويشى بيسه رو

سبحانک اللهم بهشی ههشنهم

واته: ((به ناوی نهو خواجهی هه رگیز زیان و نوشستی ناکه ویت له هیج بوونیک له زهوی و ئاسمان به بردنی ناوی و خووشی بیسه رو زانایه به پروداوه کان)).

((اللَّهُمَّ اِنَّا نَعُوْذُ بِكَ مِنْ اَنْ نُشْرِكَ بِكَ شَيْئًا نَعْلَمُهُ وَنَسْتَغْفِرُكَ لِمَا لَا نَعْلَمُهُ))^(۴۱) (سی جار)

واته: په روهر دگارا! په نات پیده گرین له وهی هاوه لت بو پیدایه بکهین به زانین و بمانبه خشه له وهشی بی ناگا و نه زانین پیی)).

((اَعُوْذُ بِكَلِمَاتِ اللّٰهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ))^(۴۲) (سی جار).

زانایه به پروداوه کان)) نهوا هیج زیانکی پیناگات)). [رواه ابوداود و الترمذی و قال: حدیث حسن صحیح].

^(۴۱) (ابو موسی) ی (اشعری) - رهزای خوای لیبیت. ده فهرمویت: روژنیکیان پیغه مبهری خوا (ﷺ) و تاریکی بو داین و فهرمووی: خه لکینه خو تان پیارینن له هاوه ل پیداکردن و ناگادارین له وهی هاوه ل پیداکردن نادیارو په نهان تره له جی پیی میرووله، یارانیش زوریان وت و دواتر پرسیان: چون خو مان پیارینن لئی له کاتیکدا په نهان تربیت له جی پیی میرووله؟ فهرمووی: بلین: په روهر دگارا! په نات پیده گرین له وهی هاوه لت بو پیدایه بکهین به زانین و بمانبه خشه له وهشی بی ناگا و نه زانین پیی)) [رواه احمد و الطبرانی باسناد جید و (ابو یعلی) ش بهم جهشنه هیناویه تی و دهسته واژهی له هه موو روژنیک سی جار ی تیدایه)].

^(۴۲) (ابی هریره) - رهزای خوای لیبیت - له پیغه مبهری خواوه (ﷺ) ده گیز پیتوه: ده فهرمویت: ((نه وهی سی جار نیواران بلئی: په ناده گرم بهوته پیروو ته واوه کانی په روهر دگار له شه پو خراپه ی دروستکراوانی

واته: ((په ناده گرم به وته پیروزو ته واوه کانی په روږدگار له شهرو خراپه ی دروستکراوانی)).

((اللَّهُمَّ انِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخَزَنِ وَالْجُؤْنِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْعَجْزِ وَالْكَسَلِ . وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْجُبْنِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ غَلَبَةِ الدَّيْنِ وَقَهْرِ الرِّجَالِ))^(٤٣) (سی جار).

واته: ((په روږدگار! په ناته پیده گرم له غهه و په ژاره و بی دهسته لاتی و ته مبهلی و ترسنکووی و زالبوونی قهرزاری و خه شم و تووره یی پیاوان)).

((اللَّهُمَّ انِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكُفْرِ وَالْفَقْرِ ، اللَّهُمَّ انِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ))^(٤٤) (سی جار).

په نای ده دریته و نه و شهوه زیانی پیناگات)) [رواه ابن حبان فی صحیحه].

^(٤٣) (ابی سعید)ی (خدری) - رهزای خواى لیبیت - ده فهرمویت: روژیکیان پیغه مبهه (ﷺ) هات بو مزگهوت پیاویک له پشستیانوه کان به ناوی (ابو امامه)ی بینوی و لینی پرسى: بوچی له مزگهوتی کاتی غهیری نویژ، نهویش وتی: غهه و په ژاره و قهرزاری تهنگیان پیهه لچنیووم نهی پیغه مبهه ری خوا، نهویش (ﷺ) فهرمووی: ناخو تزایه کت فیترنه کهم گهر بیلیت غهه و په ژاره ت دهره ویته وه و په روږدگاریش پشستیانویت لیده کات له بژارده نه وهی قهرزه کانتا؟ وتم: بهلی فیرم بکه، فهرمووی بلی: ((په روږدگار! په ناته پیده گرم له غهه و په ژاره و بی دهسته لاتی و ته مبهلی و ترسنکووی و زالبوونی قهرزاری و غهه و تووره یی پیاوان)) منیش به گویم کردو په روږدگار غهه و په ژاره ی ره واندمه وه و پشستیانوی لیکردم له بژارده نه وهی قهرزه که مدا)) [اخرجه ابوداود].

سبحانك اللهم بهشش ههشتم

واته: ((پهروهردگارا؛ په‌نات پینده‌گرم له‌بی‌باوه‌پړی و هه‌ژاری و نه‌داری و سزای نیوگوړو به‌ته‌نیا هه‌ر تو په‌روهردگاریت)).

((اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَدَنِي ، اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي سَمْعِي ، اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَصَرِي ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ)) (سی‌جار).

واته: ((په‌روهردگارا؛ جه‌سته و گوی و دییم ته‌ندروست و ساغ بکه‌ی و به‌ته‌نیاش هه‌ر تو په‌روهردگاریت)).

((اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ ، أBOُعَلِّكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ وَأَبُوءُ بِذَنْبِي فَاغْفِرْ لِي فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ)) (سی‌جار).^(٤٦)

^(٤٤) (عبدالرحمن) ی کورپی (بکره) - ره‌زای خوای لیبیت - ده‌فرمویت: له‌باوکم پرسى باوکه گیان هه‌موو نیواران و به‌یانیانیک سی‌جار گویم ئی‌یه ده‌پارپیته‌وه ده‌لیت: په‌روهردگارا؛ جه‌سته و گوی و چاوم ته‌ندروست و ساغ بکه‌و په‌ناشت پینده‌گرم له‌بی‌باوه‌پړی و هه‌ژاری و نه‌داری و سزای نیوگوړو به‌ته‌نیاش هه‌ر تو په‌روهردگاریت)) ئه‌ویش وتی: گوی بیستی پیغه‌مبه‌ری خوا بووم به‌م نزیه ده‌پارپیته‌وه منیش ده‌مه‌ویت سوننه‌تی ئه‌و جیبه‌جینی بکه‌م)) [رواه ابوداود و غیره].

^(٤٥) (شداد) ی کورپی (اوس) - ره‌زای خوای لیبیت - له‌پیغه‌مبه‌ری خواوه ﴿﴾ ده‌گیرپیته‌وه؛ ده‌فرمویت: ((شانزای لیخوش‌بوون ئه‌وه‌یه به‌نده بلیت: ((په‌روهردگارا؛ توی تاك و ته‌نیا و منیش به‌نده‌ی تو، خویه گیان پا‌به‌ندم له‌سه‌ر په‌یمان و به‌لینی خوم هه‌تا بتوانم و ، په‌نات پینده‌گرم له‌شه‌رو خراپه‌ی ره‌فقارم و دانیش ده‌نیم به‌ناز و نیعمه‌ته‌کانی تو‌دا هاوکات له‌گه‌ل دان نام به‌گونا‌هو تاوانه‌کانم، خویه‌گیان ده‌لیم

واته: ((پهروهردگارا؛ تووی پهروهردگاری من و تاكو ته نیایت و منیش بهندهی توّم، خویاه گیان من پابه ندّم له سهر په یمان و به لینی خوّم هه تا بتوانم و ، په نات پیده گرم له شهرو خراپه ی رهفتارم و دانیش ده نیّم به نازو نیعمه ته کانی توّدا، هاوکات له گهلّ دان نانم به گوناو و تاوانه کانم ، خویاه گیان ده لیم ببوره چونکه به ته نیا هه ر تووی لیخوشبووی گوناو و تاوان)) .

(أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ) ^(٤٦) (سیّ جار)

واته: ((داوای لیخوشبوون ده کم له و پهروهردگاره ی تاكو ته نیاو زیندوو جیگیرو بالآدهسته و ته وبهش بولای نه و ده کم)) .

ببوره چونکه به ته نیا هه ر تووی لیخوشبووی گوناو و تاوان، نه وه ی له روژ یان شه ودا به دلنیا ییه وه بیخوینیت و له روژ یان شه ودا مهرگ یه خه ی پی بگریت نه و ا نیواره که ی یان به یانیه که ی ده خریته به هه شته وه)) .

^(٤٦) (زیدی بهنده ی پیغه مبهری خوا) (ﷺ) ده فهرمویت: باو کم گوئیستی پیغه مبهری خوابوویو که فهرموویو ی: نه وه ی بلی: ((داوای لیخوشبوون ده کم له و پهروهردگاره ی تاكو ته نیاو زیندوو جیگیرو بالآ دهسته و ته وبهش بولای نه و ده کم)) په ورردگار لینی ده بووریت گه ر له جهنگ و بهر ه کانیسی هه لبیت)) . [رواه ابوداود و الترمذی و الحاکم ، وقال صحیح علی شرط البخاری و مسلم]

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ بِهَشَى هَهَشْتَم

((اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى سَيِّدِنَا إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا إِبْرَاهِيمَ وَبَارَكْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى سَيِّدِنَا إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا إِبْرَاهِيمَ فِي الْعَالَمِينَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ))^(٤٧). (سى جار).

واته: ((پهروهردگار! سلاوات دایبارینه بو سهر گیانی گه وره و سهروه رمان (محمد) و خاوخیزانی به چه شنی سلاوات دان له دیاری (ابراهیم) ی سهروه رمان و پیروزی و پتری بخه له گه وره و سهروه رمان (محمد) و خاوخیزانی به چه شنی فهرو پیروزی و پتری (ابراهیم) ی سهروه رمان و خاوخیزانی له جیهاندا به راستی تو شکومه ندو دسه لاتداری بالای)).

((سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ))^(٤٨). (سى جار)

واته: ((بینگهردی و پاکی و ستایش بو پهروهردگار و هیچ خویه ک نی یه جگه له زاتی (الله) نه بیئت هه ر ئه ویش گه وره بالایه)).

((لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ))^(٤٩) (سى جار)

^(٤٧) بگه پیره وه بو پله و پایه ی سلاواتدان له دیاری پیغه مبهری خوا (ﷺ) له هه مان کتییدا به شی حه وتم ..

^(٤٨) بگه پیره وه بو به شی (حه وت) پله و پایه ی زیکرو یادکهره وان له سوننه تی پیروزو شیریندا فهرو موده ی (١١) یه م.

سبحانك اللهم! بهشی ههشتهم

واته: ((پهروهردگارتان تاكو و ته نیاو بی هاوه لهو مولك و دهستلآت و ستایش هه رب بۆ ئه وه و توانای به جیگه یاندنی هه موو ویستیکی هه یه)).

((سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ))^(۵۰) (سی جار)

واته: ((پهروهردگارا! بیگهردی و پاکی و ستایش بۆ تویه، گه واهی تاكو و ته نیایت دهدهم و داوای لیخۆشبوون و ته وبهش بۆلای تۆده کهم)).

((اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَي سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَنَبِيِّكَ وَرَسُولِكَ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ تَسْلِيمًا عَدَدَ مَا أَحَاطَ بِهِ عِلْمُكَ ، وَخَطَّ بِهِ قَلَمُكَ وَأَخْصَاهُ كِتَابُكَ ، وَارْضَ اللَّهُمَّ عَنْ سَادَاتِنَا أَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ وَعُثْمَانَ وَعَلِيٍّ وَعَنِ الصَّحَابَةِ أَجْمَعِينَ ، وَعَنِ التَّابِعِينَ وَتَابِعِيهِمْ بِأَحْسَانٍ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ)).

^(۴۹) بگه پیره وه بۆ بهشی (حهوت) په وپایه ی زیکرو یادوه ران

له سوننه تی پیروژو شیریندا فهرمووده ی (۸)هه

^(۵۰) (جبیری کورپی (مطعم) - رهزای خوای لیبیت - له پینغه مبهری خواوه (ﷺ) ده گپه رته وه؛ ده فهرموویت: نه وه ی له کو تایی کوپو دانیشتنی یادو زیکردا بلیت: ((پهروهردگارا! بیگهردی و پاکی و ستایش بۆ تویه، گه واهی تاكو و ته نیایت دهدهم و داوای لیخۆشبوون و ته وبهش هه رب بۆلای تۆده کهم)) وهك مۆركيك وایه و دانیشتنه که ی پی مۆرده کریت و نه وهشی له کوپری قسه ی هه له ت و بی سوود و بایه خدا بیلیت تکاکارو لیخۆشبوون ده بییت بۆی)) [رواه النسائي والطبراني والحاكم وغيرهم].

سبحانك اللهم بهش هه شتهم

واته: ((پهروهردگارا؛ سلاوات بده له دیاری (محمدی) بهنده و پیغه مبهرو فرستاده ی نه خوینده وارت و سلاوایش پرژینه به سهر خاوخیزان و یارویاوه رانی به ئه ندازه ی راده ی فراوانی زانیاری نوورین و تینووس و پینووسی گوشادو به رفروانت، په روردگارا؛ له (ابی بکر) و (عثمان) و (علی) و سه رجه م هاوه لآن و شوینکه و توانیان تا روژی دواپی رازی ببه و به زهیت پیاندا بیته وه و بیان به خشه)).

((سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ))^(۵۱).

واته: ((پاکو و بیگهردی بو په روهردگارت ، په روهردگاری خاوه ن دهستهلآت - له وهی که ئه وانه دهیده نه پال ئه و زاته بی هاوه ل و هاوتایه ، سلاوو درودیش له سهر هه موو پیغه مبهران و سه رجه م فرستاده کانی خوا، سوپاس و ستایشیش بو خوا ، په روهردگاری هه موو جیهانان هه میشه به رده و ام))^(۵۲).

^(۵۱) له دوعا کانی شهو روژدا باسکراوه له کو تایی کوړو دانیشتندا

فهرمووده ی (۲۸).

^(۵۲) ته فسیری ناسان: ۴۵۲.

چه نند سووديك

براو خوشكى به پيژ..

نه گهر كات و ماوه ت كه م بوو يان نه فست ساردوو هيمه تت
نزم بوو له ئا ماده بووني كوړو دانيشتنى زيكر به كو مه ل نه وا
يادو زيكره كان كورت بگهروه به م چه شنه ي لاي خواره وه:

۱ - په نا به خوا بگهرو هه ريه ك له (فاتحه) و (ايه الكرسى) و
كو تاييه كانى سووره تى (البقره) يه كجار بخوينه.

۲ - سووره تى (الاخلاص) و (الفلق) و (الناس) سى جار
بخوينه.

۳ - پاشان به رده و امبه له دواى سووره تى (الناس) هه تا
زيكرى (شانزا) كه (اللهم انت ربي لا اله الا انت ..) سى جار.

۴ - پاشان (۳) جار (استغفر الله العظيم) بگه.

۵ - ئنجا (سبحانك اللهم و بحمدك اشهد ..) سى جار بلى.

۶ - دواتر به سلا و اتدان له ديارى پينغه مبه ر (سبحان) داواى
رازى بوون له يارو شوينكه و توانى و (سبحان رب العزة
عما يصفون ..) دواى به و يردو زيكره كانت بهينه.

۷ - له نيوار انيشدا له جياتى وشه ي (اصبحنا) روژمان
لى بوويه وه ، وشه ي (امسينا) شهومان به سه ردا هات) ببه.

بەشى نۆيەم

چارەسەر بەدوئا

(رقى)

دروستا و گونجاندنې چاره سر به دوعا

۱ - قال عبد الله بن عباس (رضي الله عنه) : كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) يُعَوِّدُ الْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ (رضي الله عنهما) : ((أَعِيدُكُمْ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَةٍ وَمَنْ كُلِّ عَيْنٍ لَأَمَةٍ)) يَقُولُ : [إِنَّ أَبَاكُمْ كَانَ يُعَوِّدُهُمَا إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ] ^(۱).

واته: (عبدالله) ی کورې (عباس) - رهزای خوای لیبیت - ده فهرمویت: پیغه مبهری خوا (رضي الله عنهما) دوعای به سهر (حسهن) و (حسین) دا رهزای خویان لیبیت - ده خویندو دهیغه رموو: ((په ناتان ددهم به وشه پیروزو ته و او هکاني په روه ردگار له هه موو شهیتانیکي گومان دروستکرو چاویکی پیسو و چلکن و نیره یی خواز)) پاشان (رضي الله عنهما) دهیغه رموو: ((ابراهیم) ی باوکتان په نای به (اسماعیل) و (اسحاق) دهگرت پیی)).

۲ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ النَّبِيَّ (ﷺ) كَانَ إِذَا اشْتَكَى الْأُنْسَانَ الشَّيْءَ مِنْهُ ، أَوْ كَانَ بِهِ قَرَحٌ أَوْ جَرَحٌ قَالَ النَّبِيُّ (ﷺ) بِأَصْبِعِهِ هَكَذَا وَوَضَعَ سَفِيَّانَ بْنِ عُيَيْنَةَ أَصْبِعَهُ بِالْأَرْضِ ثُمَّ رَفَعَهُمَا وَقَالَ : (بِسْمِ اللَّهِ تُرْبَةُ أَرْضِنَا بَرِيْقَةٌ بَعْضُهَا يُشْفَى سَقِيمُنَا بِإِذْنِ رَبِّنَا)) ^(۲).

واته: (سفيان) ی کورې (عويهينه) له خاتوو (عائشه) ی دايك موسولمانانه وه رهزای خوای لیبیت . ده گيریته وه :

(۱) أخرجه البخاري.

(۲) متفق عليه.

سَبِّحْكَ اللَّهُمَّ بِهَشْرِ نَوْبِهِم

دهفهرمویت: گهر درمیك یان نازاریك روی بكردایه ته
یهكیك و نه خوش بكهوتایه پیغه مبهری خوا (۳) دهستی
دهكرد به خاك و خوئی دهوریداو پاشان بلندی دهكرده وه
دهیهینا به نه خوشه كه داو دهیغه رموو: به ناوی خوا خاك و
خوئی زه ویمان گهش و جوانی هه ندیكمانه و بهویستی
پهروه ردگارمان چاره سهی نه خوش و درمدارمانی
پیده كهین)) .

۳ - عَنْ عَوْفِ بْنِ مَالِكٍ (رضی) قَالَ : كُنَّا نُرْقِي فِي الْجَاهِلِيَّةِ
فَقُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ كَيْفَ تَرَى فِي ذَلِكَ؟ فَقَالَ: اغْرِضُوا عَلَيَّ
رُقَاكُمْ. لَا بَأْسَ بِالرُّقَى مَا لَمْ يَكُنْ فِيهِ شِرْكٌ (۴) .

واته: (عوف) ی کوری (مالک) - رهزای خوای لیبت -
دهفهرمویت: لهکات و تافی نه فامیدا چاره سهرمان به دوعا
دهکرد، نه ویش فهرمووی: نزاو دوعا که تانم پی بلین، گونجاوو
دروسته گهر هاوهل پهیدا کردنی تیدانه بیبت بو پهروه ردگار)) .

۴ - وَقَالَ الرَّبِيعُ: سَأَلْتُ الشَّافِعِيَّ عَنِ الرُّقِيَّةِ فَقَالَ: لَا بَأْسَ
أَنْ تُرْقَى بِكِتَابِ اللَّهِ ، وَبِمَا تَعْرِفُ مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ قُلْتَ: أَيْرْقَى أَهْلَ
الْكِتَابِ الْمُسْلِمِينَ؟ قَالَ نَعَمْ ، إِذَا رُقُوا بِمَا يَعْرِفُ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ
تَعَالَى وَبِذِكْرِ اللَّهِ تَعَالَى)) .

واته: (ربیع) - خوای لیرازی بیبت - دهفهرمویت: دهبراره ی
چاره سهر به دوعا له پییشه وا (شافعی) م پرسى له وه لامدا
وتی: چاره سهره به دوعا کانی قورئان و یادو زیکره کان

(۳) رواه مسلم وأبو داود.

سبحانک اللّٰهُمَّ بِشَهِسِ نَوْبِهِم

گونجاوو دروسته، منیش پرسیم: ئایا دروسته په یامدارانی
ئاینه کانی دی چاره سه ری موسولمانان به دوعا بکه ن؟
فهرمووی: به ئی، به مهرجیک چاره سه ر به ئایه ته کانی قورئان و
یادوزیکرک بکه ن روون و ئاشکرایت لای موسولمانان)) .

مشتیک له چاره سه ر به دوعا له لایه ن

پیغه مبه ره وه (ﷺ)

۱ - عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّ النَّبِيَّ (ﷺ) كَانَ يُعَوِّذُ
بَعْضَ أَهْلِهِ يَمْسَحُ بِيَدِهِ الْيُمْنَى وَيَقُولُ: ((اللَّهُمَّ رَبَّ النَّاسِ
أَذْهِبِ الْبَأْسَ وَأَشْفِ أَنْتَ الشَّافِي لِأَشْفَاءِ الْأَشْفَاؤِ كَشِفَاءِ لَأ
يُغَادِرُ سَقَمًا)) (٤).

واته: خاتوو (عائشه) ی دایکی موسولمانان - ره زای
خوای لیبت - ده فهرمویت: پیغه مبه ری خوا (ﷺ) چاره سه ری
خاوخیزانی به دوعا ده کردو دهستی راستی دهینا به شوین و
جیگه ی نازاره که داو دهیغه ره موو: ((خوایه گیان ئه ی
په روه ردگاری خه لکی ئیش و نازار بره وینه ره وه و چاره سه ری
بکه هر تو خواهن چاره سه ری و به چه شنیک ی لی بکه جاریکی
دی هرگیز ئیش و نازار و ژان رووی تینه کات)) .

۲ - وَعَنْ عُمَانَ بْنِ أَبِي الْعَاصِ أَنَّهُ شَكَاَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (ﷺ)
وَجَعَا يَجِدُهُ فِي جَسَدِهِ مُنْذُ اسْلَمَ ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) :

(٤) متفق عليه.

سبحانك اللهم بهشش نوبه
 ((صَبَغَ يَدَكَ عَلَى الَّذِي يَأْلَمُ مِنْ جَسَدِكَ وَقُلْ: بِسْمِ اللَّهِ ثَلَاثًا.
 وَقُلْ سَنِعُ مَرَاتٍ: أَعُوذُ بِعِزَّةِ اللَّهِ وَقُدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَخْذَرُ
 وَأَحْذَرُ))^(٥).

واته: (عثمان) ی کوری (ابی العاص) - رهزای خوای
 لیبیت - لهوکاتهوه موسولمان بووبوو ئیش و ئازاریک روی
 کردبووه جهستهی و لای پیغه مبهری خوا^(*) باسیکرد ،
 ئه ویش^(*) فهرمووی: دهستت بخه سهر ئازاره کهو بلی:
 ((بهناوی خوا)) و جهوت جار بلی: ((په ناده گرم به مه زنی و
 توانای پهروهردگار له شهرو خراپه ی ئه وهی روی
 تیگردوو و ئه وهشی لی دهترسم و خوئی به دور لیده گرم)).

۳ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ (عَنْ النَّبِيِّ) قَالَ: مَنْ عَادَ
 مَرِيضًا لَمْ يَخْضُرْ أَجَلَهُ فَقَالَ عِنْدَهُ سَنِعُ مَرَاتٍ: ((اسأل الله
 العظیم رَبَّ العَرْشِ العظیم أَنْ یَشْفِیکَ)) الا عَافَاهُ اللهُ^(٦).

واته: (ابن عباس) - رهزای خوای لیبیت - له پیغه مبهری
 خواوه^(*) دهگیریتتهوه؛ ده فهرمویت: ((ئه وهی سهردانی
 نه خویشیک بکات و هیشتا کات و واده ی مردنی نه هاتیبیت ئه و
 جهوت جار بلی: ((داواخوازم له پهروهردگاری عهرشی مه زن
 ساغ و ته ندروست و چاکت بکاتهوه ، بیگومان پهروهردگار
 ساغ و چاکی دهکاتهوه)).

^(٥) اخرجه مسلم.

^(٦) اخرجه ابوداود والترمذی وقال حدیث حسن وقال الحاکم صحیح

على شرط البخاري.

٤ - وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ (رضي الله عنه) قَالَ: كُنَّا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه وسلم) فِي الْمَسْجِدِ حَتَّى إِذَا طَلَعَتِ الشَّمْسُ خَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وسلم) وَاتَّبَعْتُهُ فَقَالَ: أَنْطَلِقْ بِنَا نَدْخُلْ عَلَيَّ فَاطِمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدٍ ، فَدَخَلْنَا وَإِذَا هِيَ نَائِمَةٌ مُضْطَجِعَةٌ فَقَالَ: يَا فَاطِمَةُ مَا يُنِيْمُكَ هَذِهِ السَّاعَةَ؟ قَالَتْ: مَا زِلْتُ مُنْذُ الْبَارِحَةِ مَحْمُومَةٌ ، فَقَالَ: فَأَيْنَ الدُّعَاءُ الَّذِي عَلَّمْتُكَ؟ قَالَتْ نَسِيْتُهُ قَالَ: فَقُولِي ((يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ بِرَحْمَتِكَ أَسْتَغِيْثُ ، اصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ ، وَلَا تَكْلِنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ ، وَلَا إِلَى أَحَدٍ مِنَ النَّاسِ))^(٧).

واته: (أنس) ی کوری (مالک) رهزای خوای لیبیت .
 ده فهرمویت: به یاوه ری پیغه مبهری خوا (رضي الله عنه) له مزگهوت بووین
 کاتی تیشکی خور به درکهوت و پیغه مبهری خوا (رضي الله عنه)
 چوه دره وهو به منیشی وت: بابچین بو لای (فاتمه) ی کچم ،
 کاتی چووین بو مالیسان (فاتمه) نوستبوو هیشتا
 هه لئه ستابوو، پیغه مبهری خواش (رضي الله عنه) فهرمووی: (فاتمه)
 بوله کاته دا نووستویت؟ نه ویش وتی: له دوینی وه تووشی
 له رزوتایه ک هاتووم و پهریشان بووم، پیغه مبهری خواش (رضي الله عنه)
 فهرمووی: نهی کوا نهوا دوعاو نزایه ی فیرم کردیت؟ وتی:
 له بیرم چووه ته وه فهرمووی بلی: په روهردگاری زیندوو راگرو
 ری کخه ری کاروباره کان په ناده گرم به سوژو میهرو به زهی تو ،
 داواخوازم سه رجه م کاروباره کانم بو چاک و باش بکهیت و بو
 وچانیکیش نه م سپیری به نه فسی خووم و خه لکی دی)) .

^(٧) رواه الطبراني في الأوسط.

سَبِّحَانَكَ اللَّهُمَّ بِهِ شَى نُؤَيِّمُهُ

۵ - وَعَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سَالِمٍ قَالَ: قَالَ لِي ثَابِتُ الْبَنَانِيُّ: يَا مُحَمَّدُ إِذَا اسْتَكْبَيْتَ فَضَعْ يَدَكَ حَيْثُ تَشْتَكِي ، ثُمَّ قُلْ: ((بِسْمِ اللَّهِ أَعُوذُ بِعِزَّةِ اللَّهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ مِنْ وَجَعِي هَذَا)) ثُمَّ أَرْفَعْ يَدَكَ ثُمَّ أَعِدْ ذَلِكَ وَثَرًّا ، فَإِنَّ أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ حَدَّثَنِي : أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ حَدَّثَهُ بِذَلِكَ))^(۸)

واته: (محمد)ی کوپری (سالم) - رَهزای خَوای لَبِیَّت -
دهفهرمویت: (ثابت)ی (بنانی) پیی و تم: نهی (محمد) گهر
نهخوش و ناساغ بوویت دهستت بخه سهر جیگه و شوینی
ئازارهکته و بلی: بهناوی خوا په ناده گرم به مهزنی و
شکو مهندی په روه ردگار له شهر خراپه ی نه وهی ههستی
پیده که م و ئازارم دهن، پاشان دهست هه لبره و جاریکی
دی هه مان کردار دوویات بکه ره وه و چه ند جاریک بیکه به لام با
تاک بیټ ، نه مهش (انس)ی کوپری (مالک) پیی و تم و
له پیغه مبه ره وه گیراویه تیه وه))

۶ - وَعَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ (رضي الله عنه) ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (ﷺ) عَادَهُ فِي مَرَضِهِ فَقَالَ: ((اللَّهُمَّ اشْفِ سَعْدًا ، اللَّهُمَّ اشْفِ سَعْدًا ، اللَّهُمَّ اشْفِ سَعْدًا))^(۹)

واته: (سعد)ی کوپری (ابی وقاص) - رَهزای خَوای لَبِیَّت -
دهفهرمویت: نه خوشکه و تم و پیغه مبه ری خواش (رضي الله عنه) سهردانی

(۸) رواه الترمذي.

(۹) رواه مسلم.

سبحانك اللهم بهشش نوبت

کردم و سی‌جار فہرمووی: (پہروردگار شیفافو چارہسہری
سہعد بکہی))

۷ - وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عمرو بن العاصِ (ؓ) قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ
(ؐ): إِذَا جَاءَ الرَّجُلُ يُعَوِّدُ مَرِيضًا فَلْيَقُلْ: اللَّهُمَّ اشْفِ عَبْدَكَ
يُنْكَأُ لَكَ عَدْوًا، أَوْ يَمْشِي لَكَ إِلَى صَلَاةٍ^(۱۰)

واتہ: (عبداللہ) ی کوپی (عمرو) ی کوپی (عاص) - رھزای
خوای لیبیت . لہ پیغہ مبهری خواوہ (ؓ) دہ گپرتہوہ:
دہ فہرمویت: کاتیک سہردانی نہ خوشتانکرد بلین:
پہروردگار! شیفافو چارہسہری بہندہ کہت بکہ ہتا دورژمنت
بو تیک بشکیننی یان بیت بو نویر لہ مزگہوت))

۸ - عَنْ عَلِيٍّ (ؓ) قَالَ: كُنْتُ شَاكِيًا فَمَرَّ بِي رَسُولُ اللَّهِ (ؐ)
وَأَنَا أَقُولُ: ((اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ أَجَلِي قَدْ حَضَرَ فَأَرْخِنِي وَإِنْ كَانَ
مُتَأَخِّرًا فَارْفَعْهُ عَنِّي، وَإِنْ كَانَ بَلَاءٌ فَصَبِّرْنِي، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ
(ؐ): ((كَيْفَ قُلْتَ؟) فَأَعَادَ مَا قَالَهُ، فَضْرِبَهُ بِرِجْلِهِ وَقَالَ:
((اللَّهُمَّ عَافِهِ، أَوْ اشْفِهِ، شَكَ شَعْبَهُ، قَالَ: فَمَا اشْتَكَيْتُ
وَجَعِي بَعْدُ))^(۱۱)

واتہ: (علی) - رھزای خوای لیبیت - دہ فہرمویت:
نہ خوشو ناساغ بووم پیغہ مبهری خوا (ؓ) سہردانی کردم و
منیش نزام دہ کردو دہ موت: ((پہروردگار! گہر وادہی
چارہنووسو نہ جہلہم داہات گیانم بکیشہو! خوئہ گہر

^(۱۰) سنن ابی داود فقال: النووي حديث حسن حسنه الحافظ وغيره.

^(۱۱) رواه الترمذي وقال حديث حسن صحيح.

سبحانك اللهم

ئەجەلېشەم ھېشەتتا وادەو كاتى نەھاتووە شىفاو چارەسەرەم
بەكو ، ئەگەر ئەم حالەش بەلاو تاقىكردەنەو ھىە ئارامگرتن و
دان بەخۆداگرتنەم پىي بەخەشە)) پىغەمبەرى خواش(ﷺ)
گووى بېستى نزاكەم بوو پىي و تەم: ئەو ھى و تەت بووم دووبارە
بەكرەو ھە، دوای ئەو ھى دووبارەم كەردەو بەقاچى پىايدا
كىشام و فەرمووى: ((پەرەدگار! شىفاو چارەسەرە لەش
ساغىم پىي بەخەشە)) پاشان دەستى كەرد بەنىو ھەكداو ئەو جا
وتى: ((لەدوای ئەو نزاى ھە لەش سووك بوو تەندروسەتەم
باش بوو ھەو)) .

۹ . عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخَدْرِيِّ (ﷺ) : ((إِنَّ جِبْرِيلَ أتَى النَّبِيَّ
(ﷺ) فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ ، أَشْتَكَيْتَ ؟ قَالَ : نَعَمْ قَالَ : ((بِسْمِ اللَّهِ
أَرْقِيكَ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ يُؤْذِيكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ نَفْسٍ أَوْ عَيْنٍ حَاسِدٍ ،
اللَّهُ يَشْفِيكَ ، بِسْمِ اللَّهِ أَرْقِيكَ)) (۱۲) .

واتە: (ابى سەيدى) ى (خەدرى) — رەزای خواى لىبىت —
دەفەرمووت: جارىكىان جو برەئىل ھات بو خزمەتى
پىغەمبەرى خوا(ﷺ) و پىي و تە: ئەھى (مەھمەد) ناساغىت؟
ئەو ھىش فەرمووى: بەلى ، جو بەرئىلېش فەرمووى: بەناوى
خوا چارەسەرت دەكەم لەسەر جەم ئىش و ئازارىك ژانت پىي
بگە ھەنىت و لەھەموو چاوىكى پىس و چلكن و ئىرەھى ، خوا
چارەسەرە شىفات بەدات ، بەناوى خوا چارەسەرت دەكەم)) .

(۱۲) رواه النووي في صحيح مسلم والترمذي والنسائي وابن ماجه

باسانید صحیحە .

۱۰ - وَعَنْ أَنَسٍ (ؓ): (أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ دَخَلَ عَلَى أَعْرَابِيٍّ وَهُوَ مَحْمُومٌ فَقَالَ: ((كَفَّارَةٌ وَطُهْرٌ))^(۱۳)).

واته: (انس) - رزای خوی لیبیت - دہرہ رمویت: پیغہ مہری خوا (ؓ) چو بو لای عہرہ بیکی بیابان نشین کہ تووشی لہرزوتا ہاتبوو پیی فہرموو: ((نہ خوشیہ کہت پاک بوونہ وہو بری گوناہت کہوتیبت)).

۱۱ - عَنْ سَلْمَانَ (ؓ) قَالَ: ((عَادَنِي رَسُولُ اللَّهِ (ؐ) وَأَنَا مَرِيضٌ فَقَالَ: ((يَا سَلْمَانُ شَفَى اللَّهُ سَقَمَكَ ، وَغَفَرَ ذُنُوبَكَ ، وَعَافَاكَ فِي دِينِكَ وَجِسْمِكَ إِلَى مَدَّةِ أَجَلِكَ))^(۱۴)).

واته: (سلمان) - رزای خوی لیبیت - دہرہ رمویت: نہ خوش بووم پیغہ مہری خوا (ؓ) سہردانی کردمو پیی وتم: ((ئہی سہلمان پہروردگار شیفای ناساگی ونہ خوشیت بدات ولہ گوناہو تاوانہ کانت ببوریت وناین وجہستہت ساغو بیوہی بکات ہتا وادہی مہرگو کوچ کردنت)).

۱۲ - وَعَنْ عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانٍ (ؓ) قَالَ: ((مَرَضْتُ فَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ؐ) يُعَوِّدُنِي يَوْمًا فَقَالَ: (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ، أَعِيدُكَ بِاللَّهِ أَحَدَ الصَّمَدِ الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ مِنْ شَرِّ مَا يَجِدُ)) فَلَمَّا اسْتَقَلَّ رَسُولُ اللَّهِ (ؐ) قَائِمًا قَالَ: ((يَا عُثْمَانُ يُعَوِّدُهَا فَمَا تَعَوِّدْتُمْ بِمِثْلِهَا))^(۱۵).

^(۱۳) رواه النووي في كتاب ابن السني وقال حديث حسن.

^(۱۴) رواه ابن السني.

^(۱۵) رواه ابن السني.

سبحانک اللّٰهُمَّ بسهش نۆیه

وات: (عثمان) ی کوری (عفان) — رهزای خوای لیبیت —
دهفهرمویت: ناساغ و نهخوش بووم پیغه مبهری خوا (ع)
پهنای پیده گرتو له نزاو دو عاکانیدا هاتبوو: (به ناوی خوای
به خشنده و میهره بان په نات پیده گرم له وهی هستی
پیده کهیت و نازارت دهدات ، په روهردگاری پایه دارو
دهسته لاتدار که نیازی به کهس نی یه و هم مووان ناتاجی
نه ون و هر نه و ده توانیت به لا و ناخوشی لابه ریت و هیچ
کهسی لی نه بووه و خوشی له کهس نه بووه و ، هرگیز هاوتاو
هاوشیوه و ده سه لاتداریکی تر نیه که له به رامبه ر به و
بوه ستیت و هاوشانی بیت)) ننجنا پیغه مبهری خوا (ع) هستا
له لای و به پیوه فهرمووی: ((نهی (عوسمان) بهم چه شنه
په نابگروه هرگیز هاوچه شنی نه مهت ده ست ناکه ویت)).

په ناگرتن به په روهردگار له ناساغی و نه خوشی

پیش روودانی

۱۳ - وَعَنْ مَيْمُونَةَ بِنْتِ أَبِي عَسِيبٍ مَوْلَاةَ رَسُولِ اللَّهِ (ع) أَنَّ
امْرَأَةً مِنْ جَرَشِ اتَتْ رَسُولَ اللَّهِ (ع) عَلَى بَعِيرٍ فَنَادَتْ: يَا
عَائِشَةَ اَعِينِي بِدَعْوَةٍ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ (ع) تَسْكُنُنِي — أَوْ
تَطْمِئِنِّي . قَالَتْ لَهَا ضَعِي يَدَكَ الِیْمَنَى عَلَى فُؤَادِكَ فَاْمْسَحْهُ
وَقَوْلِي: بِسْمِ اللَّهِ ، اللَّهُمَّ دَاوِنِي بِدَوَائِكَ وَاشْفِنِي بِشِفَائِكَ
وَاعْنِنِي بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ وَ اَحْدِرْ عَنِّي اَذَاكَ)).

واته: خاتوو (میمونه) ی کچی (ابی عسیب) ی که نیزه کی
پیغه مبهری خوا (ع) ده فهرمویت: ئا فره تیکی تیره ی (جرش)

سبحانک اللّٰهُمَّ به شش نوبت

به سواری و شتر هات بؤ لای پیغهمبهره بانگی کرد: نهی
(عائشه) دوعا و نزایه کم فی ربکه له پیغهمبهری خوات بیستی
هه تا دلم نارام و هیمن بیته وه، خاتوو (عائشه) ش فهرمووی:
دهستی راستت بجه سهر دلّت و پییدا بهینه و بلی: ((به ناوی
خوا پهره ردگارا؛ چاره سهر و شیغام بسده به چاره سهر و
شیفای خوّت و بی باکم بکه له خه لکی و نیّش و نازاریشم
بشکینه)).

۱۴ - عَنْ أَنَسٍ (رضی) قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ (ﷺ) يَقُولُ: ((إِنِّي
أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْفُسُوقِ وَالشَّقَاقِ وَالنَّفَاقِ وَالسُّمْعَةِ وَالرِّيَاءِ ،
وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الصَّمَمِ وَالْبُكْمِ وَالْجُنُونِ وَالْجَذَامِ وَسَائِ
الْأَسْقَامِ))^(۱۶).

واته: (انس) رهزای خواى لیبیت - له پیغهمبهری خواوه
(ﷺ) دهگیریتسه وه؛ ده فهرمویت: ((پهره ردگارا؛ په نات
پیده گرم له خراپه و په شیوی و دوورپوی و روپامایی و
که ری و لائی و شیّتی و گه ری و نه خوشی خراب)).

^(۱۶) رواه الطبرانی.

سرچاوه كان

ته فسيرى ناسان / بورهان محمد أمين

الاذكار - النووي

المأثورات - الأمام حسن البنا

النصيحة في الأدعية الصحيحة - للحافظ المقدسي

المناجاة - الأمام حسن البنا

الكلم الطيب - ابن تيمية

فضل الصلاة على النبي - الأمام اسماعيل ابن اسحاق

القاضي

الوابل الطيب من الكلم الطيب - ابن القيم الجوزية

اللهم - المأثورات - محمد عاشور

فقه السنة الجزء الأول - سيد سابق

رياض الصالحين - النووي - تحقيق رضوان محمد رضوان

ناوهرۆك

لا په ره

بابه ت

- ٤..... پيشه كى وهرگير
- ٦..... پيشه كى نامادهكار

به شى يه كه م

پله وپايه ي ياد و ياده وهران

- ١١..... له قورئانى پيرۆزدا
- ١٧..... له سوننه تى پاك و شيريندا
- ٢٣..... له ديدى زانا ياندا
- ٢٨..... چند سوو دمه ندييه ك

به شى دوو م

پله وپايه ي نزا و پارانه وه

- ٢٥..... پله وپايه ي نزا و پارانه وه له قورئانى پيرۆزدا
- ٢٨..... له سوننه تى پاك و بيگه رددا
- ٤١..... مهرجه گانى نزا و پارانه وه
- ٤١..... به لگه گان
- ٤٦..... شيوازو چو نيه تى نزا و پارانه وه
- ٤٧..... به لگه گان

- باشترین کات بو گیرابوونی نزاو پارانهوه ۵۲.....
 بهلگهکان ۵۳.....
 نهوانهی نزاو پارانهوه میان گیرایه ۶۱.....
 بهلگهکان ۶۲.....
 سهرمهتایهک بو نزاو پارانهوه دوای سوپاسگوزاری نواندن و
 سلاواتدان له دیاری پیغه مبهری نازیز (ﷺ) ۶۵.....
 چل دوعا له قورئانی پیروژهوه ۶۷.....
 چه پکیک له گوئزاری نزاو پارانهوه گانی پیغه مبهری
 خوا (ﷺ) ۸۲.....
 په ندو سوود ۹۳.....

بهشی سییه م

یادوزیکره گانی شهوو روژ

- یادو زیگری له خه وههستان ۹۶.....
 یادوزیکری چوونه سه ر پیشاو ۹۷.....
 یادوزیکری هاتنه دهره وه له سه ر پیشاو (سه ر ئاو) ۹۸.....
 یادوزیکری دهستنوئیز (سه ر متاو پیشه کی) ۹۸.....
 نزاو دوعا ی کاتی دهستنوئیزدا ۹۹.....
 نزاو دوای دهستنوئیز ۹۹.....
 نزاو پارانهوه گانی بانگدان ۱۰۰.....
 له کاتی بانگداندا ۱۰۰.....
 له دوای بانگ ۱۰۲.....

- نزاو دوعاكانى مزگهوت (لهكاتى چوون بهرهو
مزگهوت) ۱۰۲
- نزاو دوعاى چوونه ناو مزگهوت ۱۰۲
- نزاو دوعاى هاتنه دمرهوه له مزگهوتدا ۱۰۴
- دوعاكانى سهرخوانو نانخواردن ۱۰۴
- دوعاى دواى نانخواردن ۱۰۶
- نزاكانى بهرگ پۆشين و بهر ئاوينه ۱۰۷
- بهرگ پۆشين ۱۰۷
- لهكاتى دانانى پۆشاكددا ۱۰۷
- لهكاتى تهماشاكردى ئاوينه دا ۱۰۸
- لهكاتى هاتنه دمرهوه لهمال ۱۰۹
- لهكاتى چوونه مالهوه ۱۱۰
- نزاى دوايى هيئان بهكوڤرو دانىشتن ۱۱۱
- لهكاتى نووستندا ۱۱۲

بهشى چوارهم

پارانهوهى بۆنهكان

- نزاو دوعاى سهر پشكردى شىرعى ۱۱۷
- دوعاكانى سهفهري (دوعاى كهسيكى جينشين بۆنهوهى
سهفهري دهكات) ۱۱۸
- دوعاى ئهوهى سهفهري دهكات بۆ كهسانى
جينشين ۱۱۹

- دوعای سواربوونی ھۆکاری گواستنەوہ ۱۱۹.....
- دوعای گەپرانەوہ لەسەفەر ۱۲۱.....
- دوعای ڕووداوہ کتوپرەکانی ژیان ۱۲۲.....
- دوعای ئاسانکردنی کاری قورس و گران ۱۲۶.....
- دوعای ڕووداوی پێچەوانەى ویستی تۆ بیټ..... ۱۲۶.....
- دوعای شکست و سەرنەگەوتن ۱۲۷.....
- دوعای بەلاو دەر دەسەری نووشوستی..... ۱۲۷.....
- نزاو دوعاگانى تورەبوون ۱۲۹.....
- دوعای گرانی بزێوی و باری ژیان ۱۳۰.....
- لەکاتی پەیدا بوونی گومان و دوودلی..... ۱۳۱.....
- لەکاتی گەشتن بە دوژمن و دەستەلاتداراندا ۱۳۲.....
- نزاو دوعاگانى نیمەنە بەرچاوو دیارەکان ۱۳۴.....
- ئەگەر نیمەنیکی بینی شادی و ئاسوودەیی هیئا
بەبەردا..... ۱۳۴.....
- نزاو دوعای بینینی نیمەنیکی دلتهزین..... ۱۳۵.....
- ئەگەر نۆبەرەى بەر و بوومیکی بدیایە ۱۳۶.....
- نزاو دوعای بەدی کردنی خەندەو شادی لەرووی براهەکی
موسوئماندا..... ۱۳۷.....
- نزاو دوعای بەدی کردنی ئەوانەى گیرۆدەى دەستی بەلاو
نەھامەتیەك هاتوون..... ۱۳۷.....
- نزاو دوعای بینینی رووی مانگ ۱۳۸.....

- نزاو پارانه وهى هه ندىك له ديارده سروشتى و
 گهردوونيه كان..... ۱۳۹
- نزاو دوعاى هه ئكردى گهردهلوول..... ۱۳۹
- نزاو دوعاى گوئى بيستبوونى چه خماخه وهه وهه
 برووسكه..... ۱۴۰
- نزاو دوعاى داكردى باران..... ۱۴۱
- نزاو دوعاى زياد باران بارين و ترسان لهزيان
 گه ياندنى..... ۱۴۱
- نزاو دوعاكانى سهردانى نهخوش..... ۱۴۲
- نزاو دوعاى پرسه وهه سه ره خوشى..... ۱۴۲
- نزاو دوعا لهكاتى نوپژى مردوودا..... ۱۴۵
- نزاو دوعاى سهردانى گوپستان..... ۱۴۶
- نزاو دوعاى جياواز..... ۱۴۷
- نزاو دوعاى پيرۆزبایى له هاهوسه رگيران..... ۱۴۷
- دوكانردن لهكاتى پزميندا..... ۱۴۸
- نزاو دوعاى ميوان له دواى نانخواردن بو خوا وهن
 مال..... ۱۴۸
- نزاو دوعا له كوئايى كوړو دانيشتندا..... ۱۴۹
- نزاو دوعاى په ناگرتن به خوا له رهفتارو كردارى خراب و
 ناپه سهندن..... ۱۵۱
- دوعاى له دهستان و ونكردى شتيك..... ۱۵۱

- ۱۵۲..... دوعاى قهرزدانه وه
- ۱۵۳..... دوعاى يه كيڪ شهو به ناگاو بيدار بيته وه له خه وه
- ۱۵۴..... گهر خهوت بينى چى ده كه يت
- دوعا كردن له كاتى پؤش ينى جل و بهرگى
- ۱۵۵..... نويدا
- دوعاى پيرؤزبايى و پؤش ينى جل و بهرگى نوئى له برى
- ۱۵۶..... موسوئمان
- ۱۵۶..... دوعاى راجله كين له خه ودا
- ۱۵۷..... دوعا كردن بو كه سيك چا كه ت له گه لدا بكات
- ۱۵۸..... سوو ديڪ
- ۱۵۹..... ناوه پيرؤزو جوانه كانى پهرومردگار
- بهشى پينجه م**
- دوعاكانى نويز**
- ۱۶۶..... دوعاكانى سه رم تاو ده ستپي كردنى نويز
- ۱۶۹..... دوعاى پاش (الله اكبر) له شهو نويزدا
- ۱۷۱..... دوعاى ركوع و كر نووش
- ۱۷۵..... دوعاى دواى هه ستانه وه له ركوعدا
- ۱۷۷..... دوعاى وچانى نيوان هه ردوو كر نووش
- ۱۷۸..... دوعاى پاش گه واهى دان (شايه تومان)
- ۱۸۰..... نزاو دوعاكانى دواى سه لامدانه وه
- ۱۸۶..... چند دوعا يه كى جياواز

- ١٨٨..... دوعای دوای سوننه‌تی نوپۆزی به‌یانی
- ١٨٨..... دوعای قنوت
- ١٩٠..... دوعای وادهو کاتی بانگی شیوان
- ١٩٠..... دوعای دوای نوپۆزی شیوان
- ١٩١..... دوعای دوای نوپۆزی (وتر)
- ١٩٢..... دوعای نوپۆزی بیویستی
- ١٩٣..... دوعای هه‌ستان بو شهو نوپۆز
- ١٩٥..... دوعای سوژده‌ی تیلاره

به‌شی شه‌شه‌م

داوای لیخۆشبوون

- ١٩٧..... پله‌وپایه‌ی داوای لیخۆشبوون
- ١٩٧..... له‌قورئانی پیرۆزدا
- ٢٠١..... له‌سوننه‌تی پاك و شیریندا
- ٢٠٦..... ده‌سته‌وزاهو چۆنیه‌تی داوای لیخۆشبوون
- ٢٠٨..... شانزای لیخۆشبوون

به‌شی چه‌وته‌م

سلاواتدان له‌دیاری پیغه‌مبه‌ر (ﷺ)

- ٢١١..... سلاواتدان له‌دیاری پیغه‌مبه‌ر (ﷺ)
- پیویستی سلاواتدان له‌دیاری پیغه‌مبه‌ر (ﷺ) له‌کاتی
- ٢١٤..... ناوبردنی‌دا له‌کۆرو دانیشه‌نه‌کاندا

- ئەجرو پاداشتی سـ لـاواتدان لـەدیاری
پـیغەمبەر (ﷺ)..... ۲۱۶
- دەسـ تەواژەکانی سـ لـاواتدان لـەدیاری
پـیغەمبەر (ﷺ)..... ۲۱۹
- چەند سوودیک..... ۲۲۵

بەشی هەشتەم

ویردو زیکری بەیانیان و ئیواران

(المأثورات)

- ۲۲۸
- چەند سوودیک..... ۲۵۸

بەشی نۆیەم

چارەسەر بەدوعا (رقی)

- گونجان و دروستی چارەسەر بەدوعا..... ۲۶۰
- مشتیک نموونە لەچارەسەر بەدوعا لەلایەن
پـیغەمبەرەووە (ﷺ)..... ۲۶۲
- پەناگرتن بەپەر و مردگار لەناساگی و نەخۆشی پیش
روودانیان..... ۲۶۹
- سەرچاوەکان..... ۲۷۱
- ناومرۆک..... ۲۷۱

۲۰۰ ت

پهروه ردگارا: ببوره له تاوان و هه له و نه زانين و
زياده پردوي له پرفتار و كرداره كانم و شهوشي تو
شاره زاو زاناي پيم.

پهروه ردگارا: ببوره له راست و گالته و هه له و
دهسته نقهست و همموي هه له خو مهويه.

پهروه ردگارا: ببوره له رفتهار و كرداره كانی پاش و
پيش و ديار و په نهان و شهويه تو شاره زاو زاناي
ليم و هه له تو پاش و پيشخهري كرداره كانی و زال و
دهسته لانداری به سه رجهم ويستنه كاندا.

ISBN 964-356-340-5

9789643563400